

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 12:31:24)

Poštovane kolege poslanici, počinjemo sa radom.

Otvaram 10. sjednicu Drugog redovnog jesenjeg zasijedanja u 2017. godini Skupštine Crne Gore 26. saziva.

Podsjećam da sam sazvao Skupštinu na ovu sjednicu i dnevni red predložio saglasno Poslovniku Skupštine i dogovoru u Kolegijumu predsjednika Skupštine.

Prelazimo na utvrđivanje dnevnog reda. Predlog dnevnog reda imate u sazivu.

Pozivam vas da se izjasnimo o predloženom dnevnom redu u cjelini. Izvolite.

Hvala vam - 41 poslanik je glasao, svi su glasali za, pa objavljujem da je za sjednicu usvojen predloženi dnevni red iz saziva.

Prelazimo na raspravu po dnevnom redu.

Prva tačka je Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izboru odbornika i poslanika.

Podsjećam da su Predlog zakona podnijeli poslanici: Marta Šćepanović, Miodrag Vuković, Predrag Sekulić, Mićo Orlandić, Željko Aprcović, Miloš Nikolić, Danijel Živković, Jovanka Laličić.

Izjave odbora su Miodrag Vuković, Zakonodavnog odbora i Miloš Nikolić, Odbora za politički sistem, pravosuđe i upravu.

Otvaram pretres.

Procedura?

Izvolite. Proceduralno, poslanik Bulatović.

PREDRAG BULATOVIĆ (28.12.17 12:33:06)

Gospodine predsjedniče Skupštine,

Vezano za član 8 - Djelokrug rada predsjednika Skupštine, gdje se kaže vrši druge poslove predviđene Ustavom, zakonom i ovim poslovnikom. Za raspravu poslanicima DF-a je veoma bitno da Vi vezano za djelokrug Vašeg rada, posebno Vaše ustavne obaveze, nam date objašnjenje jer ste prije mjesec dana saopštili da će to 21. decembra raspisati predsjedničke izbore. To je izjava koju ste dali Televiziji Crne Gore. Naravno mi smo znali koji je krajnji rok, ali tada je to bio vjerovatno dio političkog dogovora.

Predsjednički izbori ne mogu biti dio političkog dogovora Vas i Demokratske partije socijalista. To je opšte dobro čitave Crne Gore i nama je veoma važno da kažete da li Vi to raspisujete u dogovoru sa DPS-om ili ne i zašto nijeste ispoštovali riječ koju ste javno dali Crnoj Gori.

IPREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 12:34:05)

Poslaniče Bulatoviću,

Ja sam mislio da Vi mene nešto pitate proceduralno oko održavanja ove sjednice, tako da, ne, ne, ovo uopšte nije u skladu sa dnevnim redom ove sjednice i baš me začudila Vaša proceduralna reakcija, ali ću da Vam kažem - raspisaću izbore do, rekao sam koji je krajnji rok za njihovo raspisivanje. Inače u zakonu je stavljeno da mogu da ih raspišem kad god hoću prije, a da je najkasniji rok taj 120 dana prije.

Izbori će biti raspisani do 20. januara, a ja ću svakako sa onima koji su zainteresovani da razgovaraju razgovarati prije datuma raspisivanja izbora da bih jednostavno pokušao da vidim koji precedenti, odnosno koje političke stranke i kako razmišljaju o najoptimalnijem datumu za održavanje izbora.

Završili smo proceduralnu raspravu.

Šta želite još?

PREDRAG BULATOVIĆ (28.12.17 12:35:03)

Gospodine predsjedniče, ja imam pravo da tražim da se eventualno Skupština izjasni jeste li prekršili Poslovnik ili ne. Vi ste rekli da nema veze sa ovim o čemu ja pričam. Ima potpune veze.

Izorno zakonodavstvo, po kojem se realizuje i izbor za predsjednika, je uvijek bio dio koncenzusa. Danas mi imamo stvari koje su predlog samo jedne političke grupacije, ali Vi ste najavili i rekli - 21. decembar. Sad je pitanje kako ćete Vi da izvršite konsultacije sa gospodinom Miličkovićem ili gospodinom Markom Milačićem koji su najavili kandidaturu i još vjerovatno će biti nekih koji ne pripadaju političkim partijama. Zašto se rekli 21. decembra, a sada nam date ono što smo mi znali šta je krajnji rok. Da li je to neka politička igra Vas i DPS-a?

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 12:35:54)

Poslaniče Bulatoviću, ako tražite glasanje o tome da li sam ja prekršio Poslovnik, tražite ga pa da izglasamo i pređemo na dnevni red.

Nemam obavezu, ali ću pozvati predstavnike političkih partija zastupljenih u Parlamentu da razgovaramo o datumu, jer ja ne znam, mogu da samo čitam o najavljenim kandidaturama.

Izbori će biti raspisani do 20. januara i ako ne tražite glasanje o tome da li sam prekršio Poslovnik, prelazimo na dnevni red. Hvala vam.

Pitam da li neko od poslanika koji su predlagači zakona želi dati dopunsko obrazloženje. Želi.

Poslanica Marta Šćepanović ima riječ.

Izvolite.

MARTA ŠĆEPANOVIĆ (28.12.17 12:36:42)

Hvala, predsjedniče.

Poštovani predsjedniče, uvaženi građani,

Demokratsko konstituisanje političkih poredaka zasniva se na slobodnim izborima i vladavini prava, a oblikovanje izbornog sistema za svaku demokratiju spada u red najvažnijih institucionalnih odluka. Izorno pravo, kao osnovno političko pravo, nalazi svoje mjesto u Ustavu, dok se zakonom reguliše uređivanje načina na koji se ovo pravo realizuje.

Demokratska partija socijalista, odnosno njeni poslanici zajedno sa koalicionim partnerima dalje jačanje povjerenja u izborni proces i unapređenje izbornog zakonodavstva shvatamo kao važan zadatak i cilj, a današnja sjednica na čijem dnevnom redu su izborni zakoni dokazuje da posjedujemo političku i društvenu odgovornost, odnosno da nijesmo prepreka ovom procesu.

Izmjene izbornog zakonodavstva nijesu ni lake, ni jednostavne i u potrazi za najboljim rješenjima postoji više kriterijuma. Ali, svakako ono što je najvažnije jeste da politički akteri koji učestvuju u ovom, rukovode se standardima koji moraju zadovoljiti izorno zakonodavstvo da bi izorno zakonodavstvo predstavljalo okvir za demokratsku utakmicu svih izbornih aktera.

Poslije održanih parlamentarnih izbora 2016. godine koje je pripremila Vlada izbornog povjerenja i oni su sprovedeni po znatno izmijenjenom pravnom okviru uključujući, između ostalog, nove odredbe o registraciji i identifikaciji birača, rodnoj ravnopravnosti i finansiranju političkih partija i predizbornih kampanja. Takođe, izbore su posmatrali domaći i međunarodni posmatrači, uključujući i posmatračku misiju OEBS-a. Posmatračka misija OEBS-a nam je dostavila konačan izvještaj i ocijenjeno je da su ovi izbori sprovedeni uz poštovanje osnovnih sloboda i ocijenjeno je da su ovi izbori legitimni. U tom izvještaju posmatračka misija nam je dala 18 preporuka za unapređenje izbornog procesa. S tim u vezi, Skupština Crne Gore je formirala Radnu grupu sa zadatkom da implementira date preporuke u izorno zakonodavstvo. Poziv za učešće u radu Radne grupe je bio do samog završetka rada na zakonima otvoren svima. Prije svega, ovdje mislim i na predstavnike opozicije, ali oni su praktično još u najavi formiranja Radne grupe odbili učešće.

Na samom početku analizirali smo preporuke i identifikovali smo zakone koje je neophodno mijenjati. Takođe smo identifikovali da je implementacija pojedinih preporuka moguća i kroz

podzakonske akte. U našem radu smo bili maksimalno transparentni, uputili smo javni poziv svim zainteresovanim subjektima za učešće u radu, odnosno svima koji su mogli dati svoj doprinos kroz primjedbe i sugestije, a kasnije time i omogućili prisustvo sjednicama. Takođe smo konsultovali i sve državne organe koji primjenjuju izbornu zakonodavstvo, a tokom cijelog postupka smo imali i pomoć od strane predstavnika OEBS-a u vidu konsultacija. Ovi predlozi zakona su rezultat konsultativnog procesa koji je uključivao sve relevantne subjekte, političke partije, državne institucije, prije svega, mislim na Državnu izbornu komisiju, Agenciju za sprječavanje korupcije, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Agenciju za zaštitu ličnih podataka, Agenciju za elektronske medije i određene predstavnike civilnog sektora. Ovdje izražavam žaljenje što prepoznate nevladine organizacije upravo u ovom procesu, osim jedne, nijesu dale doprinos. Ne vidim razlog za to osim ako nije bio u prepoznavanju političkog momenta bojkota opozicije.

Kako je cilj ovih izmjena bila implementacija preporuka OEBS-a, a sve u cilju poboljšanja izbornog pravnog okvira, eksperti OEBS-a su, u svojim komentarima, da naglasim, pozitivno ocijenili cijeli set zakona i pozdravili su istinske napore da se implementiraju preporuke iz konačnog izvještaja posmatračke misije OEBS-a povodom održanih izbora u oktobru 2016. godine.

S obzirom da je ovo prva tačka izmjena Zakona o izboru odbornika i poslanika, kratko ću se osvrnuti na to koje su najvažnije izmjene u ovom zakonu, odnosno koje su preporuke OEBS-a implementirane u ovom zakonu, a kolege će detaljnije o ovim izmjenama.

Prije svega, implementirana je preporuka koja označava početak i kraj izborne kampanje. Ovim bi, ustvari, trebalo da se definiše period predizborne kampanje i izbjegne ona situacija koju smo imali u praksi u kojoj stranke i kandidati započinju kampanju prije zvaničnog početka kampanje narušavajući time jednake uslove za sve učesnike izborne trke. Takođe, druga važna preporuka koja je implementirana u ovom zakonu jeste razjašnjavanje uloge ovlašćenih predstavnika u izbornom procesu. Prema ovoj preporuci OEBS-a, imaćemo da opunomoćeni predstavnici mogu da učestvuju u radu Državne izborne komisije i opštinske izborne komisije, ali neće imati pravo odlučivanja. Takođe, veoma važna preporuka jeste i odredba o povećanju rodne zastupljenosti na izbornim listama. Ustvari, ovdje smo učinili i više nego što je to bilo u izvještaju OEBS-a - preporuka je zapravo upućena političkim partijama da povećaju učešće žena i vidljivost žena u izbornim kampanjama, a zahvaljujući Ženskoj političkoj mreži čiju primjedbu smo kao Radna grupa uvažili, ovdje smo prihvatili da jedan od tri kandidata bude žena. Moram naglasiti da je upravo ovo pozitivno ocijenjeno od strane predstavnika OEBS-a.

Ono što je možda izazvalo i najviše polemika, ali to je jedna izuzetno važna preporuka OEBS-a upravo iz Kopenhagenskog akta iz 1990. godine, je mogućnost da birač svojim potpisom podrži više od jednog kandidata. Ovdje smo imali dileme i kod određenih državnih organa i institucija na koji način će ovo funkcionisati u praksi. Međutim, zaista smo mišljenja da je ovo preporuka koja se ponavlja iz izvještaja u izvještaj i da je vrijeme da je implementiramo. Jer, u cilju jačanja političkog pluralizma ne vidimo razlog zašto građanin ne bi mogao da potpiše više izbornih listi, a kada dođe dan glasanja da se odluči za koju partiju će glasati.

Na samom kraju kratko da napomenem da smo imali primjedbe od strane Državne izborne komisije u vidu nekih tehničkih izmjena zakona, ono što je prouzrokovalo probleme u primjeni i svaka od ovih izmjena koju smo prihvatili je pozitivno ocijenjena od strane predstavnika OEBS-a. Na samom kraju ću reći da je možda postojalo razloga, makar kako su nam svi koje smo saslušali u ovom procesu istakli, za nekom i dubljom promjenom zakona. Jer, praksa pokazuje da se određene norme moraju promijeniti i pravno-tehnički, ali upravo iz razloga što su predstavnici opozicije odbili učešće u Radnoj grupi, isključivo smo se koncentrisali na preporuke OEBS-a i isključivo se u ovom predlogu zakona nalaze preporuke OEBS-a. Nadam se da će se u nekom budućem periodu stvoriti uslovi i za dalje unapređenje ovog zakona. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 12:45:27)

Hvala Vam, poslanice Šćepanović.

Sada riječ ima Predrag Sekulić, a neka se pripremi Milutin Đukanović.

PREDRAG SEKULIĆ (28.12.17 12:45:39)

Hvala, gospodine predsjedniče.

Uvažene kolege, dugogodišnja je praksa da se u ovom Parlamentu pišu izborni zakoni, set izbornih zakona i da se u ovom Parlamentu oni usvajaju. Treba podsjetiti da je zakon koji je danas na dnevnom redu o kojem danas raspravljamo Zakon o izboru odbornika i poslanika, uslovno govoreći, krovni zakon i za njegovo usvajanje je potrebna dvotrećinska većina. Ovaj zakon je u više navrata mijenjan od 1997, 1998. godine, mislim da smo sedam ili osam puta mijenjali tekst ovog zakona, odnosno poslije svakog izbornog ciklusa.

Zašto smo imali toliko izmjena? Tu imamo dvije stvari. Prva stvar, promjene zakona su bile potrebne našim kolegama iz opozicije da opravdaju svoje izborne poraze i da kažu kako eto zakoni nijesu dobri pa da oni ne mogu da pobijede, odnosno da Demokratska partija socijalista kroz izborne zakone ima neku prednost. Drugi dio je bio u tome što smo uvijek pratili evropske standarde. Ono što danas imamo ovdje na klupama jeste upravo najveći demokratski standard, iz prostog razloga što organizacija za evropsku bezbjednost i saradnju, koja inače okuplja najveći broj zemalja kao evropska organizacija, na najbolji način prati izborne procese, sa jedne strane i, sa druge strane, ima ono što je najbolja pozitivno pravna praksa. Ne treba zaboraviti, takođe, da se pozitivno pravna praksa razlikuje od zemlje do zemlje. Imao sam prilike kroz Savjet Evrope da pratim desetak izbornih procesa u nekim drugim državama i imao sam prilike da se upoznam s njihovim izbornim sistemima. Imate situaciju da u Makedoniji uniformisani policajac stoji ispred izbornog mjesta i čuva da ne dođe do nereda i da neko ne slomi izbornu kutiju. U našem zakonodavstvu je da uniformisani policajac ne može osim po pozivu da priđe na izorno mjesto. Isto tako, imate situaciju u Moldaviji da na svakom biračkom mjestu imate kamere, a u nekim drugim evropskim zemljama pravilo je da kamera ne smije da bude, da je svako snimanje zabranjeno. Ono što je bila uobičajena praksa u našem izbornom sistemu, čini mi se da danas imamo najviše standarde.

Ne smijemo zaboraviti, dozvolite mi da vas podsjetim na to da smo prije par godina imali sličnu Radnu grupu i da smo zajedno razmatrali teme izbornog zakonodavstva. Takođe, malo podsjećanje da smo tada uvažili većinu ili skoro sve primjedbe naših kolega iz opozicije, bez obzira što smo bili skeptični za pojedina rješenja. Iskreno nijesam vjerovao da elektronska identifikacija birača može da bude validna kao način identifikacije, odnosno smatrao sam da može doći do problema prilikom glasanja. Međutim, neke kolege iz Savjeta Evrope su mi rekle da je to toliko dobro funkcionisalo da su i oni iznenađeni i, kažem, ako je dobra praksa, idemo s tim. U svakom slučaju, mislili smo, ako usvojimo te standarde koje su tražile naše kolege iz opozicije, da ćemo imati ne samo dobre izborne zakone, nego ćemo imati korektan odnos kolega iz opozicije i da ćemo na kraju svi priznati izborni proces i izborne rezultate. Nažalost, to se nije desilo. U stvari, nakon što su ih odbile kolege iz Bošnjačke stranke da sa njima prave koaliciju, onda smo imali onu priču o nepriznavanju izbora. Sve ono što su tražile kolege iz opozicije smo prihvatili. Recimo, prihvatili smo svojevremeno da umjesto providnih imamo ofarbane kutije za glasanje, pa su kolege iz opozicije tražile da opet imamo providne, pa smo i to prihvatili. Nemamo nikakav problem s tim. Prihvatili smo sve ono što je standard i što se može podvesti pod visoki standard Evropske unije. Naravno, imamo i ovo.

Takođe, imali smo sumnje koje su se ticale biračkog spiska. Podsjećam, takođe, da smo upravo zbog povjerenja u izborni proces nakon što je Vlada Mila Đukanovića u ovom Parlamentu dobila povjerenje, predsjednik Đukanović je ponudio kolegama iz opozicije, upravo da bi se otklonile sumnje u izborni proces, da uđu u Vladu. Tada su ne samo što su ušli u Vladu, nego što su imali najvažnija, rekao bih, ministarska mjesta u toj Vladi. Imali su i mjesto potpredsjednika, imali su mjesto ministra unutrašnjih poslova. I prije toga na tom mjestu nije bio čovjek iz Demokratske partije socijalista. Naprotiv, godinama unazad bile su kolege iz Socijaldemokratske partije, manjeg koalicionog partnera. I ne samo to, nego smo u izbornom zakonu jedna od prvih odredbi sa kojom smo se saglasili jeste da biračke spiskove ne vode opštine, nego da birački spisak vodi Ministarstvo unutrašnjih poslova. To nije bilo samo objedinjavanje biračkog spiska iz svih opština, nego i izvornih baza podataka, baza podataka ličnih karata je izveden birački spisak.

Zato smo imali problema sa tim ko će gdje da glasa - zato što su nekada adrese koje su vođene u Ministarstvu unutrašnjih poslova bile drugačije od onih koje su bile u biračkom spisku. Smatrali smo da nakon svega toga, nakon što su naše kolege iz opozicije vodile najvažniji resor, uključujući Ministarstvo rada i socijalnog staranja, Ministarstvo finansija, Ministarstvo unutrašnjih poslova, nakon što smo promijenili i prihvatili sve ono što su bile primjedbe vezano za izborne zakone, ne samo da imamo dobar izborni zakon, nego da ćemo imati političku saglasnost od naših kolega iz opozicije, da ćemo nakon izbora pružiti jedni drugima ruku i da ćemo priznati izborni rezultat. Nažalost, to se nije desilo.

Ovoga puta Radnu grupu nijesu sačinjavale kolege iz opozicije, jasno je i zašto. Oni su bojkotovali Parlament i bojkotovali su rad Radne grupe. Rekao bih da kvalitet rada i ono što je rezultat rada te Radne grupe nije ništa manji. Naprotiv, ispoštovali smo sve ono što su bile preporuke kolega iz OEBS-a. Dolazili su eksperti OEBS-a i jasno su saopštili da ono što smo unijeli u izborne zakone apsolutno ima njihovu podršku. Sa druge strane, nijesmo izlazili izvan onoga osim sitnih tehničkih stvari što je okvir i što su primjedbe organizacije za evropsku bezbjednost i saradnju. Pred nama se nalaze manje tehničke korekcije, izmjene o kojima je govorila kolegica Marta Šćepanović i o kojima će, vjerovatno, biti još riječi. Bez obzira što u Radnoj grupi nijesu učestvovala kolege iz opozicije koje su danas u Parlamentu, vjerujem da će i oni dati glas za ove promjene izbornih zakona. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 12:51:57)

Hvala, poslaniče Sekuliću.

Po prijavljenim diskutantnima sam tretirao prve predstavnike klubova kao predstavnike koji govore u tom dijelu ispred klubova. Sada ima riječ Milutin Đukanović, a neka se pripremi Genci Nimanbegu.

MILUTIN ĐUKANOVIĆ (28.12.17 12:52:24)

Poštovani građani Crne Gore,

Prošlo je 27 godina od uvođenja višestranačkog sistema u Crnoj Gori. Šta imamo danas? I dan danas raspravljamo o izbornom zakonodavstvu. Ovoga puta suštinski predlagači su predstavnici OEBS-a, a formalni predlagači su predstavnici Demokratske partije socijalista. Demokratska partija socijalista se samo osvrnula na neke tehničke karakteristike koje pokušava da promijeni u izbornom zakonodavstvu koje uopšte nijesu suštinske, a čak i to tehničko što je urađeno predstavlja korak unazad.

Mi smo već deset godina kao građani obmanuti da u Crnoj Gori postoji biometrijska lična karta. Prije dvije godine smo dokazali da lična karta koju posjeduju građani Crne Gore nije biometrijska, to su i međunarodni eksperti saopštili, jedino su nas predstavnici DPS-a i tada ubjeđivali da je biometrijska i pokazivali da ima fotografiju i potpis. I lična karta prije 1941. godine imala je i fotografiju i potpis, pa nikome nije na pamet palo da je proglasi biometrijskom. Ali, evo, dođe i taj dan, iz zakona se sada kao tehnički detalj uklanja riječ biometrijska i konačno imamo javno priznanje Demokratske partije socijalista da lična karta nije biometrijska. Ne znam da li postoji još koja država u Evropi da nema biometrijsku ličnu kartu. I šta ćemo sada? Zna li koliko ta i takva lična karta obesmišljava elektronsku identifikaciju birača? Hvale se da su izašli opoziciji u susret. Zamislite kakav je taj uređaj za elektronsku identifikaciju birača kroz koji mogu da prođu grubi falsifikati. Mi smo ispočetka tražili otisak prsta. Međutim, tadašnji ministar unutrašnjih poslova Raško Konjević nije htio na to da pristane ni pod kakvu cijenu.

Prema tome, idemo korak unazad što se tiče elektronske identifikacije birača. Evo još jedan doprinos haosu i tom koraku unazad je i ovo dozvoljavanje da jedan birač može da potpiše za više političkih subjekata koji će da učestvuju na izborima. Mi znamo dosad da je dosta političkih partija, odnosno subjekata falsifikovalo potpise i da su imali više potpisa za podršku liste nego što su imali glasova, pa smo predlagali da se ti potpisi ili daju pred opštinskim izbornim komisijama ili da se notarski ovjeravaju. Međutim, i to se odbilo. Onda su se barem te političke partije koje su

falsifikovale potpise trudile da ne potpišu onoga za koga pretpostavljaju da je mogao već potpisati listu podrške za neki drugi politički subjekt. Sada ni o tome ne moraju da razmišljaju. Znači, idemo samo da povećavamo haos.

Želim da istaknem jednu stvar koja suštinski govori kako se Demokratska partija socijalista ponaša. Čak i neki zakoni koji su dobri se ponašanjem državnih organa potpuno derogiraju. Imamo slučaj Državne izborne komisije, krajem 2014. godine usvojen je zakon gdje je Državna izborna komisija dobila značajna ovlašćenja, pogotovo sekretar Državne izborne komisije koji treba po tom zakonu da postane kompletni šef izborne administracije. Dokle sekretar nije imao ovlašćenja po zakonu, Državna izborna komisija mu je kroz Poslovnik o radu, mada je to nezakonito, dodjeljivala sva izvršna ovlašćenja. Kada je sekretar po zakonu dobio ovlašćenja i kada je sekretar po zakonu pripao opoziciji, tada je Državna izborna komisija Poslovnikom o radu potpuno razvlastila sekretara i proglasila predsjednika Državne izborne komisije da u suštini on rukovodi službom Državne izborne komisije. Očigledno da vi o tome nijeste razmišljali, vas to ne interesuje.

Mi iz Demokratskog fronta uporno ponavljamo - mi želimo da imamo oči u ovom i svim drugim izbornim procesima. Mi znamo da ne možemo da donosimo izvršne odluke, ali barem omogućite nam da posmatramo izborni proces. Vi nam ni to ne dozvoljavate. Baš nas interesuje kako ćete se sada odnijeti prema predlogu nove sistematizacije i organizacije koju je podnio sekretar Državne izborne komisije, jer imate preporuke da se Državna izborna komisija mora profesionalizovati, baš nas interesuje šta ćete po tom pitanju da uradite. Ako mislite da je transparentnost DIK-a što ćete dodati nekoliko informacija na sajtu, vi se na taj način izrugujete nama, izrugujete se OEBS-u i građanima Crne Gore.

Pričamo o preporukama OEBS-a. Šta ćemo s preporukama OEBS-a koje se odnose na aferu "Snimak"? Znamo da su predstavnici OEBS-a i Evropske unije tražili politički pravno razrješenje afere "Snimak". Imamo li to razrješenje? Nemamo. Ustvari, mi imamo razrješenje, ali državni organi Crne Gore neće to da finalizuju. Mi imamo pravosnažne sudske presude tih sudova koje potpuno kontroliše DPS da su aktivisti DPS-a kupovali lične karte. Imamo pravosnažne presude da su aktivisti DPS-a kupovali glasove. Imamo pravosnažne presude da je zloupotrebjavana socijalna pomoć, odnosno nezakonito dijeljena u izbornom procesu. Imamo dokaz iz Berana da preko 50% birača na jednom biračkom mjestu prima određenu vrstu nadoknade od Demokratske partije socijalista. Šta imamo? Znamo li ko je organizator? Znamo li ko rukovodi tom zločinačkom organizacijom? Specijalnom državnim tužiocu smeta, neće time da se bavi, a nema građanina Crne Gore koji ne zna ko je naredio kupovinu ličnih karata, ko je naredio kupovinu glasova, ko je jednostavno naredio kupovinu ljudskih duša? Jer, uzeti glas, spriječiti čovjeka da slobodno iskaže svoju volju znači kupiti mu dušu.

Ovom prilikom bih još jednu stvar pomenuo koja je, po mom mišljenju, veoma značajna i nije joj se dovoljno posvetilo pažnje. Je li za Vas normalno, gospodine Brajoviću, da u građanskoj državi postoji afirmativna akcija? Zar ne treba u toj državi svi građani da su ravnopravni? Vi hoćete neki da su malo više ravnopravni, a ti malo više ravnopravni onda da odlučuju o strateškim pravcima - i političkim, i društvenim, i ekonomskim, i socijalnim, i naučnim. Mislite li da je to u redu? U Crnoj Gori se nije dosad poveo ozbiljan dijalog o izbornom zakonodavstvu. Nekoliko puta opozicija je iskazivala želju i ulazila u organe koji su trebali da pripreme izbornu zakonodavstvo. Šta se desilo? Ono što se dogovorilo na nivou zakona se učinilo prihvatljivim, to je kasnije derogirano izvršnom vlašću. Samo ponašanje oko elektronske identifikacije birača, šta se desilo, o tome ću pričati kasnije, s Agencijom za sprečavanje korupcije.

Šta radi specijalni tužilac u izbornom procesu, jer su mu data ovlašćenja da može da radi u izbornom procesu? On nije pokrenuo nijedan postupak protiv bilo koga iz Demokratske partije socijalista, a sve mu je nacrtano - i ko je šef kriminalne organizacije i ko je njegov zamjenik. Potpuno se ima jasno razrađena hijerarhija, od zamjenika do šefova gradova, do šefova mjesnih odbora, do šefova na nivou biračkog mjesta, ali on neće da radi. To je problem Crne Gore. Zbog toga mi nekad i mnogo emotivnije govorimo o ovim stvarima, ali očigledno vas to ne dotiče. Dok se ovi problemi ne riješe, dok ne budemo imali stabilan izborni proces - nema demokratije, nema slobode. Ako društvo nije slobodno i nije demokratsko, doći će do pobune, građani imaju pravo. Jer, očigledno samo jedan način postoji da se ovo riješi, postoji način da se građani pobune protiv aktuelne vlasti i da je natjeraju da se ponaša u skladu sa demokratskim principima, sa principima

slobodnog društva. Ovo je teror od strane državnog aparata, ali Demokratski front je tu. Uvijek pozivamo građane i ostale da se priključe da pritisnemo i prisilimo aktuelni režim da se dovede poznaniju prava. Hvala vam.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 13:02:35)

Sada riječ ima potpredsjednik Genci Nimanbegu, a neka se pripremi Miloš Nikolić.

GENCI NIMANBEGU (28.12.17 13:02:42)

Hvala Vam, predsjedniče Brajoviću.

Dobar dan, kolegice i kolege poslanici,

Želio bih neke teme pojasniti i želio bih da aktivnu učestvuju posebno poslanici opozicije za koje smatram da nisu iskoristili mogućnost da učestvuju u radu Radne grupe koju ću okarakterisati na sljedeći način. Radna grupa je sastavljena od poslanika vladajuće koalicije, gdje sam ja bio predstavnik ispred Kluba manjinskih partija i veoma ozbiljno smo shvatili sugestije OEBS-a i ODIHR-a. Na taj način smo pristupili ne samo ja kao predstavnik albanskih partija i predstavnik manjinskih partija, snažno sam izražavao sumnju da naš domet neće biti najveći zbog nedostatka moći odlučivanja bez učešća opozicije. Jasno je da se Zakon o izboru odbornika i poslanika donosi sa dvije trećine glasova i on treba da obuhvati što širi konsenzus. Sjećam se i prije dvije godine, i 2011. godine poslije puno napornih časova su tadašnje radne grupe donosile rešenja koja su dobila dvije trećine. To je najviše što u jednoj demokratiji može da se radi. Za svaku demokratiju najgora je situacija kada građani, javnost i političke partije nemaju povjerenja u izborni proces. Za svaku demokratiju je to poražavajuće.

Lično smatram da ovdje ima dosta nekonzistentnosti u djelovanju političkih partija. Učestvovati u radu, glasati takve izborne zakone kao što je bio slučaj do sada, a onda govoriti da su izbori bili takvi i takvi, pokazuje da se zbog političkih kalkulacija prelazi onaj rubikon odgovornog odnosa prema jednom procesu. Koliko god bilo i većini i manjini i lijevima i desnima krivo, imamo izvještaj OEBS-a koji pokazuje da su izbori u Crnoj Gori protekli u atmosferi takvoj kakvoj i da su bili regularni. Svi mi znamo da je to bio jedan poseban dan, iznenađenje za sve u Crnoj Gori, ali je možda bio i dan kao i svaki drugi, dan izbora poslije Vlade izbornog povjerenja, poslije, rekao bih, desetomjesečnog rada u ovom domu, da se maksimalnim učešćem tadašnje opozicije i pozicije u Vladi dovede do situacije da i građani i političke partije kažu - ovo su izborni procesi koji zaslužuju pozitivnu ocjenu. Nažalost, nije bilo tako. Zbog toga kažem da je možda opozicija, ne možda, po mom mišljenju, opozicija relativno loše odlučila da ne učestvuje u radu ove radne grupe. Stoga, rad Radne grupe je bio usmjeren samo na preporuke OEBS-a. I pored mnogih insistiranja da obuhvati još neke druge stvari, znali smo da ako nemate dvije trećine, što ni danas zvanično nemamo, ne možemo odlučivati i ne možemo mijenjati Zakon o izboru odbornika i poslanika.

Osvrnuću se na posljednji susret koji smo imali s predstavnicima OEBS-a i ODIHR-a, gdje sam ponovio moje rezerve na predložene odredbe. One se odnose prvenstveno na tri djelokruga, učešće predstavnika potvrđenih izbornih lista u radu odbora, državnih komisija bez prava odlučivanja. Imam rezervisan stav što se toga tiče, ali praksa je pokazala da zbog toga što predstavnici političkih partija su nepravno htjeli postupiti i nisu htjeli u radu Državne izborne komisije ne utvrditi rezultat ili nemate ni jedan jedini nepotpisan zapisnik sa izbora, to pokazuje da to nije principijelan rad i zbog toga je OEBS, sa pravom, dao tu primjedbu. Ako bi se usvojila, može voditi tome da punopravni članovi opštinskih izbornih komisija, ili biračkih odbora, ili Državne izborne komisije mogu se pretvoriti u suprotnost neku, da oni imaju odluku bez uticaja potvrđenih izbornih lista, što je, po mom mišljenju, jedan neriješen problem.

Drugi problem, nijesam dobio ni odgovor od strane OEBS-a, je izmjena člana 15. Naime, predlaže se da svaki birač može podržati bilo koju izbornu listu, više puta, n puta, što, po mom mišljenju, nije dobro rješenje. Predstavnici OEBS-a se tu pozivaju na povećanje pluralizma ili jačanje pluralizma i veći broj izbornih lista. Mislim da u ovih 27 godina imamo dovoljan broj i

izbornih lista i političkih partija da građani mogu birati one političke programe koji su im najbliži. Stoga, najvjerovatnije ću podnijeti amandman poštujući ovaj dom, znajući da on ne može doći do 2/3, jer i usvajanje takvog amandmana zahtijevalo bi 2/3 u ovog doma.

Na kraju još jedno pojašnjenje. Pored ove rezerve i ovog protivljenja što se tiče potpisivanja više izbornih lista, želim pomenuti još jedan segment, a to je afirmativnacija. Ponavljam da za nas Albance u Crnoj Gori je do 2009. godine, do tog izbornog ciklusa, postojala izborna zona, područje, posebna izborna jedinica u jedinstvenoj jedinici gdje se biralo četiri ili pet poslanika, zavisno od odluke Skupštine Crne Gore. I ona se voljom i tadašnje većine i tadašnje manjine ukinula. Afirmativna akcija nije nešto loše za jedno društvo, nego za ugrožene grupacije. Afirmativna akcija je pokazatelj da većina cijeni da im se mora poboljšati položaj.

Usvajanjem Zakona sadašnjeg koji je na snazi nama se ta /prekid/ ukinula i mi smo evo već u dva izborna ciklusa dovedeni u takvu poziciju da i sa 12.000 glasova i sa 10.000 glasova imamo puno manji broj poslanika nego što bi nam pripadalo. Stoga, nisam potpisao, između ostalog, Predlog zakona o dopunama Zakona o izboru odbornika i poslanika, ali on kao ovakav predlog OEBS-a ima podršku Kluba.

Zahvaljujem i nadam se da će biti dovoljno mudrosti da u 2018. godini zajednički sjednemo i poboljšamo aktuelne zakone o izboru. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 13:11:18)

Hvala, potpredsjedniče Nimanbegu.

Riječ ima Miloš Nikolić, a neka se pripremi poslanica Branka Bošnjak.

MILOŠ NIKOLIĆ (28.12.17 13:11:28)

Zahvaljujem, predsjedniče.

Poštovane kolegice i kolege, uvaženi građani,

Predlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o izboru odbornika i poslanika proizvod je rada Radne grupe za izmjenu izbornog zakonodavstva, koja je imala za cilj da predloži izmjene postojećeg izbornog zakonodavstva ne samo kako bi ispunila preporuke OEBS-a, već kako bi cjelokupno popravila, odnosno povećala povjerenje u izborni sistem. U izvještaju OEBS-a navedeno je, citiram: "Izbori su bili konkurentni i uglavnom sprovedeni uz poštovanje osnovnih sloboda. Pravni okvir je uglavnom zadovoljavajući za sprovođenje demokratskih izbora. Građani i ovlašćeni predstavnici političkih stranaka bili su prisutni na skoro svih biračkim mjestima, što je doprinijelo transparentnosti procesa. Prije izbora uloženi su značajni naponi za unapređenje izbornog pravnog okvira i izmijenjeno zakonodavstvo prihvatilo je veliki broj preporuka OEBS-a/ODIRA."

Sve navedeno kao i uostalom cjelovito čitanje Izvještaja OEBS-a govori u prilog tome da posljednji izbori u Crnoj Gori su bili sprovedeni u skladu sa zakonom, da su bili fer, da su uglavnom bili, da kažem, u skladu sa pozitivno pravnim zakonodavstvom, te otuda zaista smatram da ni na koji način ne možemo dovoditi u pitanje legitimitet ovih izbora, ali to naravno ne znači da izborni zakonodavstvo, izborni sistem nije materija koju moramo stalno unapređivati, stalno dorađivati i stalno povećavati povjerenje u izborni sistem koji postoji. Upravo iz tog razloga, Radna grupa je imala jedan zaista zahtjevan cilj, odgovoran cilj i uložila veliki napor kako bi predloženi tekstovi zakona danas bili pred kolegama i ostalim poslanicima iz vladajuće koalicije, ali i pred kolegama iz opozicije.

Što se tiče samog Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izboru odbornika i poslanika, podijelio bih njegove izmjene na članove koje su u tehničkom smislu nastojale da poprave dosadašnji tekst seta izbornih zakona, kao i one koje suštinski unapređuju izborni ambijent. U tehničkom smislu, govorim, prije svega, o izmjenama članova 10 i 11 kojim se formulacija Odbor Skupštine za administrativna pitanja zamjenjuje sa Radno tijelo Skupštine nadležno za izbor i imenovanja.

U članu 42 stav 3 riječi - grupa građana zamjenjuju se riječima grupe birača. U članu 68

stav 3 i 5 riječi - glasački kupon zamjenjuju se riječima kontrolni kupon. U suštinskom smislu predloženi tekst zakona nastojao je da ispuni preporuke broj 4,5,6,9 i 10 iz izvještaja OEBS-a.

Preporuka broj 4, kao prioritetna preporuka, predviđala je potrebu obezbjeđivanja veće ravnopravnosti muškaraca i žena koje obavljaju javne funkcije. U tom smislu rekao bih da je radna grupa imala limitirane mogućnosti, budući da se ova preporuka prevashodno odnosila na ono što su unutrašnji kapaciteti partija za stvaranje većeg broja žena koje se bave javnim funkcijama. U tom smislu bi bilo potrebno donositi određene autonomne akte na nivou svake partije kojim se ovo i postiže, tako da radna grupa tu nije mogla napraviti veliki iskorak. Ono što je bilo do nas jeste da kroz Zakon o izboru odbornika i poslanika pokušamo da povećamo broj žena koje su zastupljene u Parlament, i u tom smislu važno je napomenuti da smo imali sastanke sa Ženskom političkom mrežom koja nam je dala određene predloge i koje smo na kraju i sa njima usaglasili, ne baš u toj formi u kojoj su inicijalno bili predloženi, ali nakon određenog usaglašavanja došli smo do rješenja da jedna od tri osobe na listi bude osoba manje zastupljenog pola. Tu smo izbjegli formulaciju "svaka treća", jer nismo željeli da idemo sa pretpostavkom da prva ili druga ne bi mogla biti žena, već smo nastojali da na neki način jezički i leksički u tom smislu vodimo računa o rodnoj senzitivnosti i ravnopravnosti manje zastupljenog pola.

Preporuka 5 ticala se profesionalizacije i jačanja kapaciteta organa za sprovođenje izbora. U tom smislu predloženo je da kandidati na izbornim listama kako odbornici na odborničkim listama, tako i poslanici na poslaničkim listama ne mogu biti u organima za sprovođenje izbora. Ranije su to bile samo izborne komisije opštinska, odnosno Državna izborna komisija, a sada smo to proširili sa biračkim odborima, budući da birački odbori i opštinske i Državna izborna komisija čine organe za sprovođenje izbora. Pored toga, Odbor za ekonomiju je prihvatio predlog budžeta koji je Državna izborna komisija podnijela ovom domu i koji je značajno povećan u odnosu na raniji iznos. Na taj način smatramo da smo dodatno povećali kapacitete Državne izborne komisije i dodatno omogućili ispunjavanje ove preporuke, a pored toga predloženim tekstom predviđeno je da organi za sprovođenje izbora kao i sva ostala lica koja imaju legitimitet za praćenje izbornog procesa potpišu kodeks ponašanja, odnosno etički kodeks organa za sprovođenje izbora kako bismo ne samo u pravnom smislu, već i u moralnom smislu podstakli dodatnu odgovornost svih učesnika u izbornom procesu i dali dodatni legitimitet ovom procesu.

Preporuka 6 odnosi se na ograničenje uloge ovlašćenih predstavnika u procesu donošenja odluka. Dakle, to je bila vrlo jasna preporuka i u tom smislu Radna grupa je mogla samo da konstatuje i da u predloženom tekstu navede da ovlašćeni predstavnici u izbornim komisijama imaju pravo učestvovanja, da to pravo i dalje zadržavaju, ali nemaju pravo odlučivanja.

U preporuci 9 savjetovano je da se omogući građanima da imaju pravo poptisivanja više od jedne izborne liste. Razumio sam i iz onoga što su bile dosadašnje diskusije da je ovo nešto što je izazvalo naročito interesovanje. Dakle, pored toga što je ovo preporuka OEBS-a, važno je pomenuti stav 3 dokumenta iz Kopenhagena koji ovo pravo naročito predviđa. I u Radnoj grupi su nam jasne bile sve eventualne, da kažem, zloupotrebe koje mogu proizaći iz ovakvog rješenja, ali smo smatrali na nivou principa i na nivou pojave da nemamo pravo, odnosno da treba da prekinemo sa dosadašnjom praksom oduzimanja prava nekom da prije izbora potpiše podršku više od jedne biračke liste.

Smatramo da samo na dan izbora imamo pravo da nekoga ograničimo na podršku jednoj ili više izbornih lista, dok ne vidimo razlog zbog čega bi neko i 20 dana prije održavanja izbora morao da se opredijeli za jednu izbornu listu. Upravo u kontekstu zloupotreba o kojima je već bilo govoreno, smatramo da će se na ovaj način potpuno eliminisati, budući da i do sada vjerovatno je bilo slučajeva da su određene partije prikupljale te potpise na način kako su prikupljale i da to baš nisu bili svi originalni potpisi. Ovakvim rješenjem izbjećiće se ta mogućnost budući da svaki birač ima pravo da potpiše više od jedne izborne liste.

Preporukom 10 savještovalo se tačno preciziranje početka i kraja izborne kampanje, što je i učinila članom 2 predloženog zakona. Kada kažem da je preporuka 10 predviđala tačan početak i kraj izborne kampanje, mislio sam na jedan jedinstveni dan kada bi počela izborna kampanja. Do sada je izborna kampanja počinjala danom predavanja izborne liste, ali smo imali situaciju da različite partije predaju svoje izborne liste u više sukcesivno dana koji slijede jedan za drugim, te da je njihova izborna kampanja počinjala ranije, odnosno kasnije. Samim tim su im izborna prava, odnosno prava koja kampanja daje, a koja se tiču izbora nisu počinjala u isto vrijeme. u tom smislu

postojala je određena neravnopravnost i cjelovitost teksta kao i izvještaj OEBS-a iz januara ove godine išao je u prilog tome da definišemo jedan dan kojim bi počinjala izborna kampanja. A što se tiče završetka izborne kampanje, ostalo je postojeće rješenje i oko njega nema spora.

Sve ovo su najznačajnije izmjene Zakona o izboru odbornika i poslanika. Lično smatram da je Radna grupa, čiji sam bio član, uradila dobar posao. Smatram da bi posao vjerovatno bio bolji i cjelovitiji da smo imali kolege iz opozicije koji bi učestvovali u toj radnoj grupi. Nadam se da ćemo u nekom narednom periodu zajedno raditi na unapređenju izbornog ambijenta. Siguran sam da ni nakon usvajanja ovih izmjena izborni sistem u Crnoj Gori neće biti doveden do savršenstva, da ćemo i dalje imati potrebu da ga dodatno unapređujemo, ali sam isto tako siguran da trenutni izborni sistem omogućava sprovođenje fer i legitimnih izbora, izbora u skladu sa zakonom, ali da naravno treba nastaviti sa unapređenjem postojećeg izbornog zakonodavstva, a sve u cilju povjerenja građana u izborne procese. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 13:19:20)

Hvala Vam.

Za komentar se javio potpredsjednik Nimanbegu. Izvolite.

GENCI NIMANBEGU (28.12.17 13:19:26)

Kolega Nikolić je obrazložio stav koji je Demokratska partija socijalista imala oko podrške za izborne liste. Znači, to je član 15 Zakona koji je podnešen Skupštini, gdje svaki birač može podržati jednu listu.

Dodatni razlog, kolega Nikoliću, zašto preporuka OEBS-a nije u redu, ne samo da 27 godina pluralizma imamo i puno političkih partija i lista, je sljedeći. Na osnovu potvrđenih izbornih lista, izborne liste imaju i druga prava, finansijska, medijska i onda mi imamo situaciju, kao što je bilo na Televiziji Crne Gore, umjesto da imamo relevantnu debatu sa ozbiljnim političkim subjektima, imamo 16 ili 17 sagovornika koji moraju u minut i po ili 30 sekundi da kažu svoju misao. Zato je rješenje ili da uopšte nema potpisa za jednu izbornu listu, pa ko god želi nek se kandiduje, ili da zadržimo pravo da to bude strožije. Jer, imali smo bar pet ili šest izbornih lista za svaki izborni ciklus koji su dobili ni četvrtinu potpisa koja je bila potrebna za ovjeru lista.

Hvala, izvolite.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (28.12.17 13:21:06)

Zahvaljujem potpredsjedniku Nimanbeguu.

Odgovor na komentar, poslanik Nikolić.

Izvolite.

MILOŠ NIKOLIĆ (28.12.17 13:21:12)

Zahvaljujem, predsjedavajući. Gospodine Nimanbegu, zajedno smo bili u toj radnoj grupi. Dobro su mi poznate Vaše dileme po ovom pitanju, više puta ste ih isticali i zaista ih razumijem. Ali, moram Vam reći da prvo imamo obavezu da se usaglasimo sa onim što su međunarodni principi ove oblasti - odkument iz Kopenhagena, stav 3, jasno navodi da ograničenje države koja ograničava svoje građane da potpišu samo jednu izbornu listu kao listu podrške nije nešto što je prihvatljivo i nije nešto što je u skladu sa međunarodnim standardima. Dakle, imamo međunarodnu praksu koja nam govori o tome da je potrebno napraviti izmjene u ovoj oblasti.

Što se tiče tog pitanja na unutrašnjem nivou, meni je jasno da Vi niste pravnik nego ekonomista, ali na nivou pravnog principa nemate legitimitet da ograničavate nekog da potpiše jednu ili više izbornih lista. Vi na dan izbora imate pravo da ograničite da pruže podršku jednoj

izbornoj listi i to je potpuno u redu, ali ne vidim zaista razlog zašto biste nekog 20 dana uoči izbora na taj način onemogućavali da ako hoćete njegov politički pluralizam i zašto bi se građani 20 dana ili mjesec dana prije održavanja izbora opredijelio za koju će partiju glasati. Moguće je da mu se dopada, da kažem, pripada jednom korpusu, ne znam, ili građanskih ili nacionalnih partija, da ima više favorita u tom trenutku i da će tek izborna kampanja koja predstoji uticati na to i na način na koji će se oni opredijeliti na samom izbornom danu.

Što se tiče ovog navođenja mogućih zloupotreba, ja ih zaista razumijem. Ali, ne možemo uvijek kretati od negativne pretpostavke. To je kao da kažete da nikad nije ni trebao da bude izmišljen avion zato što može doći do pada i poginuti 150 ljudi. Može, ali isto tako ne možemo ići sa pretpostavkama i sa najgorim scenarijom. Ja zaista vjerujem da neće biti tih zloupotreba, da čak i ukoliko ih bude, da je crnogorsko društvo demokratski toliko zrelo da ćemo ih eliminirati u narednom periodu, a da je cilj svih nas zajedno da uvodimo najviše međunarodne i demokratske standarde, što je potvrđeno dokumentom iz Kopenhagena. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (28.12.17 13:23:05)

Hvala poslaniku Nikoliću.

Na ovaj način smo završili odgovor na komentar.

Sljedeći prijavljeni poslanik je Branka Bošnjak.

Izvolite.

Poslije njega nek se pripremi Slaven Radunović.

Izvolite.

BRANKA BOŠNJAK (28.12.17 13:23:21)

Prošli put mi je i prezime pogriješio. Imam osjećaj da nešto imate protiv mene, a sad mi pomiješaste.

Poštovani građani, ove tzv. izborne zakone koje danas imamo na dnevnom redu doživljam kao političko licemjerstvo DPS-a da bi se čisto ispunio štrik kod OEBS-a i ODIHR-a. Suštinski oni ovim ništa značajnije neće da promijene, odnosno ono što bi bilo najznačajnije jeste da smanjimo njihove manipulacije - u tom dijelu nemamo nikakvih izmjena. To sam vidjela odmah na startu kada nisu ni tretirali Zakon o registrima prebivališta i boravišta, akoji je ključni zakon da bi se najveće manipulacije kojima je DPS sklon svele na neki minimum.

Što se tiče OEBS-a i ODIHR-a, moram da izrazim i svoju sumnjičavost prema tim organizacijama iz razloga, poštovani građani, što prije par godina kada smo imali izbore imali smo priliku u Demokratskom frontu da nam određena grupa koja je ljuta na DPS zbog toga što su im uskratili pare koje su im obećali za kupovinu ličnih karata je u prostoriji Demokratskog fronta donijela preko 600 ličnih karata. Mi smo u tom trenutku, smatrajući da su organizacije OEBS i ODIHR zaista nezavisne i zaista organizacije koje žele da spriječe manipulacije, pozvali njih, njihove predstavnike da vide, da fotografišu, naprave izvještaj i da ispituju ljude koji su prihvatili da pričaju sa njima, a koji su nam donijeli te otkupljene lične karte za koje još nijesu dobili tada novac.

Znači, ispred njih je stajala gomila od 600 ličnih karata. Međutim, predstavnici OEBS-a i ODIHR-a su rekli da je to naša unutrašnja stvar, da oni ne žele da se miješaju. Samo su konstatovali iako su tu saslušali te momke koji su donijeli lične karte i oni su jasno tada označili Milutina Simovića, kao nekoga ko je koordinirao tom akcijom, zatim telohranitelja Ranka Krivokapića, koga je odredio MUP, koji je kontrolisao kako će oni da rade, a među otkupljenim ličnim kartama, nažalost, bilo je i onih koji su radili u ovom visokom domu.

Znači, OEBS i ODIHR tada su to sve zanemarili i meni je bilo jasno da oni uopšte ne žele, niti ih puno zanima kako će se odvijati izbori kod nas. Potvrda toga jesu i prošli izbori i ono kada su oni poslije "državnog udara" proglasili da su izbori regularni, da je sve proteklo onako kako traba, a svima, iole inteligentnom je bilo jasno da je to bila smišljena akcija od strane DPS-a koji je gubio vlast u tom momentu. Istu takvu akciju su izmislili prema našim sugrađanima Albancima, sjećate se Orlovog leta. Sad više nisu bili problem Albanci, pošto su ih pripitomili. Sad smo bili

problem mi iz Demokratskog fronta i onda su izmislili "državni udar". Iz tog razloga, što se tiče OEBS-a i ODIHR-a imam vrlo uzdržano mišljenje o tome koliko su oni zaista žele da izbori u našoj zemlji proteknu u demokratskom ambijentu.

A sada bih htjela da kažem da smo mi iz Demokratskog fronta, 28.06.2016. godine, kada nas je izdala tzv. građanska opozicija koja je htjela da profitira na našoj mucu i ušla u Vladu tzv. izbornog povjerenja, se nadali da će makar oni prihvatiti da stavimo na dnevni red izmjene izbornih zakona i da ćemo onda uspjeti zajedno da učinimo ove prethodne izbore regularnim. Međutim, tadašnji ministar unutrašnjih poslova koji je uglavnom bio zadužen za većinu ovih zakona, njima se očigledno omilila fotelja i oni nijesu htjeli da u toj Vladi izbornog povjerenja ucijene i kažu da nećemo, ukoliko se ne izglasaju novi zakoni iz korpusa izbornih zakona.

Da su oni tada stali na stranu Demokratskog fronta i da smo svi zajedno napravili pritisak, DPS sigurno ne bi vladao. U ovim predlozima koje smo dobili na izmjene Zakona o izboru odbornika i poslanika, a to je zakon koji se mijenja dvotrećinskom većinom, nećete imati partnera u Demokratskom frontu niti ćemo ove izmjene koje su više populističke i više šminka nego suština, nećete imati naš glas. Šta ste ovdje promijenili?

Evo već smo sada čuli, podržavam da se emancipovao DPS, pa je stavio da na svako treće mjesto bude žena. Samo da kažem da prošli put kada smo vršili izmjene zakona, DPS je bio protiv tog rješenja. Raduje me da ste u tom smislu napravili iskorak, ali plaši me da i to nije štos važno pošto ste znali da nećete dobiti partnera u Demokratskom frontu za izglasavanje ovog zakona, pa da je to nekakav pozitivan iskorak koji ste htjeli da predstavite javnosti, a koliko ste iskreni u tome ja sam imala prilike da vidim kada je bila radna grupa ranija na izmjeni korpusa izbornih zakona.

Što se tiče potpisa birača, to je jedno rješenje koje nije dobro. Ja mogu da razumijem pluralizam, ali to je nešto što je u demokratskim državama ne u diktatorskoj državi kakva je naša. Prije svega to će dovesti do toga da će ogroman broj partija da se javi i sve te partije će biti na listama, prijaviti svoje liste, a šta ćemo dobiti za uzvrat i zbog čega će oni to raditi? Samo zbog onog dijela kolača finansijskog koji će željeti da podijele zajedno sa ostalim ozbiljnim partijama. Ali, ako ste već išli na to, trebali ste da napravite jednu kaznenu odredbu što je bilo i prošli put, ukoliko pojedine partije ne osvoje onaj broj glasova koliko su predali podrške, moraju da vrate sredstva koja su dobila od države za učešće na izborima. Imate neko slično rješenje u Srbiji. Ukoliko ovo ostane ovako, mislim da je onda pametnije bilo da uopšte ne postoje potpisi. Vjerovatno se neće onda ni kontrolisati, mada nijesu se ni kontrolisali ni do sad. Ono što takođe u ovom zakonu nijeste, samo ste ovlaš dotakli, je Državna izborna komisija koja se pokazala kao jedno veliko zastiđe i jedna potpuno ispolitizovana institucija na čelu sa predsjednikom Državne izborne komisije koji je toliko netransparentno radio. Ja sam mu se kao poslanik više puta obraćala dopisom da mi kaže neke stvari koje se tiču čisto izbornih zakona i čisto realizacije toga što je propisano izbornim zakonom. On se nije udostojio ni da odgovori ni nakon urgencije, a vidjeli smo kako se ponašao tokom izbornog procesa prošlog. To je netransparentna ispolitizovana izborna komisija i kao takva ona ne može da doprinese slobodnom izbornom procesu. Naprotiv, mislim da je ona tu u službi DPS-a, a ja sam više puta skretala pažnju na to da čak neko ko kontroliše elektronske baze tamo je neko ko je funkcioner DPS-a, odnosno odbornik DPS-a, što ne bi smjelo da se desi, što znači da njihovi funkcioneri imaju uvid ko daje podršku opozicionim partijama i na taj način mogu da utiču na volju naših birača.

Poštovani građani, kakvi god da su izborni zakoni, ja vas molim ubuduće da vrlo dobro razmislite kome ćete da date glas. Možete vi, ako ste ucijenjeni, a znam da vas je strah i da je većina vas ucijenjeno radi posla, radi nekih drugih stvari - uvijek imajte na umu da možete da idete na izborne skupove DPS-a, da im kažete da ih podržavate, ali onog momenta kada uđete u onu kabinu, vi ste tamo sami i možete da zaokružite što vi želite. Niko vas ne vidi, to je samo propaganda DPS-a da oni znaju za koga se glasa. Oni to ne mogu znati i zato ih na taj način kaznite i da konačno oduvamo ...

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (28.12.17 13:33:48)

Pročitao sam Slavenu Radunovića kao sljedećeg, ali sam zamoljen od Jovanke Laličić da ona zbog obaveza na odboru sad preuzme ako ste saglasni. Ako nijeste saglasni, daćemo riječ...

Predlažem da damo riječ Jovanki Laličić. Poslije Laličić bio bi Janko Vučinić, Andrija Popović, pa Branko Radulović, pa Predrag Bulatović, pa Nada Drobnjak, pa onda Slaven Radunović. Izvolite.

JOVANKA LALIČIĆ (28.12.17 13:34:56)

Hvala, gospodine predsjedavajući. Hvala kolegama koji su mi ustupili mjesto.

Dozvolite da kao član radne grupe da na samom početku iskažem svoje zadovoljstvo što sam bila član ove radne grupe i što sam imala priliku da po prvi put radim na izbornom zakonodavstvu. Naša misija, naša uloga, kao što su to i uvažene kolege već napomenule, bile su preporuka OEBS-a i zbog toga cijenim da bilo kakva kritika zašto nijesmo ulazili u dublje promjene izbornih zakona, već bi danas ovdje u diskusiji suprotno protumačeno pa biste nas optužili zbog čega smo išli u detaljnije izmjene izbornih zakona ako nije bila prisutna opozicija. Žalimo što predstavnici opozicije nijesu bili članovi radne grupe, jer i danas smo čuli neke konstruktivne predloge, kao što je predlog gospođe Bošnjak da bi trebalo na neki način ovaj naš demokratski iskorak političke partije, odnosno građani mogu potpisati više izbornih lista spriječimo na taj način da onemogućimo potraživanje finansijskih sredstava po tom osnovu, ali to bi zahtijevalo izmjenu Zakona o finansiranju, a nijesmo htjeli ulaziti u taj dio ako već opozicija nije s nama u radnoj grupi i te preporuke nijesu bile sadržane ni u preporukama OEBS-a.

Takođe, ne bih se složila sa tim da su ove izmjene koje smo predložili tehničke prirode, jer ako je tehničke prirode nešto što smo mi i za što se iskreno zalažemo da svaka treća bude predstavnica manje zastupljenog pola, dajemo vam priliku da glasanjem za to naše rješenje pokažete vašu demokratiju.

Već su kolege rekle u čemu su bitne izmjene ovog zakona. Ja bih još samo dodala na opasku gospodina Đukanovića da je Državna izborna komisija postavila ulogu sekretara izborne komisije na ovaj način kako je postavljen - nije Državna izborna komisija, već Zakon o izboru odbornika i poslanika je utvrdio koja je uloga sekretara i sekretar Državne zborne komisije vrši samo administrativne poslove. U Zakonu o izboru odbornika i poslanika jasno je rečeno da je sekretar Državne izborne komisije zadužen za realizaciju administrativnih poslova predviđenih izbornim zakonodavstvom. Dozvolite da ste takav zakon usvojili vi dok ste bili u ovom Parlamentu i članovi radne grupe.

Mi smo zadovoljni što smo preporuke OEBS-a koje su date na ovaj zakon ugradili u predlog zakona i mislimo da su našim primjedbama i našim predlozima umnogome unaprijeđen Zakon o izboru odbornika i poslanika. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (28.12.17 13:38:17)

Zahvaljujem poslanici Laličić.
Janko Vučinić. Izvolite.
Komentar na izlaganje.

BRANKA BOŠNJAK (28.12.17 13:38:42)

Samo želim da kažem da je vrlo licemjerno pričati o tome da nijeste htjeli da ograničite ovo zbog toga što nije bilo opozicije pa nijeste htjeli da dirate u taj zakon, odnosno u tu odredbu. Ako već tako razmišljate, nijete trebali uopšte da krećete u izmjenu izbornog zakonodavstva ako nema opozicije, jer uvijek se to u ovom Parlamentu, kakav god da je bio, nekako zajednički konsenzusom dogovaralo. Ovo je nešto novo što imamo sada nam isključivo vlast mijenja i donosi zakone i iskrenosti vašoj o tome da među troje bude manje zastupljen pol, to jeste žensko, nadam se da će nekada biti i obrnuto. Meni je jasno bilo poslije svih onih komentara koje smo imali ranije

u radnoj grupi a tu među njima su i članovi sadašnje radne grupe, pa mene ta emancipacija koja je došla kod njih raduje, ako je uopšte došla, a i ovo što ste Vi sada rekli samo govori o tome da je to samo vama neki trik kojim želite da pokupite pozitivne poene. U suštini iskreno znam da je DPS vrlo protiv toga, jer da su htjeli i prošli put kad su bili raznorazni pritisci pa čak i oni kojima su puna usta rodne ravnopravnosti, a nijesu htjeli da prihvate to. Jedva smo došli i do toga u posljednjem momentu pod pritiskom međunarodne zajednice da u četiri mjesta bude jedna žena. To ne doživljam uopšte iskreno sa strane DPS-a, jer ste znali da na ovakav način rada Radne grupe nećete imati dvotrećinsku većinu za ovaj zakon, a time ste htjeli samo da steknete popularnost kod ženskog pola. Mislim da vam to neće proći, ali evo vidjećemo.

Što se tiče Državne izborne komisije i izmjena, čista šminka i ništa više od toga. Da ste htjeli pravu izmjenu, mogli smo da se složimo sa tim da dođe do profesionalizacije, ali da se dvotrećinskom većinom biraju članovi i da potpuno depolitizujemo Državnu izbornu komisiju i učinimo je zaista nezavisnom. Na ovaj način što ste vi uradili samo da bi vam lakše bilo da ne bi kojim slučajem se desilo da ima opozicija većinu u Državnoj izbornoj komisiji. To ste uradili. Onog momenta kada je sekretar po zakonu koordiniraj i rukovodi službom Državne izborne komisije, vi ste to dali da vodi predsjednik izborne komisije samo zbog toga da biste umanjili ona prava /prekid/ što je on iz opozicije. Vjerovatno da je iz one malograđanske, vama bi to odgovaralo, a pošto je sekretar iz Demokratskog fronda, onda ste se tu drznuli i ukinuli mu ono što mu je zakonski pripadalo.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (28.12.17 13:42:01)

Hvala.

Dajem pravo poslanici Laličić. Izvolite.

JOVANKA LALIČIĆ (28.12.17 13:42:15)

Gospođo Bošnjak, ja tvrdim da je iskrena namjera Radne grupe bila upravo da se ove odredbe ugrade u predlog zakona i da one budu implementirane u praksi, a ko je licemjerman neka procijeni crnogorska javnost. Vi odbijate da učestvujete, prije svega, u Radnoj grupi, jer smo vas puno puta i sa ovog mjesta pozivali i članovi Radne grupe, odnosno predsjednica Radne grupe. Sada pokažite svoju demokratičnost pa glasajte za predlog. Tako ćemo vidjeti ko je iskren, a ko nije.

Što se tiče sastava izborne komisije, na početku sam rekla da se mi nijesmo upuštali u izmjene onih odredbi zakona koje nijesu potencirane bile, odnosno sadržane u preporukama OEBS-a. Da je OEBS, odnosno ODIHR, koje vi ne uvažavate, smatrao da je potrebno intervenisati na neki drugi član, sigurno bi to bilo sastavni dio preporuka. Mi smo imali misiju da radimo po tim preporukama, a što se tiče ostalih izmjena, bazirali smo se na preporukama koje smo dobili od odgovarajućih državnih organa i mogu priznati da su možda te pravno-tehničke, ne šminkerske nego pravno-tehničke prirode, kako bi se određeni problemi u praksi mogli spriječiti. Ukoliko smatrate da ovaj naš demokratski iskorak da se mogu potpisati dvije ili više lista, vi podnesite amandman na Zakon o finansiranju političkih subjekata na način da se oduzimaju sredstava listama koje ne dobiju dovoljan broj glasova. Evo toliko. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (28.12.17 13:43:58)

Hvala poslanici Laličić. Šef Poslaničkog kluba DF-a se javio za riječ u skladu sa članom Poslovnika.

MILUTIN ĐUKANOVIĆ (28.12.17 13:44:20)

Gospođa je u prethodnom svom izlaganju saopštila ono što mi uvijek pričamo. Na sve načine se opstruira sve i neka zakonska rješenja koja su dobra, vidi se iz duha njene diskusije, želi da opstruira. Samo radi javnosti da pročitam kako glasi, šta radi Služba Državne izborne komisije. Vi ste rekli neke administrativne poslove - Za vršenje stručnih i administrativnih poslova Državna izborna komisija formira službu. Službom rukovodi se sekretar Državne izborne komisije. Akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji službe predlaže sekretar. Na status i druga prava zaposlenih u službi primjenjuju se propisi koji se odnose na državne službenike i namještenike. Državna izborna komisija je donijela Poslovnik kojim je potpuno /prekid/ sekretara, ali to radite potpuno svjesno. Vi ste to ovdje saopštili da su to neki administrativni poslovi, to je administrativna stručna služba, može da se zove sektor, koja treba da ima rang jednog jakog državnog organa. Ali pošto je na čelu te službe sekretar koji po zakonu pripada opoziciji, vi ono zakonsko rješenje koje je dobro, evo vi konkretno, sad predsjednik i ostali članovi DIK-a iz DPS-a sruše brutalno silom i glasanjem.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (28.12.17 13:45:56)

Poslaniče Đukanoviću, teško da mogu da nađem po Poslovniku kako ste iskoristili ovo pravo, ali ipak sam Vam dao riječ zbog toga što ste šef poslaničkog kluba. Na ovaj način bismo završili raspravu povodom ovoga. Nijesam siguran da bi dobro bilo da, ako jedanput prekršimo, da opet kršimo drugi put. Biće prilike da u nekom narednom izlaganju prokomentariše određene komentare koji su ovdje bili.

Predlažem da pređemo na sljedećeg diskutanta. Prijavljen je poslanik Janko Vučinić. Izvolite.

JANKO VUČINIĆ (28.12.17 13:46:49)

Poštovani građani, činjenica je da se Crna Gora nalazi u krizi i da je ta sveopšta kriza u društvu generisana od političke krize koja je nastala zbog formiranja vlasti na osnovu izbora koji su održani u sjenci takozvanog "Državnog udara", koja je bila novost u 2016. godini i uz one već dobro uigrane metode izborne krađe i zloupotrebe državnih resursa. Takva formirana zakonodavna vlast i sve druge grane vlasti koje se ovdje biraju su samim tim što proističu iz prekrojene izborne volje naroda su predodređene da rade protiv interesa naroda i u interesu mafijaško-tajkunskih struktura koje su postali vlasnici krupnog kapitala. Oni se nalaze na vodećim pozicijama u vlasti ili su vrlo bliski i u rođачkoj vezi sa vlastima, tako da smo zbog svega ovoga prepoznati kao školski primjer države gdje cvjeta organizovani kriminal. Od takve vlasti bilo da je ona zakonodavna, izvršna, sudska, građani ne mogu ništa drugo očekivati nego da se ovdje u Parlamentu donose zakoni, u Vladi uredbe, a u sudu i tužilaštvu odluke koje su na štetu naroda. Tako da ne treba da nas čudi što je ovdje juče usvojen Budžet koji se puni na račun odbijanja od radničkih plata. Ne treba da čudi što će od Nove godine građani Crne Gore biti zapljusnuti novim poskupljenjima. Poskupljuje struja, gorivo, duvan, alkohol i sve te harače i ostale harače koje slijede u 2018. godini je spremila ova parlamentarna većina ovdje.

Tako, poštovani građani, da će i dalje, i u 2018. godini, vaši životi biti praktično mučenje, život na rate i na veresiju. Kako vlastodršci u Crnoj Gori gledaju na narod? Gledaju kao da su to ovce za šišanje, pa onda kad god prifali para u državnoj kasi, šišaj. Ali, ovoga ste puta otišli toliko daleko da više toga runa nema i došli ste do same kože naroda.

Kako to promijeniti? Ovo sve o čemu sam pričao se može jedino promijeniti na slobodnim i poštenim izborima. Sada se postavlja pitanje, koje je pitanje svih pitanja, kako doći do tih slobodnih izbora koji u Crnoj Gori nikada nijesu održani. Do sada se vlast nije promijenila na izborima.

Ovo što je radila neka radna grupa, to potvrđuje onu izreku - kad nešto hoćete da ne uradite, onda formirajte radnu grupu. Tako je bilo i ovoga puta i samo je sa radom ove radne grupe zadovoljena forma. Biće dobar izgovor za OEBS i ODIR, a suština će ostati ista, i dalje će se nastaviti nesmetana krađa i na sljedećim izborima.

Cilj svih opozicionih partija je jasan, jer je izrečen od svih, a to su slobodni i poštenu izbori. Da li je to bilo od svih iskreno, to je druga priča. Bojkot opozicije je bio jedan od načina da se dođe do tog cilja, ali bojkot bez ostalih aktivnosti, a u prvom redu su to protesti, je izgubio efekat i vremenom se pretvorio u sredstvo upereno protiv Demokratskog fronta. Naše kolege iz takozvane Građanske opozicije imale su terensku kampanju, njihovi aktivisti su išli sa pričom da će Demokratski front biti zabranjen, a imali su pritom veliku medijsku podršku, sa jedne strane, a, sa druge strane, Demokratski front je bio marginalizovan. Ali su se svi prevarili. Demokratski front će na sljedećim izborima biti stožer nove vlasti po volji naroda.

Više je nego jasno kako se može doći do slobodnih izbora. Izlaskom na ulice, masovnim uličnim protestima, onako kao što je to radio Demokratski front u septembru i oktobru 2015. godine. Na taj način bi se vrlo brzo dobio datum prijevremenih izbora.

Šta je potrebno? Potrebno je 39 poslanika opozicije i partija iz kojih ti poslanici dolaze da izađu na ulicu, da budu zajedno sa narodom. To je preduslov svih uslova da se dobije datum prijevremenih slobodnih izbora. Na ovaj način, kao što to radi i ostatak opozicije, jalovim sastancima, do toga nikada neće doći. Takvim protestima bismo uspjeli da dobijemo prijevremene izbore, a što se tiče ostalog, to je samo stvar dogovora i tehnike šta treba raditi.

Naravno da bi se, nakon dobijanja datuma tih prijevremenih izbora, ušlo u formiranje prelazne Vlade na principu koministara, a onda bi se uredilo izborno zakonodavstvo, predložilo i usvojilo. Naravno, tu bi se morao urediti birački spisak, jer u Crnoj Gori je takav birački spisak da će još malo biti veći broj birača od građana Crne Gore.

Zadatak prelazne Vlade bi bio sprečavanje zloupotrebe državnih resursa, znači uređenje biračkog spiska i priprema i izglasavanje izbornih zakona koji bi na pravi način obezbijedili slobodne i fer izbore, a ne ova šminka što je uradila Radna grupa.

Potrebno je uvesti elektronsku identifikaciju putem otiska prsta, jasno i precizno odrediti pojam prebivališta i uvesti najstrožije kazne za kupovinu glasova i svake pritiske na glasače najoštrije sankcionisati. To kako urediti zakone, prečistiti spisak, spriječiti zloupotrebe državnih resursa je stvar tehnike i dogovora, ali mora se izaći na ulicu, prisiliti režim na razgovor o datumu novih izbora i dogovoriti se o modelu prelazne Vlade. To je put kako i na koji način doći do onoga što je cilj, nadam se, svih opozicionih partija.

Nameće se pitanje zašto ostatak opozicije nije prihvatao do sada izlazak na ulice, a tek onda kada smo se mi vratili u Skupštinu, i oni su prevalili preko usta tu riječ - protesti. I evo poziva sa naše strane, da bez razlike, ne može biti izgovor neko je nešto nekom rekao iz Demokratskog fronta ili iz ostatka opozicije nekom Demokratskom frontu. Nama je cilj jedan - to su slobodni i poštenu izbori i trebamo da zaboravimo na sve razlike i na sve ako je bilo nekih teških i uvredljivih riječi, i da budemo zajedno. Zajedno sa opljačkanim građanima koji trebaju da izađu na ulicu, da pozovu nas 39 poslanika iz opozicije da budemo s njima i pred njima i da se izborimo za ono što je Crnoj Gori nasušna potreba - da napravimo taj prvi korak ka demokratiji a to su slobodni i poštenu izbori. Da ispoštujemo onaj drugi član iz Ustava Crne Gore, da se ne može formirati vlast koja ne proističe iz slobodno izražene volje naroda.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (28.12.17 13:57:07)

Na ovaj smo način završili izlaganje poslanika Vučinića.
Sljedeći prijavljeni je poslanik Andrija Popović.
Izvolite.

ANDRIJA POPOVIĆ (28.12.17 13:57:19)

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Poštovana Skupštino, uvažene građanke i građani Crne Gore i crnogorske dijaspore,
Iznijeću stavove Liberalne partije povodom Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izboru odbornika i poslanika. Iako ove izmjene zakona predstavljaju poboljšanje u odnosu na dosadašnje odredbe, uz puno uvažavanje doprinosa dijela civilnog društva koje

pozdravljam i napore Radne grupe, činjenica je da mi ovdje imamo nesveobuhvatne promjene. Uglavnom su ispoštovane preporuke OEBS-a koje se tiču izbornog zakonodavstva. Ipak, vjerujem da je kucnuo čas da dođe do radikalnije promjene izbornog zakonodavstva i neposrednog izbora odbornika i poslanika, da građanin ima pravo da na listi imenom i prezimenom bira one koji će zastupati njegove interese bez obzira na poziciju kandidata na listi, za što ću se lično i vjerujem u ime Liberalne partije zalagati i ubuduće jer je to demokratski čin.

Dakle, najviši pravni akt, crnogorski Ustav, što kaže, a i velika polemika se vodi o tome naročito u posljednje vrijeme:

Član 2 - Građanin vlast ostvaruje neposredno i preko slobodno izabranih predstavnika.

Član 83 Ustava - Skupštinu čine poslanici koji se biraju neposredno na osnovu opšteg i jednakog biračkog prava.

Član 113 - U lokalnoj samoupravi odlučuje se neposredno i preko slobodno izabranih predstavnika.

Dakle, zalagaću se za otvorene liste ili kombinaciju partijskih i otvorenih lista i neposrednog izbora poslanika i odbornika. Vjerujem da ćemo do parlamentarnih izbora, koji će se najvjerovatnije održati krajem 2020. godine, doći do takvog demokratskog čina i da ćemo konačno ispoštovati odredbe Ustava Crne Gore. Što se tiče ovih izmjena, da li ove izmjene mogu učiniti da se prekine priča o fantom biračima i sumnja u izborni proces, rekao bih - ne.

Svakako, član 13 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izboru odbornika i poslanika, koji glasi: Na izbornoj listi među svaka tri kandidata prema redoslijedu na listi, prva tri mjesta, druga tri mjesta i tako do kraja liste, mora biti najmanje po jedan kandidat pripadnik manje zastupljenog pola.

I član 15 u kojem se kaže: Birač može svojim potpisom podržati jednu ili više izbornih lista za izbor odbornika i poslanika, odnosno jednu ili više izbornih lista za izbor poslanika, je ono što bih istakao kao vrlo afirmativno. Međutim, Državna izborna komisija se mora dodatno profesionalizovati. Član 8, stav 2, koji se odnosi na Odredbu da Državna izborna komisija ima svoj web portal na kojem treba u roku od 48 sati objaviti sve akte i podatke je samo jedan od dokaza na kom nivou je dosadašnji rad komisije.

Nedopustivo je što do sad nijesmo uspjeli obezbijediti njen ažurniji rad. Možemo žmuriti i pravdati se svim i svačim, ali je nesporno da niko ne može do danas biti zadovoljan radom ove komisije ako preliminarne izborne rezultate na lokalnom i državnom nivou javnost čeka danima i uzda se u ono što objave političke partije ili pojedine nevladine organizacije.

Što se tiče samog biračkog spiska, izmjene se odnose na zabranu štampanja i kopiranja i to jeste korak naprijed. Makar nećemo dolaziti u situacije da nam građane vrijebaju iza ugla biračkog mjesta i bilježe u kopiji spiska ko je izašao da glasa, a ko nije. A i to je bio napredak u odnosu na situaciju od ranije đe su nam kopije biračkih spiskova bile čak i u prostorijam biračkih mjesta. Nažalost, nije to bio jedini apsurd našeg izbornog procesa.

Ako ičim možemo da se pohvalimo, to je dovtljivošću u danima izbora, te tako sam siguran da će se i u ovoj zabrani naći alternativa. Nažalost, mi smo veliki stručnjaci da nađemo rupe u svim mogućim zakonima, tako i sa izbornim zakonima.

Kako je, ipak, došlo do određenog poboljšanja, Liberalna partija će podržati Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izboru odbornika i poslanika, naročito zbog ovih preporuka Organizacije za evropsku bezbjednost i saradnju. Sa ovim izmjenama zakona mnoge od tih preporuka su ispoštovane. Uglavnom, sve moguće njihove preporuke su ispoštovane, osim onih koje su bile vezane za izmjenu Ustava, a Ustav, kao što znamo, veoma je teško i izmijeniti. To mora da se radi na referendumu građana. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (28.12.17 14:04:02)

Zahvaljujem poslaniku Popoviću.

Sljedeći prijavljeni kandidat je Budimir Aleksić.

BUDIMIR ALEKSIĆ (28.12.17 14:04:11)

Poštovani građani,

Na dnevnom redu su izmjene i dopune Zakona o izboru odbornika i poslanika, što pokazuje da ni 27 godina nakon uvođenja višestranačkog sistema u ovoj zemlji Crna Gora nema iole pristojan izborni zakon.

Evo, sad vlast je predložila, DPS je predložio nekakve vještačke, kozmetičke izmjene, neko šminkanje nečega što inače je invalidno, što problematično, što je nedorečeno i što je loše. I te izmjene i to šminkanje služe isključivo da bi se otvorio prostor za još veće manipulacije Demokratske partije socijalista u izbornim procesima.

Kaže se da su ispoštovane preporuke OEBS-a, kao da je OEBS neki vrhovni autoritet i neko božanstvo iz koga proističe maltene Sveto pismo kad je ova materija u pitanju, a svi se sjećamo kako se OEBS ponašao svih ovih proteklih 27 godina. Nema izborne krađe i lupeštine koju OEBS nije blagoslovio i podržao počevši od onih pokradenih izbora, predsjedničkih 1998. godine, kada je pokraden predsjednički kandidat Momir Bulatović, pa do ovih posljednjih.

Međutim, i tu ova vlast nije dosljedna kad je riječ o slušanju i o prihvatanju preporuka OEBS-a. Prihvataju se ove preporuke vezane za izmjene Zakona o izboru odbornika i poslanika, a nisu, recimo, prihvatili preporuku OEBS-a kada je riječ o rasvjetljavanju afere "Snimak". Dakle, tu je OEBS bio eksplicitan i tražio je da se ta afera do kraja rasvijetli. Međutim, tužilaštvo, sudovi su osudili samo neke izvršioce u toj aferi, a glavne inspiratore, ideologe, pokretače koji su to izmislili, nikad nijesu procesuirani niti su osuđeni za razliku od afere "Državni udar" gdje je državni tužilac Katnić povezo nešto što je nepovezivo. Dakle, dokazano je da se Sinđelić i svi ti akteri međusobno ne poznaju. Dakle, niti Dikić poznaje Andriju Mandića, niti Sinđelić poznaje Milana Kneževića i to je utvrđeno. Međutim, Tužilaštvo je toliko kreativno da je ono ustanovilo da postoji organizovana kriminalna grupa na čijem je čelu Šišmakov za koga nije utvrđeno ni da postoji. A ovamo gdje je sve jasno i očigledno, gdje postoje snimci sa sjednica glavnog Odbora, đe je jedan funkcioner koji je bio na čelu Zavoda za zapošljavanje jasno kazao - četiri zaposlena, jedan glas, sve se zna ko to naređuje, ko to osmišljava, ali Tužilaštvo to ne može da poveže i da tu organizovanu kriminalnu grupu procesuiru. Toliko što se tiče poštovanja preporuka OEBS-a.

Osvrnuo bih se samo na nekoliko ovih izmjena. Jedna od njih su ženske kvote, uvećanje rodne ravnopravnosti, zastupljenosti na izbornim listama, učešće žena. Predlaže se da jedan od tri kandidata bude žena. Nemamo mi u Demokratskom frontu, niti ja lično ništa protiv učešća žena na izbornim listama, niti u političkom životu uopšte. Naprotiv, mi, kao što svi vide, imamo gospođe u Parlamentu koje su izvanredni poslanici i nikome od nas ne pada na pamet da relativizuje ili osporava učešće žena u političkom životu Crne Gore. Ali, ovo je paradoks, ovo je neka vrsta silovanja političkih subjekata da pošto-poto moraju da imaju određenu kvotu žena na izbornim listama. Sljedeći će predlog možda biti da svaka druga osoba ili prva bude žena, ili da se obrne, pa da svaki treći muškarac bude na izornoj listi, da trećina muškaraca bude, a dvije trećine žena na izbornim listama.

Koliko je to paradoksalno, mogu razni predlozi da se pojave. Zašto onda ne bismo uveli staleški Parlament? To je pravednije, pa da od 10% bude u Parlamentu predstavnika zanatlija, 10% predstavnika poljoprivrednika, 10% radnika, 10% prosvjetnih radnika, 10% zdravstvenih radnika, 10% predstavnika crkava i vjerskih zajednica, sveštenstva i da se pravi staleški Parlament. Dakle, ovo otvara prostor za razne svakojake ideje koje su daleko od nečega što je realnost i što je zaista objektivno moguće.

Zašto bi neki politički subjekt ako ne može da nađe trećinu žena na listi, to radio? To je besmisleno. Međutim, to ima svoju pozadinu. Ja tačno vidim, identifikujem čemu to vodi. Sljedeći predlog je da bude 10% LGBT osoba, LGBT populacije. Dakle, u ovoj tradicionalnoj Crnoj Gori to je za sad vlast procjenjuje šakljivo, pa ćemo to u sljedećem koraku. Ovo je prvi korak, a sljedeći zahtjev OEBS-a će biti to i vlast će i to da predloži. Prije 10 godina je bilo nezamislivo da se ovdje pravi Parada ponosa, pa sad vidimo da mnogi hrle da se tamo uhljebe, da nađu posao, da paradiraju s brkovima i bez brkova po ulicama.

E to je suština ove izmjene. Dakle, ne radi se ovdje o afirmaciji žena, nego to vodi destruktiji ovoga društva. To je put ka potpunoj destruktiji ovoga društva što inače ova vlast radi i nazaduje u svakom pogledu. Zato je i ovo nazadak, ovo nije nikakav napredak u pogledu izbornoga zakonodavstva, kao što u svakom pogledu Crna Gora nazaduje - u političkom, u

ideološkom, u ekonomskom, u ekološkom, intelektualnom, moralnom. Dakle, mi 27 godina pratimo jasno jedan nazadak, pa i ovo je jedan nazadak u izbornom procesu.

Sljedeće na što bih želio da se osvrnem jeste afirmativna akcija, koja je inače postojala i sad postoji u ovom postojećem. Šta je drugo ako nije /prekid/ školski primjer toga je afirmativna akcija u građanskoj državi. Ja shvatam i neće valjda niko da spori da je osnovni princip građanski i građanske države jedan građanin - jedan glas. Kako neko može sa 800 glasova da bude poslanik i 500 pokradenih, očigledno, dokazano pokradenih, dakle sa hiljadu i nešto glasova, a ostalima treba pet hiljada? Gdje je tu građanski princip, kakva je to onda građanska država u kojoj se Parlament konstituiše na bazi takve vrste afirmativne akcije?

Znači, očigledno je da se ovim izmjenama otvara prostor za veće manipulacije DPS-a. Uostalom, kakvi god bili izborni zakoni, čak bili i najbolji a ne ovako nakaradni kao što je ovaj, kao što će biti ovaj koji će biti izglasan od strane parlamentarne većine, ova vlast ako organizuje izbore, rezultat se zna. Ne trebaju nikakvi izborni zakoni, svak zna kakav će biti rezultat izbora koje ova vlast organizuje.

Demokratski front, naravno, neće podržati ovaj zakon. Nijesmo učestvovali i niko iz opozicije nije učestvovao u ovoj radnoj grupi. Mi smatramo da dok je ova vlast nema slobodnih izbora, da su svi zakoni mrtvo slovo na papiru, kao što je sam Ustav mrtvo slovo na papiru, koji predviđa, ne znam, socijalnu državu pa vidimo kakva je socijalno-ekonomska situacija, pa ćirilicu predviđa slobodnu upotrebu, pa vidimo da je ona izbačena u praksi, a u Ustavu je dozvoljena, čak ravnopravno sa latinicom. Dakle, kad dođe neka nova vlast, a to vrijeme se približava, približava se vrijeme kada će svi lopovi završiti u zatvoru, kada će milioneri koji su za ovih 27 godina pljačkali privredne i prirodne resurse i obogatili se završiti u onim cipelama Aćima Višnjica koje ih tamo čekaju. Dakle, to vrijeme dolazi, dolazi vrijeme pravde, dolazi vrijeme slobode, dolazi vrijeme nove vlasti koja će donijeti novi Ustav. I ovaj Ustav je invalidan kao što je i Izborni zakon invalidan i feleričan, pa ćemo donijeti novi ustav, novo izborno zakonodavstvo, organizovati slobodne izbore i tek tada će i zakoni imati smisla. Inače, kakvi god da su, oni su besmisleni ukoliko ova vlast organizuje izbore.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (28.12.17 14:13:40)

Imam predlog od sekretara da možda više partija uključimo.
Da li sada da damo riječ Slavenu Radunoviću ili Aleksandru Damjanoviću?
Izvolite.

SLAVEN RADUNOVIĆ (28.12.17 14:14:00)

Imam živaca da sačekam, nije nikakav problem. Uostalom, govore moje kolege, a mi slično razmišljamo o ovim temama.

Poštovane dame i gospodo, građani Crne Gore,

Prvo bi trebalo, kad pričamo o svemu ovome, da malo približimo ulogu i mandat misije OEBS-a, tačnije ODIHR-a, kad su izbori u Crnoj Gori u pitanju. Znači, ovdje se često poziva, rekao OEBS ovo, onakav je bio izvještaj, ovakav, rekli su da je bilo sve u redu, da je ambijent bio sjajan, da je sve proteklo u najboljoj atmosferi. Prvo treba da znate da ODIHR nema mandat da se bavi onom vrstom zloupotreba koja najviše smeta građanima Crne Gore, takozvane zloupotrebe po dubini, koje su proizvod pritisaka, ucjena i svega što se praktično radi i prije samog izbornog dana.

ODIHR se bavi stvarima koje su za građane Crne Gore i za nivo zloupotreba koji se dešavaju u Crnoj Gori potpuno periferni. Otprilike da li je bilo plakata neke političke partije u krugu od 50 metara, da li je bilo dovoljno rampa za ljude koji imaju smetnje u kretanju i slične stvari.

Evo, ja ću da vam ispričam jedan događaj koji možda na najbolji način pokazuje na šta se odnose ustvari izvještaji OEBS-a. Pričamo o oktobarskim izborima prošle godine i o čuvenom događaju od 16. oktobra, poznatom kao, neko ga naziva državni udar, neko ga naziva "državni udar", neko terorizam u pokušaju, ali svi znamo o čemu se radi.

Četiri dana prije samog izbornog dana, 12. oktobra, moj kolega Nebojša Medojević i ja smo

održali konferenciju za štampu, a zatim otišli kod Romana Jakiča, tadašnjeg šefa misije, i upoznali ga sa našim saznanjima da će Demokratska partija socijalista ukoliko na izborni dan bude svjesna, a ima za to način i metodologiju da otkrije, da gubi izbore, izazvati nešto nalik ovom državnom udaru koji se na kraju stvarno i desio. Ponijeli smo i veliki broj dokumenata i znate šta se desilo? Desilo se 16. oktobra baš ono što smo mi najavili. Pa i da se desilo malo nešto različito, valjda je to naše upozorenje zavređivalo dodatnu pažnju gospodina Jakiča i OEBS-a koji su ovdje trebali da kažu da smo im kazali šta će sve da bude. Čitavi svijet se digao na noge oko navodnog "Državnog udara", a u tom izvještaju OEBS-a na koji se vi pozivate o izborima u Crnoj Gori se čak ne pominje da su imali sastanak sa predstavnicima najveće opozicione grupacije koja je, između ostalog, u međuvremenu optužena za "Državni udar". Eto čime se bavi OEBS-ov izvještaj i koliko oni duboko zadiru u probleme kad su izbori u Crnoj Gori u pitanju.

Takav OEBS, sa takvim mandatom daje neke preporuke kako da se izađe iz duboke krize kad je izorno zakonodavstvo u pitanju. Šta očekujete, osim opet kozemtičke preporuke?

Došli smo u situaciju da razmatramo neke preporuke koje uopšte nijesu, rekao bih, primjerene Crnoj Gori. Znae, neki propisi ili neki zakoni koji se, recimo, u Švedskoj smatraju konzervativnim ili rigidnim, oni su za Kinu avangarda ili su liberalni, a da ne pominjemo Sjevernu Koreju. Tako da ova priča o tome kako birač, što se vašim predlogom promjene zakona traži, može da podrži više lista da bi se eto omogućilo ljudima da mogu do poslednjeg dana da se predomišljaju za koga će da glasaju, djeluje licemjerno. Mi pričamo o Crnoj Gori, a ne o Švedskoj ili Njemačkoj. Tačno se zna zašto vi vraćate u igru, navodno zbog preporuka OEBS-a, mogućnost da jedan čovjek podrži koliko hoće lista. Zato što hoćete da iscjepkate opoziciono tkivo. Vama trebaju, neću sad da pominjem konkretne partije, ali partije koje postoje u Crnoj Gori samo kad su izbori i koje se javljaju da bi otele glavnim političkim takmacima Demokratske partije socijalista 500, 300, 800, 1500 ili 2000 glasova. Samo zbog toga su tu. Da ne kažem da će dodatno da utiču i na raspodjelu finansijskog kolača predviđenog za izbore, iako naravno neće uzeti ni broj glasova koliko će da imaju potpisa. Tu bih se složio i sa potpredsjednikom Skupštine Gencijem Nimanbeguom, čak i onaj dio koji se tiče javnog predstavljanja napravite namjerno, iskoristiću ružan izraz, sprdnju od tog predstavljanja jer dovedete ljude ozbiljne političare u situaciju da se sa nekakvim letačima ili ne znam sa kim tamo srijeću i da moraju da pričaju na ozbiljne teme među 30 ljudi. To je sve zloupotreba preporuka. Ako baš hoćete da omogućite da svako može da podrži više lista, a da izbjegnemo u najvećoj mogućoj mjeri tu zloupotrebu, 'ajde da onda podzakonskim aktom tj. ne nego zakonom, podzakonskim aktom jer ja mislim da je to već prošli put regulisano, ali uvijek može da se promijeni, da pored podataka koji su dostupni svakoj političkoj partiji do sad bili i svako ih ima već odštampanim o biračima i o njihovom matičnom broju ide i još neki dokument ili podatak koji nije dostupan partijama koje žele da zloupotrijebe birački spisak. Neka ide broj lične karte, pa onda da mora bukvalno da se izvrši uvid u svačiju ličnu kartu da bi mogao da se dobije potpis podrške. Bilo je to sad na nekim lokalnim izborima mislim, ali da ne ostavljamo to od danas do sutra kako se kome svidi nego da to bude pravilo. E to se nijeste sjetili da ubacite u zakon, a samo hoćete da relativizujete sve.

Dalje, a zašto se niste sjetili, kad ste već mijenjali zakon, to je jedan ozbiljan problem, da se onemogućiti obilježavanje biračkih listića kvadratićima, srcima i slično da to bude legalan listić. Pričala je koleginica Bošnjak maloprije o raznim načinima zloupotreba i hrabrila građane da ne razmišljaju o tome da na kraju ostanu sami i da mogu da glasaju za koga hoće. Da biste doskočili i ovome o čemu je ona pričala, vi ste smislili srca, zvjezdice, sunca i sl. Zašto niste to ubacili u zakon? Ne, jer vas ne zanima nikakvo poboljšanje izbornih zakona. Vas zanima samo produžetak krađe, ali ako biste uz to mogli da obezbijedite i blagonaklonost OEBS-a, pa da bude - međunarodna zajednica vas je podržala, a vi imate još bolje i atraktivnije instrumente za krađu. Naravno, Demokratski front je suviše ozbiljna organizacija i suviše iskustva imamo u ovim vašim marifetlucima i znamo dobro kako funkcionišete, ne da bismo vas podržali, to nam ne pada na pamet naravno, nego da bismo vam dozvolili da čak provučete ovo na način kako ste mislili javnosti. Ne može ni to.

Podsjećam i vas koji navodno se naslanjate na izvještaje OEBS-a, a podsjećam i OEBS i ODIHR, još jedne sramotne uloge DPS-a i na neki način i ljudi iz OEBS-a, mene su upoznali da to nije njihov mandat, ali su mogli kao fizička lica, kao građani koji su bili ovdje prisutni i svjesni svega to da izjave makar javnosti da se zna. Demokratski front je uhvatio u Baru u najvećem

lopovluku video snimcima Demokratsku partiju socijalista. Snimili smo desetine i desetine slučajeva ljudi koji dolaze iz inostranstva da glasaju za Demokratsku partiju socijalista gdje u svojim svjedočenjima, u snimcima kažu da žive po 20 godina u inostranstvu ili 10 ili 15, što znači da nemaju rezidencijalni uslov iz Ustava. I šta je uradio OEBS? Dostavili smo im sve. Pomenuli nisu ništa, kažem čak i nezvanično jer im to navodno nije bio mandat.

A ova država kojom vi rukovodite, ili tačnije zloupotrebljavate institucije sistema, sudi danas onim ljudima koji su vas uhvatili u lopovluku, a vama ne sudi. I mi treba vama da vjerujemo da vi imate dobre namjere i da ste vi navodno predložili ne znam kakve izmjene i dopune koje treba da doprinesu daljem razvoju demokratije i boljim izbornim uslovima. Ma nemojte. Kod nas ne može da prođe, a siguran sam ni kod građana Crne Gore, vaš pokušaj prevare. Naravno, mnogi će opet da nasjednu, mnogima je opet važnije da se sakriju u nekom ćošku i da ne pokažu zube. Opet ćete vi neke da obrlatite, siguran sam u to, ali sve manje i manje. Vjerujte, nećemo vam dozvoliti, ulovićemo vas na nekom ćošku kao što smo i do sada.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (28.12.17 14:24:09)

Sljedeći prijavljeni poslanik je Aleksandar Damjanović.
Izvolite.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ (28.12.17 14:24:18)

Predsjedavajući, poštovana Skupštino, poštovani građani,

Na početku izlaganja da postavim pitanje - Zašto danas ova sjednica? Zašto danas pitanje izbornih zakona? Dakle, nelegitimna Radna grupa koja nema svoju svrhu, jer je predstavljala svega 42 poslanika, iako je za donošenje izbornih zakona potrabno 54, je zasijedala, ne znam da li će dobiti naknadu, bilo bi dobro da im se isplati ta naknada za taj mukotrpan rad, i podnijela Parlamantu nešto što ima dvostruki cilj. Cilj da se kroz spin prema međunarodnoj zajednici, odnosno građanima objasni kako se eto kao nešto radilo na poboljšanju izbornog ambijenta u skladu sa preporukama OEBS-a, među kojima su pažljivo izbjegnute ključne preporuke, da se o njima raspravlja kao o promjeni člana 45 Ustava koji traži 3/5 na referendumu i pitanje je kada će se i kako ova priča završiti.

A drugi cilj da se, zajedno sa predlogom izmjena izbornog zakona 15,16. po redu za ovih dvadesetak godina, računujući one odluke Ustavnog suda, provuku neki drugi zakoni poput Zakona o finansiranju političkih kampanja, odnosno Zakona o biračkom spisku i pitanje kojom većinom, jer smo evo negdje svjedoci da se ta materija koja se usko tiče izbornog sistema, a Ustav jasno nalaže dvotrećinsku većinu potrebu za donošenjem takvih zakona, razdvaja pa se jedan zakon usvaja sa 2/3, a prateći zakoni izbornog sistema se usvajaju sa neustavnom većinom od većine poslanika Parlamenta.

S druge strane, takođe, bih postavio pitanje kako i na koji način se misli izborni zakon ovdje donositi, a tiče se naredne izgorne godine. Imamo već raspisane izbore u Beranama i Ulcinju, a znamo da rokovi za raspisivanje narednih izbora su već u toku očekujući, ovdje je bila polemika o datumu i predsjedničkim izborima. I takođe, jedno pitanje koje je bitno jeste - Zašto se Radna grupa nije bavila ključnim pitanjima koja tangiraju izborni sistem? Gdje su ovdje zakoni koji su osnova svih izbornih prevara i izbornih manipulacija - Zakon o državljanstvu, Zakon o registrima boravišta i prebivališta? Da ponovim, imao sam prilike kada je neka druga mnogo ozbiljnija Radna grupa mukotrpnim konsenzusom mijenjala izborni zakon, a to je uvijek bio posao koji se radio nekoliko mjeseci i nikad nije predlagan Parlamentu u minut do 12, prije šest dana je ovo podnošeno, prije tri dana zakazana sjednica, danas brzopotezno nakon sinoćnjeg glasanja pokušaj da se i ovaj dio onako mimo javnosti uoči praznika otalja. Dakle, što se nije raspravilo suštinskim zakonima i gdje je ovdje ključna stvar svih izbornih manipulacija - uparivanje baza podataka registra državljana Crne Gore, registara prebivališta i boravišta i biračkog spiska. Ni sada nećemo dobiti, nažalost, odgovore. Dobićemo u nekoj narednoj iteraciji, a biće rasprava i o drugom setu zakona, a nešto što je ponovo obesmišljanje i onoga što je Agencija za zaštitu ličnih podataka dostavila. Dakle,

manipulacija do manipulacije kako bi se zamazale oči građanima.

Naravno, ja sam imao prilike da sa kolegama iz prošlog saziva gospođom Kalezić, gospodinom Bojanićem, gospodinom Gojkovićem i gospodinom Abazovićem, kolegom iz ovog saziva, podnesem Ustavnom sudu inicijativu za ocjenu ključnih normi Zakona o izboru odbornika i poslanika. Ustavni sud je 24. marta 2017. godine odbacio, odnosno odbio predlog za ocjenu ustavnosti dvije norme koje su ključne i koje, čini mi se, pominje kolega Andrija Popović, nema ga ovdje a mislim da bi bilo dobro ako ovo gleda da mi on kaže vezano za mogućnost najave amandmana gdje je on potencirao potrebu otvaranja izbornih lista. Naravno, Ustavni sud je odbio da se izjašnjavamo o tome da li mi kao građani imamo pravo na neposredne izbore, da li ustavno pravo o tome da biramo i budemo birani se nalazi u sadašnjem predlogu zakona. Naravno, nisam ni očekivao da ovaj predlog izmjena i dopuna se bavi tako bitnim i ključnim stvarima, stvarima koje kroz jedan partitokratski sistem u Crnoj Gori održavaju postojeće stanje stvari, odnos vlasti i opozicije punih 27 godina. I ubijeđen sam da bez promjene izbornog modela, odnosno otvaranja lista i onoga što je direktna participacija građana u izbornom modelu, onoga što je zaista pravo građana da biraju kandidate, nema političkih promjena u Crnoj Gori. Zato je ovo pokušaj da se ostavi status quo i da se ono što je kozmetička popravka ovdje danas usvoji kako bi se reklo da smo eto uoči još jedne izborne godine kompletirali izbornu zakonodavstvo. Daleko da je kompletirano i ovo će praviti nove probleme. Može ova većina, kao i sinoć, sa 41 poslanikom da usvaja sve i svašta, pa i odluke s telefonske sjednice Vlade koje stižu neposredno na sto. Može se sjednica zakazivati do 24 sata, sve se može usvojiti, ali ljudi smo, znamo da će biti ovdje promjena, prije ili kasnije, da će sve to doći na tapet, da će sve to pobrisano biti kao gumicom. I šta onda? Zašto izazivanje dodatnih tenzija i dodatne nestabilnosti sa podnošenjem ovakvog seta izbornog zakonodavstva?

Dakle, predlagao sam sa kolegama i nevladina organizacija Građanska inicijativa se tome, naravno, pridružila i dala svoj doprinos, da se ovdje razmišlja o promjeni izbornog modela, o otvaranju izbornih lista, o mogućnosti da građanin zaista bira imenom i prezimenom poslanika. Malo je nelogično da građani Crne Gore mogu da biraju predsjednika države neposredno imenom i prezimenom i da se on može kandidovati posebno, a da se negdje ovdje traže modeli koji ne omogućavaju takav izbor kada se radi o Skupštini Crne Gore. To su pitanja o kojima treba da razgovaramo.

Naravno, bespredmetno je podnositi amandmane i davati legitimitet ovom što je ovdje predloženo. Ja sam te amandmane, naravno, pripremio i kada bude ozbiljna rasprava o ozbiljnim izmjenama izbornog zakonodavstva, ona će biti neophodna i vi to dobro znate kolege iz vladajuće većine koji ste pokušali da ovo provučete i provučete ovo, a ovo će biti bezvrijedno. Do te će rasprave morati doći, tada ćemo naravno ja, nadam se još jedan dio kolega, predložiti amandmane, ključne amandmane koji će malo promijeniti ovaj politički ambijent koji 27 godina održava status quo. Otvoriti liste da birači znaju direktno koga biraju, da ne biraju samo ono što im partije iz dubine svojih hodnika podnesu, pa ne znaju ni koga biraju ni kako biraju i ići ka nečemu što se zove većinski izborni model gdje će stvarno birači u Crnoj Gori imati pravo da odaberu onoga ko će ih ovdje najbolje zastupati.

Ustavni sud je u ovoj svojoj odluci kojom je ovu inicijativu za ocjenu ustavnosti ključnih članova Ustava, koji se tiču Zakona o izboru odbornika i poslanika, člana 82 i člana 96, takođe naveo činjenicu koja ide u prilog ovoj tezi. Kaže da Ustavni sud ne može poreći ocjenu podnosilaca predloga da je personalizovanost izbora daleko slabije izražena u proporcionalnom izbornom modelu, to je ovo što mi imamo ovdje sa zatvorenim listama, nego što bi to bio slučaj kod drugih modela itd. To priznaje Ustavni sud. Ali, onda Ustavni sud samo par redaka dalje kaže da po ocjeni Ustavnoga suda obilježja izbornog sistema koja je crnogorski zakonodavac propisao u normativnom smislu, po ocjeni tog suda, su u okviru ustavno prihvatljivih granica.

Dakle, jasno je da je ova rasprava samo opterećujuća za ovaj dom, da će ovi predlozi akata, ako budu ovdje usvojeni i donešeni, proizvoditi neka pravna dejstva ali oni neće mijenjati izborni ambijent i suštinu lošeg izbornog ambijenta. Neće doprinijeti naravno demokratizaciji izbornog procesa, biće to magla ili sijanje magle za nešto što dolazi uskoro, a to su predsjednički izbori, odnosno lokalni izbori u Podgorici i u niz drugih opština, i negdje da iskažem, ne žaljenje, jer glupo je ovdje zaista danas iskazivati žaljenje za bilo čime kada se vidi kako funkcioniše ova institucija i kako se srozava ono što je mukotrпно građeno u ovom domu, i to za manje od godinu

dana, što se kaže do dna, ali, svojevrsno čuđenje, a građani će to naravno znati da cijene, da se danas pokušava na ovakav način slati poruka o tome kako će ovih tri, četiri akta poboljšati izborni sistem, odnosno izborni ambijent. Neće ići to u tom pravcu, biće ozbiljnih promjena izbornog zakonodavstva, neophodne su 2/3, to je Ustavna norma. Kolege koje su podnijele predlog akta, koje se nisu ni konsultovale sa kolegama koji bi bili neophodni da ovo dobije dvotrećinsku podršku to dobro znaju. Oni su uradili jedan posao koji je fiktivan posao i koji nema nikakvog političkog smisla.

Samo da zaokružim, potpredsjedniče, ima neku pravnu težinu, stvoriće neke pravne posljedice a neće doprinijeti smirivanju nestabilne političke scene u Crnoj Gori, a još će manje doprinijeti kreiranju onog ambijenta koji je neophodan da nakon narednih izbora ili izbornog ciklusa jedni drugima pružimo ruku, čestitamo pobjedniku koji bi to napravio na fer i demokratski način. Toga do sad nije bilo u Crnoj Gori, ni s ovim izmjenama ga neće biti. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (28.12.17 14:34:51)

Hvala, poslaniče Damjanoviću.
Komentar na izlaganje ima poslanik Sekulić.

PREDRAG SEKULIĆ (28.12.17 14:34:59)

Hvala, gospodine potpredsjedniče.
Dozvolite samo kao predlagač akta nekoliko napomena.

Žao mi je, kolega Damjanoviću, što ste koristili riječi koje možda nijeste trebali. Znači, ovo nije nelegitimna Radna grupa. Vi to dobro znate, iz prostog razloga što predstavlja većinu u ovom parlamentu. Možete Vi lamentirati nad brojevima ali nema matematike koja će od manjine u Parlamentu napraviti većinu. Znači, imamo apsolutni legitimitet oko toga.

Takođe mi nije jasno zašto kažete da neko želi da provuče u ovom parlamentu nešto. Znači, ova Radna grupa već mjesecima veoma javno radi i to radi po veoma jasnim principima. Imamo primjedbe od strane OEBS-a da ti zakoni mogu da budu bolji. Možemo da se složimo ili ne da li su te promjene kozmetičke ili nijesu. Čak i da nema ovih promjena, ja smatram da smo ranije napravili dobre izborne zakone i nemamo nikakav problem sa tim da i naredni izbori budu po tim istim zakonima održani. Ali, dozvolite, ako postoji mogućnost da se nešto poboljša, mislim da je korektno da se to ponudi ovdje u Parlamentu i da se ponudi na način na koji smo to radili uvijek. To je bio otvoren javni poziv i Vama i svim kolegama iz opozicije da dođu i da sjednemo i zajedno da radimo na ovim promjenama.

Znači, žao mi je zbog vas. Ne mislim da je legitimitet, da je ugled ovog parlamenta urušen zato što nije vas bilo. Vjerujte, znači nikakav problem nemam sa tim što ste vi bojkotovali, nijeste dolazili na posao, nazovite vi to kako god hoćete. Znači, imali ste mogućnost, birači su vam dali tu mogućnost, glasali su za vas da dođete u ovaj parlament i da branite svoje političke stavove. Ali me raduje što ste danas tu, iz prostog razloga što vaši birači jasno vide o čemu se radi. I vi imate pravo da iskažete svoje političke stavove, ali negacijom onoga što mi radimo ne znači da to nije dobro. Naprotiv, ja mislim da upravo kroz ovakve rasprave, zbog ovakvog načina postupanja više građana glasa za nas. Uostalom, podsjećam, Ustavni sud je institucija koju smo zajedno birali u ovom parlamentu. I šta je sad problem? Problem je kad vaša inicijativa ne dobije prolazak na Ustavnom sudu. Nemojte tako. Nije korektno, nije dobro zbog crnogorskih institucija. Šta, biće dobri samo oni izbori na kojima vi pobijedite? Šta, biće dobar samo Ustavni sud koji prihvata vaše inicijative? Znači, vodite računa prvo što predlažete Ustavnom sudu. I kad dobijete negativni odgovor, nemojte da se ljutite. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (28.12.17 14:37:31)

Hvala poslaniku Predragu Sekuliću. Izvolite.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ (28.12.17 14:37:37)

Građani Crne Gore gledaju i sude i o pojedincima, bogu hvala. Imali smo prilike ovdje 27. januara 2015. godine da vidimo kako se manjima pretvara u većinu, na koji način i kojim sredstvima. O tome toliko.

U odnosu na Ustavni sud, niko ovdje nije lamentirao nad presudom. Ja sam samo rekao da i sama presuda Ustavnog suda koja je problematična sa političkog stanovišta, ja to imam pravo da kažem, govori o tome da je ovakav izborni model depersonalizovan i da građani Crne Gore ne znaju koga glasaju na izborima i da to traje 27 godina, da je to partitokratija i u vlasti i u opoziciju, da potpuno otvoren. Dok je god to tako, imaćemo ovakvo stanje stvari. Slijede ozbiljne promjene izbornog zakona. Vi znate da bez opozicije nećete moći da imate, a bićete natjerani da to uradite, pa da vidimo onda kako ćemo da se dogovaramo.

Ustavni sud u ovoj odluci tumači što je pravo na neposredne izbore, pa da citiram zbog građana kako to Ustavni sud sagledava: "Načelo neposrednosti izbornog prava međutim ne isključuje mogućnost biraču da zbog svojih fizičkih ili drugih nedostataka kod ostvarivanja svog biračkog prava na glasanju traži tehničku pomoć od drugog lica, ali u tom slučaju izražena volja ne smije biti sporna." Ovako tumači neposredni izbor - da se dođe do kutije, da se ubaci listić i da mu neko pomogne. Toliko i o ovoj presudi.

A u odnosu na legitimitet i nelegitimitet radne grupe. Dakle, bio sam član nekih radnih grupa kad ih formiraju većina i manjina, kad se traži konsenzus i kada se mukotrpno radi mjesecima, nedjeljama da se dođe do nekih rješenja. Znam da su ovi izborni zakoni koji su mijenjani 16 ili 17 puta, duplo više nego što je neko danas to pomenuo, uvijek tražili takav mukotrpan rad.

Praviti radnu grupu legalno, shodno Poslovniku, sa svim odredbama koje stoje, kao što se ovdje, je li tako, kreiraju neke druge odluke, takođe shodno Poslovniku jeste jedno pitanje, pitanje legalnosti poštovanja Poslovnika, volje većine koja sa 41 misli da je cijeli svijet njen. A neće biti. Mijenjaće se stvari. Treba ići i van ove sale i neđe čuti i građane, ali legitimitet jeste upitan ako se za nešto za što je neophodna većina od 54 poslanika, ako se za nešto što je po Ustavu dvotrećinska većina, radi na način da članove radne grupe predstavljaju poslanici koji zastupaju svega 42 člana. Dakle, ne 54 kao minimum, nego 42 člana. Kako oni mogu da urade nešto i da to bude plod dogovora ili konsenzusa kada znaju da i oni nemaju sami dovoljnu većinu da to što su radili predlože i usvoje?

Dakle, usvojiće se vjerovatno ovaj set zakona, koji bi takođe trebao da u normalnoj državi bude dvotrećinski jer je ovo dio izbornoga sistema, a Ustav je tako napisan, samo se tumači selektivno, ali ovo ne može biti usvojeno jer nema jednostavno 54 poslanika. Zašto u Radnoj grupi nije bilo predstavnika tih 54 poslanika? Ako ih nije bilo, zašto je Radna grupa radila? Da pošalje poruku uoči narednih izbora da je završila svoj dio posla. Nije ga završila, neće s ovim niko biti natjeran da pjeva poeziju ili da pjeva pjesme o tome kako će naredni izbori biti demokratski i fer, to neće zavisiti, naravno, od ovih akata. Zato kažem da su nelegitimni. Da li su napravljeni po Poslovniku i da li je Radna grupa napravljena po Poslovniku, to je apsolutno nebitno za ovu materiju. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (28.12.17 14:41:33)

Hvala.

Naredni diskutant je poslanica Nada Drobnjak. Izvolite.

NADA DROBNJAK (28.12.17 14:41:42)

Hvala, potpredsjedniče.

Uvažene kolegice i kolege,

Moram na početku da zahvalim Radnoj grupi koja je radila ozbiljan posao, koja je pozvala kompletnu zainteresovanu crnogorsku javnost da da svoje sugestije, sa svima njima održala sastanke i sva dokumenta učinila javnim. O transparentnijem načinu rada ja ne znam, ne znam model drugačiji.

Postavlja se pitanje zašto u Radnoj grupi nije bilo predstavnika opozicionih partija. Na to pitanje mogu da daju odgovor samo oni, jer su uporno bili pozivani da učestvuju u radu, da daju svoj doprinos, jer baš kao što i oni znaju, znamo i mi da se ovaj zakon usvaja sa dvije trećine. Ali, zbog toga što neko nije htio da radi, nije morao čitav proces da stoji. Mi imamo Zakon o izboru odbornika i poslanika, usvojen je dvotrećinskom većinom i veliki broj izmjena i dopuna tog zakona je bio. Ali smo svjesni da taj zakon može da se unaprijedi za dobrobit svih nas - i vlasti i opozicije. Svi mi govorimo o tome, ja vjerujem da svi iskreno to želimo, slobodne, demokratske izbore i svi se trudimo da do toga dođe.

Znači, govoriti o unapređenju zakona samo ako ja učestvujem, samo ako se uvaži ono što ja želim i ja smatram da je važno, nije fer. Ja razumijem da nekome možda ne odgovara da je ova Radna grupa uradila dobar posao, ali ona to jeste uradila.

Danas sam slušala kolege poslanike i poslanice koji govore o preporukama koje je dao OEBS i najčešće pominjana preporuka, jedna od ključnih preporuka bila je preporuka da se treba povećati učešće manje zastupljenog pola na izbornim listama. Svi to govore, ali iz svih diskusija se jasno da vidjeti koliko je iskreno zalaganje da se ta odredba i usvoji.

Mi u Demokratskoj partiji socijalista nemamo problem da kažemo da smo za to, da smo za veće učešće žena na mjestima odlučivanja, da smo za to da se jače čuje glas manje zastupljenog pola. Ali, govoriti o tome da je destrukcija društva ako se polovini crnogorske populacije da makar donja granica, što jeste 1/3 da bi joj se jače čuo glas, je za mene jako upitno. Zašto je destrukcija društva ako se žene, koje su podjednako obrazovane kao muškarci, ako imaju pravo po Ustavu da biraju i da budu birane da se kandiduju, da kandiduju druge, u većoj mjeri nađu na izbornim listama?

Takođe, danas su se u ovoj sali, nažalost, govoreći o izbornom zakonodavstvu mogle čuti i riječi govora mržnje. Homofobija ne smije da stanuje u ovom domu. Homofobija ne smije da stanuje nigdje, ali riječi mržnje ne smiju da se čuju odavde. Zašto imamo problem da govorimo o našim sugrađanima i sugrađankama koji su pripadnici, pripadnice LGBT populacije? Šta je problem da oni budu na izbornim listama da i oni odlučuju? Oni su građani sa drugačijom seksualnom orijentacijom. Što je to problem? Zaista to ne mogu da shvatim i ne mogu da razumijem.

Žene iz političkih partija u Crnoj Gori su prekoračile granice partijskog. Osnovale su žensku političku mrežu i jasno iskazale stav o tome kako treba da se izmijeni izborni zakonodavstvo. Jedan od zahtjeva je bio i ovaj - da se među tri imena na izbornim listama nađe i ime manje zastupljenog pola. I sasvim je prirodno da proces treba da ide u pravcu da bude na izbornim listama paritet, jer opet se pozivam na to, nas je u populaciji 50% i ne treba to da bude ekces neki ako je veći broj žena na izbornim listama.

Ženska politička mreža je tražila još neke izmjene da se nađu u izbornom zakonu, jer smatramo, a to i definitivno mora da bude dogovor sa opozicijom, jer je zakonsko rješenje da ako je predsjednik iz vlasti, sekretar mora da bude iz opozicije, a mi smatramo da te dvije ključne osobe u Državnoj izbornoj komisiji treba da budu drugog pola. Zalagaćemo se i u daljem procesu da do toga dođe, da u biračkim odborima takođe bude više žena. Sve se to da pročitati i u nalazima misije OEBS-a.

Ali nešto iz iskustva iz prethodnog izbornog procesa. Mi u Zakonu o izboru odbornika i poslanika imamo član 64b koji obavezuje Skupštinu da osnuje odbor za praćenje primjena Zakona o izboru odbornika i poslanika. U dijelu koji se odnosi na medije ja očekujem da ćemo radeći na unapređenju ovog zakona jasnije definisati ulogu ovog odbora. On se osnuje, a onda članovi odbora, čine ih 10 poslanika i poslanica, na paritetnoj osnovi iz vlasti i opozicije imaju mogućnost da zauzmu stavove, donesu zaključke i šta sa stavovima i zaključcima, koga oni obavezuju. Takođe, ovaj odbor radi po Poslovniku o radu Skupštine Crne Gore. Ako se nešto objavi u medijima danas, po Poslovniku sjednicu odbora možemo da zakažemo za sedam dana i to gubi smisao da se tad zauzme stav i donese zaključak. Prosto pozivam da se razmišlja i na taj način, da zaista Skupštinu Crne Gore, odbor koji formiramo, pozicioniramo na način da on može

djelotvorno da radi. To takođe povezujem sa jednom od preporuka koju je dala misija OEBS-a, ali ona se može čitati na način da se uradi nezavisna grupa koja će raditi monitoring medija i možda je Radna grupa gledala da se to uradi kroz izmjene i dopune Zakona o elektronskim medijima, jer oni negdje imaju najjači, najveći uticaj na građane i građanke u toku izbornog procesa.

Ali, u svakom slučaju, zalažući se za slobodne izbore, za unapređenje izbornog zakonodavstva, ja u ime DPS-a, u ime svih poslanika, vjerujem, iz vlasti, poručujem da je nama jako važno da se unaprijedi izborni proces. Svjesni smo da to možemo da radimo samo zajedno i u tom smislu očekujem da ćemo raditi na izbornom zakonodavstvu i da ćemo ga unaprijediti. Jer, promjenom izbornog zakonodavstva, ako ne promijenimo kontekst u kome se on primjenjuje, mi nećemo dovesti do unapređenja izbora. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (28.12.17 14:49:48)

Hvala poslanici Drobnjak.

Komentar na izlaganje ima poslanik Aleksić.

BUDIMIR ALEKSIĆ (28.12.17 14:49:57)

Ja sam, gospođo, prepoznao da Vi prozivate mene. Rekli ste, gledali ste put nas, da mi imamo neki problem sa ženama i LGBT populacijom, itd. Ne znam jeste li Vi pažljivo slušali. Ako niste, evo da Vam pojasnim. Dakle, nemamo ništa protiv učešća žena u političkom životu, ali ja lično imam protiv toga i mislim da je to besmisleno i mislim da je to silovanje političkih subjekata koji se prijavljuju za izbore - da svaki taj subjekt mora na svojoj listi da ima, da bude svaka treća osoba ženskog pola. Mislim da to nije dobro, da to nije logično i to je naš stav.

Što se tiče LGBT populacije, prepoznao sam u tom Vašem predlogu da je sljedeći korak upravo to što ste govorili, dakle postotak LGBT populacije protiv koje takođe nemam ništa. Ali, nemojte Vi prisiljavati one političke subjekte da oni produkuju, traže i stavljaju na liste pripadnike te populacije. Mi takvih u našoj stranci nemamo. Vi ih imate i oni sjede, nekoliko njih, u vašim klupama. Ja nemam ništa protiv toga. Vi imate takve u vašem poslaničkom klubu, ali nemojte vi nametati to i nama. Da sad tražimo po Crnoj Gori homoseksualce i da ih stavljamo na izbornu listu, kao jedna tradicionalna, hrišćanska i konzervativna stranka. Vi nas na taj način prisiljavate zakonom da nalazimo nešto što nemamo. Gdje je tu demokratija? To niti je pošteno, niti je demokratski, niti je logično. To je jedna totalna destrukcija. Vi sve namećete, vi ućerujete i demokratiju, i principe, i idelogiju. Ućerujete identitet, sva vaša ideološka i politička konstrukcija je svedena na ućerivanje identiteta. Evo sad očete i da nas na taj način prisiljavate da radimo nešto što nije logično, što nije pošteno, što nemamo i nije korektno pripisivati nam da mi imamo nešto protiv ženskog pola i protiv LGBT populacije. Nemamo ništa ni protiv jednih ni protiv drugih, ali imamo protiv toga da nam vi zakonom namećete da mi izmišljamo i stavljamo na liste pripadnike određene populacije za koju smatramo da nam ne treba.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (28.12.17 14:52:41)

Pravo na odgovor ima poslanica Drobnjak. Izvolite.

NADA DROBNJAK (28.12.17 14:52:49)

Hvala, potpredsjedniče.

Ono što čini temelj građanske države je poštovanje ljudskih prava svih ljudi koji u njoj žive, nadam se da oko toga nema spora. Ali, način na koji se priča o nekim ljudima govori i o onome ko treba da poštuje ta ljudska prava, a svak od nas pojedinačno treba da ih poštuje.

Ja sam očekivala da će negdje zbog termina koji ste koristili govoreći o ljudskim pravima,

predsjedavajući Vas upozoriti da su neprimjerena. Ali, evo, crnogorska javnost će suditi koji izraz je bio primjeren ili nije bio primjeren u Vašoj replici.

Ono što sigurno znam jeste da je manji broj žena na mjestima odlučivanja, samim tim i u Parlamentu zbog viševjekovne neravnomjerne raspodjele moći između muškaraca i žena, zbog tradicionalnih uloga koje se neko trudi da zadrži danas i zbog stereotipa koji žive u našem društvu. Ono za šta se zalažemo, a zalagaćemo se i dalje, je da se ti stereotipi prevaziđu i da živimo kao i sav normalan svijet. Bez stereotipa, dajući jednaku šansu svima, bez obzira kom polu pripadaju a reći ću i bilo koje seksualne orijentacije da su. Ne znam zašto imate potrebu da prozivate. Mislite da kupite političke poene govoreći da kod vas nema osoba čija je seksualna, /upadica/ pa ne znam... Meni je za to neobično to licitiranje da li u Skupštini ima ili nema, nikakav problem. U crnogorskoj populaciji jesu pripadnici LGBT zajednice, prirodno bi bilo da imaju predstavnike i u institucijama, tako da ne vidim taj problem, ali, opet kažem, način na koji govorimo govori dosta i o nama i šalje poruku narodu koliko shvatamo tu priču.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (28.12.17 14:55:02)

Nemate pravo.

Sljedeći poslanik je poslanik Predrag Bulatović. Izvolite.

PREDRAG BULATOVIĆ (28.12.17 14:55:17)

Građani Crne Gore, ili, što bi rekao predsjednik /prekid/, nevino optuženi od strane Milivoja Katnića Milan Knežević, slobodna Crna Goro,

Ove tri četiri tačke, što se DPS-a tiče, imaju potpuni smisao i razumijem ih zašto su ove tri tačke stavili na dnevni red. Što bi rekao prijatelj Milivoja Katnića, Paja Velimirović, on je zbog Mojkovca prihvatio da laže protiv Demokratskog fronta i da pomogne u montiranju državnog udara, za Demokratsku partiju socijalista su predsjednički izbori jedna vrsta mojkovvačke bitke i osudna bitka. Ovo se radi, poštovani građani, slobodna Crna Goro, zbog predsjedničkih izbora. Zašto?

Ovih nekoliko zakona koji na neustavan način bez dvije trećine imaju namjeru da usvoje će da štrikiraju kao određeni procenat ispunjenih, besmislenih, nikakvih preporuka OEBS-a. Meni je žao da neki poslanici DPS-a za koje mislim da su perspektivni, vrlo inteligentni, najinteligentniji brane ove besmislene stvari. To ne treba činiti, ja mislim, ali reći će - ispunjeno je toliko preporuka. To što Zakon o izboru odbornika i poslanika neće biti usvojen je nebitno i ova rasprava o ženama nema nikakvog smisla, jer se zna da mi nećemo da glasamo ni za jedan od ovih zakona. To neće proći, to će biti puste želje.

Drugo, slobodna Crna Goro, vodi se jedan zastrašujući rat za Televiziju Crne Gore - Televizija Crne Gore ili smrt u političkom smislu. Ona nikada nije bila Javni servis. I kad je bila politička bila je više javna nego što je to danas. Nju drži jedan dio proameričke opozicije koja bojkotuje parlament i DF. Treć je besprizoran progon lidera Demokratskog fronta kroz suđenje za "Državni udar". Međutim, malo su se preigrali, ima patriota u Tužilaštvu. Jedan gospodin i jedna gospođa su nam dali CD saslušanja Sindelića u Beogradu kome je prisustvovao Saša Čađenović, ovaj mlađani specijalni tužilac, gdje smo ukazali...

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (28.12.17 14:58:05)

Poslaniče Bulatoviću, ja bih Vas zamolio zbilja da se držimo tačke dnevnog reda.

PREDRAG BULATOVIĆ (28.12.17 14:58:11)

Ja se držim tačke dnevnog reda, elaboriram razloge zašto ste vi ove tačke stavili na dnevni red. /Upadica/

Molim Vas, oduzmite mi riječ, kaznite me. Nemojte me prekidati sada, ja ću da sjednem i neću da govorim. /Upadica/ Vi nemate pravo jer nijesam...

Jesu li preporuke OEBS-a ...

PREDSJEDAVALAČI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (28.12.17 14:58:16)

Znači, ja mogu vrlo precizno da Vam pročitam... /Upadica/ Imam to pravo i ja zbilja pokušavam da se držimo tačke dnevnog reda.

PREDRAG BULATOVIĆ (28.12.17 15:03:24)

Poštovani građani, Slobodna Crna Goro, tri elementa ove rasprave su vezana za predsjedničke izbore i obmanjivanje međunarodne i javnosti. U ta tri elementa su sadržane sve ove stvari uključujući i suđenje liderima DF-a i cd.

Ovdje je jedan poslanik DPS-a rekao da smo mi nakon odbijanja Bošnjačke stranke proglasili ove izbore nerelegalnim. Možete to nekome drugome da prodajete unutar vašeg kluba, možete vi mene da opominjete ovo je strana 20 - preporuka i analiza dešavanja poslije izbornog dana. Četiri opoziciona učesnika izborne trke: DF, Ključ, Demokrate i SDP su 17. oktobra objavili da odbijaju da priznaju izborne rezultate zbog masovnih zloupotreba i terorističkog akta na dan izbora. Evo zbog toga govorimo o cd-u koji je došao iz Tužilaštva koji se ne sviđa određenoj javnosti. Ja se pozivam na OEBS, ne pričam na pamet.

Inače, kad smo kod OEBS-a, odmah da vam kažem jednu stvar - to su jedni korumpirani političari i činovnici od 1997. godine od izvjesnog Volana do Romana Jakića pa do danas. Bio sam predsjednik jedne uvažene, velike, moćne stranke Socijalističke narodne partije. Dolazio je kod mene, što bi rekao Srećko Šojić, da lombira, ili rečeno, lobira jedan od rukovodioca OEBS-a da bi se zadovoljilo nešto DPS-u. Ja sam ga izbacio, a on je oko barake gdje je bilo sjedište SNP-a pravio mi je sačekuše da realizuje DPS-u. To je sve istina. Sada ove preporuke uzimamo kao ozbiljne i relevantne.

Ono što je veoma važno da kažem jeste sljedeće. DF smatra da ni jedan od ovih zakona ne može da se usvoji bez dvije trećine. Inicijativa, Ustav član 91 kaže da se sa dvije trećine usvaja izborni sistem. Izvolite da raspravimo šta je izborni sistem. Je li izborni sistem većinski proporcionalni sistem OIK, DIK itd. Ko zna šta su društveni sistemi i ko zna šta su tehnički drugi sistemi, znaju da sistem podrazumijeva birački spisak, medije u izbornom procesu i finansiranje političkih kampanja itd. Mi smo spremni da razgovaramo o cjelini tih pitanja, da se usvoji sa dvije trećine, ali smatramo da je neophodno pristupiti i promjenama onoga što se zove i sam Ustav.

Za Demokratski front nema demokratizacije izbornog procesa bez pitanja Tužilaštva, izmjene zakona, pozicije specijalnog državnog tužioca, Zakona o ZKP-u, prethodne smjene VDT-a i specijalnog državnog tužioca i uvođenja u Krivično zakonodavstvo nezakonitog bogaćenja javnih funkcionera shodno članu 20 Konvencije Ujedinjenih nacija.

Pošto se ovo radi za predsjedničke izbore, naš je stav jasan. Ne može malo da se bojkotuje Nikšić, pa se ide u Herceg Novi, pa se onda ostvare istorijski rezultati na Cetinju, Tuzima itd. Na predsjedničke izbore treba izaći. Bojkot predsjedničkih izbora je direktna pomoć Demokratskom frontu, što je, između ostalog, Demokratskoj partiji socijalista što je uvaženi dr Strahinja Bulajić u intervjuu na IN 4S, koji preporučujem da pročitate jer je ozbiljan i sistematičan, rekao da je to usluga DPS-u. Jedan kandidat vanstranačka ličnost, nijedan političar koga će podržati DF, kao najača politička grupacija, Demokrate, Socijalistička narodna partija, DEMOS, URA, Ujedinjena Crna Gora, SDP i poslanik Damjanović, koji je ovdje nezavisni poslanik, da se okupimo oko jedne vanstranačke ličnosti. To bi bilo jače nego 2013. godine, jer Miodraga Lekića sva opozicija nije podržala iskreno i opet su morali da ga pokradu. Autori ideje o bojkotu izbora imaju ideju marginalizacije DF- a zajedno sa DPS-om. To će mu biti pusta želja.

A o tome da je naš povratak u korist DPS-a u Parlamentu, to što smo mi u Parlamentu - mi možemo uvijek iz ovog Parlamenta da idemo na protest o čemu je uvaženi poslanik Janko Vučinić govorio, ako oni imaju petlje za takvo nešto.

Poštovani građani Crne Gore, ovaj Roman Jakić je rekao da su izbori prošle godine bili za i protiv NATO. To je laž, besmislica zbog toga govorim o korumpiranosti. Demokratski front ima partije protiv NATO-a, najveći dio nas u poslaničkom klubu protiv NATO-a, i onih koji su za NATO ali su svi bili za referendum.

Znači, suština čitave priče je bila "ne", "za" i "protiv" NATO-a. Onda su rekli da su na dan izbora bile neke male tenzije, privedeno je 20 osumnjičenih za planiranje terorističkog napada na dan izbora. Ovo je neobjektivan izvještaj, preporuke besmislene, prazne, šuplje, nema ničega. Bez dijaloga o Ustavu, o tome da se napravi jedan integralni zakon o izbornom sistemu za dvije trećine i određivanje datuma prijevremenih parlamentarnih izbora napretka nema. Mi smo se vratili u Parlament da bismo zaštitili nas jer se određeni broj subjekata mimo vlasti okrenuo i protiv nas. Mi ćemo odbraniti supstancu naroda kojeg mi predstavljamo, odbranili smo je za ovu godinu. Mi smo sada u kontraofanzivi u odnosu na Milivoja Katnića, Vrhovno državno tužilaštvo, na Demokratsku partiju socijalista. Nezadrživo idemo ka pobjedi u svim tim procesima, ka tim procesima. Znam zašto je opomena svakom ovdje kad se pomene audio snimak saslušanja Sinđelića u Beogradu, jer je on rekao da je jedina istina /upadica/ u Beogradu, a kad dođe ovdje biće mu ugrožen život i moraće da govori ono što mu bude rečeno.

Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (28.12.17 15:05:51)

Na ovaj način smo završili izlaganje poslanika Bulatovića.
Sada se javio za riječ poslanik Goran Danilović.

GORAN DANILOVIĆ (28.12.17 15:06:11)

Uvaženi građani, gospodine Gvozdenoviću, kolegice i kolege,

Ja ću se potruditi danas da iz posve drugačijeg ugla govorim o ovom setu pripremljenih izmjena izbornog zakonodavstva, iz prostog razloga što znam da nijeste morali, a jeste predložili ste za izmjenu i Zakon o izboru odbornika i poslanika i znate da je tu predloženo, između ostalog, recimo, da svaka treća osoba na listi bude dama. Prije pet godina, prije četiri godine DPS nije dozvolio da bude svaka treća, mi se složili, nego zbog toga što ste imali malo više potpredsjednika, tražili ste u jednoj korektnoj atmosferi da to bude ipak svaka četvrta. Vratili ste se, ali da ne trošim vrijeme da nešto što ste vi dali da o njemu raspravljamo, da objasnite OEBS-u i Međunarodnoj zajednici kako ste vi bili spremili sveobuhvatan niz promjena u ovom našem prvom i temeljnom izbornom zakonu, ali, bože moj, nije htjela opozicija.

Uvaženi građani, ja sam jutros nakon godinu i dva mjeseca od kako nijesam više u Vladi izbornog povjerenja, podnio ostavku, dobio nevjerovatnu privilegiju da odem i na tradicionalan način dam otiske 10 prstiju, dlanova, svih čoškova i, vjerovali ili ne, i DNK uzorak. Nemam nikakvu slutnju da je to slučajno, to je ono zbog onoga čuvenog da sam zloupotrijebio birački spisak, da sam time doprinio svojoj koaliciji Ključ, cijeloj opoziciji, da sam ga dao na umnožavanje, da sam ko zna šta činio. Samo sam želio ustvari da tada shvatajući u procesu manjkavosti izbornog zakonodavstva, dodatnim i vrlo zakonitim, preciznim uredbama i odredbama, koje je pratila cijela javnost, zagarantujem da koliko-toliko imamo pošten izborni proces. Naravno, da nije bilo moguće, jer treba promijeniti sistemski i temeljno mnoge zakone. Govorim to uporno godinu dana. Zahvalan sam ovim ljudima što su me se sjetili sasvim slučajno na dan bezbjednosti, što je čuvena replika iz jednog domaćeg filma, upravo na dan kad raspravljamo o svemu ovome. Hvala im što su sve to držali u fioci godinu i nešto dana i danas odlučili da me podsjetite kako sam činio čudo neviđeno.

A šta sam uradio, uvaženi građani? Ono što sad želim da komentarišem. Samo sam tražio i na to bi trebalo da ima pravo svaki ministar unutrašnjih poslova, da je sreće, da se nakon što se zaključi birački spisak izdvoji sa kompjutera na kojemu se vodi i da se nareže na eksterni hard disk

i da se čuva u trezoru ministra unutrašnjih poslova. Od toga je upravo DPS, najavljujući krivičnu tužbu, napravio gotovo skandal. Dobrovoljno sam prisatao da dođu i po svim pravilima iz Specijalnog državnog tužilaštva, izuzmu sve što bi moglo da posvjedoči ili da optuži mene, tadašnjeg ministra, da sam uradio nešto što nije bilo u mojoj nadležnosti. Ovo što ste vi uradili sa predlogom izmjena u biračkom spisku - tu je suština i tu ste naravno bili nekorektni ja sam tako nešto realno i očekivao. Opet replika iz domaćeg filma.

Uvažene dame i gospodo, navodno ste željeli da izađete u susret OEBS-u. Pozivate se čak na stav Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama. Bio sam protiv onoga, i javno to saopštavam, što je preporučila Agencija, ali vi niste čak ni to uzeli za smjernicu da napravite izmjene u zakonodavstvu. To me plaši, zbog toga što za to imate većinu. Ovo Zakon o izboru odbornika i poslanika nemate, čekaćemo bolja, srećnija i sigurnija vremena. Ali, građani treba da znaju šta ste uradili - vi ste onemogućili političke subjekte, odnosno podnosioci izbornih lista, nevladin sektor koji prepoznaje zakon, da dođe do cd-ova kao što je bilo do sada ili do štampanog biračkog spiska. To je navodno preporuka Agencije za zaštitu ličnih podataka, ali naravno onda zaboravite i dodate preporuke da bi 24 sata dnevno trebalo omogućiti svim podnosiocima izbornih lista da prate u realnom vremenu sve promjene. Ne, sad idete na to da ćete od trenutka podnošenja zahtjeva, vraćamo se 15 godina unazad, nakon 48 sati nešto omogućiti. Odgovorno tvrdim da Ministarstvo unutrašnjih poslova ima resurse i da može ako hoće, ali, nažalost, neće.

Uvažene kolegice i kolege, vi uvaženi dragi opozicionari, koji ste ovdje i van ovoga Parlamenta, reći ću jednu vrlo krupnu stvar. Ako pristanemo da se takmičimo na izborima po ovim izmijenjenim očigledno danas usvojenim pravilima koja važe samo za birački spisak, a da nijesu taknuti registri prebivališta i boravišta, što je suštinski problem i da nemamo nikakvu kontrolu, odmah vam kažem da smo unaprijed izgubili. Zastrašujuće je da 2017. godine umjesto da idemo korak dalje, pa makar vi i sami radili u radnoj grupi, u osvajanju slobode - vi idete korak nazad. Vi idete korak nazad i radite takve stvari koje mogu samo ovaj proces izborni učiniti dodatno manje javnim. Šta je sa Afis sistemom? Nijeste ga pomenuli, nijeste pomenuli da ga treba dograditi, da treba dokupiti svega 800, 900 hiljada evra da imamo i otisak fotografije. Ne postoji ta elektronska identifikacija birača, uvaženi građani, urađena na savršen način koja vam garantuje da imamo poštene izbore ako ne budemo kontrolisali registre i to tamo gdje se prave, na izvoru. Ja sam ponosan na to što je u 39 opozicionih mandata, vrijeme će pokazati, bilo mnogo doprinosa onih koji su u koordinacionom tijelu, a trpjeli smo i trpimo i danas i evo rizikujemo očigledno na kraju cijele epopeje, možda i zatvorske kazne, onemogućili visoke funkcionere Demokratske partije socijalista, državne službenike i namještenike, visokorukovodni kadar u Ministarstvu unutrašnjih poslova da radi šta hoće, što smo morali sa njima da se jurimo pola mandata. Ali, dobili smo to što smo dobili - proces u kojem nijesmo znali o čemu se radi. Znali smo koji birački spisak vodimo, koji birački spisak smo narezali, a ja danas pitam vas, uvažene kolegice i kolege - Da li neko od vas zna, da li neko od vas za lokalne izbore i buduće predsjedničke prati uopšte šta radi Ministarstvo unutrašnjih poslova u procesu kreiranja biračkog spiska? Ko su ljudi koji su zaduženi za takve stvari? Pod izgovorom, uvaženi građani, da se ne smije dozvoliti nikad više štampanje biračkog spiska, ili njegova dostava na cd-u, jer, je bože moj prošle godine dokazano da je bilo zloupotreba recimo u Kolašinu, recimo u Atlans banci gdje je neko prijavio kako su zloupotrijebljeni podaci iz biračkog spiska, pa su ljudi dobili kredite i kamate na kredite, a da to nijesu znali. Izvinite, javno kažem da je to najbrutalnija i najprizemnija laž. Ako je neko omogućio ljudima da koriste podatke iz biračkog spiska, onda to nijesu, dragi građani, podaci do kojih mogu doći političke partije. Jer, u tim podacima na cd-u nema potpisa. Biće da je predsjednik biračkog odbora nakon što je održan proces glasanja i nakon što su ljudi svojim potpisima potvrdili da su glasali, taj birački spisak dostavio nekome službeniku iz banke, ali bi to značilo da je to neko javno priznao, da je vrlo lako utvrditi krivičnu odgovornost i da neko treba i u zatvor.

Ovako smo javno prevarili, odnosno neko je prevario saopštavajući kako su ljudi lako došli do biračkog spiska i iz njega izvukli potpise građana. Ako je to urađeno u Kolašinu ili bilo gdje drugo, ja znam odlično odakle vam tako nešto. Nijeste vi onemogućili distribuciju biračkog spiska ni na cd-u ni u štampanoj verziji. Koliko ima ljudi na biračkim mjestima na 1.267? Koliko ih ima danas ili koliko već biračkih mjesta? Koliko ima onih odštampanih biračkih spiskova za svako biračko mjesto za koje nemamo pojma potom gdje bivaju, ko ih kontroliše i ko ih čita. Pouzdani

korisnici su vam oni u biračkim odborima u kojima ima i političkih subjekata koji prvi put učestvuju nego NVO sektor koji je učestvovao u izradi izbornog zakonodavstva, nego ministar unutrašnjih poslova, nego poslanici, političke partije koje obavezuje zakon. Ništa od toga vi niste uradili jer niste željeli. Kad bih kazao da mnogo o ovome izuzev pojedinaca s kojima sam saradivao mnogo na izmjenama izbornog zakonodavstva u minulih šest, sedam godina nemate mnogo iskustva i ne možete ni da znate gdje su sve problemi, a tamo gdje neko zna nije taknuto prstom, olovkom, čime god želite.

Uvažene kolegice i kolege iz opozicije, ja vas molim u ime Ujedinjene Crne Gore, ja vas molim da uradimo nešto. Ako je naša namjera da ukažemo na ove propuste i da u određenom trenutku pred izbore kažemo - nećemo izaći na njih, ne dogovorimo li se o pravilima i ne bude li opozicija kontrolisala cijeli proces, ako to nećete - podnijecemo ostavke i mi vam to javno nudimo. Ujedinjena Crna Gora kaže da neće biti kvalitetnih promjena, kvalitativno novih ukoliko ne zaprijetimo podnošenjem ostavki, napuštanjem Parlamenta trajnim i povratkom tek na izborima na kojima /prekid/ uslove. Ovo drugo je sve potpuno besmisleno, jer ste nam sa ovim izmjenama u jednom ili dva zakona suštinski i ono malo prava što smo imali oduzeli.

PREDSJEDAVALA GENC I NIMANBEGU (28.12.17 15:17:28)

Kolega Daniloviću, imaćete pravo kroz komentar. Imate prijavljena dva komentara. Ne može se sve u jednoj debati reći, to je jasno.

Koleginica Branka Bošnjak, komentar.

BRANKA BOŠNJAK (28.12.17 15:17:42)

Uvaženi građani,

Uvijek mi je teško da polemišem ili oponiram sa predstavnicima opozicije, ali stvarno ovu dozu političkog licemjerstva nijesam mogla da istrpim i javila sam se za riječ.

Gospodine Daniloviću, Vi ste sjedjeli prošli put u Vladi izbornog pomirenja na onu stranu tamo, a kada smo kolega Đukanović i ja predložili Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o registrima prebivališta i boravišta, Vi ste tada zastupali Vladu i niste dozvolili, dali ste negativno mišljenje i niste htjeli da se o ovome raspravlja, niti da dođe zajedno sa tada vašim koalicionim partnerima u Vladi DPS-om. Nije došlo na dnevni red i bili ste protiv toga. Bili ste protiv toga i čak ste nas u medijima ismijavali što mi tražimo otisak prsta, kako je sve sigurno što se tiče elektronske identifikacije birača. Mi smo znali i tada, a znali ste i Vi sigurno ali vam nije odgovaralo zbog toga što Vam se svidjela fotelja, da je to manipulacija DPS-a, da su zloupotrijebili onu finu ideju i napravili od toga da možemo da provučemo šta god hoćemo, a da to se registruje kao da je regularno. Inače, Afis sistem je skraćenica od automatic finger print identification system. Znači i on prepoznaje i on je pričao o otisku prsta. Sve ste Vi to omalovažavali fino jer Vam se svidjela fotelja i sa nama polemicali. Sada Vi pričate nešto što ste imali priliku da mijenjate ili ste mogli da izađete iz Vlade izbornog povjerenja i da kažete - izvinite ovo nije ono što sam ja mislio da ću moći da uradim, nailazim na opstrukcije, neću da snosim nikakvu odgovornost. Ali Vi ste do kraja mandata i poslije izbora uredno bili na tom mjestu dok Vam je god moglo biti. Još mi je licemjernije ovo što pričate o damama i svaka treća dama, kad sam pominjala isto to mislim na kolegicu iz DPS-a, iz razloga sjetice se nevladine organizacije Maja Raičević i njena organizacija "Anima" i par nevladinih ženskih organizacija koje su prisustvovala radu Radne grupe, gdje ste se Vi vrlo oštro sa čak nekim riječima koje nijesu bile primjerene tada odnosili prema tome da bude među tri jedna žena i kolega Miško Vuković. Znam da su šokirani bili iz nevladinog sektora i sad Vi pričate o tome.

Mene raduje ako ste Vi promijenili stav, ako ste se Vi emancipovali u međuvremenu, vjerovatno ste od ovih seljaka s ove strane se /prekid/ i da ste sad građanski orijentisani, to Vam ne smeta. Ali, nemojte da mislite da smo mi zaboravni i da bolujemo, a nadam se da ne boluju ni građani od amnezije, pa se ne sjećamo toga zašto ste se zalagali, kako ste pričali i kako ste se ponašali. Ja bih sada sve poptisala ovo što ste Vi rekli, ali obzirom da tako mijenjate stavove,

prosto ne mogu ni sad da Vam vjerujem. To je činjenica. Iks puta smo polemisali na ove teme izbornih zakona i mi smo tada nadajući se, iako ste vi pojahali na našoj mucu, poslije 24. uradili ono što bi svako, ko zaista se zalaže za pad režima uradio, a to je stao na stranu Demokratskog fronta poslije onakvog brutalnog odnosa režima prema nama - Vi ste tada glasali Raška Konjevića, koji je bacao bojne otrove na nas i ušli ste sa njim u Vladu izbornog povjerenja, a DF ste pokušali da marginalizujete. Nijeste uspjeli, jer ste htjeli na našoj mucu da zaradite poene. Onda su Vas iz DPS-a, što smo mi očekivali, izigrali i na kraju sada pričate priču kao da nije ni bilo Vlade izbornog povjerenja.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.12.17 15:22:07)

Kolega Danilović, odgovor na komentar.

GORAN DANILOVIĆ (28.12.17 15:22:11)

I da umijem kolegkinice Bošnjak, a ne umijem da Vam odgovorim tako biranim riječima ja to ne bih uradio zbog toga što sam sve rekao, a mislim da ste i Vi. Ljudi su svjedoci, moj odnos prema damama u radnim grupama, samo podsjećam javnost da sam ja tada bio šef kluba jedinstvenog Kluba poslanika, /upadica/ o rješenjima naravno i to što sam ja zastupao je glasao tadašnji Demokratski front, što je bilo i potpuno normalno. Jer, nijesam nastupao inokosno, nego sam nastupao u ime najjačeg opozicionog subjekta. Suvišno je da o tome šta ja mislim o damama i njihovim pravima na listama tražite svjedoka među NVO sektora jer je već sve rečeno.

Ja bih iskoristio priliku zahvaljujući Vama još jedanput na tome što brižljivo birate one s kojima treba da polemišete, ne dozvoljavajući da se zaboravi da sam bio u Vladi izbornog povjerenja pa i ne morate to da radite - ja javno kažem da jesam. Javno saopštavam šta sam mogao da uradim šta nijesam, javno kažem da je bilo nemoguće sve i da sam htio i da sam mogao i da smo imali većinu, nemojte da budemo demagozi, da usred ljeta 2016. godine mijenjamo izbornu zakonodavstvo za koje nam trebaju dvije trećine. Ne možemo ni danas da ga promijenimo zato što nam treba DPS. Bio sam i protiv toga da se daje otisak prsta. /Upadica/ Ja sam zajedno sa vama to tražio na početku cijele priče, a onda smo svi skupa prihvatili kompromisno rješenje, a ko je na kraju dokazao evo neka javnost neka vidi, da su nas prevarili i da nemamo biometrijska dokumenta - jeste li vi ili ja? Jesam li ja to dokazao pozivajući lično mimo volje onih koji su sarađivali sa mnom predstavnike Morfa iz Francuske koji su javno rekli da nam "biometrijska" dokumenta nijesu biometrijska. Danas imam satisfakciju, pola godine ste mi govorili kako to nije tačno, ipak vam je neko rekao da uvažene kolegkinice i kolege iz DPS-a brišete iz Zakona o izboru odbornika i poslanika navodnu činjenicu da jesu - nijesu. Demantovali su vas i prethodni ministri unutrašnjih poslova koji nijesu mogli toliko krupno da govore neistinu.

Dakle, meni je ovo samo zgodna prilika da još jedanput potcrtam - ne možemo bez vas mijenjati Zakon o izboru odbornika i poslanika, niti vi bez nas. Poštenih izbora bez promjene tog zakonodavstva ne može biti, sad dižem obje ruke i slažem s idejom koju sam čuo od kolegkinice i kolega iz Demokratskog fronta prije nekoliko dana. Da se zalažemo danas odnosno vi, a ja podržavam zajedno sa mojim prijateljima iz Ujedinjene Crne Gore da Vlada prelazna pripremi buduće izbore. Mi u nju više nećemo, ko god od vas bude htio, dižemo obje ruke i dižemo ruke za to da neko drugi bolji nego što sam ja bio /prekid/ poslova. Ali ako ne napravimo izmjene zakonodavstva, biće uzaludno da postavite bilo kojega. Zbog toga što ministar neće moći i dalje zahvaljujući takvim zakonima da izbriše iz biračkog spiska ni vlastitu umrlu majku ako o toj činjenici Ministarstvo nije obaviješteno od strane resornog Ministarstva zdravlja ili člana porodice. Te stvari treba danas da nas interesuju, sanjaćemo, uvažene kolegkinice i kolege, 39 mandata, sanjaćemo vladu izbornog povjerenja ako ne učinimo nešto krupno i veliko a to se zove - ne na izbore, makar ne na ključne dok nam se ne izađe u susret. Bolje i jednopartijski parlament, jednopartijska država nego da simuliramo višestranačje. Izgubićemo svake izbore ne bude li ovih krupnih promjena.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.12.17 15:26:06)

Ovim je završen komentar kolegice Bošnjak sa kolegom Danilovićem.
Za drugi komentar se prijavila kolegica Marta Šćepanović.

MARTA ŠĆEPANOVIĆ (28.12.17 15:26:23)

Prvo proceduralno, jer nijeste upozorili kolegu da govori o tački dnevnog reda Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o biračkom spisku. Ovo je tačka dnevnog reda Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izboru odbornika i poslanika. Tako da smo potpuno skrenuli, komentarišem nešto što sam očekivala da ću komentarisati kasnije. Ali dobro, vidi se da je kolegi birački spisak kao bivšem ministru...

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.12.17 15:26:54)

Samo da pojasnim, kolege iz Ujedinjene Crne Gore nemaju klub poslanika i vjerovatno nijesu informisani sa Kolegijuma da je rasprava posebna za Zakon o izboru odbornika i poslanika.

MARTA ŠĆEPANOVIĆ (28.12.17 15:27:25)

Predsjednik je na samom početku rekao - prva tačka dnevnog reda i rasprava po prvoj tački dnevnog reda .

Hvala Vam. Hoću da kažem da se vidi da je bivšem ministru Vlada izbornog povjerenja /prekid/ birački spisak uža specijalnost. Ja samo ne znam koji ste Vi predlog zakona čitali, jer stav člana koji pominjete mi nijesmo uopšte mijenjali - ostao je kao u važećem zakonu. Ja sam, kao što piše u obrazloženju, prilikom izrade ovog Nacrta zakona konsultovali smo i predstavnike Agencije za zaštitu ličnih podataka i predstavnike Ministarstva unutrašnjih poslova i jedan dio njihovih sugestija je upravo ugrađen u ovaj zakon. Lično ne sumnjam u profesionalnost predstavnika Agencije za zaštitu ličnih podataka. Ne znam da li Vi sumnjate. Mislim da je ono što su nam oni predložili upravo suština zaštite ličnih podataka građana, a to je da više niko neće moći da uzima medij, odnosno cd sa biračkim spiskom, niti političke partije, niti nevladin sektor, da bi na bilo koji način ti podaci bili zloupotrijebljeni i još više - svaki subjekt parlamentarna stranka, podnosilac potvrđene izborne liste, nevladina organizacija će morati da odrede lica koja će biti odgovorna iz razloga po Zakonu o zaštiti ličnih podataka. Tako da ja ne znam koji ste Vi Predlog zakona čitali. I na kraju ovaj predlog zakona je jedini u komentarima OEBS-a koji je samo dobio pohvale, čak nije dobio ni tehničku sugestiju već samo pohvale. Upravo je cilj bio, i sa ovim je to i postignuto, da se zaštite lični podaci građana.

Na samom kraju, kolega, SDP je ovog puta imao jedan glas u Đurđevini na parlamentarnim izborima.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.12.17 15:29:27)

Vjerovatno ste sa Đurđevinom i Vi malo izašli iz teme, ali zato sam dozvolio i ranije pa evo i sada, tako da Vam ne zamjeram.

Kolega Daniloviću, imate odgovor na komentar.

GORAN DANILOVIĆ (28.12.17 15:29:41)

Hoću i to od kraja.

Ovo što se tiče opterećenosti kolegice Marte Šćepanović mojim rodnim selom, mjestom gdje mi živi otac, a do skoro i otac i majka, ja ću to prepustiti da Vi riješite sa predsjednikom mjesne zajednice. Prođite me se više molim Vas, tri godine. Ja iskreno ne znam odakle ste Vi, neću ni istraživati. Ali, Đurđevci znaju odlično na koji način treba glasati, to Vam garantujem i to ćete iskusiti svaki sljedeći put. Imate predsjednika mjesne zajednice pa vidite sa njim šta je bilo u međuvremenu sa SDP-om, žao mi je ako je tako, mora da ne sarađuju sa stanovništvom. Možda ste u pravu.

Ja komentarišem ono što ste Vi predložili. Pošto sam velikog iskustva iz ove oblasti, ne morate da mi objašnjavate kako ste zaumili duboko i široko time što ste htjeli da predložite da svaka treća osoba bude dama. Ja kažem vi znate da to ne prolazi, da nemate većinu. Ja se ne bavim time što ne može da prođe, ja nijesam zabrinut zbog vaše namjere, nego sam zabrinut zbog toga što nam vi, ustvari gurajući Zakon o izboru odbornika i poslanika, koji ne može da prođe, uvaženi građani, mijenjate stvari i to pozivajući se, a volio bih da neko to javno objasni još ne samo ja, pozivajući se da recimo u Zakonu o biračkom spisku mijenjate nešto na preporuku OEBS-a, a u skladu sa preporukama Agencije i Ministarstva unutrašnjih poslova. Ustvari ste samo zloupotrijebili Agenciju i neka ste, zaslužili su. Ja da se pitam, na takav način u sljedeće izbore sa takvom agencijom nikad više ne bi smo ušli. Ni sa njom, ni sa Agencijom za antikorupciju, ni sa Državnom izbornom agencijom. I nadam se da će 39 opozicionih poslanika jednog dana, kad god, ali da ne bude kasno, shvatiti da moraju ove stvari suštinski duboko da se razumiju, da postavimo uslove i da nema odustajanja. Bolje je ne ići na izbore koje ćemo unaprijed izgubiti, nego ići na izbore u kojima ste se vi već pripremili za pobjedu. Vi ste zloupotrijebili ono što je predložila agencija. Zbog toga što su predložili da nema štampanja i dostave na cd-u, ali da se omogući političkim partijama da u realnom vremenu 24 h dnevno po sistemu, da to građani razumiju, gotovo poruke koja stiže automatski kad se izvrši svaka promjena, vi ste naravno tada odustali.

Dakle, prošli izbori sa "terorističkim aktom" na dan izbora su bili pod mnogo boljim uslovima i okolnostima nego što će biti sljedeći ako vi ovo usvojite, a mi ovo do kraja prećutimo. I to nije jedina stvar koja se ovdje ne dopada. Nema nikakve kontrole. Ja vas pitam je li vam nepoznato da je trebalo, ako hoćete da unaprijedite, da unaprijedimo Afis sistem, da ne upoređujemo samo otiske prstiju, nego da /prekid/ softver kojim ćemo upoređivati otiske fotografija, da povećamo tu bezbjednost, ali ponavljam i time zaključujem na kraju - ništa od toga nam neće biti garancija. Ne postoji čak ni otisak na biračkom mjestu ako ne kontrolišete tri izborna registra iz kojih se produkuje birački spisak. Ako tu nemamo kontrolu, mogućnost manipulacije na ušću, a to je biračko mjesto i dan izbora, je ogromna. Ja to odlično razumijem. Moje je bilo da o ovim stvarima ukažem, da saopštim. Definitivno sam siguran da vi sami nijeste mogli napraviti mnogo kvalitetniji predlog. Ipak, u opoziciji postoje ljudi koji ovaj posao znaju savršeno, među ljudima koji su ovdje i onih koji bojkotuju u Parlament, s pravom ili bez njega, u to ne ulazim, ali ovo što ste radili je tendenciozno. Sve ste učinili da ustvari samo onemogućite političkim partijama i to pod smiješnim izgovorima...

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.12.17 15:33:38)

Hvala, kolega Daniloviću.

GORAN DANILOVIĆ (28.12.17 15:33:49)

Molim vas, pola minuta. Da ne mogu ispratiti promjene u biračkom spisku kao što je to moglo do sada - uvidom u dokumentaciju na osnovu koje je nastala promjena, nego uvidom u rešenje na osnovu kojega je nastala promjena. I to hoćete da nam prodate jer mi to kao ne znamo, a izgovor su ljudi koji su ograničene poslovne sposobnosti. Pa brišete član zakona koji se tiče svih ljudi u biračkom spisku zbog toga što su ugrožena prava 350 ljudi u Crnoj Gori. Pa nemojte da ste smiješni. Iskustvo je ogromno, ovo znamo napamet. Nema tog OEBS-a kojemu neću reći da ovo što su vam dali plus i zeleno svjetlo je sramota i za OEBS i za Crnu Goru. Jer,

ovo nije ispunjavanje onih preporuka njihovih nego šala i to gruba na račun opozicije.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.12.17 15:34:32)

Hvala, kolega.

Izvolite.

Opet će imati pravo kolega Danilović.

Komentar ste iskoristili, sad je odgovor kao predlagača.

MARTA ŠĆEPANOVIĆ (28.12.17 15:34:52)

Hvala, potpredsjedniče.

Prvo, ne znam ko je predsjednik mjesne zajednice u Đurđevini, ali zna kolega Danilović jer se obratio Administrativnom odboru za troškove puta jer živi u Manastiru Morača.

Drugo, ispravka navoda, svaka treća dama, ja to sad svima ovdje kažem, nije svaka treća dama, nego jedan od tri kandidata da je žena, jedan od tri kandidata - može biti prva, druga. Očigledno je da Vama ovaj predlog zakona ne odgovara, čim se ovako zdušno zalažete protiv ovog predloga zakona. A kako tumačite Vi Zakon o biračkom spisku, imali smo priliku da vidimo poslije isteka Vašeg mandata. Upravni sud je rekao kako tumačite i evo kao što ste i Vi sami rekli - danas ste davali izjavu kod tužioca kako sam shvatila.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.12.17 15:35:46)

Predstavnica predlagača je završila komentar i onda ima odgovor.

GORAN DANILOVIĆ (28.12.17 15:35:55)

Uvažena kolegice Šćepanović, zaista se trudim svojski da ne zaboravim da ako ništa drugo i jedno i drugo možemo biti Kolašinci ukoliko želimo. Vama malo što se bavite sad Đurđevinom, nego i tome gdje ja živim, kako živim i odakle putujem. Je li to nešto sramno što ne putujem iz Splendida, nego bih putovao i mogu da putujem iz sela u kojem sam odrastao? Šta je problem? Hoćete li da putujem iz Bjanke? Odakle Vi putujete? Mogu li ja Vas da pitam? Da li putujete? Ja mislim da ne putujete. Ja putujem iz mjesta gdje mi živi otac i to znaju svi, a evo nisam Vas ošteti. Tražio sam na početku mandata, rekli su ljudi principijelni iz Administrativnog odbora da to ne može, jer vi to ne radite, to je radio neki drugi Administrativni odbor, rekao sam - hvala i ja plaćam svoju stanarinu. Vas neću ništa pitati jer bi bilo nepristojno da damu pitam kao što Vi mene pitate. Nepristojno je da se raspitujemo oko mjesta življenja u ovim godinama, kolegice Marta.

Odgovara li meni ovo ili ne odgovara? Naravno da mi ne odgovara, ali ne personalno. Ja govorim o tome da vi hoćete da podvalite. Hoćete da kažete da ste dobili zeleno svjetlo od OEBS-a, a prvu preporuku OEBS-a nijeste ispoštovali, prvu preporuku OEBS-a. Kažem sve i da jeste, mene to ne obavazuje. Ja nijesam neko ko zavisi od toga hoće li mu klimnuti na izbornom zakonodavstvu i moje mišljenje o njemu poslanik koji zna manje od mene o izbornom zakonodavstvu, eksperti OEBS-ovi iz posmatračke misije. Izvinite, ne želim da komentarišem. Mislim da bih nekima od njih, koje sam imao priliku da upoznam, mogao da držim predavanja o izbornom zakonodavstvu u regionu, a u Crnoj Gori da ne pričam. To da dođete pet dana, da prošetate Crnom Gorom, da vas odvedu do biračkog mjesta i da vi shvatite u čemu je problem. Ja nijesam neko ko bi klimoglavio bilo kome, ni Evropskoj uniji, a ne OEBS-u, a ne bih ni Evropskoj uniji, nit bilo kom čovjeku personalno u njoj. Slobodan sam građanin, slobodan sam čovjek, svjestan svojih korijena. Da ponovim da vrlo često moram da putujem iz mjesta u kojemu mi živi otac, brat, snaha i tako redom i gdje imam kuću, starevinu i sve ostalo. Ne znam da li to OEBS

zna i da li je to za OEBS važno.

Uvažena koleginice, molim Vas samo još jednu stvar da razumijete. Nijeste ispoštovali stav ni Agencije, a ja sam bio protiv onoga njihovog od početka da ne bi bilo nesporazuma. Nijeste ga ispoštovali, uskratili ste opoziciju u odnosu na .... rješenja. Valjalo bi, gospodine Genci Nimanbegu, da i Vi ovo znate i posebno manji koalicioni partneri. Izvinite, biću možda nekorektan /prekid/

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.12.17 15:39:06)

Kolega, minut imate.
Mikrofon.

GORAN DANILOVIĆ (28.12.17 15:39:12)

Socijaldemokratsku partiju ranije dok je bila u koaliciji sa vama, do prije dvije godine, nijesu interesovale ove sitnice kako su govorili u izbornom zakonodavstvu. Znete kad su osjetili koliko su to važne sitnice i koliko je ustvari ta sitnica krupna? Kad su otišli u opoziciju. Ništa kvalitativno ni ljudski ne govorim loše u tom smislu samo govorim da nijesu sa tim živjeli. Ovako će proći svako ko izađe samostalno, možda vi to već osjećate, gospodine Genci, ali upozoravam one koji na državnom nivou izlaze sa DPS-om, tek kad budu izlazili sami, shvatiće u čemu je problem. Političke partije više ne mogu da prate promjene u biračkom spisku po automatizmu, nego na zahtjev, pa ćete vi odlučiti u 48 sati. Izašli ste u susret i to stavu pojedinke pojedinca iz Ministarstva unutrašnjih poslova. Vi ne razumijete...

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.12.17 15:40:16)

Kolega Daniloviću, isteklo Vam je vrijeme.
Kolege, molim vas.

Kolega Daniloviću, moja stranka dobro zna važnost biračkog spiska i procesa izbora jer smo mi za razliku od SDP-a bili opozicija i onda smo postali pozicija. Tako da, mi samostano uvijek nastupamo, tako da smo svjesni da naš izborni sistem prvenstveno manjka i povjerenja, a kreatori toga nismo bili. Izbornog sistema mi nismo bili kreatori nažalost. /Prekid/

Sljedeći govornik je Branko Radulović najavljen. Nije u sali.
Milan Knežević.

MILAN KNEŽEVIĆ (28.12.17 15:41:30)

Najavljeno je da prvo diskutuje poslanik Orlandić, pa tek onda poslanik Radulović, samo zbog ispravke jer je tada predsjedavao gospodin Gvozdenović. Znači, prvo treba da bude gospodin Orlandić, pa onda gospodin Radulović. Ako ga nema, sačekajte gospodina Radulovića.
Ne, evo kolega Radulović dolazi.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.12.17 15:41:37)

Kolega Kneževiću, ja vodim Skupštinu ovako kao što vodim. Hvala Vam na pomoći u vođenju. Kolega Orlandić je na Odboru za turizam.
Kolega Raduloviću, imate 10-ak, 15-ak sekundi da se pripremite.

BRANKO RADULOVIĆ (28.12.17 15:42:17)

Izvinite. Prethodni predsjedavajući je najavio dvoje poslanika, Orlandića i još nekoga, tako da zbog toga je to bilo.

PREDSJEDAVALAJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.12.17 15:42:31)

Kolega Raduloviću, ja više ne mogu nikog da brišem. Vi ste prvi i Mićo Orlandić. Znači, nema nikog prije Vas. Izvolite.

BRANKO RADULOVIĆ (28.12.17 15:42:42)

Nema problema.

Građani Crne Gore, biću veoma konkretan i objasniti neke stvari.

Prvo, bio sam čak jednog od najboljih ljudi koji se bave ovom tematikom i on mi je rekao da sam sa peticom položio. Tako da dobiti takav kompliment od Peđe Bulatovića nije baš lako. Inače sam to izučavao dosta i u drugim državama, tako da od izbornog prava do izborne prakse sve mogu da analiziram, ali ću se bazirati na suštini.

Pitam vas, građani Crne Gore - da li ima ijednoga majčinoga sina koji vjeruje u slobodne izbore? Da li ima ijednog majčinog sina nad kojim nije vršen pritisak? Da li ima mnogo onih kojima je davato i nuđeno mnogo čega - od zaposlenja do para do ne znam čega? Da li ima nažalost i mnogo tih koji su poklekli tome? Da li u administraciji koja ima negdje oko 60-70 hiljada pa sa lokalnih do 90 hiljada se ne vrši kontrola toga? Da li ima nekog u školstvu, zdravstvu i ovamo i onamo đe se ne vrši to? Nema. Znete li zašto? Zato što izborno zakonodavstvo, slobodni i fer izbori su biti ili ne biti za Crnu Goru. Oni su biti ili ne biti za ovaj režim i to je suština. Znači, režim i slobodni izbori nemaju nikakve veze, zato što režim kada padne, a pašće na prvim izborima slobodnim i fer izborima, mora da polaže račune. Moraju sve ono što su na nelegalan način oduzeli da vrate, mora da se izvrši revizija, mora da se izvrši lustracija, sve privilegije koje su dobili moraju da se vrate.

Znači, oko izbornog prava. Postoji nešto što je biračko pravo. Mogu li? Izvinjavam se. Postoji nešto što je biračko pravo. To biračko pravo je uskraćeno u Crnoj Gori. Kako može da 500 i kusur hiljada ljudi ima biračko pravo, a to je negdje 85% od broja građana? To nije istina. Druga stvar, set oko biračkog prava i oko pravne regulative - Demokratski front je ponudio i imamo rješenje, tako da se neću zadržavati oko svega toga, ni oko elektronske identifikacije, ni oko svih tih procesa i tih svih zakona kako trebamo svesti na mjeru koja priliči.

Oko kontrole. Zna se ko vrši kontrolu. Vršni DIK i vrši Ustavni sud. DIK znate kakav je, a Ustavni sud, evo jedni moji prijatelji su me samo podsjetili sa porukama, ta principijelnost Ustavnog suda i poštovanje većine ili manjine pokazuje samo za onu nadoknadu i za cijenu električne energije.

Mi smo pretpolitički sistem. Sve moguće smo učinili da dođemo do nečega da se volja građana u potpunosti uvaži. Čak smo i bili iz onog ko to naziva direktno otvorenu listu da se građani pitaju ko će ih predstavljati. Ali ima jedna veoma važna stvar, građani Crne Gore, a to je kako i na koji način izbornu volju da prevedemo u one koji nas predstavljaju u ovom parlamentu i negdje drugo. Znači, oni koji kažu da to nema nikakve veze, ja ću poslije imenovati sve te političke činioce, je najveća obmana. Sjećam se 2006, kada je bilo rasutih opozicionih glasova negdje oko 40.000 na parlamentarnim izborima, da je tada bilo devet mandata, 2009. izvinjavam se, negdje devet ili deset, da su osam pripali DPS-u, jedan ili dva da su pripali SNP-u. Uglavnom, da oni glasovi koji su bili rasuti po dontu su pripali onome kome ne pripadaju. I o Ustavnom sudu sam rekao i o DIK-u.

Što smo mi sve uradili u Demokratskom frontu da dođe do slobodnih i fer izbora? Napravili

smo Demokratski front kao objedinjenje svega toga. Napravili smo sve moguće akcije kako da na jedan demokratski način protestima, pritiscima, blokadom i svim drugi dođemo do onog što znači ustavno, demokratsko i svakakvo drugo pravo, a to su slobodni izbori. Ne DPS, shvatite - građani Crne Gore nikada neće pristati na to. Uvijek će imati 10% do 15% rezerve. To je istina. Napravili smo protest. Tada se sve ljuljalo, mogli smo doći do zajedničkoga dogovora - bila je izdaja u opoziciji. Javno kažem, svak ko je ušao u Vladu izbornog povjerenja je najveći izdajnik Crne Gore za mene. To sam javno govorio, na čelo sa medijatorom koji se zove Ranko Krivokapić i svi oni koji su ušli tu. Što su uradili ti nesrećnici? Samo su učestvovali u pljački koja je bila na sljedećim izborima.

Mi uvijek pozivamo na jedinstvo i objedinjavanje. Ovi iz kvazi građanske opozicije prema učincima, ja ću ih nazvati jalove opozicije, sve su učinili da ne dođu do zajedništva. Sve su učinili da DPS-u pripane onih 10% rasutih glasova. Pogledajte, građani Crne Gore, zaboravio sam naočare zbog poziva, kakvi su bili izbori prethodni. Tzv. državni udar, pogledajte ovu crvenu liniju, ovo se dešavalo poslije objave tzv. državnog udara. Koliko su građani Crne Gore, izlaznost koliko je pala. Samo na ovome, što je tzv. državni udar, DPS je dobio 4% do 5%. Ovo je jedna jedina istina, druge istine nema. Ovo crno su paralele, na prethodnim izborima izlaznost, kako se povećavala i pogledajte ovu razliku. Zbog ovoga je bio tzv. državni udar. Možda i zbog nečega drugog, ali ovo zbog mene.

I sada idemo ka budućnosti. Mi hoćemo objedinjenje. Mi hoćemo zajednički pritisak. Godinu dana, građani Crne Gore, treba da se donesu ovi zakoni i da se primijene ovi zakoni. Ono što kažu Demokrate je najveća izdaja, građani Crne Gore, zato što oni nijesu za zajedništvo, zato što su za jednu, svako da izađe na izbore. Jer, rekao sam vam, 2009. godine 10% je bilo i onih koji su izašli je bilo rasutih, a zamislite oko motivacije. Izlaznost ukoliko bude zajednička lista, ukoliko budemo složni, ukoliko idemo za zajedničkim principima, ukoliko imamo zajedničkog kandidata, tad i mobilizacija onog biračkog tijela, koji zbog ovakvih dešavanja u opoziciji jasno kaže zato što ja duboko vjerujem da je sav problem u mojoj kuci i ja, a ne nikako komšije, sav problem. U Crnoj Gori ni ovaj otuđeni režim i kriminalne radnje i kriminalne strukture koje su u njega, nego u alternativi, u opoziciji prije svega, u Univerzitetu, u medijima, u nevladinom sektoru i mnogima drugima.

Da zajednička lista bude, mi ćemo motivisati građane. Mi ćemo donta prevesti na našu korist, znači onaj dont koji pravi određene devijacije, vrlo su jasne stvari. Zajedno pritisak, slobodu nam niko neće donijeti osim nas. Kakav ODIHR, kakvi razni aparaci koji se mogu kupiti i ambasadore, a ne koga drugoga za sitne pare? Kakvi bre, ovdje se stvara demokratija. Bio sam u svim parlamentima i kažu mi vi ste krivi za takve izbore. Ne mogu da se načude od Bundestaga, od Evropske unije, od Francuske zašto mi ne napravimo to.

Pritisak na DPS, zajednički idemo na ulice. Dva, prelazna zajednička Vlada, tehnička Vlada koja će donijeti zakone i koje će sprovesti - jedan kandidat, nestranački, kad srušimo režim, ako hoćete i za godinu, dvije, tri /prekid/ uslove za slobodne /prekid/

Građani Crne Gore, sva istina stanuje u Crnoj Gori. Niko nam je neće donijeti. Krivci, zašto režim 27 godina vlada na jedan neligitiman način, koruptivan način, protivzakonit način, protivdemokratski način. Ko može čekati boljitka od njih? Niko. U alternativi je, u pamet se i ovi crvenokravataši i kvazigrađanska partija, zajedništvo za slobodnu Crnu Goru jedina je pobjednička varijanta na predsjedničkim jedna nestranačka ličnost iza koga ćemo svi stati. Sve ostalo je izdaja.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.12.17 15:53:45)

Ovim je završeno izlaganje kolege Radulovića.

Sljedeći govornik je Goran Radonjić iz Ujedinjene Crne Gore. Poslije njega Milan Knežević, Mićo Orlandić i Andrija Mandić.

Izvolite, kolega Radonjiću.

GORAN RADONJIĆ (28.12.17 15:54:05)

Zahvaljujem.

Poštovani poslanici i uvaženi građani Crne Gore,

Raspravljamo o zakonu za koji je nužna dvotrećinska većina. Svima je jasno od kako je počelo to da se radi da se ovo neće usvojiti. Dakle, postavlja se onda pitanje - zašto se ovo radi. Nije niko to pomenuo, pa evo da pomenem ja. Motivacija nije da se izađe u susret nekakvim OEBS-ovim preporukama, pogotovo nije motivacija da se učine izbori boljim, više fer da budu, više slobodni, nego je zapravo impuls da dođe do izmjene ovog zakona bio niz sastanaka koje je delegacija Evropske unije sa ambasadorima zemalja članica Evropske unije održala sa predstavnicima opozicije. Budući da sam bio na tom sastanku, mogu da budem svjedok da nakon što su ambasadori Evropske unije saopštili da se mora nešto izmijeniti, inače ove izbore narednih 100 godina, tako se ambasador Orav baš izrazio, neće niko priznati, onda je došlo do te naglo probuđene želje da se inoviraju ovi zakoni. Sama činjenica da mi sada, tri dana pred Novu godinu, u ovom trenutku, u ovakvom kontekstu, raspravljamo o ovakvom predlogu, govori da on uopšte nije bio ozbiljan, da namjere nije bilo da se dođe do dvotrećinske većine i do neke inovacije. Naprotiv.

Ključno pitanje povodom ovakvog zakona i ključno pitanje naše zemlje jeste da li su nama izbori slobodni, da li su naši izbori fer i slobodni. Nisu, i to se slažemo svi, čim je potreba da se ovi zakoni mijenjaju. Slažu se i predstavnici međunarodne zajednice, to misle i građani, to misle i stranke. Da kažemo i to: Nisu ovdje izbori neslobodni i nefer zato što je to neka elementarna nepogoda, zato što je takva došla monsunaska kiša pa ih učinila neslobodnim, nego je to aktivan i sistematski rad Demokratske partije socijalista da oni budu i ostanu neslobodni i nefer.

Ovdje bih se na kratko obratio i manjim članicama vladajuće koalicije. Ja vjerujem da vi niste do kraja aktivni u tim radnjama koje su zaista neprihvatljive za bilo koje demokratsko društvo. Ja vjerujem da vi niste aktivni učesnici onoga što je opisano u slučaju "Snimak". Ali, vi ste saučesnici, jer ste prihvatili da budete dio struktura i da vam odgovara, na isti način kao što je odgovaralo nekada Socijaldemokratskoj partiji. Jer, da ne zaboravimo, afera "Snimak" tzv. desila se dok je postojala ta bivša koalicija i tada, kad su ti glasovi zajednički bili to nije smetalo. Zato se bojim da ćete i vi doći jednom u situaciju da tražite nešto, kao što su i oni tražili, preko čega nećete moći da pređete i onda ćete se i vi sjetiti da su ovdje izbori neslobodni, da ovdje postoje pritisci, da ovdje postoji atmosfera koja nije prikladna za savremenu Evropu.

Tačno je, i citirano je ovdje kako stoji u izvještaju OEBS-a. Ali, kad razgovarate sa međunarodnim predstavnicima, pa im kažete: jesu li ovakvi izbori u Njemačkoj, a on kaže: dobro nije, u Africi, recimo, bivaju veliki incidenti. To uopšte nije poređenje sa onim sa čime bismo mi željeli da se upoređujemo. Dakle, u Francuskoj kad bi nekome palo na pamet da raspravlja o ovim stvarima, prosto bi bilo čudno. Zato je teško nama i da objasnimo nekome iz međunarodne zajednice da mi treba da regulišemo zakonom sad da se nekako kazni kad neko kupuje lične karte. Zamislite u Americi neko da kupuje lične karte. To je prosto nezamislivo. Slušao sam kad je jedan predstavnik Švajcarske govorio u Parlamentu i OEBS-u, kod njih kad se pravi referendum, poštom ljudi šalju glasačke listiće sa svojom ličnom kartom. Zamislite da vi šalžete ovdje poštom glasački listić. Evo, znamo kako se dešava kada imamo glasanje putem pisma. Dakle, ovdje se radi o tome da je Evropska unija tražila da se izmijene zakonska rješenja, ali ovdje, zakonska rješenja, traži se način da se ona izmijene tako da se zapravo ništa ne izmijeni. Dok se mehanizmi zloupotreba ne oduzmu, ne može se naravno nikada napraviti da budu slobodni i fer izbori.

Ovdje moram da kažem da sam razočaran načinom na koji se ovdje raspravljalo u nekim segmentima i ta nevjerovatna briga za zastupljenost žena. Pa, ko je branio nekoj od lista ovdje da od tri kandidata jedna bude žena. Je li neko branio? Nego izgleda mora da se donese zakon da bi sami sebi propisali, obavezali da bude jedna od tri. Pa, izvolite, napravite listu da bude žena, od trida bude prva žena ili od dvije da prva bude žena. Je li neko brani nekome? Nego ovdje se izgleda sjetimo toga kad znamo da se to ne može usvojiti, a da ne govorim o tom skretanju na potpuno marginalne stvari. Ovdje se radi o jednoj veoma ozbiljnoj temi. Vlast se konstituiše na osnovu izbora. Sve institucije, ali baš sve, crpe svoj legitimitet iz tog procesa. Taj proces je ovdje sporan, taj proces ovdje nije fer, nije slobodan, nije prikladan i nije nešto što mi zaslužujemo kao građani. Mi nismo zaslužili da se izbori dešavaju na ovaj način. Moram da kažem, bez obzira na mnoge primjedbe na koje bih se mogao osvrnuti - zahvaljujući Vladi izbornog povjerenja mi smo došli do 39 poslanika opozicije, jer je jedina primjedba bila, inače bi DPS izgubio vlast, morala se

izmisliti ta opet afera koja se zove "Državni udar". Pa, ako je morala da se izmisli ta afera, onda smo mi bili, kao opozicija, pred pobjedom: Ili je možda sad bolje? Pa u isto to vrijeme smo mogli da pobijedimo na nekim izborima lokalnim, pa onda smo izašli na sljedeće, pa pobijedili, pa niko sad ne pominje da birački spisak ne valja. Samo izgleda tada nije valjao. Ali, hoću da kažem ovo: budući da je ovakav predlog iniciran Evropskom unijom, mi smo kao Ujedinjena Crna Gora, a i sam lično pozivao sam javno opoziciju i u ličnim susretima i javno da budemo aktivni, da djelujemo tako što ćemo da imamo nekakav konsenzus minimalni. Ovdje se hvalimo da imamo 39. Nikada nismo bili u istoj prostoriji 39 poslanika opozicije.

Kako mi mislimo da stvorimo slobodne izbore, kao prvi uslov? Kao drugi uslov, kako mislimo da pobijedimo na izborima? I najzad, valjda to sve radimo da bismo zajedno konstitusali neku administraciju koja će da izmijeni ovo katastrofalno stanje u kojem se nalazi naša zemlja. Je li moguće da mi nismo u stanju da se dogovorimo barem oko toga da se sretnemo i da zajednički tražimo fer i slobodne izbore? Da uspostavimo bar neke uslove koji će biti nešto ispod čega nećemo moći da idemo ili je ovdje i dalje na snazi da se borimo unutar opozicije? Jer, da se ne zaboravi ni to, bivalo je izbora gdje smo neki od nas i kao građani i kao kandidati bili veoma tužni što je DPS pobijedio, a da neke od organizacija opozicionih koji učestvuju režu tortu i slave. Dakle, ja mislim da će samo jedan dan doći kad ćemo rezati tortu, a to je kad će se konačno promijeniti ovakav sistem i kad ćemo moći da razmišljamo da su stvari postavljene tako da nije važno ko je na vlasti, nego ćemo raspravljati o tome ko će za veći procenat povećati naše plate. Mi, nažalost, imamo da se prave izbori tako što strepimo za bezbjednost. Mi ne raspravljamo o tome koliko će se radnih mjesta otvoriti, jer i to kad se kaže, to se na kraju svede na to da se smanjuje broj zaposlenih a ne da se povećava. Nije daleko kad je predsjednik vladajuće stranke rekao neće u ovoj zemlji biti nezaposlenih, moraćemo da uvozimo iz regiona, pa je bilo 40.000 radnih mjesta. Mi zapravo, kad je izborni dan zaboravimo na to, nego se samo molimo Bogu da bude mirno, da ujutru dočekamo da se probudimo u mirnoj atmosferi. Pa, je li to nešto što zaslužujemo, da živimo u takvoj atmosferi?

Apelujem nakon ovakvih oštrih riječi, nadam se, unutar neke korektne atmosfere kojoj bih želio da dam doprinos, ali, moram da kažem da je odgovornost velika i na nama iz opozicije. Dok god se budemo raspravljali međusobno i pokušavali jedni drugima da nanesimo štetu, a mislim da mi iz Ujedinjene Crne Gore to nijednim svojim potezom ne radimo, nego često i na štetu svoju prećutimo nešto na što bismo veoma lako mogli da odgovorimo i da učinimo štetu tome drugom koji nas neopravdano napada, jer računamo da ćemo valjda zajedno da gradimo neko slobodno društvo. Najzad, društvo u kome će ono što se javno govori i što se radi u javnosti obavezivati nekoga ne da govori u razmaku od jednog minuta, za nekoga da je izdajnik, a nakon toga da kaže da treba da budemo zajedno na listi. Ja neću sa izdajnicima na listu, da se zna. Ali bih volio da se utvrde jednom kriterijumi ko su izdajnici. Je li izdajnik onaj koji glasa sa DPS-om? Ko možda izglasa Ustav? Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.12.17 16:03:54)

Ovim je završeno učešće kolege Gorana Radonjića.

Sljedeći govornik je Milan Knežević. Imamo još tri prijavljena: Mićo Orlandić, Andrija Mandić i završna riječ Predraga Sekulića. Hvala.

MILAN KNEŽEVIĆ (28.12.17 16:04:17)

Slobodna Crna Goro,

Ovo uopšte nije Predlog zakona o izboru odbornika i poslanika, ovo je oblačenje pokojnika ili, što bismo mi rekli u staroj Crnoj Gori, oblačenje mrca.

Ova radna grupa ovih mjeseci, nedjelja je oblačila pokojni izborni zakon. Stavljala mu kaput, stavljala mu cipele, stavljala mu košulju, našminkala ga. To je sve kupila u Briselu po mjerama OEPS-a i ODIHR-a i ovo obrazloženje koje smo čuli kao uvodnu diskusiju od jednog od poslanika DPS-a je ustvari bio posmrtni govor za izborni zakon. Ostalo je samo još neko da ga

izleleče, a to ću uraditi ja sa ove druge strane Demokratskog fronta jer ovo je zaista za lelek.

Ja ovdje, gospodine Nimanbegu, izražavam sumnju da je ova delegacija ODIHR-a na čelu sa ovim Jakićem uopšte i bila u Crnoj Gori 16. oktobra ili svih ovih dana do 16. oktobra. Izražavam sumnju da li su oni uopšte, ako su bili u Crnoj Gori, izlazili iz Splendida i Maestrala kockajući se, orgijajući sa visoko kvalitetnim prostitutkama ne razmišljajući uopšte o izbornom zakonu. Jer da su izlazili, oni bi vjerovatno bili uhapšeni zajedno sa ovim nesrećnicima iz Srbije koje su uhapsili njih 20-ak i o kojima oni pišu u ovom izvještaju u jednoj rečenici - izbori su bili fer i regularni, a inače je tog dana uhapšeno i 20 terorista iz Srbije koji su pokušali da izvedu državni udar. Jedino ovaj Roman Jakić, po prezimenu bih rekao da je sa Žabljaka, a Slovenac sa Žabljaka, nije vidio državni udar od strane Milivoja Katnića, jer je na PINK-u u ranim jutarnjim časovima Milivoje Katnić saopštavao kako je zahvaljujući crnogorskom taliku i providenju od strane onog monte zume kog su ubili konkvistadori, uspio da zaustavi najstrašnije krvoproliće u Crnoj Gori, a da pritom ne obavijesti ni Vijeće za nacionalnu sigurnost, ni ministra odbrane, ni direktora Agencije za nacionalnu bezbjednost, a obavijestio je samo Bebu Popovića.

Onda i ne čudi ovakav nakaradni izvještaj u kojem piše da je ovo bilo izjašnjavanje, poštovani građani, političkih partija o tome ko je za, a ko je protiv NATO-a. To je takva jedna besmislica i notorna glupost koja još jednom potvrđuje da ova komisija ODIHR-a, na čijem je čelu bio ovaj Slovenac sa Žabljaka, nije obišla ni jedno biračko mjesto, niti je tog dana uopšte bila u Crnoj Gori, ili je bila u bazenu Splendida i tamo posmatrala kako teče izborni proces.

I onda ostaje potpuno nejasno za čitavu crnogorsku javnost - kako su izbori bili fer i regularni, a desio se državni udar? Kako je moguće da onda taj krnji Sindin Parlament 28. aprila izglasa učlanjenje Crne Gore u NATO, a da nekoliko dana poslije toga dobijemo preporuke ODIHR-a šta sve treba izmijeniti u ovom izbornom zakonu ukoliko budemo željeli da se promijeni, odnosno da se priznaju predsjednički i lokalni izbori 2018. godine? I mene ovo neodoljivo podsjeća na onu već čuvenu uzrečicu "OEBS mi je rekao", paradigma za "Edi mi je rekao" od svjedoka saradnika Saše Sindelića. Tako i ova grupa koja je oblačila ovog mrca, izborni zakon sve vrijeme saopštava: OEBS mi je rekao, OEBS mi je rekao. To saopštava i Sindelić: Edi mi je rekao, Edi mi je rekao. Niti je Sindelić vidio Edija, niti je ova radna grupa vidjela OEBS i sad ovdje raspravljamo o tome hoće li biti svaka treća žena, hoće li biti prva žena, ili je neko protiv toga, ili je neko za to.

Nemojte da se sjekirate, mi nećemo da glasamo za ovaj izborni zakon. Što se nas tiče, mogli ste sve vaše žene poperiti na prvo mjesto. A znajući ambicije pojedinih funkcionera DPS-a, ako vam bude zaživio ovaj zakon da svaka treća bude žena, znam da će neki da promijene pol da bi ponovo bili poslanici i u sljedećem sazivu.

Ono što je sasvim jasno jeste da su i OEBS i ODIHR odigrali priču u montaži Milivoja Katnića da je Crnoj Gori prijetila velika opasnost od te hegemonističke Rusije, kako bi se ubrzalo integrisanje manjinske Crne Gore u NATO. Zašto to tvrdim? Zato što su odmah poslije učlanjenja Crne Gore u NATO počeli da izražavaju sumnju, da iskazuju preporuke, pa evo sad imamo četiri ili pet izbornih zakona i da saopštavaju da neće biti dobro ako se ne usvoje ovi izborni zakoni. E sad, gospodo iz Demokratske partije socijalista sa satelitima, ja želim da vam poručim - ovaj zakon se neće usvojiti što se tiče Demokratskog fronta ukoliko ne podržite smjenu Ivica Stankovića i Milivoja Š. Katnića u paketu, ukoliko ne dođe do kompletne reforme sudstva na čelu sa Vesnom Medenicom, koja je prije neki dan izjavila da su sudije nepogrešive, ja sam čuo da je Papa nepogrešiv, mada ni u to se nisam uvjerio, ali sudije u Crnoj Gori su nepogrešive, ukoliko se ne smijeni direktor Agencije za sprečavanje korupcije, koji je bio batina u obračunu sa Demokratskim frontom i ukoliko se ne promijeni dio koji se tiče afirmativne akcije i posebno na Hrvatsku nacionalnu manjinu, koja sa 700 osvojenih glasova i to u Andrijevići i Šavniku od čistokrvnih pravoslavaca dobija poslanički mandat da bi ovdje izigravala demokratiju. Evo sad sam vam to saopštio u ime Demokratskog fronta.

Hoće li vam ovi ostaci ostataka nekadašnje građanske opozicije na čelu sa Rankom Krivokapićem izaći u susret i biti vaši partneri, predlažem da sačekamo četvrtak, jer on četvrtkom ide da plete sa američkom ambasadoricom i uvijek izađe sa nekim stavom i sa vunjenim čarapama. Pozivam očuha nacije Ranka Krivokapića da u ime ostataka djelova građanske opozicije izađe sa stavom vezano za ovaj Izborni zakon. Jer, što je bila suština, slobodni građani Crne Gore? Postojala su dva državna udara.

Državni udar jedan, u slučaju da je opozicija imala većinu i da su se građani Crne Gore pojavili na podgoričkim ulicama da proslavljaju, snajperisti i kriminalci, koje kontrolišu Milo Đukanović, Duško Marković i mafija bi pucala na građane i lidere Demokratskog fronta i saopštila da je bio planiran državni udar i ti izbori ne bi bili priznati. A pošto ni DPS ni opozicija, bez manjinskih stranaka, nisu imali većinu, oni su odlučili da pristupe planu državni udar dva, tj. da retroaktivno organizuju državni udar i to ocjenjujući psihofizičko stanje prvo Paje Velimirovića, koji se sjetio Mojkovačke bitke, vazda mu hvala i Saše Sindelića, za kojega je čitava Crna Gora čula prije nekoliko dana da je 27. oktobra 2016. godine u Beogradu saopštio da nije bio planiran nikakav državni udar, da nije bilo nikakvo oružje, da nije nabavljao nikakvu opremu i da ako bude promijenio svoj stav u Crnoj Gori, to znači da je bio pod pritiskom režima Mila Đukanovića.

I sada je na potezu takozvana građanska opozicija. Ja njih donekle i razumijem. Oni nesrećnici u ovom trenutku ne znaju da li da izlaze na izbore, da li da bojkotuju izbore, da li da prave koalicije, da li da ne prave koalicije, da li da stavljaju kravate, da li da drže ruku na prsima, da li da drže ruku u džepu. Toliko se slažu da kojim slučajem može da boli ljubav među njima, oni bi svi ovog trenutka bili na intenzivnoj njezi kod Zorice Kovačević. A pošto prijete protestima, uključujući, neisključujući, zaključujući, preključujući i proključavajući, evo ja ih ohrabrujem - krenite više jednom na te proteste.

Daće te mi još 20 sekundi, vrlo je važno jer je je jedna čerčilovska /prekid/ Krenite više jednom na te proteste, ne zato što ćete vi brojnošću uspjeti da srušite režim, nego ako budete pobijedili strah koji vlada u vašem umu, ja sam uvjeren da mi možemo da pobijedimo Mila Đukanovića. A mi ćemo se priključiti tamo na kraju kolone da posmatramo kako jurišate na institucije sistema. Jer, poštovani građani, ja kad sam prvi put ušao u Tužilaštvo i vidio spisak predmeta, zaključio sam da su oni svi bili bolji sa ovim teroristima od Andrije Mandića i mene, ali kad američka ambasadorica isplete čarape ili kravatu, onda dobijete i imunitet. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆIGENCI NIMANBEGU (28.12.17 16:15:07)

Dao sam vam ovih 25 sekundi i baš me interesovalo šta ćete reći građanskoj opoziciji. Sljedeći govornik, pošto nema ovdje kolege Orlandića, je kolega Mandić. Izvolite.

ANDRIJA MANDIĆ (28.12.17 16:15:26)

Dame i gospodo, poštovani građani Crne Gore,

Kolega Knežević je saopštio kako se može doći do dvotrećinske većine koja je nophodna za izborni zakon.

Dakle, prvo je neophodno napraviti ozbiljan izborni zakon u kome bi došlo do čitavog niza promjena da znamo da se možemo zaštititi od onih koji kradu izbore, a onda kada se taj potreban uslov ispuni, ali koji nije i dovoljan, moramo da imamo jedan širi paket dogovora ako se želi 2/3 za ovaj izborni zakon. To sam u ime Demokratskog fronta saopštio predstavniku Evropske komisije koji se interesovao da li nakon našeg povratka u Parlament Demokratski front želi da bude dio dvotrećinske većine. Ja sam rekao u ime svih nas da mi svakako možemo da budemo dio dvotrećinske većine, ali da to nije dovoljno za ove kozmetičke promjene koje je predložio Roman Jakič, o kome smo već govorili šta mislimo o njemu i o delegaciji koja se nalazila u Crnoj Gori, nego da to znači suštinsku promjenu izbornog zakonodavstva. U sljedećoj tački dnevnog reda govorićemo o onome što posebno opterećuje naš izborni proces, a to je prebivalište i regulisanje te oblasti koja nanosi ogromnu štetu našem izbornom procesu, a onda imamo i neki paket koji direktno utiče na izborni proces, jer u Crnoj Gori ne funkcionišu institucije sistema nego se te institucije zloupotrebljavaju od strane vladajuće stranke.

Dakle, moj kolega Milutin Đukanović je ovdje vrlo precizno opisao ulogu specijalnog državnog tužioca i Vrhovnog državnog tužilaštva kada je u pitanju izborni proces, kada je u pitanju kupovanje glasova, kada je u pitanju krađa izbora, a to je najopasnija stvar koja postoji u Crnoj Gori. Jer tada jedna manjina, zahvaljujući nedozvoljenim sredstvima, preuzima vlast u ovoj zemlji, upravlja narodnim novcem, zloupotrebljava državni aparat. To je najveći kriminal koji postoji u

Crnoj Gori, to je mnogo teže od ubistva. Kada kradete izbore, mnogo je opasnija stvar jer vi tada ubijate na 1000 ljudi, nego pojedinačni slučaj ubistva u odnosu na ono što su propisane teške zatvorske kazne.

Vi imate specijalnog državnog tužioca koji je otvorio procese i u našem pravosuđu donijeli su nekoliko pravosnažnih presuda za osobe iz organizovane kriminalne grupe, koja je radila po uputstvima Glavnog odbora DPS-a i njihovog predsjednika, koja je krala izbore, kupovala glasove, radila čitav niz nedozvoljenih radnji, ali taj glavni specijalni tužilac, o kome mi govorimo sve najgore iz razloga što poznajemo osobu o kojoj se radi, znamo na kakve je zloupotrebe spreman i kako je spreman da se obračunava s nevinim ljudima i koliko je raspoložen da zaštiti kriminalce i one koji su krivi. Dakle, imate u jednom slučaju kriminalce koji su uhvaćeni u teškoj kriminalnoj radnji, koji pripadaju organizovanoj kriminalnoj grupi koja se na Glavnom odboru Demokratske partije dogovarala, razrađivala strategiju, formirala organizovanu kriminalnu grupu za krađu i kupovanje glasova, a onda nekolicinu perifernih osoba koje su uhvaćene u konkretnom kupovanju glasova. Taj je specijalni državni tužilac procesuirao, a pravosuđe osudilo ne želeći da konstatuju činjenicu da je to organizovana kriminalna grupa. Svi su poznati, svi su umreženi, svi su usmjereni u pravcu zloupotrebe izbora za razliku od procesa koji je natovaren na leđa meni, gospodinu Kneževiću, Mihailu Čađenoviću, sada i gospodinu Medojeviću, čitavom nizu ljudi koji se međusobno ne poznaju. Mi nikoga ne poznajemo od ovih ljudi koji su došli iz Srbije, ne znamo ko su ovi iz Rusije, ali je glavni specijalni tužilac osmislio da smo mi organizovana kriminalna grupa, neko je telefonirao, neko je bio šef voznog parka, neko je vozio. U ovoj situaciji gdje Milo Đukanović i Glavni odbor Demokratske partije socijalista konkretno razrađuju činjenice kako se krađu izbori i onda uhvate nekog nesrećnog čovjeka tamo u Pljevljima koji je samo radio po uputstvima šefa kriminalne grupe i kriminalne organizacije, onda se on kazni, ali ne postoji organizovana kriminalna grupa.

Dakle, mi imamo veliki problem. Taj problem može da se riješi tako što ćemo da dođemo do novog izbornog zakona i jednog paketa o kome je govorio gospodin Knežević. Ako želite dvotrećinsku većinu i ako želite da sljedeći izbori budu proglašeni regularni, moraćete da izađete u susret vezano za ove koji zloupotrebljavaju zakone a nalaze se u pravosuđu. Imamo i lustraciju, imamo opšti reizbor tužilaca i sudija, imamo kriminalnu grupu, vrhovnog državnog tužioca i glavnog specijalnog tužioca zato što je iz našeg Krivičnog zakonika izbačeno, iz Krivičnog zakonika Republike Crne Gore, krivično djelo po kome treba da odgovaraju zbog zloupotrebe sudije i tužioci. To je namjerno izbačeno iako predsjednica Vrhovnog suda danas traži da kao polarne medvjede zaštiti sudije i to posebno one sudije koji su kriminalci i koji zloupotrebljavaju zakon, da se zaštite tužioci koji su teški kriminalci. Ovaj Čađenović je jedna protuva kriminalna koju treba odmah uhapsiti. E, to je ono što imamo kao problem.

Zašto mi kao Demokratski front ne želimo da budemo dio ovakve dvotrećinske većine koja bi kozmetički popravljala jedan veoma loš izborni zakon? Ako je problem Ustav, i tu postoji rješenje. Ako ne može Ustav da se promijeni, i za to postoji rješenje. Jednostavno raspišimo izbore za ustavotvornu skupštinu, donesimo novi Ustav, poslije donošenja tog novog Ustava raspišimo nove izbore koji će se održati po tom novom Ustavu i da razriješimo te probleme. Ne moramo uopšte da imamo ove kvalifikovane većine koje je predvidio očuh nacije Ranko Krivokapić, misleći kako će zaštititi svoje čedo koje je nastalo na referendumskoj krađi 21. maja 2006. godine.

Moramo da znamo da na ovom prostoru, ovdje na području Balkana, nijedan Ustav nije mnogo trajao. Sjećam se 1992. godine kada se usvajao i Ustav Savezne Republike Jugoslavije pa i ovdje Ustavna povelja državne zajednice Srbija i Crna Gora, svi koji su učestvovali u tome, a neki poslanici Demokratske partije socijalista su i doktorirali na pojedinim od tih dokumenata, mislili su da će to da traje stotinama godina. Zato postoje iz naše prošlosti vrlo lijepi primjeri. Pavle Marinković, jedan od poznatih profesora Pravnog fakulteta u Beogradu, Parizlija koji je završio Pravni fakultet na Sorboni krajem 19. vijeka, 1901. godine, kada je kralj Aleksandar Obrenović darovao Ustav Srbiji on je danima učestvovao u Ustavnom odboru kao profesor Pravnog fakulteta, vjerujući da piše Ustav koji će trajati stotinama godina. Jedan od naših najvećih intelektualaca koga često ovdje pominjem iskazujući veliko poštovanje prema njemu Slobodan Jovanović koji je, takođe, bio član tog Ustavnog odbora, a koji je dolazio samo povremeno jer je poznavao prirodu i karakter balkanskih naroda, kaže Pavle Marinković je mislio ovo što sastavlja da će trajati stotinu

godinu i trudio se do svake sitnice, da svakog zareza i zapetice da učestvuje u izradi tog ustavnog teksta. Ali, taj ustavni tekst, koji ih je častio Aleksandar Obrenović, trajao je do 1903. dok oficiri nijesu riješili pitanje sa Aleksandrom Obrenovićem, a onda je nova Skupština vratila Ustav iz 1888. godine. Može se desiti tako da se ovdje opet vraća na snagu Ustav iz 1992. godine. Znači, da niko ne misli da su stvari završene, da niko ne misli da su ovo sveta slova. Postoji samo jedna knjiga nad knjigama koja traje 2000 godina. Ovdje u Crnoj Gori ustavi traju po desetak godina, pa i ovaj Ustav traje desetak godina.

Poštovani građani Crne Gore, ako neko u Crnoj Gori želi da dođemo do dvotrećinske većine vezane za ovaj izborni zakon, moraćemo da sjednemo i da raščistimo i one probleme koji se nalaze izvan samog teksta ovih izbornih zakona. Izborni zakon je potreban, ali ne i dovoljan uslov za Demokratski front da bi postojala dvotrećinska većina. Ovdje smo u vrijeme premijera Igora Lukšića glasali dvotrećinski za izborni zakon, ali se sjetite da je tada komesar Štefan File bio medijator između opozicije i tadašnje parlamentarne većine i da je uslov da bi se obezbijedio usaglašeni tekst izbornog zakona bio i povratak srpskog jezika u ime predmeta koji se izučava u školama u Crnoj Gori. Do tog uključenja Brisela i briselske administracije crnogorski diktatorski režim je želio kroz diskriminaciju i nasilnu asimilaciju srpskog naroda da iz predmeta izbaci riječ srpskog jezika. Komestar File je pomogao da se uspostavi kompromis. Ako danas hoćemo da napravimo kompromis, ako danas hoćemo da imamo dvotrećinsku većinu za ovaj izborni zakon, to podrazumijeva mnogo širi paket od ovoga što je predložio Roman Jakič i što su predložili ljudi iz Komisije OEBS-a koji su se pokazali nedoraslim zadatku koji su obavljali.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (28.12.17 16:25:48)

Hvala, kolega Mandiću.

Ovim smo završili raspravu.

Pravo na završnu riječ ispred predlagača, kolega Sekulić.

PREDRAG SEKULIĆ (28.12.17 16:26:02)

Hvala Vam, gospodine potredsjedniče.

Uvažene kolege, dozvolite da zahvalim svim poslanicima koji su učestvovali u raspravi posebno kolegama iz opozicije zato što smatram da ovo jesu važna pitanja koja zaslužuju raspravu. Žao mi je što dio kolega iz opozicije nije danas ovdje. Očito da izborni zakoni nijesu bili dovoljno inspirativni za njih, ali oni to treba da objasne svojim biračima i ukupnoj crnogorskoj javnosti.

Što se tiče primjedbi koje su se čule ovdje, na dio njih smo odgovorili. Čini mi se da nije bilo pravih primjedbi, bez obzira što su ove izmjene nazivane neozbiljnim, ili argumentovanih primjedbi na ovaj predlog izmjena zakona.

Dozvolite jedno malo podsjećanje. Kada je prije nekoliko mjeseci Radna grupa počela s radom, uputili smo javni poziv svima koji žele da učestvuju u radu izbornih zakona, ne samo političkim partijama nego i institucijama, nevladinom sektoru koji je ranije dao značajan doprinos kada je u pitanju izrada izbornih zakona. Dio njih je prihvatio taj poziv, rad je bio izuzetno ozbiljan, a sve ono što smo dobili od bilo koga kao inicijativu objavljeno je na sajtu Skupštine. Govorim o tome da je rad bio javan. I, da ne bude nikakve dileme, na kraju sve ono što je bio naš Predlog izmjena i dopuna ovog zakona poslali smo centrali OEBS-a, da vidimo da li su oni saglasni sa tim. Možemo mi o OEBS-u da govorimo na ovaj ili onaj način, ali radi se o veoma ozbiljnoj panevropskoj organizaciji koja okuplja više od 50 zemalja i, rekao bih, najjačoj organizaciji poslije Ujedinjenih nacija na svijetu. Ali, politički je stav da li i na koji način govoriti o OEBS-u i o pojedinim ljudima iz OEBS-a. Dobro je što imamo ovakvu raspravu makar i zato da se vidi kakve su i čije političke pozicije. Kada govorimo o evropskim vrijednostima, da li ih zaista baštinimo ili na neki drugi način pokušavamo političkoj javnosti da objasnimo svoju poziciju.

U svakom slučaju, dobro je što smo danas razgovarali na ovu temu, bez obzira što su kolege iz Demokratskog fronta jasno saopštili da neće glasati za ovaj predlog zakona.

Nemam nikakvu dilemu, a pretpostavljam ni kolege kada su dale ultimatum Demokratskoj partiji socijalista, nemamo nikakvu dilemu da to ne prihvatimo. Demokratska partija socijalista, a vjerujem da je takav stav i naših koalicionih partnera, neće pristati ni na kakve ucjene, posebno ne na ucjene političkog tipa - mi ćemo glasati i podržati dvotrećinski, a vi ćete uraditi to i to. Nemamo nijedan razlog da rušimo ustavni sistem ove države. Nemamo nijedan razlog da urušavamo institucije ove države. Ma koliko se to vama sviđalo ili ne, ovo je previše ozbiljna država i za 11 godina postojanja Crna Gora je, govorim ovog novijeg postojanja nakon referenduma, došla do nivoa ozbiljnih institucija, ma na koji način vi govorili o tim stvarima.

Uvažene kolege, samo da se podsjetimo još jedanput zato što je najviše bilo političkih napada, uvijek je bilo pitanje želimo fer i slobodne izbore. Koji su to slobodni i fer izbori? Da li su fer i slobodni izbori gdje zajedno radimo izborne zakone? Da, to smo radili i prošli put. Da li su fer i slobodni izbori gdje kolege iz opozicije učestvuju u radu Vlade izbornog povjerenja? Da li su slobodni i fer izbori gdje opozicija dobije skoro godinu dana da vodi Ministarstvo finansija, Ministarstvo rada i socijalnog staranja, Ministarstvo unutrašnjih poslova, koji vodi birački spisak, Ministarstvo poljoprivrede, da ima svoga potpredsjednika Vlade? Da li su to fer izbori? Nađite neku državu u svijetu gdje je Vlada koja je dobila povjerenje dala mogućnost opoziciji zarad izbornog povjerenja i narednih izbora da uđe u tu Vladu. To je problem vašeg nerazumijevanja.

Još jedna stvar. Ne postoje zakoni, ne postoji zakonski model, kada govorimo o izbornim zakonima koji će od manjine da napravi većinu. Uzalud se upinjete sa tim stvarima. Izvinite, povjerenje građana je pitanje da li ćete biti u Parlamentu i kakvu ćete većinu da imate ili nemate. Uostalom, uvažene kolege, građani Crne Gore to dobro znaju. Vama su dobri izbori u Budvi, u Kotoru, u Herceg Novom - samo oni izbori gdje ste vi pobjednici su vama dobri izbori, sve ostalo nijesu dobri izbori. Tu se mi negdje razlikujemo. Znači, poštovanje zakona, poštovanje institucija, rad po tim zakonima, to je nešto što ni na koji način ne može da se supstituiše. Uostalom, uvažene kolege, dozvolite da nam je to obaveza prema građanima, obaveza prema svim onim građanima koji su na referendumu učestvovali dajući svoj glas da i ne. Tada smo obećali da ćemo da pravimo ozbiljne državne institucije i ozbiljnu državu. O toj ozbiljnosti danas govore i otvorena poglavlja s Evropskom unijom zato što su nam mandat dali građani Crne Gore. O toj ozbiljnosti govori i saradnja s OEBS-om. Možemo mi da govorimo o tome na ovaj ili onaj način, s ovih ili onih političkih pozicija, ali dozvolite, dobili smo mandat, dobili smo saglasnost. Vjerovao sam da ćete makar u jednom dijelu podržati predloge koje smo danas stavili pred vas.

U svakom slučaju, zahvaljujem svima koji su učestvovali u diskusijama, ako ništa drugo makar građani Crne Gore sada znaju ko, kakve političke i svake druge pozicije zastupa. Čini mi se da će i to negdje biti opredjeljujuće kada budu glasali na narednim izborima. Hvala vam.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.12.17 16:31:46)

Konstatujem da smo završili pretres u načelu i da ćemo se o ovoj tački izjasniti naknadno.

Poštovane kolege, sada po dogovoru s kolegijuma prelazimo na objedinjenu raspravu o tri tačke dnevnog reda. To su: Predlog zakona o dopuni Zakona o elektronskim medijima, Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o biračkom spisku i Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja. Podsjećam da su predloge zakona podnijeli poslanici: Marta Šćepanović, Miodrag Vuković, Predrag Sekulić, Genci Nimanbegu, Mićo Orlandić, Željko Aprcović, Miloš Nikolić, Danijel Živković i Jovanka Laličić. Izvjestilac Zakonodavnog odbora i Odbora za politički sistem, pravosuđe i upravu je Miloš Nikolić (Zakon o elektronskim medijima), Jovanka Laličić Zakonodavnog odbora i Miloš Nikolić Odbora za politički sistem, pravosuđe i upravu i Filip Vuković Zakonodavnog odbora i Predrag Sekulić, Odbora za ekonomiju, finansije i budžet.

Otvaram pretres. Da li neko od poslanika želi dati dopunsko obrazloženje? Predviđeno je da, kao i u prethodnim raspravama, učesnici govore po deset minuta. Prvi po redosljedu prijavljenih je Mihailo Anđušić, a neka se pripreme Slaven Radunović, Danijel Živković, Milun Zogović itd.

Izvolite, kolega Anđušiću.

Uvažene kolegice i kolege, uvaženi građani,

Pred nama je set zakona o izmjenama izbornog zakonodavstva. Svjedoci smo, dakle, da je po ustaljenoj praksi parlamentarne demokratije, nakon izbora 16. oktobra 2016. godine, Crna Gora u Izvještaju posmatračke misije OEBS-a i ODIHR-a dobila na razmatranje set preporuka vezanih za taj izborni proces. Ono što smatram da je bitno napomenuti prije obrazloženja preporuka vezanih za Zakon o elektronskim medijima jeste činjenica da se radi o preporukama koje su karakteristične za većinu razvijenih zemalja svijeta u kojima se vrši posmatranje, kao i da se Crna Gora nakon završenih izbora može svrstati u grupu zemalja sa manjim brojem datih preporuka. Svakako treba napomenuti da je sve ove mjere koje su prethodile izbornom procesu karakterisao splet neuobičajenih mjera predostrožnosti kada je naš izborni sistem u pitanju, đe svakako cijenim da treba napomeniti Vladu izbornog povjerenja iniciranu od jednog dijela opozicije i sve one karakteristike koje je ona sa sobom nosila.

Kada govorimo o Zakonu o elektronskim medijima, bitno je istaći da je on usvojen već jula 2010. godine. Ovaj zakon je od momenta donošenja 2010. godine pretrpio nekoliko značajnih izmjena koje su se ticale nadležnosti Agencije za elektronske medije, raspodjele budžeta Agencije, usklađivanja prilika u ovoj oblasti sa standardima Evropske unije. Sve te inicijative, kao i samo donošenje zakona u jednoj ranijoj fazi ukazuju na to da se država na jedan ozbiljan način pozabavila problemima u ovoj oblasti prije izmjena koje se odnose na preporuke.

Podsjetiću na glavne preporuke koje su se našle u izvještaju posmatračkih misija. One su se konkretno odnosile na sljedeće tri stavke. Prva preporuka - jačanje nadzora usklađenosti medija tokom izbornih kampanja osnivanjem nezavisnog proaktivnog tijela ovlašćenog da odlučuje po žalbama i preduzima brze i efikasne radnje protiv kršenja zakona. Druga preporuka se odnosila na potrebu da izmijeni postojeći zakonski okvir za medije, u dijelu koji se tiče same definicije političkog oglašavanja. Treća je da javni mediji učine dodatne napore za aktivno praćenje kampanje na nepristrasan i profesionalan način umjesto oslanjanja na dostavljanje materijala od strane samih političkih partija.

Smatram da je Radna grupa jednim proaktivnim i sistematičnim pristupom uspjela da nađe način da kroz neki vid jedinstvenog rješenja obuhvati i najvećim dijelom ispoštuje sve zadate preporuke. Kratko ću pokušati građanima da približim suštinu izmjena i korelacija koje su u relacijama sa preporukama i koje suštinski i formalno obezbjeđuju dodatni kvalitet u ovim zakonskim rješenjima. Smatram da je bitno napomenuti da od tri predložene preporuke, 14, 15 i 16, posljednja preporuka koja se tiče potrebe da javni mediji, a ovdje se primarno misli na javni servis, učine dodatne napore za aktivno praćenje kampanje na nepristrasan i profesionalan način sa više aspekata nije bila realna za realizaciju. Smatram da je većini negdje otprilike jasno da trenutna uređivačka politika javnog servisa nije bila u direktnoj korelaciji sa ovim preporukama, odnosno smatram da je bila u direktnom mimoilaženju sa ovakvim preporukama. Ovdje prvenstveno mislim na preporuke koje se tiču odrednica nepristrasnosti i profesionalnosti.

Prva preporuka koja je podrazumijevala osnivanje proaktivnog i nezavisnog tijela koje bi vršilo nadzor u ovoj oblasti, odlučivalo po žalbama na efikasan način, smatram da je u potpunosti ispoštovana na jedan pametan i efikasan način, dijelom i kroz odredbe koje se odnose i na drugu preporuku. Smatram opravdanim stav Radne grupe da u Crnoj Gori već dugi niz godina postoji jedno takvo tijelo, to je Agencija za elektronske medije, kome kroz ove izmjene treba dati dodatne nadležnosti. Svakako da je to u ovom momentu bila racionalnija opcija od formiranja još jednog organa sa istim nadležnostima u jednom vrlo kratkom roku. Kroz izmjene članova zakona i preporuke propisano je da Savjet Agencije donosi propis kojim se bliže određuju uslovi za realizaciju prava i obaveza emitera kada su u pitanju izborne kampanje i političko oglašavanje i utvrđen je rok za njihovo donošenje. Takođe, propisano je i pravo podnošenja prigovora u vezi s radom emitera, kao i rokovi i sam postupak. Veoma bitan detalj i suštinska izmjena kada je u pitanju donošenje ovih propisa jeste da je Savjet dužan da ih donosi najkasnije sedam dana od datuma raspisivanja izbora. Takođe, u pogledu nadležnosti Agencije za elektronske medije uvedene su i mjere da Agencija naloži emiteru da prekine emitovanje zabranjenog političkog oglasa i da u političkom oglasu jasno naznači naručioca. Veoma bitna izmjena odnosi se i na

novinu da je nadležni organ emitera dužan da u roku od 24 sata donese odluku o prigovoru od dana njenog prijema. Takođe, protiv odluke Savjeta postoji i mogućnost pokretanja upravnog spora. Naravno, u dijelu druge preporuke, dakle preporuke br. 15, vrlo jasno je data definicija političkog oglašavanja za koji se navodi da je, citiram, "političko oglašavanje, oglašavanje sa ili bez finansijske nadoknade kojom se preporučuje podnosilac potvrđene izborne liste ili kandidat ili njihove aktivnosti, ideje ili politički stavovi".

Na kraju, smatram da preložena zakonska rješenja, uz prethodne dobre zakonske osnove koje smo imali u ranijem periodu, doprinose dodatnom kvalitetu sređivanja prilika u ovoj oblasti kada su u pitanju generalno mediji i elektronski mediji uopšte, a sve to u krajnjem cilju doprinosi dodatnom kvalitetu u samom i ukupnom izbornom zakonodavstvu. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (28.12.17 16:39:48)

Hvala Vam, poslaniče Anđušiću.

Sljedeći govornik je, kao što sam najavio, kolega Slaven Radunović, a neka se pripremi kolega Živković.

SLAVEN RADUNOVIĆ (28.12.17 16:40:00)

Poštovane dame i gospodo, uvaženi građani Crne Gore,

Mogu da kažem da mi je pripala teška uloga uvodničara ispred Demokratskog fronta da pričam o primjeni izbornog zakonodavstva iz razloga što imam samo deset minuta, a mi iz Fronta bismo trebali makar po jedno pola sata da bismo osnovne stvari izložili kada su u pitanju sve kombinacije, sve mogućnosti zloupotreba koje osmišljava DPS i koje, između ostalog, i kroz izmjene zakona pokušava da provuče.

Danas se raspravlja o tri zakona koja su namjerno izvučena iz onog seta izbornog sistema za koji je potrebna dvotrećinska volja ovog parlamenta, da bi se, kao što reče neko iz mog kluba u jednoj od prethodnih diskusija, dobili neki štrikovi jer će se navodno ispoštovati neke preporuke OEBS-a, pa će OEBS zbog toga da zažmuri na jedno oko i da povuče izjavu koju je dao prije pola godine, da neće priznati predsjedničke izbore ako se ne usvoji novi set izbornih zakona. Sada će poslije ovoga da se trguje da li je ovo dovoljno ili nije itd. Ova tri predloga izmjena i dopuna, tj. jedan je samo dopuna su, ustvari, potpuno kozmetičke prirode.

U ovom prvom zakonu, dopuni Zakona o elektronskim medijima, ne znam šta bih pomenuo i naglasio kao bitno. Ako je najbitnija stvar da emiter sada mora po novom zakonu jasno da označi naručioca oglasa, zamislite, poštovani građani, koliko su bitne te izmjene. Kada je birački spisak u pitanju, tu je malo drugačije. Od sada, poštovani građani, puni uvid u birački spisak i stalni nadzor nad biračkim spiskom imaju baš oni koji su ga jedini do sada i zloupotrebili, MUP koji kontroliše režim. Uzeto je pravo opozicionim strankama, tj. onima koji su pokušavali da zaustave zloupotrebu da imaju potpuni pristup biračkom spisku. Znači, oni koji su vršili zloupotrebe, sada će imati još lakši posao, a oni koji su pokušavali da spriječe zloupotrebe, imaće sada još teži posao. To je osnovna promjena koja se tiče biračkog spiska.

Naravno, svi znamo šta je osnovni problem s biračkim spiskom. Osnovni problem su građani koji su upisani u taj birački spisak, a nemaju pravo po Ustavu Crne Gore da glasaju na izborima u Crnoj Gori. Neko to brani na način da su ljudi koji žive u inostranstvu, a glasaju ovdje bili primorani iz ekonomskih ili ne znam kojih razloga da napuste Crnu Goru i tu se malo kao liberalno tumače Ustav i zakoni, a kada su druge stvari u pitanju, recimo, onda Administrativni odbor gleda svaki zarez i pokazuje kako je jedan ozbiljan organ i kako se oni pošteno bave svojim poslom.

Svi znamo da u Crnoj Gori na izborima glasaju ljudi koji po 30 godina ne žive u Crnoj Gori. Zato je po popisu ljudi koji imaju biračko pravo maltene koliko i građana Crne Gore. Vi uporno nećete da izbrišemo te ljude, da se nađe način, između ostalog, da se u Zakonu o prebivalištu kaže da je onaj koji ne odjavi prebivalište u Crnoj Gori kada ga stekne negdje drugo prekršio zakon, pa, između ostalog, da odgovara i po zakonu. Ima i drugi način kontrole koja može da se

vrši preko djece, jesu li upisana u školu ili nisu, da li koriste zdravstvenu zaštitu itd. To je vrlo prosto i to je u mnogim državama riješeno. Vi ovdje to nećete da riješite. Jer, kada znate da vam fali 5.000 glasova u Baru ili 3.000 glasova u Beranama, znate koga treba da dovedete. Uložite 250 evra po čovjeku i dovedete ih iz inostranstva da glasaju za vas. Ili čak ni to, nego za one za koje znate da neće sigurno doći, ali su u biračkom spisku, nađete rođaka ili prijatelja koji će da odglumi birača umjesto njih. Sve dok se ne promijeni Zakon o prebivalištu, da u Crnoj Gori shodno Ustavu glasaju samo ljudi koji imaju pravo, bez liberalnih tumačenja, bez ikakvih vrđanja - nema poštenih i fer izbora u Crnoj Gori. To je osnovni i najveći problem, jer tu su desetine hiljada ljudi koji glasaju onako kako im kaže onaj ko im je platio kartu i to iz državnog budžeta, a znamo ko to radi.

Treći zakon, o kojem se kao danas priča ovdje, Zakon o finansiranju političkih subjekata u izbornim kampanjama, to je tek posebna priča. Imamo zakon, šminkamo ga, koliko dana prije izbora treba da se otvori račun, koliko dana posle izbora treba da se zatvori taj izborni račun. S druge strane, imate Agenciju za sprečavanje korupcije koja ovo prati, koja je tata mata za izborne prevare, za potvrđivanje svega onoga što treba Demokratskoj partiji socijalista. Neću propustiti priliku da se vratim na događaje od prošlih izbora kada je Demokratskom frontu ta agencija zamrzla sredstva koja je Demokratski front dobio na izborima i to navodno pozivajući se na jednu tačku zakona da može da pokrene prekršajni postupak protiv političkog subjekta koji na vrijeme nije predao izvještaj koji se i ovdje pominje, dostavljanje privremenog izvještaja. Zna li šta je bilo? Demokratski front je dostavio taj izvještaj.

Na kraju, kao što sam rekao i prije neki dan drugom prilikom, dobili smo i na Ustavnom sudu i na Sudu za prekršaje, a prošlo je godinu dana. Mi smo politička organizacija koja je trpjela štetu i na izborima i u svakodnevnom funkcionisanju, koja se brukala pred svojim poslovnim partnerima kojima nije mogla da izmiri obaveze. Sve se to izdešavalo iako kažu ovdje veliki filozofi iz DPS-a - imate institucije sistema, na kraju ćete dobiti rezultat. Da, ali prođe godina maltretiranja za Demokratski front uz sve ono ostalo što nam se dešava. Na kraju, ko će da plati ovo? Prvo, ko će da plati u smislu krivične odgovornosti jer je ovo rađeno namjerno, gurao se klin u točkove Demokratskog fronta, a onda, gospodo i građani Crne Gore, ko će da plati i finansijsku štetu koju ćemo da nadoknadimo na sudu? Moraće neko da kaže - da, Demokratski front, kakav god da je sud to neće moći da se izbjegne s obzirom na pravosnažne presude, je oštećen, ugled mu je kod partnera povrijeđen, kod birača, dokazaćemo da nijesmo imali ni sredstava koliko treba za razne izbore koji su se desili u međuvremenu. Tako da će građani Crne Gore ponovo da plate zbog izbornih zloupotreba Demokratske partije socijalista. Mi sada treba da vjerujemo u dobru namjeru Demokratske partije socijalista koja kao navodno malo šminka izbornu zakonodavstvo u skladu sa preporukama OEBS-a, koji gleda na Crnu Goru maltene kao Švedsku. A sa druge strane, ne isprate ni Evropska unija, a ni OEBS šta se kasnije dešava sa implementacijom svega onoga što smo radili. Evropska unija koja nas je gurala u osnivanje Agencije za sprečavanje korupcije da bi se spriječila korupcija nije ispratila šta je poslije radila ta agencija, nije ispratila da je Radonjić povučen kao penzioner ANB-a i zaposlen kao direktor Agencije za sprečavanje korupcije, kao najbliži rođak premijera kojega je trebao da kontroliše. E zbog toga mi iz Demokratskog fronta ne pristajemo na ovakve igre. Između ostalog koliko daleko ide taj sistem u Demokratskoj partiji socijalista zavjere i koliko duboko oni razmišljaju o svemu - oni su, između ostalog, dvojici lidera Demokratskog fronta, Andriji Mandiću i Milanu Kneževiću, oduzeli pasoše bez ikakvog razloga. Nikome u Crnoj Gori ne pada na pamet da će Andrija Mandić i Milan Knežević napustiti Crnu Goru doživotno da se ne bi suočili sa Milivojem Katnićem. Ali, to su uradili da bi opstruirali njihov politički rad, da ljudi ne bi mogli da putuju i obavljaju svoje poslove. I mi treba da vjerujemo vama da vi hoćete nešto da učinite u smislu poboljšanja izbornog zakonodavstva? Vi imate hiljade ljudi u Crnoj Gori koje plaćate četiri godine iz državnih fondova iz raznih preduzeća gdje ne dolaze na posao i slično kojima je jedini zadatak u toku godine da vrše zloupotrebu nad biračkim spiskom, da smišljaju kombinacije kako će da varaju Crnu Goru i građane Crne Gore.

Građani Crne Gore, postoji samo jedan način da se izvučemo iz ovoga, a to je da ih očistimo kao metlom sa političke scene Crne Gore. Ne postoji lijevo i desno krilo u Demokratskoj partiji socijalista, ne postoji zdravo tkivo. Ovo je posebna poruka za naše kolege iz takozvane građanske opozicije. Nije bolji Duško Marković od Mila Đukanovića, to su lijeva i desna ruka iste hobotnice, a oni ostali su sitniji pipci koji idu ka dolje. Moramo zajedno da ih srušimo a samo zajedničkim nastupom to možemo da uradimo bilo gdje - i na ulici, i na izborima, ali moramo da im

pokažemo zube i da Crnu Goru jednom zauvijek oslobodimo ove kriminalne hobotnice. Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.12.17 16:51:03)

Izlaganje je završio kolega Radunović.

Kolega Živkoviću, imam jednu molbu.

Pošto je kolega Orlandić bio na Odboru za turizam a u prethodnoj tački je prijavljen, a pošto dolazi iz trećeg subjekta koji bi učestvovao u raspravi, da li biste, kolega Anđušiću, dozvolili da on priča? On će u okviru ove objedinjene rasprave o Zakonu o medijima, o biračkom spisku, o finansiranju političkih partija iznijeti svoje stavove.

Izvolite, kolega Orlandiću.

MIĆO ORLANDIĆ (28.12.17 16:51:50)

Hvala, potpredsjedniče. Poštovanje svima i hvala na mogućnosti da govorim prije Vas.

Nastojacu da ne budem predug, jer želim samo da podsjetim na četiri, pet stvari koje su, čini mi se, jako bitne u odnosu na sav ovaj naš dio poslova koje smo obavljali u okviru Radne grupe. Mislim da treba reći radi građana da je posao Radne grupe bio omeđen Odlukom o osnivanju Radne grupe, gdje decidno stoji da je naš zadatak da se bavimo preporukama OEBS-a i ODIHR-a kada je u pitanju izborna zakonodavstvo u Crnoj Gori. Želim da istaknem da smo se u okviru rada Radne grupe potrudili da kroz javni poziv pozovemo ukupnu i stručnu i naučnu javnost da nam pomogne u implementaciji preporuka OEBS-a i ODIHR-a. Takođe smo pozvali sve nevladine organizacije, razgovarali sa svim državnim organima kojima se u preporukama tretiraju njihova ovlašćenja i kao proizvod sveukupnog rada pred nama je ovaj set zakona za koji smatra Radna grupa da je veoma dobra implementacija svih preporuka. Na sastanku sa predstavnicima OEBS-a i ODIHR-a bili smo u prilici da razmijenimo naše stavove, naše predloge, predloge zakona i dobili zaista jednu nepodijeljenu podršku od strane OEBS-a i ODIHR-a.

Mislim da treba ovom prilikom, iako su moje kolege iz Radne grupe podsjetili, a i ja bih zarad potpunije ili potpune informisanosti naših građana rekao da su najbitnije promjene koje se predlažu setom ovih zakona sljedeće.

Prvo i osnovno, definisan je početak i kraj izborne kampanje, definisana je mogućnost da birač svojim potpisom podrži više od jednog kandidata ili jedne izborne liste. Potpuno je razjašnjena uloga ovlašćenih predstavnika u izbornom procesu. Takođe je posebno važna i odredba koja je ovdje ugrađena kada je u pitanju zastupljenost i povećanje rodne ravnopravnosti, da u prva tri kandidata i svaka naredna imamo osobu različitog pola. Mislim da je data jedna jasnija definicija izraza političkog oglašavanja u Zakonu o elektronskim medijima. Propisana je i obaveza do koje mjere se mogu koristiti lični podaci iz biračkog spiska; obaveza učesnika izborne trke da podnose primjerene finansijske izvještaje o troškovima kampanje; obaveza blagovremenog objavljivanja izvještaja koji se odnose na finansiranje kampanje i objavljivanje informacija na web sajtu Agencije za sprečavanje korupcije; utvrđivanje roka za otvaranje posebnog žiro-računa koji se koriste u svrhu izborne kampanje i još niz jako kvalitetnih rješenja koje imamo u setu ovoga zakona.

Mislim da je Radna grupa ponudila Parlamentu veoma kvalitetna rješenja, da je veoma savjesno obavila svoj dio posla i, što je najbitnije, dobila za svoj rad podršku od OEBS-a i ODIHR-a i mislim da ovaj set predloga zakona treba da usvojimo, normalno onaj dio zakona za koji nije potrebna dvotrećinska većinska većina. Nadam se da ćemo u nekom drugom krugu razgovora i rada na Zakonu o izboru odbornika i poslanika doći do konsenzusa i da ćemo biti u prilici da poboljšamo i odredbe Zakona o izboru odbornika i poslanika i da otklonimo saku sumnju vezanu za zakonodavnu i ostalu aktivnost koja prati ili će pratiti izborni proces.

Na kraju, želim da istaknem da smo zaista u Radnoj grupi imali jednu jako dobru atmosferu rada, jedne odgovornosti i operativnosti koje su imala za rezultat da danas razgovaramo o cijelom ovom setu mjera kojima se implementiraju preporuke OEBS-a i ODIHR-a. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.12.17 16:58:02)

Hvala, kolega Orlandiću.

Kao što sam najavio, sljedeći govornik je Danijel Živković, a poslije njega Milun Zogović. Izvolite.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (28.12.17 16:58:10)

Hvala, potpredsjedniče. Koleginice i kolege poslanici, uvaženi građani,

Na današnjem dnevnom redu imamo zaista set ozbiljnih izbornih zakona. Kao što znamo, izborna zakonodavstvo je zaista živa materija i podliježe promjenama kako bismo došli konačno do rezultata u izgradnji povjerenja kako građana prema institucijama, tako i između aktera na političkoj sceni.

Danas smo čuli određene kvalifikacije od kolega da je ova Radna grupa bila nelegitimna, kao i kvalifikacije da su ovo zapravo izmjene kozmetičke prirode, populističke izmjene, što ne mogu prihvatiti kao član ove Radne grupe, jer bez obzira koliko ko ima iskustva u jednoj radnoj grupi, moramo priznati da se ulaže trud i rad a onda kada se daju takve kvalifikacije, sigurno je da se radi o nipodaštavanju istog tog rada. Ja bih, sa druge strane, istakao i volio bih da su one opozicione kolege koje su imale veliko iskustvo u prethodnim radnim grupama u izmjeni i dopuni nekog prethodnog izbornog zakonodavstva uzeli učešće u raspravama, da su uzeli učešće u radu ove radne grupe i da su svojim angažmanom doprinijeli da ova rješenja budu što kvalitetnija i bolja i da danas nemamo čidenje i iznenađenje iz jednog dijela ove plenarne sale kako smo mi eto dostavili ove zakone tek onako ad hok.

Prije svega, moram reći da me to ne iznenađuje, ali kažem da se ne mogu tražiti razlozi ili uzroci izbornog poraza u onome što je upravo izborna zakonodavstvo. Kao što sam rekao, to je živa materija i podliježe izmjenama. Znači, izvještaj posmatračke misije OEBS-a i ODIHR-a pokazuje da su izbori u Crnoj Gori održani 16. oktobra 2016. godine bili fer i poštenu i da su održani u demokratskoj atmosferi, sa pravom svih izbornih takmičara da sprovedu kampanju bez opstrukcija, uz poštovanje sloboda i udruživanja. Konačan izvještaj sa manjim brojem preporuka ukazuje da je izborna zakonodavstvo u Crnoj Gori osnažilo povjerenje u izborni proces.

U tom duhu je neophodno i nastaviti, jer se radi o materiji koju treba doraditi i unaprijediti. Dakle, na današnjem dnevnom redu nalazi se niz bitnih predloga za izmjenu i dopunu zakona koji se tiče izbornog sistema Crne Gore. Ja ću se u svojoj diskusiji osvrnuti na Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o biračkom spisku, gdje je misija OEBS-a i ODIHR-a ukazala, preporukom 8, da se u cilju obezbjeđivanja zaštite ličnih podataka treba razmotriti formalno regulisanje procesa davanja pristupa elektronskoj bazi podataka glasača, političkim strankama i predstavnicima civilnog društva i ograničavanje dostupnosti osjetljivih podataka.

Izborni zakon i Zakon o biračkom spisku treba sprovoditi u skladu sa Zakonom o zaštiti ličnih podataka. Radna grupa je obavila potrebne konsultacije sa Agencijom za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama i sa Ministarstvom unutrašnjih poslova i naravno upravo danas imamo predloženo zakonsko rješenje. Kako bi se ispoštovala preporuka broj osam, Radna grupa je u konsultaciji sa nadležnim državnim organima predložila izmjenu člana 21 koja se odnosi na uvid u rješenja na osnovu kojih su nastale promjene u izvornim registrima.

Poslije stava 3 dodaju se dva nova stava - Informacioni sistem za vođenje biračkog spiska je zaštićen na način da se podaci iz biračkog spiska ne mogu kopirati niti štampati već se može izvršiti uvid u isti, što bi bio naravno duh ove preporuke, da bi se ispoštovala. Dok je važećim rješenjem propisano da je ministarstvo dužno da subjektima, a to su: opštinska izborna komisija za birački spisak opštine, parlamentarna stranka, podnosilac potvrđene izborne liste, nevladinih organizacija na njihov zahtjev omogućiti pristup biračkom spisku i podacima putem kompjuterske veze za korišćenje programskog rješenja u vremenu od dana raspisivanja izbora do dana proglašenja konačnih rezultata izbora. Ono što je bio stav Agencije za slobodan pristup informacijama i zaštitu podataka ličnosti jeste da je ovo bilo diskutabilno pitanje putem

kompjuterske veze, nije bilo dovoljno određeno i definisano u ovom članu zakona, već je bilo potrebno definisati da je zabranjeno štampanje i kopiranje biračkog spiska. Sada je onemogućeno kopiranje biračkog spiska. Može se vršiti uvid u isti, pri čemu je parlamentarna stranka podnosilac potvrđen izborne liste nevladina organizacija kojoj je od strane nadležnog organa izdato ovlaštenje za praćenje izbora dužne je da odrede lica koja su ovlašćena i odgovorna za pristup informacionom sistemu u kojem se vodi birački spisak i da o tome obavijeste ministarstvo.

Kako je propisano da se birački spisak ne može kopirati niti štampati, već samo imati pravo uvida, bilo je neophodno brisati član 22 važećeg zakona koji glasi: "Ministarstvo je dužno da parlamentarnoj stranci, podnosiocu potvrđene izborne liste i nevladinoj organizaciji kojoj je od strane nadležnog organa izdato ovlaštenje za praćenje izbora na njihov zahtjev dostavi kompjuterski odrađen birački spisak na odgovarajućem mediju sa podacima koje sadrži izvod iz biračkog spiska oko 48 časova od dana prijema zahtjeva." Dakle, ova dva člana bi bila u koliziji.

Takođe, izmjenom člana 24 prošireno je pravo na omogućavanje uvida u službenu dokumentaciju i na nevladine organizacije, na osnovu kojih se vrše promjene u biračkom spisku. Ovo se odnosi na dokumentaciju koja se tiče: državljanstva, lične karte, objave i prijave mjesta prebivališta, matičnog broja građana, matičnih registara rođenih i umrlih. Uvid se može vršiti u prostorijama organa kod kojih se nalazi službena dokumentacija.

U ovom članu dodat je i novi stav, kojim je propisano da je parlamentarnoj stranci ministarstvo dužno da omogući uvid u službenu dokumentaciju na osnovu koje se vrši promjena u biračkom spisku i u vremenu koje nije obuhvaćeno izbornom kampanjom. Kao što je navedeno za član 22, a tako je predloženo da se briše član 25, tako da mislim da u duhu ovih predloženih izmjena bilo je neophodno izmijeniti i kaznene odredbe. Stoga sam siguran da će i ove izmjene doprinijeti učvršćivanju povjerenja u izborni sistem kako između aktera na političkoj sceni, tako i učvršćivanju povjerenja između građana i nadležnih državnih institucija koje su zadužene za implementaciju ovih zakonskih izmjena. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.12.17 17:05:02)

Zahvaljujem kolegi Živkoviću. Sljedeći govornik, kao što sam najavio, je Milun Zogović a neka se pripremi Nikola Rakočević. Izvoltie.

MILUN ZOGOVIĆ (28.12.17 17:05:12)

Poštovani građani,

Nepovjerenje u izborni proces, kao što je poznato, vjerni je pratilac svih izbornih procesa u Crnoj Gori. Umjesto praznika demokratije, izborni dan, a i sama kampanja su pokazatelj zarobljenosti države od strane Demokratske partije socijalista, koja kada je u pitanju borba za opstanak na vlasti, ne robuje ni zakonskim, ni moralnim, ni bilo kakvim drugim ograničenjima. Sve se može i sve je dozvoljeno - bitno je samo sačuvati vlast. Mnogo veći problem od pravne regulative koja reguliše izborni proces je zapravo pitanje njene dosljedne primjene i nedostatak političke volje da izbori budu poštene, fer i korektni. Najnoviji predlozi krnje radne grupe kojima se žele zamazati oči posmatračkoj Misiji OEBS-a suštinski su terminološka usklađivanja pojmova, sa limitiranim dometima gotovo bez ikakvog uticaja i doprinosa za stvaranje pretpostavki da izborni procesi budu slobodni, fer i korektni. Time što će pojam parlamentarna opozicija biti zamijenjen pojmom opozicija u skupštini oštine, ili što će se fiksirati rok trajanja izborne kampanje, nije nikakav garant da će režim prekinuti sa partijskim zapošljavanjima, zloupotrebom državnih institucija u političke svrhe i drugim marifetima koji se samo pojačavaju u toku izbornih procesa, a ne prekidaju se ni prije ni poslije istih nego traju puni mandat gotovo tri decenije. Posebno je diskutabilno da li je unapređenje izborne regulative novitet kojim se predlaže da jedan birač svojim potpisom može podržati više izbornih lista za izbor odbornika i poslanika, čime se udara u opravdanost postojanja ovog instituta i unosi dodatna konfuzija u kojoj potpis podrške i listi postaje gotovo nepotreban i gubi svaki smisao. Da ne govorimo o paradoksu istovremenog zakonskog usklađivanja medija tokom izborne kampanje i to po preporukama posmatračke misije i političke

"sječe knezova" u Radio-televiziji Crne Gore koju u stvarnosti sprovodi aktuelni režim u cilju pripreme državnog servisa za izbornu godinu.

I dok se krnja radna grupa formalno bavi stvaranjem preduslova da se Izborni zakon i Zakon o biračkom spisku sprovede u skladu sa Zakonom o zaštiti ličnih podataka, aktivisti Demokratske partije socijalista kupovinu ličnih karata smatraju najboljom i najsigurnijim sredstvom zaštite od ličnih podataka opozicionih birača. A onda, po pravilu, funkcioneri vladajućih partija koji zlopotrebljavaju instituciju u ciju političke korupcije, umjesto zaslužnih sankcija napreduju u službi i kao eksperti za izborne krađe čuvaju se kao suvo blago. Problem ne rješava ni time što će politički subjekti biti dužni da dostavljaju Agenciji /prekid/ u visini partijske članarine, jer taj problem jedino može riješiti nezavisno Tužilaštvo i sudstvo, adekvatno sankcionišući one koji su zlopotrebbama falsifikovali izbornu volju građana. Nisam siguran da nas predložene zakonske izmjene mogu zaštititi od lažnih državnih udara i to na dan održavanja parlamentarnih izbora, kakav je bio onaj 16. oktobra 2016. godine. Tada su se u istom danu održavali parlamentarni izbori i lažni "državni udar", kao najbolja potvrda i argument da su izbori bili slobodni, fer i korektni. Zamislite tu slobodu izbornog procesa u koju nas ubeđuje aktuelna vlast - dok režimske televizije uživo prenose montiranu aferu "državnog udara" plašeći građane sa potencijalnim krvoprolićem koje prijeti Crnoj Gori, u skladu sa dugogodišnjom tradicijom lažnih državnih udara u političke svrhe kojima se obezbeđuje pobjeda Demokratske partije socijalista i u kojima uvijek neki ciskohid iz Bajramovice ili sasvim svejedno spašava Crnu Goru, a DPS suprotno volji građana zadržava vlast i tako po istom tragu gotovo tri decenije.

Mnogo bitnija od izborne regulative je promjena doživljaja samog izbornog procesa koji je ustanovila aktuelna vlast, gdje je u cilju očuvanja njihovih političkih monopola dozvoljeno apsolutno sve - politički pritisak, partijska zapošljavanja, izborni štabovi koje čuvaju kriminalci, a u kojima se vrši promet dušama zastrašivanja, ucjene su neizostavne izborne tehnike kojima se obezbeđuju pobjede aktuelnog režima.

Poštovani građani, sjetite se samo koliko izbornih pobjeda nam je ukrao ovaj režim. Ako nije mogao na izborima, onda je to činio kupovinom odbornika, a u jednom trenutku i cijele partije, koja je zahvaljujući tome nestala sa političke scene. Da ne govorimo o fantomskim biračima, o ažuriranju biračkih spiskova i o tehnikama pomoću kojih glasaju mrtvi i dijaspora. Dijaspore koja uredno glasa, a da pri tome decenijama nije dolazila u Crnu Goru i za te potrebe se brižljivo čuva na biračkim spiskovima. To je taj demokratski ambijent u kojima se odvija izborni proces u Crnoj Gori i koji je osnovno obilježje jedne otvorene diktature šefa režima i njegove privatne partije.

Poštovani građani, prethodna godina je možda bila jedna od najtežih za Demokratski front, ali i najznačajnija jer smo odoljeli probi vremena i izdržali sve direktne udare od režima, kao i one sramne i kukavičke sa boka od onih koji bi trebali da budu naši politički saveznici. Time smo pokazali svoju političku snagu i kompaktnost. Progon Demokratskog fronta nije bio dovoljan razlog za jednu jedinu riječ od naših kolega iz opozicije, što je potvrdilo onu staru narodnu izreku da se na trule plotove nikada ne treba oslanjati.

Poštovani građani, mi hrabno i odlučno, bez obzira na sve to, nastavljamo svoju političku borbu do ispunjenja konačnog cilja i oslobođenja Crne Gore od diktature Demokratske partije socijalista. Hrabno i odlučno do slobode, jer sloboda za nas nema alternativu.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.12.17 17:11:48)

Ovim je završio kolega Zogović.

Sljedeći govornik je Nikola Rakočević.

Neka se pripremi koleginica Branka Bošnjak, kolega Aprcović, kolega Milutin Đukanović.

Kolega Rakočeviću, izvolite.

NIKOLA RAKOČEVIĆ (28.12.17 17:12:07)

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Pred nama su izborni zakoni čije unapređenje ima za cilj da stvori još bolji izborni ambijent

u Crnoj Gori. Uz to, one su i dio preporuka OEBS-a. Zašto je vrlo važno uvažiti preporuke OEBS-a i nadam se i izglasati ovaj zakon, upravo zato što je OEBS organizacija koja daje subjektivno mišljenje na sve ono što se dešava ne samo u Crnoj Gori, već u ostalim zemljama koje prati.

Međutim, prije nego što dam osvrt kratak na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o biračkom spisku, dopustite da se kratko prisjetimo zakonskog i političkog ambijenta koji je prethodio preporukama OEBS-a. Dakle, Crna Gora je usvojila većinu preporuka OEBS-a nakon izbora 2012. i izbora 2013, čime je obezbijeđen legitimitet za izbore 2016. godine sa aspekta međunarodne zajednice. Međutim, više od toga, u Crnoj Gori smo došli do jednog eksperimentalnog metoda, da pripremamo izbore sa Vladom izbornog povjerenja. Naravno, ovdje ne mislim na Demokratski front, koji je ostao principijelan nekom svom, po mom mišljenju, neispravnom političkom stavu. Međutim, ostatak opozicije u tom trenutku, rekao bih veći dio opozicije je pristao na Vladu izbornog povjerenja, gdje su dobili, čuli smo ranije od kolege Sekulića, i Ministarstvo finansija, i Ministarstvo unutrašnjih poslova, i poljoprivrede, Zavod za zapošljavanje itd. Čini mi se da se stvorio legitimitet i što se domaće političke scene tiče. Naravno to je bio uslov da opozicija izađe na izbore. Mi smo sve te ustupke dali, opozicija je izašla na izbore i samim tim dala legitimitet tim izborima. Kao što sam rekao, na izbore su izašle sve partije, potpisali su sve biračke spiskove u osam sati nakon zatvaranja biračkih mjesta, opozicioni lideri su čak i proglasili pobjede na tim parlamentarnim izborima, pozvali stranke manjina da sa njima formiraju vlast. Čak, ne mislim na Demokratski front, jedan dio opozicije delegirao svog predstavnika koji je išao kod predsjednika Vujanovića da traži mandat. Kad je sve to palo u vodu, onda se pojavila priča o nelegitimnim, nefer, nedemokratskim izborima itd. Da vas podsjetim, u Budvi i Kotoru gdje su, gle čuda, izbori bili istog tog dana - tamo je sve bilo u redu. Tamo sve ono što je na parlamentarnom nivou bilo sporno i činilo izbore nelegitimnim, neregularnim - u Budvi i Kotoru je bilo sve u redu.

Dalje, ono što je važno, OEBS, ODIHR i Evropska komisija svi u zasebnim izvještajima su analizirali i došli do nalaza da su izbori u Crnoj Gori 16. oktobra 2016. godine bili fer, slobodni, izražavaju volju građana.

Nakon izbora smo dobili preporuke. Dakle, dolazim do preporuka i onda ću konačno i do zakona. Dobili smo najmanje preporuka od svih zemalja koje OEBS prati, koje prati dakle 2016. Podsjetiću vas da to ukazuje da je zakonski okvir u Crnoj Gori već sad dovoljno dobar. Međutim, ove preporuke, doduše najmanje ih je, kao što sam kazao, će dodatno unaprijediti izborni zakonodavstvo. Na kraju krajeva, da građani vjeruju u izborni sistem Crne Gore, svjedoči i izlaznost koja je 75%. Saglasićemo se svi da ipak u zemlji gdje ne postoji povjerenje u izborni proces ne izlazi 70% građana. U Crnoj Gori je to slučaj.

Dakle, vrlo je važno napomenuti da smo ove preporuke dobili 2012. i 2013, dobili smo ih i 2016, a dobićemo ih i nakon predsjedničkih izbora. To ne znači da naše zakonodavstvo nije dovoljno dobro već, kao što je kolega Živković kazao, je to živa materija koja se uvijek može unapređivati. Te preporuke ne dobija samo Crna Gora. 2016. su ih dobile i Ruska Federacija, i Amerika, i Makedonija i sve države u kojima su održani neki izbori bilo lokalni, bilo predsjednički ili parlamentarni, a podsjetiću ponovo - Crna Gora najmanje.

Naravno, sve te preporuke, kad su stranke većine u pitanju, valja ispuniti, ispoštovati, takve zakone izglasati. Zašto? Zato što strankama većine savršeno odgovara da se, kroz zakonsku regulativu, otkloni bilo kakva dilema i sporni element izbornog procesa zato što smo sigurni da kako vrijeme odmiče imamo sve veću podršku građana, pa nam je vrlo važno da otklonimo svaku dilemu da se ti izborni procesi na bilo koji način osporavaju.

Što se tiče Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o biračkom spisku, u suštini tu su dvije, odnosno tri ključne stvari. Ovaj je zakon i do sada bio dovoljno dobar i transparentan. Međutim, kao što sam kazao, ove preporuke će ga dodatno unaprijediti, a glavne novine su da parlamentarnoj stranci, podnosiocu potvrđene izborne liste i nevladinoj organizaciji kojoj je od strane nadležnog organa izdato ovlašćenje za praćenje izbora se tim subjektima mogućim pristup informacionom sistemu putem kompjuterske veza koji sadrži podatke iz biračkog spiska, a koji je zaštićen na način da se podaci iz biračkog spiska ne mogu kopirati, niti štampati, već se može vršiti uvid u isti.

Dakle, mislim da je ovo potpuno jasno i ne vidim zašto bi bilo kome ovo bilo sporno. Prema ovom zakonskom rješenju više se birački spiskovi neće kopirati, neće se manipulirati i rukovati

ličnim podacima građana. Mislim da je to jedna od stavki koje su često naša opozicione kolege i nevladin sektor ukazivali. Ovim zakonom, čini mi se, dolazimo do rješenja.

Drugo, predlogom se, takođe, omogućava vršenje uvida u rješenja na osnovu kojih su nastale promjene u izbornim registrima a ne i u dokumentaciju na osnovu koje su te promjene izvršene. To znači da se dodatno štiti privatnost građana da se ne može vršiti uvid u detaljnu dokumentaciju povodom kojeg je izvršena neka promjena, recimo, neko izbrisan sa biračkog spiska.

Treća stvar, proširio se krug subjekata koji mogu pristupiti uvidu u službenu dokumentaciju i birački spisak na nevladine organizacije. One će, prema ovom Predlogu zakona, takođe imati uvid u ove podatke.

Mislim da je ovaj zakon o kojem sam govorio a i ostali u setu izbornih zakona su vrlo važni i dodatno će unaprijediti izborni ambijent. Vjerujem da će tada biti manje dilema i sumnji oko bilo kakve transparentnosti kad je izborni proces u pitanju. Ako me pitate, sumnjam da ćemo ponovo imati opoziciju koja će priznati izbore, onamo gdje ih izgubi i onda kad ih izgubi, već će se naravno nastaviti praksa koja ne traje dvije godine ili pet, ona traje 20 godina. Kad god izgube izbore, oni su neregularni, a gdje ih dobiju - oni su vrlo legitimni i izražavaju demokratsku volju građana. Naravno, da nam bude za utjehu nije to samo u Crnoj Gori. U mnogo razvijenijim društvima opozicija na taj način pravda svoje poraze, tako da je to slučaj i sa Crnom Gorom.

Nadam se da ćemo usvojiti ovaj set izbornih zakona i na taj način omogućiti da izborni ambijent u Crnoj Gori bude još transparentniji.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (28.12.17 17:20:51)

Hvala, kolega Rakočeviću.

Branka Bošnjak je sljedeća govornica, a neka se pripremi kolega Aprcović.

BRANKA BOŠNJAK (28.12.17 17:21:03)

Zahvaljujem.

Poštovani građani, ovaj set zakona se odnosi na izbore, ali, nažalost, ovdje smo imali i doktore prava koji su nam tumačili da Zakon o biračkom spisku te Zakon o finansiranju izbornih kampanja nijesu izborni zakoni, a samo zbog toga što ovoj DPS oligarhiji odgovara da se donese ovdje većinom od ukupnog broja poslanika, a ne dvotrećinskom većinom, kako bi trebalo u skladu sa Ustavom.

Ovi zakoni što ih imamo sada na dnevnom redu su samo zakoni koji imaju zadatak da stvore bolji manipulativni ambijent za Demokratsku partiju socijalista i u tom smislu su išle i izmjene ova tri zakona.

Prvo, izborni zakon, Zakon o biračkom spisku je tako napravljen da se na ovim izmjenama ograničava pravo. Tu se sigurno išlo na to da ograniči pravo opozicionim subjektima, a ne ovima koji kontrolišu MUP i ostalo - da mi nemamo pristup onome što imaju DPS kadrovi u Ministarstvu unutrašnjih poslova.

Znači, imaćemo manji pristup ovim informacijama u odnosu na ono što smo imali na prethodnim izborima. Ovaj set zakona nije namjerno obuhvatio Zakon o registrima prebivališta i boravišta zbog toga što bi izmjenom tog zakona došli do validnog biračkog spiska, što nije bila želja Demokratske partije socijalista. Pa, uvaženi građani, mi danas imamo da se u biračkom spisku nalazi preko 80% građana Crne Gore, a kakvim tempom idemo, ne bi mi začudilo za par godina da bude nam brojniji birački spisak nego što imamo stanovnika upisanih po popisu stanovništva. Ali, to je intencija Demokratske partije socijalista - da se u biračkom spisku nađu i lica koja su se davno upokojila. Na prošlim izborima neki što su na onim prethodnim izborima bili izbrisani iz biračkog spiska zato što su preminuli odjednom su se povampirili i pojavili su se na biračkom spisku na prethodnim izborima.

Takvih slučajeva je bilo mnogo i Demokratski front je na to ukazivao, ali nažalost nije imao

kome - pa ni ministru iz prethodne Vlade, koji je bio na čelu i Vlade izbornog povjerenja i koji je bio na čelu Ministarstva unutrašnjih poslova. Jasno je svima zbog čega to ne odgovara DPS-u, a ne odgovara ni ovim manjinskim partijama koje sa DPS-om čine vlast iz razloga što ogroman broj crnogorskih državljana koji žive u inostranstvu a ne prebivaju u Crnoj Gori mogu doći da glasaju i to na način što im Demokratska partija socijalista o našem trošku svaki put plati kartu, dovede ih a oni često ne znaju ni gdje su došli. Mnogi od njih i ne govore tečno naš jezik iz razloga što su toliko godina u inostranstvu. Ali, mislim da smo jedna država u svijetu gdje ne postoji u Zakonu o registrima prebivališta i boravišta mogućnost da institucija odnosno nadležni organ po službenoj dužnosti nakon kontrole vrši brisanje iz registra prebivališta onih koji ne prebivaju u Crnoj Gori.

Više je nego jasno da je cilj zloupotreba i da je to samo iz razloga što se taj spisak ne sređuje iz razloga što ne želi Demokratska partija socijalista i manjinske partije da se birački spisak sredi onako kako bi trebao zaista da odražava realno stanje na terenu.

Mi smo na to iks puta ukazivali, pa smo došli u apsurdne situacije da kada smo to dokazali, da se oni koji su to dokazali okrivljuju, a ne oni koji su vršili zloupotrebe i plaćali karte ljudima iz inostranstva da dođu. To me podsjetilo i na čuvenog Mašana pred referendum. Tada je bilo aktuelno ko je snimao ono, a ne što se nudilo Mašanu otplaćivanje duga za struju. I tako će biti na narednim izborima, poštovani građani, zbog toga što se DPS nikada neće odreći svih onih manipulacija koje smo imali prilike da vidimo u čuvenoj aferi "Snimak". I oni su tako žilavo to sve branili i uspjeli, nažalost, kod ove korumpirane Evropske unije da ih olabave i da im otupe oštricu. Iako svi znamo da nema epiloga afere "Snimak", čak su unaprijeđeni oni koji su bili glavni akteri te afere, Evropska unija je na to zažmurila.

Ono što mene najviše iritira jeste to što takozvana građanske, odnosno samozvana građanska opozicija ali sa vrlo seljačkim manirima, nije htjela zajedno sa Demokratskim frontom da mi oborimo ovu vlast, a imali smo veliku šansu. Prvo, nakon 24. oktobra a i kasnije, poslije ovih izbora, ali oni jednostavno, radi javnosti hoću da kažem, vjerovatno po nečijem nalogu predpostavljamo ambasada i čuvene američke ambasadorke koja pravi kačamak po Crnoj Gori i to joj je najveća zasluga i zabavlja malograđansku opoziciju na ručkovima i na večerama, odmah nakon izbora su nas pozvali i mi smo bili i spremni da se odrekemo svega u njihovu korist da oni naprave Vladu ukoliko zajedno sa albanskim partijama i Bošnjačkom strankom i oni su bili u tom momentu zadovoljni. Međutim, kad smo krenuli da pravimo izvještaj o svim izbornim manipulacijama koje su se dešavale 16. oktobra, izvjestan dio te malograđanske opozicije je prihvatio da mi učestvujemo u toj radnoj grupi koja će da analizira i pravi izvještaj. Ali onda naprasno nijesu nas pozivali na te sastanke i mi smo vidjeli da oni ne smiju da kontaktiraju sa nama. To je bila prva distanca koju je malograđanska opozicija, odnosno samozvana građanska sa seljačkim manirima, napravila prema Demokratskom frontu. Kasnije je išlo sve veće produbljanje tog jaza zbog toga što oni očigledno imaju nekog iznad sebe koji im ne dozvoljava da razgovaraju sa Demokratskim frontom.

Takođe, sada imamo ovdje i Zakon o elektronskim medijima. Što se tiče Radio televizije Crne Gore, principijelno ćemo braniti stav da se na takav način ne vrši čistka u Radio televiziji Crne Gore. Ali, što se nas tiče iz Demokratskog fronta, mi smo davno, a svi ćete se sjetiti kad je bilo vrlo teško, 2015. godine išli zajedno ispred Radio televizije Crne Gore i tamo bojkotovali još dok su bili Vojvodić i Rutovička, da im kažemo da je sramna, DPS-ovska televizija se nije udostojila nakon onih demonstracija i suzavaca da ikoga iz Demokratskog fronta pozove u emisiju, a napravili su na desetine takvih emisija. Tada se niko iz ovog dijela opozicije nije pridružio nama, već su stali na stranu DPS-a i Mila Đukanovića. Pod rukovodstvom Ranka Krivokapića, otišli su u zagrljaj Milu Đukanoviću i formirali takozvanu Vladu izbornog povjerenja, koja je bila samo vlada za spas već poljuljalog i nokautiranog DPS-a. Tako da mi sada nakon toga dobili smo vijesti 2, jer dobili smo državni odnosno javni servis koji je uglavnom podržavao ovu samozvanu građansku opoziciju sa seljačkim manirima, a opet je Demokratski front čisto bio zastupljen onoliko koliko je morao da bi oni se proklamovali da su javni servis svih građana. Ali, očigledna obojenost ka ovima je bila vidljiva svim građanima.

Tako da i ovo što ste vi sada predložili da tokom izborne kampanje pretpostavljam na javnom servisu svi vaši predlozi će doći do toga da ćemo imati preko 50 izbornih lista i da ćemo imati prilike po par sekundi da se predstavimo, sve to ide u cilju obesmišljanja izbornog procesa. A da ne govorim o Agenciji za borbu protiv korupcije, na čijem čelu se nalazi premijerov prijatelj,

koji je ustvari tu da ...

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.12.17 17:31:04)

Privodite misao kraju.

BRANKA BOŠNJAK (28.12.17 17:31:11)

Iz Savjeta Agencije sam čula - šta vas briga, dobićete to na kraju na sudu i još će morati da vam se plati kamata. To je tačno. Tada su namjerno odradili, i pored pozitivnog izvještaja Državne revizorske institucije, i pored podnesenog izvještaja, i znali su sve da je čisto, ali u tom momentu je bio dogovor da se slomi Demokratski front. Nažalost, nijeste uspjeli i sada ćemo sve to debelo da naplatimo.

Hoću da kažem još jednu stvar, kad bude sljedeći zakon, tu vam ne smeta da se na čelu nalazi policajac penzioner, a ovamo u Zakonu o lokalnoj samoupravi branite da bude na čelu Skupštine lokalne neko ko je navršio 67 godina života iako je to neko koga su birali građani. Toliko ste dosljedni u ovim vašim predlozima.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.12.17 17:32:16)

I ja Vama zahvaljujem, kolegice Bošnjak.
Izvolite, kolega Bulatoviću. Procedura.

PREDRAG BULATOVIĆ (28.12.17 17:32:24)

Gospodine potpredsjedniče Skupštine, u ime Demokratskog fronta se obraćam povodom člana 176 i njegovog tumačenja, a imajući u vidu i dogovor vezano za rad na Kolegijumu koji ste imali u toku današnjeg dana.

Mi smo dok je gospođa Bošnjak imala izlaganje, dobili na stolu predlog da se izabere Aleksandar Bogdanović za ministra kulture u 41. Vladi Crne Gore.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.12.17 17:32:58)

Uzeli ste muštuluk ja mislim. Je li tako? Izvolite.

PREDRAG BULATOVIĆ (28.12.17 17:33:41)

Ne, molim Vas da se ne šalite jer su ovo ozbiljne stvari.

Nije član Vlade član Komisije za hartije od vrijednosti. Ovdje kad ovaj predlog dolazi, mora da bude posebna tačka dnevnoga reda i mora da dođe da obrazloži mandatar, odnosno predsjednik Vlade. Ako vi mislite da to ugrurate sada zajedno sa ovim izbornim zakonima, vi ste u jednom problemu političkom i svakom drugom.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.12.17 17:33:42)

Kolega Bulatoviću završili ste sa procedurom, minut jedan.

PREDRAG BULATOVIĆ (28.12.17 17:33:55)

Mi nemamo ništa protiv da taj predlog dođe na dnevni red u skladu sa Poslovnikom, da se dogovorite da predsjednik Vlade dođe da se elaborira tu stvar. Jer, predsjednik Vlade pored ovog kadrovskog pitanja, mora da odgovara poslanicima. To se ne tiče samo personalnog pitanja, nego se tiče i same Vladine politike i imamo pravo da o tome diskutujemo.

Dakle, nema nikakve žurbe oko toga. Nemamo problem da se naš šef kluba dogovori sa vama na kolegijumu kako i na koji način.

Tražimo da predsjednik Vlade obrazloži ovaj predlog u okviru posebne tačke bez restrikcije rasprave.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.12.17 17:34:38)

Meni je jasno da što se tiče člana 176 Poslovnika niti ja, niti Vi nijesmo ništa pogriješili. Vi ste pokrenuli pitanje procedure, a tu piše - Predlog za promjenu u sastavu Vlade u toku trajanja mandata Vlade predsjednik Vlade dostavlja Skupštini u pisanoj formi. I dostavio je i ne vidim zašto ste morali prekinuti tačku.

Sada prelazimo na kolegu Aprcovića.

Izvolite, kolega Aprcoviću.

ŽELJKO APRCOVIĆ (28.12.17 17:35:15)

Zahvaljujem, uvaženi potpredsjedniče Skupštine. Uvažene kolegkinice i kolege poslanici, poštovani građani Crne Gore,

Izvolite, kolega Bulatoviću ako hoćete. Evo, raspravite što se mene tiče. /Upadice/

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.12.17 17:35:46)

Kolega Aprcoviću, ja sam Vam dao riječ. Ako želite iskoristiti, imate 10 minuta. Kolege će Vas sa pažnjom saslušati ja sam ubijeden.

ŽELJKO APRCOVIĆ (28.12.17 17:35:49)

Ja se nadam da će sa pažnjom saslušati. /Upadica/

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.12.17 17:36:01)

Ne vidim ništa proceduralno.

Možete pauzu poslije završetka ove tačke dnevnog reda. Možete i sad, ali je ja za sada neću dati jer ne vidim razloga da se da.

Izvolite, kolega Aprcoviću, imate riječ.

ŽELJKO APRCOVIĆ (28.12.17 17:36:16)

Zahvaljujem, uvaženi gospodine potpredsjedniče. Koleginice i kolege poslanici, uvaženi građani Crne Gore,

Ušli smo u šesti sat rasprave oko izmjena i dopuna seta izbornih zakona takozvanih, pri tome ne zanemarujući činjenicu da smo prije par godina u ovome Parlamentu, saglasno volji i opozicije i pozicije, donijeli jedan set zakona koji su nam bili u tom trenutku dobri i po kojima smo sprovodili izborne procese.

Ono što moram da kažem na početku jeste činjenica da sam negdje kao čovjek koji participira u radu državnog Parlamenta izuzetno zadovoljan što sam i participirao i u Radu radne grupe za promjene izbornog zakonodavstva, iz razloga što smo u konkretnom slučaju imali preporuke konačne preporuke OEBS-a koje su nam ukazale na propuste, odnosno anomalije u važećem zakonodavstvu i dali nam preporuke da radimo na izmjenama i dopunama tog zakonodavstva.

Nažalost, naše kolege iz opozicije nijesu učestvovala u radu Radne grupe. Ne zanemarujem činjenicu da ja kao poslanik i čovjek opoziciju doživljavam kao korektiv ponašanja i pozicije, tjeranje na bolji i kvalitetniji rad i dijalog koji dovodi do najkvalitetnijih rješenja u određenim zakonskim okvirima.

Nažalost, danas smo samo čuli riječi da se radi o zakonskim promjenama koje su kozmetičke prirode, da Radna grupa nema legitimitet, ona legitimitet crpi iz rješenja koje je donijeto od strane Kolegijuma predsjednika Skupštine, i na kojem nijesu, nažalost, bile kolege iz opozicije, da daju svoj konstruktivan doprinos i formiranju Radne grupe i kroz rad Radne grupe da dođemo do najkvalitetnijih rješenja u skladu sa preporukama OEBS-a. Ono što je bio predmet rada Radne grupe jeste 18 preporuka, od kojih je Radna grupa završila 16 preporuka, a dvije nije mogla iz razloga što imamo ustavna ograničenja i pri tome smo tražili mišljenje od relevantnih institucija, tj. OEBS-a da se i oni izjasne na predložene izmjene i dopune zakona koje danas razmatramo.

Moram da kažem da i njihov izvještaj ide ka tome da u konkretnom slučaju se radi o kvalitetnijim promjenama koje će doprinijeti vraćanju povjerenja u izborni proces na nivou Crne Gore, a mislim i vraćanje dijaloga u ovaj Parlament.

Ne mogu da se složim sa onim što sam danas čuo - 16. oktobar 2016. godine jeste bio datum kada su održani parlamentarni izbori a u određenom broju lokalnih uprava su održani lokalni izbori. OEBS nam je u konačnom izvještaju kazao, rekao, saopštio, pohvalio da su izbori završeni u najvećoj mogućoj mjeri i najvećem stepenu demokratije. Ono što je mene kao čovjeka negdje iznenadilo, ne kao pripadnika Demokratske partije socijalista, naknadno reagovanje opozicionoga bloka u smislu predlaganja da se na nivou Crne Gore ponove izbori, pri tome ne zanemarujući činjenicu da je u tri opštine lokalne samouprave na nivou Boke opozicija osvojila vlast.

Znači, tamo gdje je bio dobar izborni rezultat, nije bilo potrebe za ponavljanjem izbora. Međutim, ponavljaćemo izbore do trenutka dok opozicija ne ostvari vlast na državnom nivou.

Svi predsjednici biračkih odbora, odnosno svi članovi biračkih odbora i Opštinska izborna komisija, prevashodno mislim na Kotor, potpisali su bez primjedbi zapisnike o radu biračkih odbora. To dovoljno govori o tome kako i na koji način su birački procesi na nivou Crne Gore okončani.

Prihvatajući činjenicu da je određena politička grupacija formirala vlast na nivou tri bokeljske opštine, mi koji paricipiramo u radu lokalnih parlamenta sasvim konstruktivno doprinosimo radu tih parlamenata, pri tome ukazujući na određene propuste prilikom donošenja odluka.

Ono što se danas iskristalisalo kroz vaše diskusije, po mom mišljenju, možemo razvrstati u tri korpusa, tri teme. Ja mislim da biste vi bili srećni i zadovoljni, treba da implementiramo normu u zakonu da Demokratska partija socijalista ne može da dobije izbore. Znači, to bi bila kvalitetna norma u izbornom zakonu - da Demokratska partija ne može da dobije izbore.

Ukoliko bi kojim slučajem DPS pobijedio na izborima, onda bi morali da donesemo normu kojom bi u jednom poglavlju izbornog zakonodavstva normirali bojkot kao mjeru borbe protiv Demokratske partije socijalista. Bojkot Parlamenta, bojkot nekih narednih izbora.

I treće, po mogućnosti da se normira ponavljanje izbora u svim opštinama, odnosno na

nivou Crne Gore na kojima nijeste osvojili vlast, odnosno opština u kojima nijeste osvojili vlast da se tu ponove izbori, a gdje ste osvojili vlast da se tu ništa ne dira.

Upravo sve vaše diskusije su išle u tom smjeru, nema niti jedne utemeljene primjedbe na ono što je radila Radna grupa, pa čak ni u dijelu koji se odnosi na izmjene i dopune Zakona o finansiranju političkih partija, odnosno finansiranju političkih subjekata izbornih kampanja.

Uzimajući u obzir činjenicu da nam je OEBS a i mi smo zajedno došli do zaključka, da određene norme u ovom Zakonu treba promijeniti, prije svega u cilju unapređenja i transparentnosti finansijskih sredstava na koje se svi ovdje pozivamo, kako i koji su tokovi tih sredstava prilikom predizbornih, odnosno izbornih događanja, dešavanja na nivou Crne Gore, moram da kažem jednu rečenicu u dijelu koji se tiče 16. oktobra. Svi politički subjekti i na nivou Kotora i na nivou Crne Gore su raspolagali određenim sredstvima i ta sredstva nijesu imali tokove kako to zakoni propisuju. Šta se sad predloženim izmjenama radi? Prvo i osnovno, svaka partija na početku godine da donese odluku o visini članarine za tu godinu. Agencija u rokovima koji su propisani zakonom objavljuje te odluke sa visinom članarine na sajtu Agencije.

Takođe, moram da kažem da ono što jeste bila primjedba OEBS-a, a što svi mi znamo, da nijesmo znali tačan početak i kraj kampanje kako bi se tokovi novca u tim terminima tačno znali gdje se kreću i na koji način se raspolaže sa određenim finansijskim sredstvima. Došli smo do rezultata da se otvaraju privremeni računi, sa tačno preciziranim rokovima, nakon okončanja izbora prati se procedura njihovog zatvaranja i takođe moram da kažem da su i oni mediji koji imaju mogućnost da politički marketing odrade dužni da objave cjenovnike i dostave ga Agenciji kako bi ista kontrolisala njegovu primjenu. Ako to nijesu dobra rješenja u dijelu koji se tiče ovih izmjena i dopuna zakona, ja, vjerujte, ne znam što je u pitanju.

Takođe, moram da se vežem samo na jedno rješenje u dijelu koji se tiče izmjena i dopuna biračkog spiska. Sad se postavlja pitanje da nećemo znati kako i na koji način se vrše promjene u biračkom spisku, odnosno da nema uvid ni jedna politička partija u dokumentaciju koja je potrebna za donošenje rješenja. Pa to je bolja norma zbog toga što ima tu nekih ličnih podataka koji ne trebaju da budu dostupni javnosti, a svi politički subjekti koji učestvuju u određenom političkom procesu će imati priliku da vide kako i na koji način, da izvrše uvid, se promjene vrše.

Zašto sebi ne postavimo pitanje, da li je upravo period koji je iza nas doveo do određenih frustracija kod opozicije iz prostog razloga što ne mogu da pobijede na izborima, iz razloga što građani vjeruju Demokratskoj partiji socijalista i smatram da će i na predsjedničkim izborima to isto pokazati.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.12.17 17:45:37)

Hvala, kolega Aprcoviću.

Sljedeći govornik je Milutin Đukanović.

Komentar? Nijeste se prijavili. Izvolite, komentar na izlaganje.

JOVAN VUČUROVIĆ (28.12.17 17:45:56)

Moja je greška.

Dakle, meni je čudno da pripadnici jedne profilersko-kriminalne organizacije govore o izbornim zakonima ovdje, o izbornim regularnostima. Vidjeli smo evo 30 godina unazad, a vidjeli smo i u Mojkovcu i na Cetinju u proteklom periodu. Nezahvalno je pričati o ovim temama, gospodine Nimanbegu, Vama se obraćam a ne ovom gospodinu, uopšte o izbornom zakonu o biračkom spisku o uslovima za fer izbore u zemlji u kojoj se režim trudi samo jedno - da pronade nove sisteme kako da krade izbore. Ovi ljudi učestvuju zajedno u tome, oni su toliko maštoviti, oni svi učestvuju zajedno u tome. Dakle, tu nema izuzetaka i nijednog ne izuzimam. Njih izborni zakonodavstvo uopšte ne interesuje. Nije ih briga za izborni zakonodavstvo, za OEBS, za preporuke, za zakone. Interesuje ih samo zbog toga kako bi zamaskirali svoju diktaturu i kažu - imamo izborne zakone i tako ćemo se predstaviti pred OEBS-om, pred drugima iz Međunarodne

zajednice.

Poslije svega čega smo se nagledali svih ovih godina, u režiji te profilerske organizacije sad mi ovdje treba da slušamo ovu priču o izbornim zakonima i o preporukama OEBS-a. Dakle, ne postoji to izborni zakonodavstvo, gospodine Aprcoviću, koje može promijeniti navike ovoga režima. Jer, jednom su ukrali izbore i uvijek će krasti izbore. To smo vidjeli i u Mojkovcu i na Cetinju, a bogami dobro su im išli naruku i ljudi iz OEBS-a. To smo vidjeli i 16. oktobra prošle godine, kad smo imali jedno ratno stanje u režiji režima. Ja moram da pročitam jednu ispraznu i tupu rečenicu u stilu OEBS-a koji je tada dao je ocjenu tih izbora: Kaže da su bili konkurentni i uglavnom sprovedeni uz poštovanje osnovnih sloboda. Dakle, takve praznine i takve gluposti ja odavno nijesam čuo. To samo može neko upravo iz OEBS-a, neko ko je skopčan s ovim profilerskim kriminalnim strukturama da saopšti. Kako bi to u verziji OEBS-a izgledalo da nema tih osnovnih sloboda? Evo, recite kako bi to izgledalo da nema osnovnih sloboda kad su izbori toga dana održani pod rotacijama i pod medijskom torturom jedne režimske televizije. Dakle, ne smijemo da pomislimo šta bi značilo da nema tih "osnovnih sloboda". I zato ova priča ne da ne pije vodu, nego vrijeda razum svakog slobodnog građanina Crne Gore.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (28.12.17 17:48:56)

Hvala. Iskoristili ste tri minuta.

Kolega Aprcović može da bira, pošto sam ja rekao kolega Aprcoviću, Vi ste se obraćali meni. On može koristiti ili repliku u ime kluba ili član 97. Znači, može koristiti ili kaznenu repliku ili odgovor na komentar.

ŽELJKO APRCOVIĆ (28.12.17 17:49:19)

... Vučurovića da će da naziva kolege sa druge strane profilersko-kriminalnim krugovima. /Upadica/ Ja to nikad Vama ne bih rekao sve da znam. Ni Vi meni to ne možete da kažete, ne možete nikada da kažete. /Upadica/ To meni ne možete reći, znači ne možete nikada to da kažete, ja vam kažem da ne možete meni nikada da kažete.

Nikada nisam rekao ono što se priča kroz Kotor i Budvu koliko ste para koristili tamo za kampanje i kako ste dobijali izbore, određeni politički subjekti. Znači, apsolutno ja mogu da kažem kriminalno-profilerske grupacije. To mi nije padalo na pamet. Jednostavno pričao sam jednu korektnu priču iz razloga što sam želio sa kolegama poslanicima da podijelim ono što jeste predmet današnje rasprave, pri tome uvažavajući mišljenje i iskustva određenih kolega u dijelu koji se tiče normi koje bi trebali da budu predmet raspravljanja. Ali, nažalost, nijesu bili tu.

Ono što ste rekli za Mojkovac, u Mojkovcu je vlast osvojena potpuno čisto, konstituisana, niko nije imao primjedbi, par nekih sugestija koje su očigledno odbijene od strane opštinske izborne komisije. Ja ne vidim razlog da se stalno ljutimo na Demokratsku partiju socijalista kada gubimo izbore. Vjerujte, ono što smo svi zajednički radili, neko više normalno sa iskustvom koje posjeduje u Parlamentu i sa znanjem iz oblasti koja je predmet i današnjeg raspravljanja, da su i vaši poslanici učestvovali u onome što se zove kreiranje izbornog zakonodavstva i povoljnijih uslova izbornog procesa na nivou Crne Gore. Vjerujte, dosta dugo sam u politici, nikada, apsolutno nije mi palo na pamet niti bilo kome iz Demokratske partije socijalista da bilo kakvom prisilom, prinudom ili, ne daj bože, podmićivanjem kupuje izborne rezultate na nivou ne samo lokalne uprave, nego na nivou države.

Ono što sam pričao, pričao sam iskreno kao čovjek, da mi je žao, zato što ovdje ima kolega koje izvanredno dobro znaju i šta je Zakon o registru prebivališta i boravišta, i šta je Zakon o biračkom spisku, zbog čega nisu došli da probamo da nađemo, kroz dijalog, konsenzus i da dvotrećinskom većinom usvojimo izmjene i dopune Zakona o izboru odbornika i poslanika. Mislim da bi na taj način napravili iskorak, a ne na ovaj način da se kolege koje pričaju za ovom govornicom okarakterišu. Nisam se našao pogođen iz razloga što mi niko ne može spočitati ovo što ste Vi sada rekli.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.12.17 17:51:59)

Hvala.

Završili smo. Nemojte zloupotrebiti proceduru. Pozovite se na član i recite što je u proceduri bilo problematično ovdje.

JOVAN VUČUROVIĆ (28.12.17 17:52:16)

Neću dugo.

Obraćam se Vama, a i tema je Skupština, odnosi se na izborne zakone. Ovdje se grubo krši zakon direktno u Skupštini, jer se poziva na kršenje toga zakona. Znači, imali ste primjere u Mojkovcu, a čuo sam i na Cetinju. Ja sam u Mojkovcu boravio to vrijeme, pa ste imali oko biračkih mjesta punktove čitave, gdje su bili kriminalni klanovi...

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.12.17 17:52:52)

Kolega Vučuroviću, Vaše kolege su Vam pogrešno suflirale da trebate koristiti član 107, koji govori da Vam mogu oduzeti riječ, upozorenje, mjere, održavanje reda na sjednici. Zahvaljujem Vam na proceduralnom učešću i dajem riječ Milutinu Đukanoviću.

Kolega Vučuroviću, koristili ste komentar. Zaslužili ste kaznenu repliku, kolega Aprcović je dao odgovor na Vaš komentar i nemate potrebe više tu raspravu.

Kolega Đukanović će prenijeti Vaše stavove vjerovatno istovjerno.

Hoćete li, kolega Đukanoviću?

MILUTIN ĐUKANOVIĆ (28.12.17 17:53:59)

Poštovani građani Crne Gore,

To je standardni problem Crne Gore, uporno nećemo da se čujemo kad iznesemo neoborive dokaze i neoborive argumente da Demokratska partija socijalista organizuje izbornu krađu, više se ne raspravlja o tim argumentima, ne kaže se - taj argument nije tačan, nego počnu oni sa kvifikacijama kako oni nijesu dio toga, kako pošteno rade, kako je u izbornom procesu sve čisto pa nam spočitavaju - kao u Kotoru, Budvi, Herceg Novom smo pobijedili, pa to im ne smeta. Mi smo spremni da se ponove svi izbori i parlamentarni i da se istog dana održe lokalni izbori u svim gradovima. To je što se tiče Demokratskog fronta.

A ja ću još da saopštim neke argumente koji će pokazati o kakvim se sve neregularnostima u izbornom procesu radi, pa polemišite sa argumentima, te argumente demantujte, pa ćemo onda moći normalno da pričamo. Ali, kad neko krade izbore, krade. I taj koji krade, lopov je. I šta je to? Sudbina vam je takva i mi ne možemo ništa, ali argumenti su nepobitni.

Kad smo donosili prethodni Zakon o finansiranju političkih subjekata, nažalost jedan dio civilnog sektora aktivno je učestvovao da se Agenciji za sprečavanje korupcije daju nevjerovatna ovlašćenja. Maltene da mogu da smjenjuju ljude, prekršajno gone subjekte, fizička lica, pravna lica itd. I šta se desilo? Brutalno iskoristili su tu situaciju, blokirali su sredstva Demokratskom frontu u iznosu od 350.000 eura, kolege su pričale, ali ja ću malo iz drugog ugla. Godinu mi nemamo ta sredstva, nekako premošćavamo, dogovaramo se sa dobavljačima. Specijalni tužilac, hoćete li da kažete da to on radi slučajno, ide, obilazi specijalni policijski tim, obilazi naše dobavljače koji su spremni da naprave dogovor sa nama i na njih vrši pritisak da nas tuže. I hoćete da kažete da je to normalni izborni proces? I u septembru, oktobru možete misliti koliko smo bili u pravu, i Upravni sud poništava odluku Agencije za sprečavanje korupcije. Agencija se žali Vrhovnom sudu, Vrhovni sud odbija žalbu Agencije, Osnovni prekršajni sud odbacuje pokretanje prekršajnog postupka od strane Agencije i Agencija se sad žali Višem prekršajnom sudu i Viši prekršajni sud odbacuje to. I šta ćemo sad? Ko će da odgovara za to?

Vi ste toliko bili ažurni u prethodnom periodu zbog određenih sitnih prekršaja, smjenjivali ste članove određenih savjeta i agencija. Šta ćemo da radimo sa direktorom Agencije za sprečavanje korupcije? Sjećate se kakve je on sve informacije davao partijskom biltenu Demokratske partije socijalista Dnevnim novinama, optuživao ljude bez argumenata. I da je još lakše, što se tiče finansijske revizije svih konstituenata Demokratskog fronta, dobili smo pozitivno mišljenje. I ono što je bilo sporno za Agenciju je bilo čisto izmišljanje, niko nije našao ni jedne primjedbe. I šta dalje da radimo. 'Ajde vi nam pomognite da mi damo neki odgovor. Treba li da se smijeni Sreten Radonjić, direktor Specijalnog policijskog tima i da obilazi naše dobavljače? I to je normalno? Pa taj čovjek prvi dan kad padne ova vlast, kad zaživi pravna država je prvi čovjek koji će da ode u zatvor.

Imali smo pokretanje istrage oko nekog tobože pranja novca jednog od konstituenata Demokratskog fronta. Šta se desilo? Specijalno državno tužilaštvo je pokrenulo neviđenu istragu. Preko 70 ljudi je saslušano i sad će u ovom procesu da bude preko 60 svjedoka. Nikad ni u jednom procesu u Crnoj Gori koji se tiče finansija nije vođena tako opsežna istraga. I spominje se pranje novca, a jednostavno čovjek uzeo novac, podigao novac iz svoje štednje iz Prve banke i dao članu Pokreta za promjene. I to je pranje novca. A nije pranje novca za specijalnog tužioca kad Demokratska partija socijalista u jednom danu, u jednoj banci od 2000 svojih aktivista dobije 720.000 eura. I sad možete vi slobodno da dubite na glavi, vi ste za nas dio kriminalne organizacije.

Takođe, da li je normalno da se poslanicima, liderima Nove srpske demokratije i Demokratske narodne partije Andriji Mandiću i Milanu Kneževiću oduzimaju pasoši i da ne mogu da odu mimo granica Crne Gore nigdje? Spriječene su njihove međunarodne aktivnosti, a svi znaju da neće oni nigdje da odu da će na svaki sudski poziv odazvati. Ali, zato Svetozar Marović može, nema problema, evo pasoš i postoji dogovor, fino se čovjek šeta po Beogradu i nikom ništa. I hoćete da kažete da to nije progon i politički, i režirani državni udar, i finansijski udar na Demokratski front. I onda se vi nađete uvrijeđeni kad vam mi kažemo to što vam kažemo. E mi vam kažemo, vjerujte nam, malo koliko zaslužujete i šta sve radite Demokratskom frontu pogotovo od 24. oktobra 2015. godine. Ko će da odgovara poslije teških optužbi šta su napravili Andrija Mandić i Slaven Radunović? Evo i vaš sud ih je oslobodio. Ko će da odgovara? Nećete valjda reći da su to nezavisne institucije da rade svoj posao. Hapsili ste naše poslanike, hapsite, privodite članove naših porodica, članove porodica naših funkcionera, sinove, sinovce, supruge, sestre i onda se ljutite kad vam nešto kažemo.

Evo ima riješen slučaj pravu piramidu pranja novca u Demokratskoj partiji socijalista, ovo se rješava za 15 minuta, postoje kamere ispred te banke, lako je utvrditi koliko je toga dana došlo donatora da donira DPS. Pa sjećate se, viša dekanica fakulteta u Nikšiću, Bojka Đukanović je rekla da nema pojma o doniranju, a ona na spisku. To se utvrđuje za pet minuta. Ali, nećete da utvrdite. Može vam se, mislite jaki ste.

Što se tiče ovoga zakona, ima dosta nelogičnosti. Nelogičnosti što se tiče tehničkog aspekta mogu se otkloniti i treba da se otklone, jer ponovo imamo situaciju da politička organizacija koja dobije 1800 glasova, po afirmativnoj akciji dobija više sredstava iz budžeta od na primjer Ure koja ima dva mandata ili Socijalističke narodne partije koja ima gotovo tri mandata. Znae zbog čega je to? Zbog zlonamjerne zloupotrebe čitanja članova tog zakona.

Žao mi je što sam ostavio malo vremena o biračkom spisku da pričam, to je već poseban skandal. Sam sam sebi dosadio više koliko pričam da je nemoguće za 27 godina da se birački spisak poveća za 130.000 birača a da broj stanovnika ostane isti.

Evo još jedan interesantan podatak za vas i gdje je suštinska prevara. Od 2001. do 2016, po podacima MONSTAT-a, otvorite sajt, broj učenika u Crnoj Gori je smanjen za 20%. A znate li šta se desilo u tom periodu? Broj birača je u tom periodu povećan za oko 20%, preko 80.000 je povećan broj birača. Odgovorite na ove argumente. Dajte jedan argument korektan - nije to tako, to nije tačno. Mislite mi treba da ćutimo, da trpimo? I vi se uvrijedite kad vam neko od nas nešto saopšti. Ovdje je suština da se saopštava istina.

Kad smo sve analizirali, znate li do kojeg smo zaključka došli? U Crnoj Gori se u posljednjih 27 godina smanjio broj stanovnika. Broj stanovnika ne iznosi preko 550.000, ali to vlast ne smije da saopšti jer je to poraz politike kad narod bježi. A onda ste to peglali na način da na posljednjem popisu povećate broj Crnogoraca i Albanaca i Bošnjaka, a samo su Srbi ostali na toj cifri. Jer kad

se 186.000 Srba podijeli sa 550.000 stanovnika dolazimo do 33%. /Prekid/ Hoću da kažem da je to ta strateška vaša manipulacija. Pa ne može da bude da se, složit ćete se, broj đaka smanjuje za 20%, a da se broj birača povećava za 20%. A uporno tražimo - sredimo Zakon o prebivalištu. Ako ne možemo da ga sredimo, dajmo pravo svim građanima da glasaju. Ali onda vi skačete - a doći će 300.000 iz Srbije, a ove šeme koje ste vi smisli da ima ovoliko stanovnika je stvarno umjetnost. Uhvaćeni ste u krađi. Sa tom krađom morate da živite, a mi ćemo se boriti da spriječimo tu krađu. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.12.17 18:04:55)

I kolega Đukanović je završio.

Sljedeći govornik je kolega Goran Danilović a neka se pripremi kolega Predrag Bulatović.

GORAN DANILOVIĆ (28.12.17 18:05:09)

Uvaženi građani, gospodine potpredsjedniče, uvažene kolegice i kolege,

Reklo bi se da sam maloprije u svojih 10 minuta rekao skoro sve, ali nijesam. Meni su riječi strašno važne i šparne i cijeloga života ulažem u riječi i beskrajno volim i želim da doprem do onoga sa kim razgovaram. Inače ako mislim da ne treba razgovarati onda, ili da mislim da ne treba razgovarati, ne bih bio tu.

Morate da razumijete koliko god bilo opravdanja za osionost ili oholost nekoga ko je na vlasti 30-ak godina da će mržnja vašu, pa nažalost i moju, Crnu Goru ubiti. Ova Crna Gora nije nastala na mržnji, ova Crna Gora je nastala na svemu ali na mržnji nije. Nije nam bila strana i nesreća i mržnja, ali nije bio gradivni materijal ni jedne Crne Gore do danas. Vi, gospodo iz DPS-a, sa kojima, ima kolega iz opozicije, kažu nikad ne bi razgovarali, ja hoću - zbog toga što bih razgovarao i sa okupatorom, zbog toga što imam iskustvo u istorijskom, malo i u vlastitom znanju tog iskustva da smo pričali i sa onima sa kojima je bilo nemoguće naći zajednički jezik. Vi imate odgovornost više od drugih. Morate razumjeti da to što ste posijali i što sijete skoro tri decenije rađa ropac zbog kojega ćemo jednog dana zajedno tugovati ako ne stavite na to tačku. Ne možete biti alergični na optužbu od strane opozicije, od naše strane, koja je očigledna, utemeljena u onome što je istina. Nije valjda da vi ne biste nikad za svoje komšije, za nas sa kojima se pozdravljate na ulici, uradili ništa zbog toga što mislite da tako treba, nego samo zbog toga što to od vas neko traži sa strane. Pa kakva smo mi to država? Jel' vjerujete da tako treba sutra da se postupa sa vama i sa vašim potomcima? Da li biste vi željeli da sljedećih 30 godina neko postupa sa vama onako kako ste vi postupali sa svima koji su bili protiv vas? Uzalud je korektnost. Ja bih umio da odgovorim na uvrede, na optužbe, ali ne bih dopro do vas. Sumnjam da ću i lijepom riječju otvoriti ta gvozdena vrata koja meni liče na vrata interesa, na vrata koja od straha da se ne izgubi pozicija niko ne želi da otključa. Ali, morate da razumijete, uvažena gospodo, vas je birao dio naroda, jedva nešto malo na izborima koji nisu bili poštjeni, više nego nas. Zna li kolika je to obaveza? Ne treba vam OEBS, ne treba vam preporuka OEBS-a ako volite Crnu Goru koliko pričate da kažete - ljudi, njih je skoro koliko nas. Na našem brojanju, njih je skoro koliko nas. Treba li da budete srećni zbog toga što je vaša polovina i dalje vlast? Vi ste ozbiljni ljudi, ja znam da ste skloni i čitanju, i vjerovanju. Zna li da će ovo prestati. Prestalo je i Nikolino vrijeme, a trajalo je beskrajno dugo za svakog Nikolinog protivnika. Najmanje su ga voljeli potom oni koji su se u njega kleli. Vi ne razmišljate o Crnoj Gori sutra, nego samo o Crnoj Gori danas. Zbog toga nam podmećete zakone za koje znate da nijesu izraz najbolje volje onoga koji zakon donosi. Vi se ne ponašate kao zakondoavci, nego kao neko ko može da odlučuje o slobodi a ne mora. Vratit će vam se to.

Ja neću ovdje biti izvjesno i zaslužio sam da ne budem tu kad dođe to vrijeme, ali ću svjedočiti da Crna Gora može da se promijeni. Svi su se mijenjali pa će i Crna Gora, budite u to sigurni. Kad ja moram ljudima sa kojima dijelim svaki dan u Crnoj Gori da objašnjavam kako je za svakog intelektualca ispod časti da mi podmetnete nešto za pravilo i da me još ubijedite da će mi od njega biti dobro, ako ne vidite da treba da popustite, da treba da se dogovorimo da bi nam bilo

bolje sutra, meni ostaje da se branim jer je uzalud pozivati vas da ne napadate.

Vi zakon koji je bolji od ovoga koji danas predlažete, naravno da govorim o Zakonu o biračkom spisku, nijeste glasali prošli put. Sjećate li se toga? Ovaj zakon je izglasala opozicija. Zašto ga dirate? Da ga unaprijedite, vi koji ga nijeste glasali. Sad ćete da nam pomognete da ne kontrolišemo ni toliko koliko smo mogli i mislite da ćete sasvim sigurno pobijediti drugi put. E pa, uvaženi građani, gospodine potpredsjedniče, ja kažem svojim prijateljima i neprijateljima iz opozicije - poštovana gospodo, neće biti da su opet krivi oni, gospoda iz Demokratske partije socijalista nego mi. Davno je pošao i prošao treći put kad smo prevareni. Ja vas pozivam, vas koji vjerujete da možemo da upravljamo Crnom Gorom a da međusobno ne pričamo iz one diskriminisane polovine, da sjednemo i da se dogovorimo da budemo drugačiji, da pokažemo da može bolje, grcamo u mržnji. Iskijaće na nos svakome, pa i onome kojega mržnja ne obavezuje u današnjem trenutku. Vi ne razumijete da od vas ne tražimo dobro da ste dužni kao vlast da ga date, vi ne shvatate da nije sve stalo ni u ovaj zakon, ali jeste ogroman nedostatak pravde i pravice u Crnoj Gori.

Možda bih ja i uspio nekako kad bih progovorio sa onima koji su makar opozicija, kad bismo se mi međusobno dogovorili, možda bismo i nešto uspjeli da vam izmijenimo u ovakvim zakonima, ali šta da radimo sa tim da zapošljavate ljude samo po partijskoj pripadnosti? Ja se ne slažem sa nekim mojim kolegama da ste vi dominantno, iako sam iskreno vjerovao, imao bih za to argumenata, antisrpska ili antibošnjačka stranka. Vi ste samo bezuslovno i svim srcem vezani za sebe i svoju partiju. Ne mislim ja da ste primajući 12 polaznika u Akademiju u Danilovgradu diskriminirali Srbe, nego ste ponizili one koji su vam pomogli da dođete do vlastite političke platforme. Stidio bih se kao Srbin nacionalni sutra da budem državnik i funkcioner da nekoga ko nije položio ispit, koji se traži od svakog prosječnog građanina, prošvercujem i kažem - to treba zato što je to afirmativna akcija. Uvažene kolegice i kolege, biću grub u izrazu ali to neće tako grubo zvučati - nemojte da se lažemo, nijesu oni primljeni zbog toga što su Bošnjaci, nego zbog toga što su glasači. Zbog toga što jedan primljeni su četiri glasa i što nikako da vam objasnimo godinama unazad da to ne činite. Misлите da nema svako od nas nekoga koga bi valjalo zapsoliti. Misлите da ste pomogli onome ko nije položio psihotest kad ste mu rekli - za tebe ne važi? Pa kad to uradite na tom primjeru, sutra će nam biti predsjednik države bez položenog psihotesta ili će se podrazumijevati da ne mora. Nije afirmativna akcija da date onome kome ne pripada, nego onome ko zaslužuje.

Zbog čega sam uveo u priču o biračkom spisku Akademiju iz Danilovgrada? Zbog toga što kukavički čute oni koji hoće da ih napadam na nacionalnoj osnovi, a ja to neću. Dovoljna je diskriminacija tim djevojkama i momcima što su im imena objavljena, a nijesu zaslužili da budu zajedno sa 60 drugih. A sve to radite zbog ovoga zakona o biračkom spisku, zbog toga da ih je više na broju. Ja razumijem neke od vas koji kažu - ja to ne radim. Ali, kad ste rekli - nemojte to da radite u moje ime, hoću da ih pobijedim čisto. A kad ćete da nas pobijedite čisto, kad? Zamislite to čime vi raspolazete, zamislite sve akademije, sve afirmativne akcije, pa opet Crna Gora raspolućena. Vi ste obavezni, zato što znate kako funkcionise stvar, da prihvatite zbog budućnost Crne Gore, ne vaše, bezbjedna je, normalnu Crnu Goru. Crnu Goru u kojoj ćemo mi dobiti šansu, u kojoj će jedan pristojan čovjek moći da dobije posao. A dovoljno je afirmativne akcije samo da ne smeta ako je Srbin ili Bošnjak. Ne primili nikad...

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.12.17 18:15:28)

Kolega Daniloviću, hvala.
Imate komentar kolege Obrada Miša Stanišića.

OBRAD MIŠO STANIŠIĆ (28.12.17 18:15:39)

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Uvaženi kolega Daniloviću, Vi znate da nas dvojica smo uvijek imali korektnu komunikaciju i u Parlamentu i van Parlamenta, ali ste pokušali danas, na Vama vješt način, Vi ste inače političar

koji zna da kaže ono što misli, da to saopšti, pokušali ste pred crnogorskom javnošću da DPS-u i vlasti, kažem po narodski, prilijepite mržnju. A ja ću se samo okrenuti građanima Crne Gore koji prate politička dešavanja u Crnoj Gori i ovom parlamentu - oni neka procijene na čijoj strani je mržnja i ko sije mržnju.

Još ću Vam nešto reći, kolega Daniloviću. Pozdravljam svakoga koji hoće da mijenja Crnu Goru nabolje, a i Vi to znate, ali ne pozdravljam one koji hoće da mijenjaju Crnu Goru na način da ona više ne postoji. Te ne pozdravljam i sa tima nikad neću biti na dobrim relacijama.

Dalje, pokušali ste da kažete da mi danas hoćemo da mijenjamo zakon koji je opozicija izglasala, izborni zakon ili dio izbornog zakona i zašto mi to hoćemo. Pa zašto vi hoćete pojedini da mijenjate Crnu Goru, a mi smo je na demokratskom referendumu izglasali 2006. godine? Ne da je mijenjate, nego hoćete da je nema. Kad bih bio maliciozan, postavio bih Vam to kontra pitanje. Znači, sve što je dobro treba gajiti i ako nije dobro treba ga dograđivati za napredak, za budućnost, a ne uništavati ono što smo na najdemokratskiji način u istoriji naše države stekli. To kad kažem ne mislim na Vas, ali ste pokušali, vjerovatno da se malo približite Vašim dojučerašnjim partijskim drugovima, istomišljenicima, na način da nama u vlasti prilijepite mržnju. A cijela crnogorska javnost zna gdje se i na koji način i kako sije mržnja i u ovom domu i van ovog doma.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.12.17 18:17:41)

Odgovor na komentar koristi kolega Danilović.

GORAN DANILOVIĆ (28.12.17 18:17:46)

Gospodine Stanišiću, odlično znam zbog čega sam tako govorio i Vi ste danas opet to potvrdili. Kao da vam je pola Crne Gore, opet kažem na vaše brojanje, najveći neprijatelj zbog toga što je 21. maja 2006. godine koristilo ustavno pravo da kaže - Crna Gora da ostane u zajednici sa Srbijom. Izvinjavam se, sasvim sigurno od nas koji živimo u Crnoj Gori bilo nas je pola. Izvinite, gospodine Stanišiću. Evo, Vas ću preskočiti, a mogli bismo o mržnji i ljubavi vrlo lako govoriti i dokazivati - ne želim. Govorim i prozivam čovjeka koji upravo sve ovo radi zbog sebe, predsjednika Demokratske partije socijalista Mila Đukanovića. Čovjeka koji misli da ima pravo da Crnom Gorom vlada makar ona na kraju bila samo jedna polovina. Je li mržnja i treba li odgovoriti na mržnju? Očekujete da budemo hrišćani i apostoli i da okrenemo i drugi obraz. Neko može, neko ne može, ljudi smo. Govoriti deset godina poslije referendumu o nezavisnosti, deset godina da postoje sile mraka koje hoće da unište Crnu Goru, nacrtajte ta imena, recite ih jednom - taj, taj i taj mrze Crnu Goru. Ja vas pitam - voli li Crnu Goru onaj koji je dao nemjerljiv doprinos nezavisnosti Crne Gore, a danas pobjegao iz Crne Gore u Srbiju koju sam ja od njega uvijek više volio? Je li sramota vaša ili moja ili je zajednička da nam najviši državni funkcioneri pobjegnu jednom iz Srbije zbog afere "Satelit" i zbog toga što mogu biti optuženi, dođu u Crnu Goru, pokažu kako se voli Crna Gora, a onda opet pobjegnu u Srbiju da izbjegnu zakon koji ste vi propisali, nijesam ja, i nedostupni su javnosti?

Jutros idem da dajem otiske, a taj gospodin, žao mi je što moram to da kažem zbog toga što ne treba u trenutku kada je neko na dnu dodavati da ode ispod dna, ali taj gospodin u tom trenutku igra kladionicu. On je dokazano viši ljubitelj i neko ko više voli Crnu Goru od mene. Čime sam dokazao da ne volim Crnu Goru? Time što vas molim da date šansu da razgovaramo, da ne tjerate mak na konac, imajte u vidu istorijsko iskustvo u vidu. Gospodine Stanišiću, znam da toliko svi možete i toliko svi znate. Ne možete napraviti Crnu Goru ljubavi, insistirajući na podjelama...

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.12.17 18:20:51)

Hvala, kolega Daniloviću.

Mislim da imate dovoljno strpljenja da posvetite pažnju izlaganju kolege Bulatovića.

Izvolite, kolega Bulatoviću.

PREDRAG BULATOVIĆ (28.12.17 18:21:17)

Potpredsjedniče, volio bih da Vi posvetite pažnju mom izlaganju jer će neke stvari biti interesantne.

Ovdje se čulo u dva navrata da manjina ne može biti većina, ne mislim na nacionalne manjine nego politička manjina. Ovaj čuveni OEBS, na koga se pozivaju redom poslanici parlamentarne većine, je registrovao kako manjina u tom trenutku može da postane većina političkom korupcijom. Pošto je na protestima 2015. Demokratski front zaljuljao Demokratsku partiju socijalista, 27. januara 2016. godine je političkom korupcijom opstala DPS-ova manjina sa jednom strankom koja više nije ovdje. To je pravilo vladanja.

Pošto sam prekinut u proceduralnom elaboriranju određenih stvari, i ovdje je krhka većina i vrlo brzo može većina da pređe u manjinu. Šta se radi, gospodine Nimanbegu? Ovdje se nama u kasne sate, da bi se iza ponoći ili uoči ponoći izglasao jedan član Vlade, ustvari obezbjeđuje većina koja je uzdrmana. Da elaboriram o čemu se radi, poštovani građani. Nije tačno da smo mi proglasili izbore prošle 2016. godine pošto je Bošnjačka stranka odbila predlog da imaju sve a mi da ih podržimo, nego smo upravo u noć izbora zbog lažiranog državnog udara i onoga što se dešavalo rekli svi zajedno da su oni neregularni. Jedanput je Bošnjačka stranka odbila predlog čitave opozicije, ne samo Demokratskog fronta, da ona ne sama vlada, nego da bude njen premijer.

Šta je na Cetinju uradila ova opozicija koju mi kritikujemo? Ponudila je Socijaldemokratama partiji sve na Cetinju, i gradonačelnika itd. Šta se sada dešava? Socijaldemokrate kažu - ne može biti gradonačelnik taj i taj, dakle pomenuti Bogdanović, a da bismo se mogli dogovoriti, da bismo imali parlamentarnu većinu - pošaljite vi njega za ministra. I zato nemojte da pričate o većini i manjini, možete da govorite o ucjenama. Da je predsjednik DPS-a na političkom izdisaju i grogiran više od njegovog zamjenika, koji dobija na političkoj popularnosti jer je operativniji, ovo u svoje vrijeme Milo Đukanović nikad sebi ne bi dozvolio, da ga ucijeni jedna partija koja je jedva prešla celzijus, što bi rekao Šojić, moram ponovo da ga citiram, jer mnogo toga ovdje liči na Šojića. On je morao da prihvati ovo. Ono što mi tražimo, gospodine Genci, jeste Kolegijum i da se na Kolegijumu dogovori posebna tačka dnevnog reda. O ministru i to kulture, i to kultura koja ima svoje sjedište na Cetinju, ne može da se raspravlja u sitne sate. To zaslužuje da predsjednik Vlade, koji nas naziva kako nas naziva, popriča malo s nama.

Zašto želim da me Vi posebno saslušate, gospodine Genci? Izvjesni Milivoje Š. Katnić je rekao da je Demokratski front dobio između 15 i 17 meleona od Rusije i da smo mi plaćenici Rusije. Želim ovdje da saopštim jednu stvar vezano za temu, za član 24 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izborne kampanje. Pogledajte, molim vas, tamo se jasno kaže šta je zabranjeno. Zabranjeno je finansiranje od strane druge države; zabranjeno je finansiranje od stranih privrednih društava i pravnih subjekata; zabranjeno je finansiranje od strane nepoznatih donatora. Zna li šta je kazna za to? U članu 53 Zakona, tačka 15 - politički subjekt koji radi ovo, dakle, uzme 17 meleona od Putina, ima da plati deset do dvadeset hiljada evra kaznu. Nema krivične sankcije. Poštovani građani, zašto je to tako? Zato što od raznih prinčeva iz Saudijske Arabije, Abu Dabija, DPS i Milo Đukanović uzimaju ogromnu količinu novca i nezakonito finansiranje političkih partija nije krivično djelo, kao što ni krivično djelo nije nezakonito bogaćenje javnih funkcionera. Naravno, tu spadaju i sudije.

O čemu, poštovani građani, želim da kažem? Nema 17 meleona. Ima 700.000 donacija na žiro-račun Demokratske partije socijalista. Ima nekoliko desetina hiljada dolara koje su zamijenjene na regularan način u bankama. Šta radi udružena grupa na čelu sa predsjednikom DPS-a, Zoranom Pažinom i Milivojem Katnićem? Optužuje. Vi ovdje glasate da se skine imunitet i odredi pritvor Nebojši Medojeviću jer je prao novac. Sve i da su nam Rusi dali novac i sve da su nam dali nepoznati donatori, vrh Demokratskog fronta bi morao da plati kaznu od 20.000 evra maksimalno. Ovdje se izmišlja krivično djelo pranje novca. Pranje novca postoji kao krivično djelo, a ono se mora dokazati da je iz šverca droge, narkotika, oružja, terorizma i sl. Optužen je izvjesni zidar Nikolić, da je iz legalnih tokova skrivajući porez nama dao ne znam koliko će Milivoje da izračuna. Imao je namjeru da mu potvrdi taj sud. Šta to traži? Prvo da kažemo da je ovdje riječ o

progonu i ovdje montiranom procesu protiv Nebojše Medojevića i još deset članova Demokratskog fronta i svakog konstituenta ravnomjerno otprilike određeni broj, ali nepogrešivo - mladi funkcioneri, funkcioneri, članovi naših porodica bez pardona. Raspoložemo podacima o enormnim zamjenama dolara od strane članova Demokratske partije socijalista, funkcionera i o tome smo javno govorili. Vi mijenjate zakon sada, u nekim bezveze stvarima, a da ne stavimo pitanje na dnevni red ove vrste - progon Demokratskog fronta. Zato mi tražimo u paketu smjenu Ivce Stankovića i glavnog specijalnog tužioca i da se izvrši reforma čitavog zakonodavstva, pravosudnog zakonodavstva itd. Jedan broj ljudi koji su funkcioneri, koji su postali poslanici, kojima lijepo izgleda bavljenje politikom treba da znaju da politički obrti mogu da se dese veoma lagano. Smijali su se nama uoči 24. oktobra kako su nam protesti ovakvi, onakvi itd. Nažalost, ovaj OEBS je napisao u ovom vašem izvještaju da su to bili protesti protiv NATO-a, što je laž i nije tačno. To su bili protesti za prijevremene i fer izbore, ali su 24. ocijenili da su to bili rušilački protesti, da je krivica na našoj strani i to je osnova gdje mi kažemo - pričajte o OEBS-u koliko god hoćete, od Kare Volana do Romana Jakiča i onoga što je obigravao oko sjedišta SNP-a jer mu je neko iz DPS dao crkavicu da bi mene ubijedio da prihvatim određene stvari. To su male ličnosti, za njih je Čarls Tanok politička gromada, a i on je korumpiran.

Ako hoćete da pričate o Crnoj Gori vi koji volite Crnu Goru, 2006. godine nije bilo za i protiv Crne Gore, Crna Gora je bila nesporna. Našao sam se uvrijeđen jer ovdje jedan nespreni poslanik iz vladajuće koalicije kaže - 11 godina postoji. Veće uvrede za Crnu Goru nema nego što je danas ovdje izrečeno da postoji 11 godina. Ona postoji mnogo godina, stotina godina. Mogu sa ponosom da kažem da je svaki moj predak ugradio svoj život i svoje kosti u to. I ja sam ugradio i ugrađujem boreći se protiv korumpiranog kriminalizovanog režima.

Poštovani građani, kod DPS-a i šefa DPS-a ne može krivično djelo biti nezakonito finansiranje političkih partija. Želio sam ovdje da pokažem da je glavni specijalni tužilac izmislio krivično djelo i organizovanu kriminalnu grupu jednako onako kako je, gospodine Nimanbegu, i zato sam želio da me Vi /prekid/ Juče sam postavio pitanje ministru spoljnih poslova i rekao sam mu da je Sorošev pitomac, on je sjedio tu, nije mi rekao da nije. Soroš je taj koji utiče na određene procese, čak je pokušao i Trampa da smijeni. On je juče ...

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (28.12.17 18:31:41)

Imaćete komentar kolege pa možete nastaviti. Uхватili ste novu temu u ovih dodatnih minut.

PREDRAG BULATOVIĆ (28.12.17 18:31:53)

On je juče detaljno elaborirao o učešću Rusije u navodnom terorizmu, pri čemu je kao gotovu činjenicu uzeo nekog Šišmakova za koga se u izjavi kaže da je Edgard. Čak je i Milivoje Š. Katnić pobjegao od zvanične Rusije jer vidi da mu se scenario raspada. Već sam rekao, mi smo sada u kontraofanzivi kao Demokratski front, gospodo iz opozicije, pridružite nam se. Bićemo jači zajedno. Ako nećete, mi ćemo sami da uradimo ono što je do nas.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (28.12.17 18:32:25)

Komentar na Vaše izlaganje ima Ervin Ibrahimović.
Izvolite, kolega Ibrahimoviću.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (28.12.17 18:32:31)

Hvala, predsjedavajući.

Zarad istine, večeras smo barem blizu jedne istine, Bošnjačka stranka je na osnovu Statuta 21. novembra 2016. godine zakazala Glavni odbor. Između ostalih, poštovani gledaoci, bila je

tačka dnevnog reda -Razmatranje koalicionih ponuda za formiranje parlamentarne većine. 80% članova Glavnog odbora je glasalo da se nastave pregovori, odnosno koalicija s DPS-om. Drago mi je da je uvaženi kolega potvrdio naš odnos i da smo imali ponudu sa druge strane.

Poštovani gledaoci, normalno da smo se odlučili da pravimo koaliciju sa onima koji imaju iste ili slične programske ciljeve. To je nezavisna, multietnička, multivjerska Crna Gora, evroatlantske integracije, i srećni smo da smo od 5. juna ravnopravna članica NATO-a, razvijanje institucija, ljudskih prava i sloboda. Ono što čujem danas, ponavljam u 21. vijeku, otkud Bošnjaci da se zapošljavaju. Poštovani građani, mi u svom programu i na osnovu toga smo dobili povjerenje naših simpatizera. Imali smo do prije desetak godina samo 1% zaposlenih Bošnjaka, a sada imamo 4%-5%. Naravno, to nije dovoljno, ali se teško naviknuti na nešto što je godinama zapostavljeno. Ono čime bi se druge države ponosile da imaju takvu dijasporu, danas čujemo ovdje da ne treba da učestvuju u životu Crne Gore.

Poštovani građani, naša dijaspora je brojna, veliki potencijal Crne Gore. Aktuelna vlast je to prepoznala i zato ne okreće leđa svojoj dijaspori. Između ostalog, samo jedan od zaključaka, samo jedan od podataka, iz Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija saopšteno je da u 2012. i 2013. godini godišnji priliv doznaka iznosi oko 350 miliona eura. Radi se, dakle, samo o novcu koji formalnim kanalima stiže u Crnu Goru. Procjenjuje se da neformalnim kanalima u Crnu Goru stiže još toliko. U prošloj godini ukupan priliv doznaka iz inostranstva u Crnu Goru je bio 393,4 miliona eura, što je za 3,8% više nego u 2015. godini. Poštovani građani, ljudi koji rade u inostranstvu, pomorci, rođaci za devet mjeseci ove godine poslali su svojim porodicama u Crnu Goru 310 miliona, što je za 7% ili 21,7 miliona više nego u istom periodu prošle godine. /Prekid/ Molim vas, ponosite se, volite i jačajte posvećenost Crnoj Gori. Najnoviji primjer, prije deset dana, treba da učimo od njih kako se voli Crna Gora, Fondacija Gusinje je prikupila 60.000 dolara za jednu noć za svoje rodno mjesto. Volimo te ljude, pružimo im ruku, a ne da rušimo mostove sa našom dijasporom. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.12.17 18:36:07)

Kolega Bulatoviću, prije nego što iskoristite pravo na komentar, samo da se kolege malo utišaju i da ne dobacuju sa mjesta. Mislim da ćete Vi dati odgovor na komentar. Izvolite.

PREDRAG BULATOVIĆ (28.12.17 18:36:24)

Meni je samo važno da mi Vi date riječ, da me Vi slušate i da ne obraćate pažnju na vrijeme, a ovo sa strane kako god hoće.

Želio sam ovdje da pokažem kako je Bošnjačka stranka dobila ponudu čitave opozicije, ne Demokratskog fronta nego čitave opozicije, da bude na čelu manjinske vlade i to je odbila. Sada se na Cetinju dešava što se dešava i želimo da nam dođe predsjednik Vlade, on mora po Poslovniku i Ustavu da dođe tu.

Da razbijemo jednu misteriju o vašoj veličini i vašem principu. Prvo ću da pohvalim vašeg funkcionera Orhana Šahmanovića koji je bio za koaliciju, odnosno za takvu Vladu i zbog toga je od ove iste Suzane Mugoše dobio kaznu zatvora od jedne godine. Da ste baš bez uticaja i da ste vi to sve svjesno zbog Crne Gore uradili, reći ću vam da nije tačno. Kod Andrije Mandića, lidera Nove srpske demokratije i prvog na listi Demokratskog fronta, ovaj muftija o kome govori Saša Sinđelić, on se zove Rifat Fejzić, je li tako, i direktor vaše medrese su došli da podrže takvu jednu stvar nakon jednog demokratskog razgovora koji su imali sa Kadirovom, koji je navodno trebao nas da finansira, preko skajpa. Nema proceduralno, ovo je istina. Ja sam vrlo svjestan šta izgovaram ovdje. Prisjeća se Saša Sinđelić da mu je Edi rekao za Kadirova. Pa neće biti da je tako. Prisjetio se Milivoje Š. Katnić jer i skajp prate ovome vašem muftiji.

Tako da je to činjenica, gospodo iz Bošnjačke stranke. Šta se desilo? Nije nikakav novac bio u pitanju. Kadirov je potpuno regularno zvao muftiju, muftija podržao to. Imao interes jednako onako kako je Erdogan preko svojih veza izvršio uticaj na neke druge, ali nije presudio ni Kadirov

ni Erdogan, nego je presudio Milo Đukanović jer ima u fiokama. Fioke su najveća opasnost i to specijalno treba da se vidi u Crnoj Gori, izvadio je iz fioke neke vaše funkcionere. Vi ste bili pred rascjepom.

Gospodine predstavnice Bošnjačke stranke, toliko o principijelnosti.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.12.17 18:39:43)

Kolega Bulatoviću, iskoristili ste četiri minuta minimum od tri mogućih. Vjerovatno ćete imati prilike da završite svoje misli.

Proceduralno. Izvolite.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (28.12.17 18:40:05)

Poštovani gledaoci, vidite sami, uvaženog reisa uvlačiti u ovakve priče krajnje je neprimjereno. Očekivao sam od Vas da zaštitite ovo. To je predstavnik jedne mnogobrojne populacije u Crnoj Gori. Toliko nekorektan vokabular o uvaženom reisu, mislim da ste morali ... To je i Vaš vjerski poglavar, da je on uključen u takve procese. Stvarno krajnje nekorektno. Moramo uvažavati osjećanja drugih naroda, drugih vjernika. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.12.17 18:40:43)

Kolega Ibrahimoviću, kao da smo bili na dvije sjednice. Za mene svaki vjerski poglavar ima istu važnost. Ovo su bile političke konstatacije kolege Bulatovića sa kojima se duboko ne slažem, ali oni su govorili o hipotetičkim susretima, što sam rekao da pretpostavljaju i nemam šta da štitim, djela štite.

Kolega Bulatoviću, nećete dobiti proceduralno.

Na što se pozivate? /Upadice/ On se meni obraćao, nije njemu. Polako, smirite se. Gospodine Đukanoviću, Klub vam je nešto nemiran.

Izvolite. Na koji se član pozivate?

PREDRAG BULATOVIĆ (28.12.17 18:41:56)

Tražim kaznenu repliku, uvrijedio me je čovjek, svašta mi je rekao.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.12.17 18:42:07)

Ništa nije rekao. Obratio se meni da nijesam zaštitio reisa.

PREDRAG BULATOVIĆ (28.12.17 18:42:13)

Samo pozivam reisa koga je uveo u igru Saša Sinđelić na suđenju, da kaže da li je sa rukovodiocem ove vjerske škole bio u sjedištu Nove srpske demokratije i razgovarao sa Andrijom Mandićem, u podne, Hercegovačka ulica. Samo sam to rekao, i da je dao podršku te vrste. Ovaj kaže - uvlačiti reisa. On se uvukao sam i nećemo da ga branimo. Kada se napada mitropolit Amfilohije za sve i svašta u Crnoj Gori, ide na sud, sude ga i za krivična i prekršajna djela. Ovo je istina. Ona vas boli, ovo je novo svijetlo i ja sam, u političkom smislu, ovo namjerno uradio.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.12.17 18:42:54)

Kolega Bulatoviću, završili ste.
Izvolite, imate pravo, kolega Dreševiću.

NEDŽAD DREŠEVIĆ (28.12.17 18:43:04)

Prvo, nije muftija nego je reis. Drugo, reisa niko ne pominje, pominju muftiju. Reis je, tačno, bio kod kolege Mandića jer ga je Mandić zvao da dođe. /Upadica/ Evo, neka čovjek potvrdi. Čovjek nema veze sa politikom, pošao je i odgovorio na poziv. Uopšte nije muftija. Vjerovatno ljudi koji su bili s muftijom znaju ko je muftija. To nije ovaj muftija. Znate vi.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.12.17 18:43:48)

Kolega Drešević je, pretpostavljam, iskoristio pravo ispravljanja navoda koje je bilo ranije. Imamo još samo dva govornika, Andrija Mandić koji ima deset minuta i Milan Knežević. Izvolite, kolega Mandiću, deset minuta.

ANDRIJA MANDIĆ (28.12.17 18:44:19)

Da je Ramzan Kadirov zvao reisa Fejziću, to sam saznao od reisa Fejziću i nijesam imao pojma da su oni imali komunikaciju. U razgovoru sa reisom, bio je tu i direktor medrese, mislim da se zove gospodin Fuad, njih dvojica su došli, bili su u našim prostorijama. Nama je bilo zadovoljstvo da ugostimo te ljude, mislimo da oni kao vjerski prvaci bošnjačkog naroda u Crnoj Gori zaslužuju poštovanje ne samo svoga naroda i svojih vjerujućih ljudi, nego i svih u Crnoj Gori i tako smo se odnosili prema reisu Fejziću, i to je bio jedan lijep razgovor. Gospodin Strahinja Bulajić i ja smo ih dočekali i razgovarali jedno sat vremena. On nas je obavijestio o pozivu koji je imao od Kadirova, da je dobio određene savjete i da on kao vjerski lider nema uticaj na političare iz Bošnjačke stranke. To je ono što nam je prenio u tom razgovoru.

Do sada nikada to nijesam pomenuo, vjerovao sam da će reis govoriti o tome, a u priču ga je uveo Saša Sindelić. Jer, oni u Rusiji oslovljavaju ljude muftija, ne odnosi se to na gospodina Zukorlića sa kojim mi nemamo neku komunikaciju, niti je on učestvovao u ovoj priči. Znam da bi neko volio da izveze ovu priču i da kaže da je čovjek koji je bio zadužen za pravljenje nekakve koalicije bio muftija Zukorlić. Da ovdje budemo vrlo precizni, veliko poštovanje prema svima, posebno poštovanje prema vjerskim prvacima. Ničega tu nedoličnog nije bilo, ničega tu nije bilo zavjereničkog. To je bio jedan normalan odnos kao što je bio i naš normalan odnos sa predsjednikom Opštine Plav.

Nemojte zaboraviti, mi smo zajedno s opozicijom vama ponudili da budete vlast u Crnoj Gori. Da smo mi imali neku mržnju koju pokušavaju ljudi iz DPS-a da pretpostave i dodaju ruke Demokratskom frontu, da smo mi imali neku akciju poput one akcije Lim o kojoj sam vam nešto govorio ovdje u jednoj korespondenciji koja nija bila za javnost - Andrija Mandić i ovi ljudi nikakvo zlo nijesu nanijeli vašem narodu. Ne vidim zašto bi neko gradio stalno tu priču. Vi možete da idete s DPS-om, to je vaša politička odluka. Siguran sam da iza takve koalicije stoji ono o čemu je govorio Predrag Bulatović, najiskusniji poslanik u našem političkom klubu, lider bloka za zajedničku državu, da je fioka bila ključna. Vi ste imali svu vlast u Crnoj Gori, vi ste odlučili da idete sa DPS-om i da uzmete samo određeni broj žiro-računa. Ovdje ste imali čitavu vlast određeno vrijeme dok se demokratizuje Crna Gora. Ta fioka i kriminalne radnje koje su počinili određeni političari iz Bošnjačke stranke bili su ključni razlog za ovo što danas imamo u Crnoj Gori. Nema to veze ni sa Kadirovim ni sa Erdoganom, ponajmanje s muftijom, odnosno sa reisom Fejzićem. Sve je to negdje od strane, pretpostavljam, Agencije za nacionalnu bezbjednost i crnogorskog pravosuđa koje je u funkciji Demokratske partije socijalista.

Ova gospođa što sudi meni i Milanu Kneževiću je za navodnu pronevjeru, odnosno nepoštovanje zakona u iznosu od dvije hiljade evra vezano za predsjednika Opštine Plav Orhana

Šahmanovića osudila na godinu i dva mjeseca. Jeste li vi progovorili i riječi zato što je taj čovjek dobio godinu i dva mjeseca, bilo ko iz Bošnjačke stranke? Ne bi me iznenadilo da su neki intervenisali da mu se doda još jedno pola godine u tim unutarstranačkim sukobima.

Moramo biti časní, moramo biti odgovorni i na prvom mjestu govoriti istinu. Veliko poštovanje i za reisa i za direktora medrese. Ne lažemo ništa, sve je to bilo ovako kako sam vam rekao. To mogu da posvjedoče i Fejzić i gospodin Bulajić, sve je bilo pošteno. /Upadica/ Nije to bilo baš tako, ali da ne ulazimo sada kakvi su bili pozivi. Nemojte sada da komplikujete stvari i da dovodite u neprijatnu poziciju sve.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (28.12.17 18:48:57)

Kolega Mandić je završio.

Kolega Mandiću, komentar na Vaše izlaganje ima Ervin Ibrahimović.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (28.12.17 18:49:19)

Uporno pričamo o nečasnim radnjama i svemu tome. Ako ima igdje časnije, ovo je. Poslušali smo volju našeg naroda, naših simpatizera i otišli u koaliciju sa DPS-om. Ako mi pričamo da je želja za vlašću, želja za nekim poslovima koje naš narod ne zaslužuje, valjda se ne bi odbilo mjesto premijera.

Poštovani građani, nije korektno. Ovo je demokratska država. Možete, pokrenite proceduru, pokrenite procese. Imamo institucije, sve te fioke koje kazujete, izvolite podnesite. Ali, nije korektno pozivati simpatizere i građane, one koji su dobili povjerenje od svog naroda da su nečasni i da se koriste nekim izakulisnim radnjama. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (28.12.17 18:50:06)

Hvala, kolega Ibrahimoviću.

Odgovor na komentar koristi kolega Mandić.

ANDRIJA MANDIĆ (28.12.17 18:50:11)

Ovdje imamo pravo da saopštimo političke stavove i odnos prema situaciji koja je bila nakon izbora 2016. godine. Vi imate pravo da donesete odluku kakvu god hoćete. Ona nije bila jedinstvena. Javnost je upoznata da je tada postojala jedna snažna frakcija unutar Bošnjačke stranke predvođena upravo gospodinom Šahmanovićem i jednim brojem ljudi iz Opštine Petnjica koji su se zalagali za drugačije rješenje, koji su željeli kroz ovu ponudu koju je dala opozicija, ne Demokratski front nego cijela opozicija, da se isprave neke nepravde kako su procjenjivali ti ljudi iz frakcije koja čini Bošnjačku stranku. Morate da priznate da nije baš bio mekan odnos Demokratske partije socijalista prema nekadašnjoj stranci Demokratske akcija iz koje je nastala Bošnjačka stranka. Tako da ta priča da je sve bilo kako Vi govorite, mislim da nije. Nikoga ne vrijeđam, ponajmanje želim da vrijeđam vaše glasače, samo govorimo istinu. Od reisa sam saznao da je imao komunikaciju sa Kadirovim i da se tu razgovaralo o nekim vjerskim pitanjima, izgradnji džamije, donacijama, u to ne ulazim. To bolje zna reis nego što znam kakav je bio njihov razgovor.

Kako god bilo da bilo, racionalno razmišljajući, vi ste stranka koja je osvojila dva mandata. Kada postavite pitanje učeniku četvrtog razreda osnovne škole u Petnjici da li bi rađe uzeo manjinsku podršku i imao premijera i Vladu ili bi došao u ovu poziciju sada, mislim da bi se drugačije odnio u odnosu na izbor koji ste napravili. Vaš izbor nije bio racionalan. Mi objašnjavamo da je ta neracionalnost uslovljena upravo ovim fiokama. Sviđelo se to vama ili ne, možete vi to objašnjavati na jednu ili drugu stranu, nekolicina su imali koristi od toga. Neko možda nije završio u zatvoru, neko drugi je možda prošao ovako ili onako, to je vaš izbor. Vjerujem, ipak, da će doći

pravna država i da ćemo moći da utvrdimo i razloge zašto je bio ovakav izbor. Ne mislim da je on bio pošten i korektan, nego je bio više uslovljen pritiscima. Mi znamo kako ova vlast vlada. Mnogima je ona slomila kičmu. Pokušavala je i nama. Vidite kroz šta prolazimo. Kada se jednom prelomi kičma kao što se prelomila u operaciji Lim, ostaje samo pitanje kako se stvar vodi do kraja. Vi znate i ovdje šta je bilo sa "Orlovim letom", kada se lomila kičma jednoj drugoj nacionalnoj zajednici. Sa Srbima to ide malo teže. Neću reći da smo bolji ili gori od drugih, ali znam da smo čvršći.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.12.17 18:53:13)

To svako misli. Hajmo dalje.
Zadnji govornik je Milan Knežević.

MILAN KNEŽEVIĆ (28.12.17 18:53:22)

Želim da iskoristim priliku da pozdravim predsjednika Republike Čečenije Ramzana Ahmatoviča Kadirova i čitav čečenski narod koji je mene i kolegu Andriju Mandića, Orhana Šahmanovića, visokog funkcionera Bošnjačke stranke i gradonačelnika Plava, Mirzu Medunjanina i Miluna Zogovića dočekaao na najvišem nivou i gdje smo imali niz bilateralnih susreta. Neću dozvoliti da u ovom Parlamentu bilo ko, pa makar dolazio iz redova bošnjačkog ili muslimanskog naroda, sa omalovažavanjem govori o čečenskom narodu, predsjedniku Čečenije i njihovim vjerskim liderima.

Poštovani građani, slobodna Crna Goro, ako smo prije dva, tri sata onaj izborni zakon nazvali sahranom i oblačenjem mrca, ovo sada je treće jutro. Ova tri, četiri zakona su ustvari ona foliranja kada je parlamentarna većina DPS i sateliti pokušala za ono za šta nije potrebno dvije trećine se prikaže kod ovog čuvenog Romana Jakića, Slovenca sa Žabljaka, i da mu kažu - evo pogledajte opet ovaj Demokratski front, ovi teroristi, Čečeni, antidržavni elementi, četnički partizani, partizanski četnici ne daju nam da krenemo punim jedrima ka Evropskoj uniji i porodici evropskih naroda.

Slobodna Crna Gora, želim, posebno vas opozicioni birači, da vratim na 24. oktobar 2015. godine, kada smo pozivali čitavu opoziciju da nam se pridruži ispred Skupštine, da se zajednički izborimo za prelaznu Vladu i za prve prijevremene i fer izbore. Šta se desilo? Raško Konjević, krvavi ministar unutrašnjih poslova, u sadejstvu sa očuhom nacije Rankom Krivokapićem, Milom Đukanovićem i Duškom Marković, upotrijebio je čitav represivni aparat kako bi se protesti Demokratskog fronta ugušili u krvi, a onda oni sjeli za pregovarački sto sa Milom Đukanovićem.

Želim da saopštim čitavoj Crnoj Gori, pošto je ovdje sjećanje kratko, da su tog 27. januara na Savindan, a nažalost i na rođendan Raška Konjevića za pregovarački sto sa Milom Đukanovićem sjeli i Miodrag Lekić, i Aleksa Bečić, i Dritan Abazović, i Ranko Krivokapić, i Darko Pajović, na njega sam skoro i zaboravio, vidite šta učinje vrijeme od čovjeka, kako bi uroćeni protiv Demokratskog fronta napravili tu vladu tzv. izbornog povjerenja, koja se pretvorila u vladu izbornog obezglavljenja i koja je doprinijela da Milo Đukanović, Duško Marković i Milivoje Š. Katnić organizuju državni udar i omoguće ovu krizu Parlamenta u kojoj se danas nalazimo.

Mi smo, slobodni građani, morali da se vratimo u Parlament jer je postojala realna opasnost da ostaci djelova malograđanske opozicije na čelu sa Rankom Krivokapićem ponovo uđu u Vladu nekakavog izbornog povjerenja, ali ovog puta sa Duškom Markovićem. Vi ste vidjeli da su oni prekinuli svaku komunikaciju sa nama posle 17. oktobra, moleći bukvalno Milivoja Katnića da lidere Demokratskog fronta strpa u zatvor, a da nas institucije zabrane kao najjači politički savez kako bi mogli da naprave koaliciju sa Demokratskom partijom socijalista. Ulazeći u Skupštinu Crne Gore, mi smo raskrinkali najmonstruozniji scenario, a to je bio savez malograđanske opozicije sa Duškom Markovićem koji želi da zada završni udarac Milu Đukanoviću pošto je javna tajna da su u boljim odnosima ovaj palestinski predsjednik Abas Netanjahu nego što su Milo Đukanović i Duško Marković. Mi smo dužni da u ovom Parlamentu budemo luča istine, da budemo onaj ljekoviti eliksir, da ovo psihijatrijsko odeljenje koje je ustanovio Saša Sinđelić izliječimo na dobrobit

građana Crne Gore.

Ja bih danas trebalo da se bavim setom trećeg jutra ovih Zakona o medijima i da podsjetim kako je pih televizija najavljivala državni udar i progon Demokratskog fronta mjesecima unazad od avgusta završno sa februarom. I sada vi mislite da će tu neko regulatorno tijelo da napravi nekakvo spektakularno čudo. Da ne govorim o biračkom spisku o kojem je govorio gospodin Đukanović, rekavši istinu da ćemo mi na kraju više imati ljudi u biračkom spisku nego što ćemo imati i maloljetnog i punoljetnog stanovništva. Kad smo kod biračkog spiska, vi stariji ste vjerovatno svi gledali onu seriju "Grlom u jagode", na kraju epizode ima - te godine je bilo to, to i to, evo ja mogu da podijelim ekskluzivu sa građanima Crne Gore, te 1996. godine u januaru je umro Josif Brodski, u junu je bilo Evropsko prvenstvo u fudbalu u Engleskoj, u julu je umro Ivan V. Lalić, u oktobru je Demokratska partija socijalista pobijedila Narodnu slogu, a Zoran Pažin, ministar pravde i potpredsjednik Vlade, postao je crnogorski državljanin i upisan je u birački spisak. Dakle, prvi put na glasanje sa Zoranom Pažinom 1996. godine.

Šta reći o Agenciji za sprečavanje korupcije? Čovjek koji je u prijateljskim odnosima sa Duškom Markovićem, koji je preko godinu dana blokirao račun Demokratskog fronta, podnoseći prekršajne prijave i nedozvoljavajući nam da budemo ravnopravni u izbornoj kampanji jer je sa prekršajnim prijavama počeo i u avgustu i u septembru, ali zato njegovog sina kad uhapsi policija zbog pronevjere 165.000 eura - pusti automatski. Ali onda Nebojša Medojević i ostali članovi Demokratskog fronta treba da objašnjavaju otkud 30.000 eura koje su pozajmljene od Momira Nikolića, a kad Migo Stijepović samo u jednoj transakciji, gradonačelnik i član predsjedništva Demokratske partije socijalista, promijeni 100.000 dolara, čitav aparat pokušava da sakrije tu transakciju. I nama će ovdje Agencija za sprečavanje korupcije i Sreten Radonjić da govore o finansiranju i kako mora da bude vladavina prava.

Ono što je tačno i što želim ovdje da saopštim, svi ste vi, gospodo iz stranaka nacionalnih manjina, pregovarali sa centrima moći izvan Crne Gore, koji su vam naredili šta da uradite, plus kontrola o kojoj su govorili kolega Mandić i kolega Bulatović, tj. čuvene fioke.

Albanci su pregovarali sa Hašimom Tačijem, Ramušom Haradinajem i sa Edijom Ramom sa kime će u Vladu. Gospoda iz Hrvatske građanske inicijative su pregovarala sa Kolindom Grabar- Kitarović, a vi, gospodo iz Bošnjačke stranke, pregovarali ste i sa Gulenom, i sa Erdoganom, i sa Izetbegovićem, i sa Kadirovim. I sad vi nama ovdje držite moralne lekcije o tome kako ste vi štitili principe i interese bošnjačkog naroda. To nije tačno. Čitav bošnjački narod nije bio za koaliciju sa Demokratskom partijom socijalista i vi to znate. Morali ste jednog časnog čovjeka Orhana Šahmanovića da pošaljete u zatvor preko Suzane Mugoše, koja sudi i nama da bi se zaustavila koalicija Bošnjačke stranke sa Demokratskim frontom i sa ostalom opozicijom. Ali o čemu ja ovdje da govorim ako ova fotografija govori više od svega - pogledajte, slobodni građani, šta se nalazi na ovoj fotografiji. Dvije zastave sa grbom Crne Gore, a ispod jedne, ispod orlova nalazi se Milo Đukanović kako se smije, a ispod čokoladice "Najljepše želje" Demokratska partija socijalista, iskreno vaša.

Kim Džo Gun II je pao u depresiju kad je vidio ovo, jer se nije sjetio da napravi ovo što ste vi napravili od Crne Gore. Vi ste stvorili Sjevernu Koreju usred Evrope. Pogledajte državnu zastavu na kojoj se nalazi Milo Đukanović i treba. Jer, ovdje se vodi mrtva trka ko je otac nacije. Do skoro smo mislili da je Ranko Krivokapić. Ispostavilo se da je on ustvari očuh, a ustvari je pravi otac nacije Milo Đukanović. Mislim da ne bi ipak loše bilo uraditi DNK za ovu našu crnogosku naciju, od koje ste napravili privatnu državu i pokušavate preko ovakvih zakona da stvorite atmosferu vladavine prava i ljudskih sloboda. To je nemoguće.

PREDSJEDAVALAČI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (28.12.17 19:03:25)

Izvolite.

NEDŽAD DREŠEVIĆ (28.12.17 19:03:31)

Kolega Kneževiću, prvo za čečenski narod nismo ništa ružno rekli. Ja nisam. Ovaj čečenski

narod je brojčano mali, ali žestok. Bliži mi je bio Dudajev. Malo je jači bio od ovoga, malo žešći. Dobro. Ja sam ruski učio pa je bila jedna pjesmica kako baba uspavljuje dijete u Rusiji pa kaže: "Da te bog sačuva od žestokog Čečena". Čečeni su jak narod. I poziv reisu je došao poslije vašeg boravka, nije prije. /Upadica/ Pa eto ne znamo. Dobro, dobro... I muftija kojega Sinđelić pominje nije reis Fejzić, Peđa Bulatoviću. Nemam ja informaciju, ali znam da on nema vezu nikakvu sa njim, da ga ne pominje. A jedini koji išao vani je vjerovatno Orhan koji je sa vama bio kao član Glavnog odbora Bošnjačke stranke. /Upadica/ Svaka mu čast, ne kažem ništa. Toliko.

MILAN KNEŽEVIĆ (28.12.17 19:05:04)

Gospodine Dreševiću, za Vašu informaciju, terorista Džohard Dudajev ubijen je jednom raketom iz Moskve u okolini Groznog kad je upalio telefon. Tako da to što Vam je on bliži, ja Vam ne bih preporučio da tu vrstu bliskosti dodatno potencirate ili makar jedno vrijeme nemojte da hvalite...

Zašto ste me prekinuli, gospodine Gvozdenuviću? Stvarno je prekinuto bilo.

Zato Vam predlažem, nemojte da palite telefone jedno vrijeme, jer poređenje sa Džoharom Dudajevim i favorizovanje jednog teroriste, jednog zločinca, nije dobro u ovom Parlamentu i pokazali ste sa tim poređenjem da ne cijenite čečenski narod. Ako budete imali hrabrosti, ja Vas pozivam da pođemo zajedno u Čečeniju pa da te svoje stavove ponovite vezano za Džohara Dudajeva. Ja znam da ću se sigurno vratiti, a Vi ćete se sigurno takođe vratiti, ali možda sa nekim malim zakašnjenjem, jer oni znaju da cijene ljude koji ruše ustavni poredak tog časnog i poštenog naroda.

Što se tiče reisa Fejzića, potpuno ste pobrkali datume. Sve se to dešavalo u oktobru i novembru 2016. godine. I nije samo Rifat Fejzić imao komunikaciju sa nama, imali su i vaši visoki funkcioneri koji su razgovarali i sa mnom i sa Andrijom Mandićem. Pošto nisu ovdje, ne želim da spominjem njihova imena, ali ako želite, mogu da vam kažem koji su to funkcioneri. I vaš predsjednik stranke je znao da je Ramzan Kadirov razgovarao sa Rifatom Fejzićem. Ja vjerujem da je i on razgovarao sa Ramzanom Kadirovim, tako da samo povežete da smo mi bili u januaru, 26. januara, a ovo je bilo sve u oktobru i novembru.

Međutim, pošto je to sve Edi rekao Sinđeliću, meni ja žao što niste pratili suđenje pa da shvatite da je Rifata Fejzića u čitav slučaj državnog udara uveo Saša Sinđelić, odnosno Milivoje Š. Katnić.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (28.12.17 19:07:39)

Uvažene kolege, na ovaj način smo ovim diskusijama završili raspravu oko zakona. Dajem završnu riječ poslaniku Predragu Sekuliću.

Izvolite.

PREDRAG SEKULIĆ (28.12.17 19:07:51)

Hvala Vam, gospodine potpredsjedniče.

Uvažene kolege, dozvolite mi da u završnoj riječi pokušam da se osvrnem na ono što je pravni dio ovih zakona, a kasnije ću nešto reći oko političkog dijela i ocjena koje su se čule tokom rasprave.

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja. U svrhu prikupljanja sredstava za finansiranje troškova izborne kampanje politički subjekt otvara poseban žiro-račun kod institucija ovlašćenih za poslove platnog prometa narednog dana od dana potvrđivanja izborne liste, o čemu u roku od tri dana od dana otvaranja posebnog žiro-računa obavještava agenciju. Taj račun se ne može koristiti u druge svrhe. Ovo je jedna od dopuna tog zakona, a rekao bih čak i najvažnija. Šta je sporno u toj dopuni? Ja ne vidim ništa sporno. Naprotiv, ovo je na tragu onoga što smo zajednički radili kroz raniju radnu grupu.

Dozvolite, Zakon o dopunama Zakona o elektronskim medijima. Političko oglašavanje je oglašavanje sa ili bez finansijske nadoknade kojim se preporučuje podnosilac potvrđene izborne liste ili kandidat ili njihove aktivnosti, ideje ili politički stavovi. Jel' ima nešto sporno u ovome? Nijesam čuo nikoga da je dao neki argument suprotan ovome, a ovo je jedna od najvažnijih stvari koje mijenjamo u ovom zakonu ili tačnije dopunjavamo.

Zakon o biračkom spisku. Informacioni sistem za vođenje biračkog spiska je zaštićen na način da se podaci iz biračkog spiska ne mogu kopirati niti štampati, već se može vršiti uvid u isti. Parlamentarna stranka, podnosilac potvrđene izborne liste i nevladina organizacija, kojoj je od strane nadležnog organa izdato ovlaštenje za praćenje izbora, dužne su da odrede lica koja su ovlaštena i odgovorna za pristup informacionom sistemu u kojem se vodi birački spisak i da o tome obavijeste Ministarstvo. Je li tu nešto sporno? Ovu informaciju smo dobili od Agencije za zaštitu ličnih podataka. Ovo su formulisali ljudi koji su bliži vama nego nama. Ja ne vidim, niko mi nije dao argument, da bilo što od ovoga može biti sporno. To je onaj pravni dio. Tokom dva ili tri sata rasprave nijesam čuo ni jedan argument koji bi me ubijedio da izmjene ovih zakona nijesu dobre. Ne samo zato što to sugerise OEBS, nego zato što su dobro formulisane. Trebalo nam je nekoliko mjeseci saradnje sa nevladinim organizacijama, saradnje sa državnim institucijama da napravimo ono što smatraju da je najbolje u ovim izbornim zakonima. U konačnom, svoje mišljenje dali su eksperti, OEBS. Za nas važno, za vas ne mora da bude.

Dozvolite i nekoliko političkih ocjena. Prvo, žao mi je što u vrijeme božićnog posta, ljudi koji se kunu u vjeru, u svoju tradiciju, u pravoslavlje su koristili nešto oštrije riječi nego što je to trebalo u ovom domu. Vjerujem da je to pokušaj da odbranite stvoje političke pozicije, ali vas čak ni to ne može opravdati. Zaista, mislim da negdje ne postoji opravdanje, jer vaši argumenti neće biti jači ako ih izvedete uz ... optužbe i posebno ne ako su to neutemeljene optužbe, posebno ne ako su optužbe lične. Posebno ne ako imamo taj problem komunikacije između sebe.

/Upadice/ Uvažene kolege, dozvolite. Ja sam vas pažljivo saslušao, nijesam dobacivao. Čini mi se da u ovim danima ne treba nam ta jača retorika. Razumijem da vama treba opravdanje za vaše političke poteze, vama treba opravdanje u odnosu na ostalu poziciju i pokazali ste građanima Crne Gore da su u unutar opozicije duboka neslaganja. Vi se ne slažete ni oko čega, čak ni između sebe. Čak ste ovdje na dijametralno suprotnim stanovištima i oko ovih zakona.

Unutar Demokratskog fronta sam čuo brojna neslaganja, nemojte da ih navodim. Ne, ne, brojna neslaganja su bila tu. Uostalom, uvažene kolege, imali smo izborne zakone, podsjećam. Žao mi je ali to moram još jedanput, imali smo izborne zakone koje ste dominantno vi pisali, zajedno smo ih usvajali, ali smo usvajali i vaše preporuke i to su bili vaši izborni zakoni. Imali ste vlast, zaboravljate da ste imali vlast. /Prekid/

...Ministarstvo socijalnog staranja i šta je sad problem? Problem je što ste izgubili još jedne izbore. To je problem. Izvinite, šta pokušavate da kažete? Da su svi izborni zakoni... Vi gubite izbore, loši zakoni. Zakoni su dobri, ali čini mi se da nešto nije dobro u vašoj politici. Ali ko sam ja da vas učim kako da vodite politiku. Vjerujem da vi to veoma dobro znate.

Uz malo podsjećanje, izvinjavam se zbog toga, ali mnogi od vas su imali brojne političke poraze pa su mogli da izvuku pouku iz tih poraza. Nažalost, do danas se to nije desilo. Kažem nažalost, zato što mi se čini da bi smo i mi možda u vlasti bili bolji i drugačiji da smo preko puta imali ozbiljnije političare. I još jedan detalj. Zato što je ovdje bili puno riječi oko načina na koji je sklapana Vlada, odnosno kako smo došli do Vlade Duška Markovića, aktuelne Vlade. Rekli su da su neki išli za pitanje u Hrvatsku, neki u Albaniju, neki u Čečeniju, kako god. Juče smo razgovarali o tome.

Ja smatram da su Bošnjačka stranka, Hrvatska građanska inicijativa, albanske partije duboko utemeljene u Crnoj Gori. Nažalost, vi to ne možete da razumijete, ali one su duboko utemeljenje u Crnoj Gori i vjerujem da su oni radili u interesu ne samo svojih građana, nego u ukupnom interesu Crne Gore. Uostalom sve ono što je postignuto, ako kažemo i ovih posljednjih godinu, zaista daje mi za pravo da kažem da su napravili pravi izbor. A vaši govori danas su još više ubijedili vjerujem i njih da bi napravili pogrešan izbor da su ušli u Vladu sa vama. Hvala.

Zahvaljujem poslaniku Predragu Sekuliću.
Na ovaj način smo završili set zakona koji je vezan za izbornu zakonodavstvo.
Prelazimo na sljedeću tačku dnevnog reda.
Proceduralno, predsjednik Kluba Demokratskog fronta, gospodin Đukanović.
Izvolite.

MILUTIN ĐUKANOVIĆ (28.12.17 19:14:26)

Potpredsjedniče Parlamenta, poštovani građani Crne Gore,
Demokratski front traži pauzu da bi se održao Kolegijum. Jer, prije sat vremena dobili smo od premijera predlog da se za ministra kulture izabere Aleksandar Bogdanović. To nijesmo znali danas kada smo dogovarali način rada, ali očigledno pravljenje koalicije na Cetinju nema cijenu i tražimo pauzu da se održi Kolegijum da se dogovorimo o načinu rada kako dalje.

PREDSJEDAVALA BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (28.12.17 19:14:58)

Hvala.
Pravim pauzu od petnaest minuta. Počinjemo da radimo u sedam i trideset.
Hvala lijepo.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 20:16:56)

Poštovane kolege, nastavljamo sa radom i prelazimo na razmatranje Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o putevima.

Ovlašćeni predstavnici Vlade su Osman Nurković, ministar saobraćaja i pomorstva, i Mirsad Ibrahimović, vršilac dužnosti generalnog direktora Direktorata za državne puteve.

Izvjestioci odbora su Miodrag Vuković, Zakonodavnog odbora i Mićo Orlandić, Odbora za ekonomiju, finansije i budžet.

Otvaram pretres.

Da li predstavnik Vlade želi dati dopunsko obrazloženje? Želi.

Riječ ima ministar Nurković. Izvolite.

OSMAN NURKOVIĆ (28.12.17 20:17:32)

Poštovani predsjedniče Skupštine, poštovani poslanici, cijenjeni građani,

Ustavni osnov za donošenje izmjena i dopuna Zakona o putevima sadržan je u odredbama člana 16 stav 1 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojim je propisano da se zakonom u skladu sa Ustavom uređuju pitanja od interesa za državu.

Osnovni razlozi za njegovo donošenje sadržani su u potrebi stvaranja pravnog osnova za donošenje podzakonskog akta kojim će se na jasan i precizan način utvrditi visina iznosa naknade za postavljanje natpisa na putu i pored puteva. Ova potreba je nastala nakon donošenja odluke Ustavnog suda Crne Gore kojom je utvrđeno da odredbe člana 9 Pravilnika za postavljanje natpisa pored državnih puteva i visina naknade za njihovo postavljanje, a koje je donijelo Ministarstvo saobraćaja i pomorstva, nijesu usaglašene sa Ustavom Crne Gore i zakonom. Iz razloga stavljanja van snage predmetnog člana Pravilnika, Direkcija za saobraćaj kao nadležni organ za upravljanje, razvoj, gradnju, rekonstrukciju, održavanje i zaštitu državnih puteva, nije mogla da izda saglasnosti i da plaća naknade za postavljanje natpisa, reklama na državnom putu, odnosno pored tih puteva, a iste su predstavljale namjenska sredstva koja se u budžetu Crne Gore obezbjeđuju i opredjeljuju za razvoj, izgradnju, rekonstrukciju, održavanje i zaštitu puteva. Ovim izmjenama riješiće se pitanje uzurpacije putnog pojasa od strane fizičkih i pravnih lica koje postavljaju komercijalno-tržišne, komercijalno-individualne i komercijalno-informativne natpise na

putu i pored puta bez saglasnosti nadležnog organa i plaćanja zakonske naknade.

Takođe, kroz sprovođenje izmjena i dopuna Zakona o putevima uočene su određeni nedostaci i nedorečenosti što je stvorilo potrebu da se kroz ove izmjene i dopune izvrši njihovo usklađivanje.

Predlažem Skupštini da usvoji Prijedlog izmjena i dopuna ovog Zakona.
Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 20:19:17)

Hvala, ministre Nurkoviću.

Da li izvjestioci odbora žele riječ? Ne žele.

Poštovane kolege, otvaram diskusiju.

Ko želi riječ?

Za riječ se javio poslanik Branko Radulović.

Izvolite, poslaniče Raduloviću.

BRANKO RADULOVIĆ (28.12.17 20:19:40)

Poštovani građani Crne Gore, imam nasušnu potrebu da se javim zbog teme.

Vidjeli ste jednu stranu Demokratskog fronta, velike borbe za slobodne izbore i za slobodnu Crnu Goru sa konkretnim rješenjima kako ih organizovati i napraviti. Sa konkretnim rješenjima bilo da je u pitanju izborna zakonodavstvo ili njegovo sprovođenje. Ovo je druga strana Demokratskog fronta koja nije manje jaka, a to je alternativa i struka u svemu.

Poštovani građani Crne Gore, saobraćaj je jedan od najvećih problema Crne Gore, kao nešto što je loše rađeno u prethodnom periodu. Danas oni koji rukovode saobraćajem, moram da kažem to, su van struke. Oni su proizvod političke trgovine.

Kada sam rekao, gospodine ministre, vašem premijeru da pojedina ministarstva ne znaju ništa, čak ne ažuriraju web sajt. Vi ste jedno od njih, ne znate, ministre, to. Nažalost evo ovdje lap top, ja to ne bih rekao, pogledajte vaša strateška dokumenta pa ćete da vidite da nisu ažurirani u onoj oblasti od kada je bio ministar ili čak ministar Lompar. Ali, šta je tragedija našeg jednog od najviših sektora koje moramo uraditi? To je limit ne samo razvoja Crne Gore u turizmu, u privredi, u povezivanju, u životu, u ekologiji, u svemu onome - ono predstavlja i nešto što mora biti konsenzus struke danas u Crnoj Gori. Zato da ne bih opterećivao u ovim vremenima ovu priču koja je izuzetno važna i da ne bi je oskrnavio, Demokratski front će tokom januara prezentirati građanima Crne Gore i Skupštini rezoluciju o uspostavljanju i izgradnji modernog, savremenog i brzog saobraćajnog sistema. Bilo da su u pitanju putna infrastruktura, željeznička, avio - u svakom pogledu kako izgraditi kako i na koji način.

Preporučujem vam, ministre, nemojte ništa raditi. Najbolje je za Crnu Goru da ništa ne radite ni oko novog dijela auto-puta, ni oko Veriga. Nemojte ni onaj bulevar koji ste rekli od Budve zato što sve to možemo iz Evropske unije kao Poljska, kao Istočna Njemačka, kao Češka, kao sve. Auto-putevi, infrastruktura se ne gradi iz svojih sredstava nego se gradi prije svega iz pomoći Evropske unije. Tragedija je, građani Crne Gore, da jedina Crna Gora, crna, pogotovo je crna rupa saobraćajne infrastrukture, da danas evropski tranzitni budžet koji je namijenjen od berlinskog dogovora koji ste trebali ovdje da potvrdite, kao i u Srbiji što je napravljeno, a ne na ovaj način, jedina ne crpi novac iz tih velikih infrastrukturnih saobraćajnica koje idu na Kopar, na Ploče, koji idu i kroz Kosovo na Albaniju. Znači, put mira ide iz Srbije preko Niša, preko Prištine u Drač. Auto-puta nigdje. Kroz Bosnu i Hercegovinu tri i peti koji ide ovamo.

Znači, ministre, Vi možete sigurno, ja ne znam Vas privatno, Vi ste možda super čovjek i volio bih to, ali Vi nemate veze sa nečim što je potrebno Crnoj Gori iz saobraćajnog sektora. Ništa ne radite, najveća korist Crne Gore će biti, jer ako budete radili, tada ćete nas zadužiti i napravite pogrešno. Gledao sam i Vaš kabinet, osim jedne dame koja je završila nešto u građevini, svi ostali pojma nemaju. Svi su ostali došli zato što su pravoslavci, niko zbog struke, "pravoslavci". Aludiram na nešto sasvim drugo. Partijska struka ne smije da bude /prekid/ nasušna

potreba Crne Gore, a nasušna potreba Crne Gore u saobraćajnom sektoru je sasvim nešto drugo.

Nova politika, nova strategija koja se treba donijeti i da investicije budu investirane sa strane, a da bude po dubini u Crnoj Gori i da ostave visoki trag. Velika priča koju ćemo ostaviti u januar.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 20:25:06)

Hvala Vam.

Sad se za riječ javila poslanica Daliborka Pejović. Izvolite.

DALIBORKA PEJOVIĆ (28.12.17 20:25:20)

Hvala, uvaženi predsjedniče.

Ja ću iskoristiti priliku donošenja ovog zakona da pokušamo, nadam se, uz većinsku podršku u Parlamentu Crne Gore riješimo jedan problem koji jako dugo traje u Crnoj Gori i koji smo pokušavali već godinama da riješimo koristeći kapacitete donošenja nekih drugih zakona koji se više odnose i više tretiraju oblast životne sredine.

Nažalost, i sama sam pokušavala u proteklih skoro dva mjeseca, koristeći raznorazna kontrolna saslušanja u Parlamentu Crne Gore da nađemo, prije donošenja ovog zakona i prije otpočinjanja procedura, rješenja za problem koji se tiče Nacionalnog parka Lovćen, odnosno postavljanja kontrolno naplatnih puntova za naplatu ulaznica u Nacionalni park, a da bi se u isto vrijeme obezbijedila sigurnost drumskog saobraćaja jer se podrazumijeva da se kroz Nacionalni park Lovćen prolazi regionalni put. Zauzeto je ranije stanovište da se kontrolni naplatni punktovi ne mogu postavljati zato što bi se time ometao saobraćaj.

Dakle, probali smo na kontrolnom saslušanju na Odboru za evropske integracije da sa glasnim pregovaračima za oba poglavlja, poglavlje Saobraćaj i transevropske mreže i poglavlje Životna sredina, dođemo do rješenja za ovaj problem. Nismo uspjeli jer smo tri godine već tražili da se riješi na što, čini mi se, još nismo stvorili mehanizme u Crnoj Gori. To je pored eksterne harmonizacije da pokušamo da dođemo do unutrašnje harmonizacije normi koje su očigledno u pravnoj koliziji i to kod posebnih zakona koji regulišu dvije oblasti - oblast saobraćaja i oblast životne sredine. Po tom osnovu, skoro četiri godine zbog nenaplate upravo ulaznica u Nacionalni park Lovćen izgubili smo negdje oko pola miliona eura. Neću da govorim o problemima koji su na terenu izazvani raznoraznim krivičnim i drugim prijavama i epilozima u sudu, što u prekršajnom, što u osnovnim sudovima, gdje su se međusobno optuživali građani i Javna ustanova Nacionalni parkovi. Zato je moja želja i namjera bila i na Odboru za turizam, kasnije Odboru za ekonomiju, dobili smo saglasnost da krenemo sa amandmanskim promjenama. Upravo, moje kolege i ja smo podnijeli amandman koji bi trebalo da riješi ovaj problem na način što bi se dozvolilo kroz određena izuzeća i uz saglasnost organa državne uprave, tj. Ministarstva saobraćaja, da se u određenim uslovima, odnosno u izuzetnim prilikama dozvoli postavljanje kontrolno naplatnih puntova i na neki način ova oblast i ovaj problem riješe shodno zakonu.

Do sada, zahvaljujući rješenjima saobraćajnog inspektora, to nije bilo moguće i smatram da smo svi gubili u tome a najviše država. Mislim da ovim, pored rješavanja unutrašnje kolizije, postizemo još jedan drugi princip - da pojedinci ne mogu da odlučuju u ime države, nego da država traba da odlučuje o sudbini, odnosno o svima nama i ne izlazi u susret privatnom interesu. Tako da bih zamolila Skupštinu i uvaženog ministra sa svojim saradnicima da ukoliko prihvata amandman, dobijemo za to saglasnost, odnosno mogu slobodno reći izjašnjenje, jer u zavisnosti od toga mi ćemo se kao Klub poslanika DPS-a najvjerojatnije izjasniti da ovaj amandman podržimo. Hvala lijepa.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 20:28:21)

Hvala Vama, poslanice Pejović.

Ovim se iscrpila lista prijavljenih poslanika za diskusiju.
Pitam da li predstavnik predlagača želi dati završnu riječ. Želi. Izvolite.

OSMAN NURKOVIĆ (28.12.17 20:28:41)

Samo želim da prokomentarišem dvije opaske poslanika.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 20:28:45)

Samo onda jedno upozorenje. Ako komentarišete, on će imati pravo, poslanik ima pravo i Vas da komentariše. Izvolite.

OSMAN NURKOVIĆ (28.12.17 20:29:00)

Nije problem uopšte, ne bježim ni od kakvog razgovora.

Dakle, vezano za sajt. Od kada sam ja došao u ovo ministarstvo, taj sajt se ažurira. Ne znam da li neki od dokumenata, koji je u sferi Vašeg interesovanja, možda nije na tom sajtu. Ali, mi ćemo ga, ako smatrate da krijemo sigurno ne krijemo ništa. Sve što radimo radimo transparentno i ovo ministarstvo je transparentno. Svaki podatak, dokument ili bilo šta što smo usvojili i što radimo možete da imate uvid u taj dokument.

Pod znacima navoda ste govorili nešto o nacionalnoj strukturi. Zbilja ovom ministarstvu nemate pravo da to prigovorite, niti imate osnova. U ovom ministarstvu ima rukovodioca i Srba, i Albanaca, i Crnogoraca, i Bošnjaka. Prema tome, to neka bude uzor ostalim organima, preduzećima i ministarstvima. Vjerujte mi da je to tako, a možete to da provjerite. Ko kod hoće od vas imenom i prezimenom da kažem ko je Srbin, ko je Bošnjak. /Upadice/ Ima rukovodilac, direktor Direktorata za željeznice je Milan Banković. Miroslav Mašić je čovjek koji rukovodi auto-putem Srbin. Dakle, to su...U pozitivnom smislu ih pominjem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 20:30:07)

Samo trenutak. Bez upadica sa strane, molim vas. Komentariše, imaće pravo na odgovor poslanika.

Čekajte samo malo. Izvolite.

Molim vas bez upadica. Izvolite.

OSMAN NURKOVIĆ (28.12.17 20:30:39)

Mi smo razgovarali i usaglasili amandman i prihvatamo kao Ministarstvo amandman. Tako da će biti sastavni dio izmjena i dopuna ovog zakona.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 20:30:46)

Hvala Vam.

Poslanik Radulović ima riječ. Izvolite.

BRANKO RADULOVIĆ (28.12.17 20:30:54)

Web sajt Ministarstva saobraćaja i pomorstva. Kaže: dokument, biblioteka, strateška

dokumenta 2010. godina. Koliko ste od 2010. godine donijeli dokumenata strateških? Koliko ste ove godine donijeli strateških dokumenata?

Ministre, da li Vi znate što znači ovo? Da li znate što je web sajt? Da li znate što znači ažuriran? Ja se čudim onda kako možete da vodite ovo veoma složeno Ministarstvo. Ali, građani Crne Gore, hoću da kažem koliko je neznavena ova vlast. Ministre, Vi ste pokazali koliko ste znaveni u odnosu na petlju na petlju, u odnosu na auto-puto na auto-put. Gledajte, mi moramo auto-put završiti, tu nema više priče, jer ste ga počeli ne možemo onu veliku pare koje smo dodali, ne na vaš način nego sasvim na drugi način i zato treba da prekinete. Trebamo da crpimo sredstva iz Evropske unije da bismo napravili strateška dokumenta, prije svega da bismo vidjeli gdje ćemo da idemo i da bismo napravili projekte koji su glavni detaljni projekti. Mi moramo napraviti taj krst između brze saobraćajnice na toploj strani i onaj što ide prema bratskoj Srbiji. Ali, znate li, ministre, što je tragedija? Za pare. Slušajte, građani Crne Gore, za pare koje su dali za auto-put i Bog te pita kako i na koji način dio, mogli smo, ministre, znate li Vi, napraviti preko 800 km brzih saobraćajnica koje danas uvodite i magistralnih puteva sa dvije i tri trake - da povežemo svu Crnu Goru i Crnu Goru sa okruženjem. To nam je potrebno u sljedećih deset godina za turistički i privredni razvoj, a auto-put i sve ostalo ćemo graditi kao svaka normalna država.

Da li razumijete vi što ja pričam? Ne.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 20:33:13)

Hvala, poslaniče Raduloviću.
Hvala Vam, profesore. /Upadica/
Jednu rečenicu.

BRANKO RADULOVIĆ (28.12.17 20:33:26)

Sve nacije su pametne u Crnoj Gori i nema ko je genetski pametniji i nepametniji, ali treba struka da se poštuje. Ne pamet i nacionalnost drugih na račun drugih. Ono kad sam rekao - pravoslavni, to je bilo pod znacima navoda. Nemojte zbog forsiranja jedne nacije da gubimo u pameti i struci. Više ima pameti u onih koji su 50-60 ili 80%, poštujući ostale nego ovaj. Imaju neki zakoni i matematike i logike i svakakve druge stvari.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 20:34:08)

Hvala. Imamo malo pogrešnog razumijevanja ili čudnog brojanja rečenica koje kažemo da ćemo upotrijebiti do kraja.

Sad ima završno izlaganje ministar Nurković. Izvolite.

OSMAN NURKOVIĆ (28.12.17 20:34:31)

Neću nikoga da pomenem, ničije ime neću pomenut, ali mislim da je vrlo ružno nekog etiketirati - ne zna šta je sajt, ne zna šta je ažuriranje. Da Vam kažem, profesore, kad neko kaže da sve zna - bježite od toga. Ja mislim da Vi, predstavljate se, da sve znate. Ja nijesam takav. Ja učim od ljudi, čitam ono što ne znam, konsultujem struku, nijesam inženjer. Ja sam završio komentar.

Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 20:35:07)

Hvala Vam.

Kolege.

Izvolite, imate minut za proceduralno reagovanje.

BRANKO RADULOVIĆ (28.12.17 20:35:13)

Znate li nešto, gospodine Brajoviću? Vi znate, bili ste dugo na fakultetu pa znate koje referentan i znate ko sam ja i što sam ja. Ali, to nije ni važno. Ja pokušavam da doprinesem, ali slušajte imaju mnoge narodne poslovice, od onoga kad vidi neko nekoga kako i basne, ali neću sad kako vidi videla ova do onoga. Ali, neću danas. Ali slušajte, kad se neko popne da vodi brod Crne Gore i glavni resurs, a da ne zna o tome, a došao je zbog toga što je nekog ucijenio ili što mu je otac to, ili majka, to ili što se klanja, ili moli - to je pogibija za Crnu Goru. Ja na to ukazujem i normalno je da čovjek ne zna za sajt. Nije profesor tehnike, nije informisan. Što je problem u tome?

Ja hoću samo, slušajte nemojte da se smijete...

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 20:36:15)

Hvala Vam.

Poslaniče Raduloviću, prvo pokušavate i to treba da Vam kažem, a drugo - ne vodi ministar sajt. Treće, zaključujem raspravu po ovoj tački dnevnog reda. Izjasnićemo se naknadno.

Prelazimo na sljedeću tačku dnevnog reda - Predlog zakona o turizmu i ugostiteljstvu.

Ovlašćeni predstavnici Vlade su Pavle Radulović, ministar održivog razvoja i turizma, i Damir Davidović, državni sekretar Ministarstva.

Izjestioci odbora su Miloš Nikolić, Zakonodavnog odbora i Petar Ivanović, Odbora za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje.

Otvaram pretres.

Da li predstavnik Vlade želi dati dopunsko obrazloženje? Želi.

Ima riječ ministar Radulović. Izvolite, ministre.

PAVLE RADULOVIĆ (28.12.17 20:37:19)

Poštovana Skupštino,

Zakon o turizmu i ugostiteljstvu predstavlja krovni zakon u oblasti turizma. Ovim zakonom uređuju se uslovi za obavljanje turističke i ugostiteljske djelatnosti, kao i dijela turističke ponude i druga pitanja od značaja za turizam i ugostiteljstvo. Postojeći zakon o turizmu donesen je 2010. godine sa izmjenama 2014. godine i istim je postavljen osnov za sprovođenje politike u oblasti turizma i ugostiteljstva.

Nakon višegodišnje primjene zakona, ukazala se potreba za njegovom promjenom i donošenjem novog zakonskog rješenja. U cilju razvoja turizma je da se primjenom principa održivog razvoja obezbijedi čvrsta pozicija Crne Gore kao globalne visokokvalitetne turističke destinacije i da se za stanovništvo obezbijede nova radna mjesta i rast životnog standarda, a za državu stabilan i pouzdan izvor prihoda.

Osnovni razlozi za donošenje Zakona o turizmu i ugostiteljstvu su sljedeći: kvalitetnije uređenje oblasti pružanja usluga u turizmu i ugostiteljstvu; uvođenje novih poslovnih modela u pružanju usluga u turizmu i ugostiteljstvu; podizanje kvaliteta turističkih i ugostiteljskih usluga u skladu sa savremenim trendovima na principima održivog razvoja turizma; podsticanje razvoja turizma u nedovoljno razvijenim područjima; prevazilaženje nepreciznosti pojedinih odredbi postojećeg zakona, što bitno poboljšava pravnu sigurnost privrednih subjekata, kao i uređivanje novih oblika turističke ponude sa precizno definisanim pojmovnim izrazima; pojednostavljenje procedure za započinjanje i odvijanje poslovanja, uvođenje elektronskog poslovanja, implementacije EU standarda, podrška države domaćim i inostranim investitorima u realizaciji visokokvalitetnih projekata sa ciljem značajnijeg podizanja nivoa kvaliteta smještajnih kapaciteta.

Predlogom zakona obezbijeđena je usaglašenost sa Direktivom o putnim aranžmanima, aranžmanima za odmore i aranžmanima za organizovana putovanja od 13. juna 1990. godine, kao i Direktivom o uslugama na unutrašnjem tržištu iz 12. decembra 2006. godine.

Na pitanja koja se odnose na reklamno-informativni materijal, izmjenu ugovorne cijene, pravo putnika da odustane od ugovora, zamjenu putnika drugim licem, naknadu štete, izmjenu programa putovanja, odgovornost za organizovanje putovanja, prigovor putnika, garanciju za paket aranžmane i naknadu štete putnika, primjenjuju se odredbe Zakona kojima su uređeni obligacioni odnosi. Posebno je uređeno oglašavanje i reklamiranje i zabranjeno je oglašavanje objekata i subjekata koji ne posjeduju odobrenje za rad, odnosno oglašivači.

U primjeni Zakona korištene su u znatnoj mjeri komparativna i pozitivna iskustva zemalja u regionu, a prije svega Grčke, Italije, Turske i Hrvatske, prije svega zbog činjenice da su ove zemlje i destinacije vrlo slične našoj turističkoj destinaciji. Opredjeljenje Crne Gore je kreiranje visokokvalitetnog turističkog proizvoda i to podrazumijeva intenzivno poboljšanje kvaliteta i bitno preoblikovanje hotelsko-ugostiteljske ponude i ukupne infrastrukture u pravcu unapređenja konkurentne pozicije Crne Gore kao turističke destinacije.

Predlogom zakona definisani su pojmovi integralnog hotela, mješovitog i kondo poslovanja, precizirane su prava i obaveze upravljanja i održavanja u hotelima po mješovitom kondu i ostalim modelima u članovima 95, 96, 97, koji su u prilogu.

U cilju pojednostavljenja i olakšanja procedure započinjanja obavljanja djelatnosti, kao važna novina u Predlogu zakona je podnošenje prijave od strane ugostitelja koji obavlja ugostiteljsku djelatnost u individualnom, odnosno privatnom smještaju. Predloženim zakonom jasnije su precizirane mjere zaštite od buke, obavezna je ugradnja limitatora jačine zvuka na muzičkim uređajima koji prouzrokuju prekomjernu zvučnost, nadležnosti, inspekcije i ovlaštenja Ministarstva za donošenje podzakonskih akata.

Tajni gost predstavlja koncept kontrole nivoa kvaliteta ugostiteljskih usluga po uzoru na svjetske trendove u svrhu poboljšanja usluge gostima u trenutku dolaska u ugostiteljski objekat. Tajni gost će pratiti primjenu uslova za dodjelu kategorije od nivoa 4 i 5 zvjezdica, uslova i standarda kvaliteta usluga u smještajnim ugostiteljskim objektima i davati ocjenu kvaliteta usluge boraveći inkognito u ugostiteljskom objektu bez najave najmanje 24 h.

Predlogom zakona o turizmu i ugostiteljstvu definisan je i postupak samokategorizacije za ugostiteljske objekte kategorije zaključno sa tri zvjezdice, dok će se kroz utvrđivanje podzakonskih akata, kojim se uređuju bliži poslovi za kategorizaciju i specijalizaciju ugostiteljskih objekata, opšti, obavezni i kvalitativni u predlogu upoređenja opreme i održavanja objekata nivo kvaliteta usluga prema vrstama ugostiteljskih objekata i način kategorizacije ugostiteljskih objekata definisati i način kategorizacije elektronskim putem, odnosno elektronska kategorizacija. Krajni cilj oglada se u tome da Crna Gora bude destinacija sa brojnim hotelima i investicioni ambijent u kojem tržište samo /prekid/ Crnu Goru kao destinaciju za ulaganje u hotelsku industriju. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 20:42:25)

Hvala Vama, ministre Raduloviću.

Da li se neko od izvjestilaca javlja za riječ? Petar Ivanović.

PETAR IVANOVIĆ (28.12.17 20:42:40)

Poštovani predsjedavajući, uvaženi poslanici, ministre Raduloviću, gospodine Davidoviću,

Predlog zakona o turizmu i ugostiteljstvu dostavljen je Odboru za poljoprivredu, turizam, ekologiju i prostorno planiranje kao nadležnom odboru 15. decembra 2017. godine i, u skladu sa članom 151 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Vlada Crne Gore predložila je da Skupština ovaj zakon donese po skraćenom postupku.

Namjera podnosioca Predloga zakona je da kvalitetnije uredi oblast pružanja usluga u turizmu, stvori uslove za nove poslovne modele u pružanju usluga u turizmu i ugostiteljstvu, doprinese podizanju kvaliteta turističkih i ugostiteljskih usluga, podstakne razvoj turizma u

nedovoljno razvijenim područjima i uredi nove oblike turističke ponude. Dodatno u pitanju je propis koji se usklađuje sa evropskim pravom i kojim se uvode novi modaliteti poslovanja u turizmu.

Predlog zakona usklađen je sa glavom 8 Politika saradnje, članom 96 koji se odnosi na turizam, Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju između Evropske unije i njenih država članica i Crne Gore i primarnim izvorima prava Evropske unije, dio III Politika i unutrašnje mjere, glava 22, Turizam, član 195. Kada su u pitanju sekundarni izvori prava, Predlog zakona je usklađen sa dvije direktive - Direktivom 314 iz juna 1990. godine o putnim aranžmanima, aranžmanima za odmor i aranžmanima za organizovana putovanja i Direktivom 123 iz decembra 2006. godine koja se odnosi na usluge na unutrašnjem tržištu.

Odbor za poljoprivredu, turizam, ekologiju i prostorno planiranje održao je tri sjednice na kojima je razmatrao dostavljeni Predlog zakona. Odbor je predložio ukupno 17 amandmana na dostavljeni tekst Predloga zakona.

Zahvaljujem svim članovima Odbora na posvećenom radu i doprinosu poboljšanju kvaliteta predloženog teksta. Žao mi je što u radu Odbora nisu učestvovali predstavnici opozicionih stranaka. Opredjeljenje članova Odbora bilo je da se sačuva i koliko je to moguće poboljša konkurentnost sistema Crne Gore. Moramo biti svjesni da se u svijetu odvijaju burne promjene u oblasti turizma i da mnoge zemlje traže i nude rješenja koja idu sve više na ruku potencijalnim investitorima. Stiče se utisak da se svijest o značaju stranih direktnih investicija iako sporo mijenja i u Crnoj Gori. Članovi odbora su svjesni da ponuđeni tekst zakona neće riješiti sve probleme, ali može stvoriti osnov za povećanje hotelskog smještaja, restrukturiranje dijela komplementarnog smještaja, destimulisanja rezidencijalnog smještaja, uvođenje destinacijskog menadžmenta, uvođenje efikasnijeg informacionog sistema i bolju evidenciju smještaja. Vjerujem da se amandmanima, koje je, nakon veoma zanimljive rasprave na odboru, ukrštanja argumenata, predlađač prihvatio da postanu sastavni dio zakona daje doprinos preciznijem i jasnijem definisanju pojedinih pojmova, stvara precizniji pravni okvir za suzbijanje sive ekonomije i podiže konkurentnost.

Civilini sektor nije pokazao interes da prati sjednicu Odbora povodom razmatranja Predloga zakona o turizmu i ugostiteljstvu, što je naravno pravo civilnog sektora.

Kada su u pitanju mediji, zahvaljujem gospođi Mili Mirović, novinaru dnevnih novina "Pobjeda", na redovnom praćenju aktivnosti rada Odbora. Koristim priliku da pozovem sve medije da prate rad Odbora, te da zajedno ne samo povećamo transparentnost, o kojoj se veoma mnogo priča ali nisam siguran da se dobro razumije, već i da edukujemo građane i poslovnu zajednicu kako bi dali doprinos lakšoj primjeni zakona. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 20:45:58)

Hvala Vama, poslaniče Ivanoviću.

Sada riječ ima Sanja Pavićević.

Neka se pripremi Ljiljana Đurašković.

SANJA PAVIĆEVIĆ (28.12.17 20:46:10)

Poštovani predsjedniče, potpredsjedniče, poštovane poslanice i poslanici, poštovani predstavnici Vlade, poštovani građani,

Pred nama je Predlog zakona o turizmu i ugostiteljstvu, kojim se kvalitetnije uređuje oblast pružanje usluga u turizmu. Radi se o krovnom zakonu koji uređuje sektor turizma i propisu koji se usklađuje sa evropskim pravom. S obzirom da je turizam jedan od prioriteta Crne Gore, od velike važnosti je da se bude u korak s vremenom i vremenu i prostoru prilagodi turistička privreda uvođenjem novih efikasnijih i efektivnijih sistema poslovanja.

U uvodu bih podsjetila da je važeći Zakon o turizmu usvojen 2010. godine pretrpio izmjene 2011. i 2014. godine. Primjenom se uvidjelo da postoji značajan prostor za unapređenje važećeg zakona i da su se stekli uslovi da se to i uradi. Brojni su razlozi za donošenje ovog zakona. Prevazilaženje nepreciznosti pojedinih odredbi postojećeg zakona je nešto što je zajedničko u

procesima donošenja novih zakona. Time će se poboljšati pravna sigurnost kako privrednih subjekata, tako i sigurnost korisnika usluga.

Razlozi za donošenje ovog zakona koje bih izdvojila iz seta razloga nabrojanih u predlogu zakona su podsticanje razvoja turizma u nedovoljno razvijenim područjima, uvođenje elektronskog poslovanja i pojednostavljenje procedura za započinjanje i odvijanje poslovanja.

Svaka od ovih aktivnosti će napraviti značajna unapređenja. Podsticanje razvoja turizma u nedovoljno razvijenim područjima će u sinergiji sa sličnim podsticajima u drugim granama privrede poboljšati kvalitet života u nedovoljno razvijenim područjima, obezbijediti ravnomjeran regionalni razvoj, stvoriti preduslove za otvaranje novih radnih mjesta, plasman domaćih proizvoda, između ostalog.

Pojednostavljenje procedura za započinjanje, odvijanje poslovanja će učiniti pristupačnijim i efikasnijim preduzetništvo u turizmu i ugostiteljstvu. Vjerujem da će se kroz aktivnosti voditi računa da se obezbijede uslovi za podsticanje ženskog preduzetništva u nedovoljno razvijenim područjima, imajući u vidu neprihvatljivo visok procenat nezaposlenih žena.

Podsjetila bih da je novi, prije par dana usvojen u ovom domu, Zakon o Privrednoj komori uvrstio žensko preduzetništvo kao posebnu kategoriju poslova Privredne komore.

U okviru Privredne komore postoje brojna udruženja, grupacije, koordinacioni odbori. Ovdje bih istakla postojanje Koordinacionog odbora za žensko preduzetništvo, koji je aprila ove godine razmatrao plan aktivnosti o postizanju rodne ravnopravnosti za period 2017-2021. godina, kao i biznis lens aparat Evropske banke za obnovu i razvoj namijenjen ženama u biznisu. Već neko vrijeme sprovode se aktivnosti u okviru ženske političke mreže, između ostalog i u vezi takozvanih garantnih fondova za žensko preduzetništvo. Žene petnaestak partija u Crnoj Gori, među kojima su i žene DPS-a, učestvuju u aktivnostima pomenute mreže. Nekoliko opština je već uvrstilo u predloge Budžeta za 2018. godinu određene iznose za ovu namjenu.

Analiza procjene uticaja propisa pokazuje da je dosadašnja primjena Zakona o turizmu imala određene nedostatke i poteškoće, kakve su nedovoljna iskorišćenost smještajnih kapaciteta i nepotpuna evidencija turističkog prometa. Očekivano je da se uvođenjem elektronskog poslovanja lakše i brže identifikuju i prevaziđu problemi uočeni u praksi, uspostaviće se operativan i napredan informacioni sistem sa svim relevantnim podacima i metapodacima od značaja za turističku privredu, precizna evidencija smještaja i efikasnije obavljanje turističke djelatnosti.

Centralnim turističkim registrom, koji se predviđa ovim predlogom zakona, u turističkoj privredi će se omogućiti i dostupnost pouzdanih, objektivnih i ažuriranje informacija od značaja za turističku privredu.

Vjerujem da će se predloženim zakonom ispuniti zacrtani ciljevi kakvi su povećanje hotelskog smještaja, suzbijanje sive ekonomije, povećanje stepena popunjenosti kapaciteta i podizanje konkurentnosti. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 20:50:56)

Hvala i Vama.

Sada ima riječ poslanica Ljiljana Đurašković, a neka se pripremi poslanica Aleksandra Vuković. Imate riječ, poslanice Đurašković. Izvinite još jednom zbog prethodne greške.

LJILJANA ĐURAŠKOVIĆ (28.12.17 20:51:07)

Uvaženi građani,

Za jednu zemlju koja teži da bude jasno prepoznata na mapi turističkih destinacija svijeta, poštovanje i primjena Zakona o turizmu je prioritet.

Postojeći Zakon o turizmu donešen je 2010. godine, a njegove dopune i izmjene 2014. godine. Večeras, na kraju 2017. godine, donosimo ponovo novi zakon, a ni ovaj do sad se nije poštovao i primjenjivao kako treba.

Gospodine ministre, imam primjedbu. Zašto su u okviru pripreme ovog zakona organizovane javne rasprave samo u tri grada u Crnoj Gori, i to u Budvi za cijelo primorje, u

Kolašinu za sjevernu regiju i u Podgorici za centralnu regiju, pa turistički radnici nijesu mogli da daju svoje primjedbe i da budu dovoljno upoznati sa novim zakonom?

Glavni pokretač razvoja turizma i formiranje Crne Gore kao atraktivne turističke destinacije predstavlja produženje turističke sezone. Shodno tome, moram podsjetiti mlađe građane da je grad Ulcinj imao turističku sezonu 80-ih godina prošlog vijeka koja je trajala od 1. aprila do 1. oktobra svake godine, a broj noćenja je iznosio preko milion u ciframa. Sada nam sezona traje maksimum 40 dana, srušeni su hoteli Jadran, Galeb, Republika, Lido, a nijesu novi izgrađeni. Kao najnoviji fijasko našeg turizma izdati su hotelski kapaciteti Ulcinjske rivijere na Velikoj plaži. Naime, konzorcijumu Karizma hotels resort dato je u zakup na 30 godina državno zemljište površine više od 122.000 m², na kojem se nalazi kompleks hotela Olympic i Belvi sa svojim depadansima, i to za minimalnu zakupninu od 450.000 eura godišnje. Ovaj ugovor je držan u tajnosti i niko ga nije vidio, čak ni mali akcionari preduzeća. Scenario je već viđen. Prethodno se dovedu direktori sa strane da Ulcinjsku rivijeru i radnike nedomaćinskim i bahatim poslovanjem dovedu na prosjački štap. Pri tome ti direktori steknu lično, enormno, milionsko bogatstvo ponašajući se ko mali carevi i diktatori. Niko od nadležnih organa nije reagovao na pritužbe građana i akcionara da je dati ugovor štetan. Od blizu 100 radnika Karizma će zadržati samo 21. Šta da rade ostale radnici? Da skoče u more? Cijeli radni vijek su proveli u Ulcinjskoj rivijeri. Da apsurd bude veći, u pitanju je pravno nasilje jer će prema ugovoru Karizma imati pravo da založi kao garant hotele koje dobije na 30 godina i da ih založi za kredite kojima će renovirati te iste hotele. Zašto to nije uradila Ulcinjska rivijera? Zašto to nije uradila Vlada da se spase hoteli?

Poštovani građani, ovakav nam je svaki posao i ekonomisanje. Možemo usklađivati i usvajati zakone, usklađivati ih sa Evropskom unijom, ali džabe. Prosperitet i profit imaju samo odabrani. Obećavamo - kada Demokratski front dođe na vlast, svi štetni ugovori biće raskinuti i postati nevažeći, a počecemo baš od Ulcinja, jer je tu izvršena najveća pohara i devastacija društvenih i prirodnih dobara. Hvala.

PREDSJENIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 20:55:10)

Hvala i Vama.

Sada riječ ima poslanica Aleksandra Vuković, a neka se pripremi poslanik Branko Radulović.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ (28.12.17 20:55:14)

Zahvaljujem, uvaženi predsjedniče. Poštovani poslanici i poslanice, poštovani predstavnici Vlade, ministre sa saradnikom, dragi građani i građanke Crne Gore,

"Hitajte u Crnu Goru", bio je jedan od prvih turističko-propagandnih slogana koji nalazimo u knjizi Ludviga Kube "U Crnoj Gori", đe on prošavši Crnom Gorom upoznajući ljude i predjele, preporučuje Crnu Goru iz perioda vladavine kralja Nikole kao zemlju za upoznavanje, zanimljivu prvenstveno zbog karaktera njenih ljudi. Zbog toga što danas na dnevnom redu imamo ovaj veoma važan zakon, za oblast turizma i ugostiteljstva najvažniji, a naročito zbog moje vjere da mentalitet i gostoljublje našega naroda čine osnov za dalji razvoj svih vrsta turizma, citriaću Kubine riječi:

"Nema mjesta u cijeloj Evropi gdje stranac može biti tako siguran kao u Crnoj Gori, gdje ćete naći ono čisto poštenje koje se u našim civilizovanim krajevima gaji samo u staklenicima, jer se inače nigdje ne hvata, već izumire." Možda su one plod romantičarskog duha jednog češkog etnomuzikologa, ali svakako su podsticajne s obzirom na to da je bezbjednosni faktor i danas jedan od najvažnijih činilaca za privlačnost Crne Gore kao turističke destinacije.

Prvi zakon kojim se reguliše ova obast imali smo, kao što smo čuli od uvažene poslanice, 2010. godine, izmjene i dopune 2014, a njihova izrada bila je praćena dvama master planovima iz 2001. i 2008. godine, kojima je definisana Strategija razvoja turizma u Crnoj Gori do 2020. godine.

Crna Gora kao zemlja mediteransko-planinskog tipa ima sve prirodne pretpostavke za to da bude evropska, pa i svjetska visokokvalitetna turistička destinacija. Potreban nam je udruženi,

zakonima, razvojnom politikom i prije svega osviještenoću o značaju turizma za napredak Crne Gore u svim oblastima, rad na tome da, popularno kazano, valorizujemo, ja bih rekla na pravi način vrednujemo i iskoristimo prirodna bogatstva naše zemlje. Da, strategija će nas uputiti i pomoći nam da pravilno usmjerimo svoja djelovanja, ali će ona biti mrtvo slovo na papiru ukoliko ne promijenimo duh razmišljanja o tome kako se vodi turistička, a time i ugostiteljska politika, ako što prije ne izađemo iz sivih zona djelovanja u one koje će biti standardizovane i usmjerene na dvostruku dobit - stabilne prihode za državu i sigurna radna mjesta za pojedince.

Ovakav zakon će, znam, podstaći razvoj turističkog biznisa, ali sam isto tako uvjerena da ćemo i sa njim morati mnogo da radimo na razvijanju svijesti, da biti turističko odredište ne znači učiniti svoju državu ekonomski jakom, kulturno prepoznatljivom, investiciono privlačnom, već izgraditi poseban stil življenja i ponašanja. Kako se glava 9 ovoga zakona bavi svim segmentima ugostiteljske djelatnosti, čime se na precizan način regulišu prava i obaveze ugostitelja, vrste, standardi i kategorizacija ugostiteljskih objekata, kao i ugostiteljske usluge u domaćinstvu, seoskom domaćinstvu i na plovnom objektu, to se razaznaje cilj donošenja ovoga zakona, a to je podsticanje razvoja hotelske industrije, sa jedne, i produženje turističke sezone, sa druge strane. Sezonalnost, kao jedna od najvećih anomalija našeg turizma, mora biti prevaziđena, u strategijama najčešće pominjanom riječi, diverzifikacijom. Dakle, širenjem turističkih sadržaja za različite ciljne grupe.

Upravo zbog toga je važno regulisanje seoskog ugostiteljstva, koje pravilni usmjeravanjem i podrškom države može biti jedan od najznačajnijih podsticaja za razvoj ševera Crne Gore i bogaćenja turističke ponude.

Podsticajne mjere smatram veoma važnim poglavljem ovoga zakona, jer samo stimulišuće mjere države, olakšice pri kamatnim stopama za angažovana kreditna sredstva pri otvaranju ili podizanju kvaliteta usluga u već postojećim ugostiteljskim objektima, omogućiće našim građanima da se upuste u neizvjesne i vazda rizične vode preduzetništva, koje, pak, smatram i najvećom nadom našeg budućeg ekonomskog razvoja, a time i poboljšanja standarda života svih nas koji ođe živimo.

Hoteli visoke kategorije u primorskom i dijelu glavnog grada, kategorije /prekid/ i objekti visokokvalitetne, naravno u kontinentalnom i ševernom dijelu, kategorije četiri zvjezdice, učiniće ekološku državu Crnu Goru izborom...

Ja Vas molim, pozivam se, predsjedniče, na član 107 Poslovnika da omogućite da govorim.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 21:00:29)

Molim vas da saslušamo koleginicu, a Vi privodite kraju izlaganje jer je vrijeme isteklo.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ (28.12.17 21:00:41)

Evo hoću.

Hoću da kažem nešto što je veoma važno u vezi sa kulturnim i vjerskim turizmom. Mislim da mogu postati lična, a zašto ne reći, i dična karta crnogorske turističke ponude. Valjano predstavljen kulturni raritet može postati ključna pretpostavka originalnosti turističkog identiteta, ako se ima vizija dugog trajanja, jer mislim da zaista dugo trajanje naše turističke ponude je jedini način da ona opstane u pravom smjeru.

Ja ću navesti primjer, recimo, našeg Nacionalnog parka Skadarsko jezero, koji smatram neiskorištenim energetske mjestom Crne Gore. Taj region, koji se zbog brojnosti starine manastira naziva Zetskom Svegom gorom, nepoznanica je i nama građanima Crne Gore, a kamoli putnicima koji najčešće ostaju uskraćeni za razgledanje prostora nabijenog istorijskim i religijskim smislom. Turističke atrakcije se svuda u svijetu smišljaju i izmišljaju, ali do sada mi nijesmo umjeli skrenuti pažnju na njih. Ako manastir Gradište iznad Buljarice krije ikonu sveca sa psećom glavom, ili magarećom, neko kaže, Gospa od Škrpjela, goblen vezen crnim, pa osijedelim vlasima vezilje koja čeka povratak svog mornara, Husein-pašina džamije u Pljevljima doskora najviši minaret na Balkanu, ako imamo svoga Romea i Juliju u Kosari i Vladimiru i hiljadu takvih

primjera, treba što prije uz pomoć Zakona o brendiranju staviti žig na ono što će postati najzvučniji poziv putnicima da treba da posete baš Crnu Goru.

Izvinite, predsjedniče, ako može samo minut.

Ovo jeste krovni Zakon turizma i ugostiteljstva, kojim se uspostavljaju standardi ugostiteljske politike. Ne treba zaboraviti ni ono što čini prizemlje, osnovu turizma i ugostiteljstva, jer nam zamjeraju nedostatak ljubaznog i obučenog ugostiteljskog kadra, nepoznavanje jezika svoga i stranih i nemanje ekološke svijesti, a to je da se gost privlači stilom zborenja i ponašanja onih koji ga uslužuju. Oni utiču na prvi utisak koji je vazda najvažniji o formiranju slike o moralnosti, pa i intelektualnosti naroda u čiju je zemlju došao i nikada ne treba da zaboravimo svojim izborom.

Najzad, s obzirom na to da ovaj zakon uređuje i problematiku cjenovnika i jelovnika, apelujem na vlasnike ugostiteljskih objekata u Crnoj Gori da se konsultuju sa lektorom prije nego što izrade knjige lica svoje djelatnosti, jer su nam napici u njima sve češće napitci, pa se bojim da umjesto gubljenja suglasnika na datom mjestu izgubimo ugled kao pismen i usmen narod. Zahvaljujem. Izvinite zbog prekoračenja.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 21:03:24)

Hvala Vama.

Kolega Radulović ima riječ, a neka se pripremi Andrija Popović.

BRANKO RADULOVIĆ (28.12.17 21:03:39)

E, majko moja. Bože, da nam vrati ljepote Crne Gore kad je ovaj putopisac i slikar hodio, prohodio Crnom Gorom, divio se njenoj ljepoti i moralima Crne Gore. Ali, ja znam drugu priču, a to je priča od koje se crvenim kada pođem po parlamentima, ili prethodni ambasador Evropske komisije, kad ga pitam, što ćemo naučiti od Evropske unije, a on me "zaljašti" pa mi veli - naučićete da ne mrzite Crnu Goru, da ovako ne uništavate njene ljepote, njene bisere, njenu obalu, njene rijeke. Da je ne prljate, da je ne devastirate, da ne gradite monstruozne objekte i sve ostalo. To je prokletstvo ove vlasti što je napravila 27 godina. Gramzivost, pare, samo pare. Ubimo Crnu Goru zbog para.

I prvu stvar što je dobro napravio, jednu jedinu stvar što, slušajte me dobro, danas ću biti Vaš da Vas savjetujem, kao ono što je ministricu nauke. Ne znam jesmo li rođaci, nije ni važno, ali zbog Crne Gore. Dobru stvar što je napravio, što je personalno napravio diskontinuitet sa prethodnim ministrom. Neću da mu ime pominjem, jer nije prisutan. Taj prethodni ministar je napravio genocid nad Crnom Gorom i urbanizacijom Crne Gore. Urbanistički genocid, a poznat je po tome i ne pominjem mu ime.

Slušajte me što treba da napravite. Da zaustavite sve moguće negativne trendove i da pokušate da sanirate veliku štetu koju su napravili vaši partijski saborci, aktivisti, kriminalci razni po Budvi, ovamo-onamo, u sljedećem periodu kad ja budem premijer ili do premijera.

Znači, prvo ćete napraviti strategiju održivog razvoja turizma. Razumijete li što kažem? Održivog razvoja turizma u sljedećih 20 godina, sa svim postulatima da bude održan i da bude naš. Zaustavićete urbanistički genocid. Znači, više ono što ste napravili Vi ili Vaš prethodnik oko Porta Budve, dokrajčili ste Budvu. Ubili ste je. Nemojte budvanizaciju da napravite u Svetom Stefanu, Petrovcu. Sve preostale resurse ćete kroz održivi razvoj da valorizujete u javno privatno partnerstvo. Jeste li me razumjeli?

Oko infrastrukture rekao sam ovome prethodnome koji ne znam da li me je razumio. Znači, idemo sa brzom infrastrukturom koja će zadovoljiti potrebu sljedećih 10-15 godina koristeći fondove. Imamo veliki problem sa regionalnim vodovodom. Ja sam to pričao, džabe priča, 98% su već iskorišćeni. Znači, novo preispitivanje i nove pumpe. Veliki problem je kanalizacija i sve ostalo. Moramo sivu ekonomiju mać. Da li ste me razumjeli što sam Vam rekao? Pitaću Vas za dva mjeseca što ste uradili od toga. Ponovite kući kad pođete, zapišite sve.

Znači, prvo strategija održivog razvoja i turizma.

Jesmo li se dogovorili? Za dva mjeseca Vas pitam.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 21:07:41)

Hvala, poslaniče Raduloviću.

Poslanik Andrija Popović, a neka se pripremi poslanik Aleksandar Damjanović.

ANDRIJA POPOVIĆ (28.12.17 21:07:50)

Zahvaljujem, predsjedniče.

Poštovana Skupštino, uvažene građanke i građani Crne Gore, crnogorske dijaspore, poštovani predstavnici Vlade,

U Prijedlogu zakona o turizmu i ugostiteljstvu ističe se to da će biti zabranjeno uslovljavanje obaveznog korišćenja plažnog mobilijara, zabrana naplaćivanja ulaza, biće zabranjeno izdavanje skutera i držanje istih na plažama, sem na onim sa posebnom namjenom.

Takođe, biće zabranjeno i dovoziti kućne ljubimce na plažu, osim na za to predviđenim lokacijama. Ovim zakonom zabranjuje se sačekivanje i presrijetanje turista, nuđenje usluga smještaja preko reklamnih tabli i panoa, nametanje svojih ili tuđih usluga, smještaja, kao i ponuda cijene i uslova, što narušava ugled turističkog mjesta. Zakonom će biti zabranjeno i kampovati izvan kampova. Objekti u kojima se nudi hrana, kao što su razni šatori i kiosci, nalaziće se na određenoj udaljenosti od objekata u koja su uložena značajna sredstva, iz razloga što predstavljaju nelojalnu konkurenciju. Samo da kažem da ovo tretira i stav Crnogorskog turističkog udruženja. Amandmanski se djelovalo iako predlagač kaže da to nije predmet ovog zakona, dok je drugi stav Crnogorskog turističkog udruženja koji se tiče osiguranja prihvaćen.

Član 89 ovog zakona, koji govori o tajnom gostu, smatram veoma značajnim mehanizmom provjere stanja u ugostiteljskim objektima. Tako će Ministarstvo radi vršenja kontrole ispunjenosti uslova za dodijeljenu kategoriju nivoa četiri i pet zvjezdica, uslova za poseban standard kvaliteta ocijeniti kvalitet usluge boraveći u ugostiteljskom objektu bez najave najmanje 24 časa. Naravno, cilj posjete se ne smije odati, pa će svakako biti zanimljivo vidjeti te izvještaje. Uvodi se po prvi put elektronsko poslovanje u turizmu, pa tako ovim zakonom se predviđa da sve turističke agencije pa i one koje obavljaju djelatnost preko Interneta moraju imati licencu za elektronsko poslovanje. Nego, i pored ovako dobrog zakonskog rješenja, Crnoj Gori treba produžetak turističke sezone i zapošljavanje domaće radne snage u većem broju. Ne možemo govoriti o turizmu i par mjeseci trajanja sezone, ne možemo dozvoliti radove na međugradskim ili glavnim lokalnim saobraćajnicama baš u sezoni samo zato što se čekao neki tender itd.

Već sam govorio o ovim amandmanima Crnogorskog turističkog udruženja. Jedan je prihvaćen, bilo je tu, koliko znam, dosta sporenja sa predlagačem. Drago mi je da je ovaj koji se tiče polise osiguranja predlagač prihvatio.

Na kraju, tiče se unapređenja turističke ponude. Ja ću iznijeti jedan primjer Biogradske gore.

Molim Vas, predsjedniče, možete li?

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 21:11:57)

Molim vas, kolege, da se saslušamo.

Izvolite.

ANDRIJA POPOVIĆ (28.12.17 21:12:00)

Primjer Biogradske gore, jedne od posljednje tri prašume u Evropi, koliko smo

neprofesionalni i koliko ne znamo da valorizujemo ono što imamo, Crna Gora je stvarno wild beauty - divlja ljepota.

Primjer: Ljetos, obilazak sa porodicom Biogradske gore, tu su bili i gosti sa drugog kontinenta, veliki ponos i veliki stid. Biogradska gora nema ugostiteljskog objekta. Dakle, ovim gostima nijesmo mogli da ponudimo ni vodu, a to traje godinama. To je bilo sredinom avgusta, taj dan je na Biogradskoj gori bile su ...

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 21:12:55)

Kolega Popoviću, polako privodite izlaganje.

ANDRIJA POPOVIĆ (28.12.17 21:12:59)

Evo, bilo je prekoračenja po tri, četiri minuta. Pustićete me tu jednu sekundu valjda.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 21:13:04)

Ja ću Vas pustiti, samo Vas upozoravam kao i sve što sam upozoravao. Pustiću naravno da završite izlaganje.

ANDRIJA POPOVIĆ (28.12.17 21:13:09)

Sredinom avgusta tamo je bilo desetine hiljada gostiju, turista, a nije bilo prilike vodu da popiju, a da ne govorim o bilo čemu drugome iz ponude. Rečeno nam je da možemo, da ima jedan izvor i da povedemo goste sa drugih kontinenata na taj izvor će se mogla uzeti voda.

Taj ugostiteljski objekat na Biogradskom jezeru, Biogradskoj gori radi se godinama. Mislim da je sad prekinuto, inače ne znam ni sam na što liči ta skalamerija čitava u staklu, ko je dao dozvolu za tako nešto. Molim vas da obratite pažnju na sve te detalje /prekid/ sad kad bismo ih nabrajali, nije to unapređenje turističke ponude Crne Gore. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 21:14:25)

Hvala Vam.

Samo podsjećam da poslije isteka uvijek upozorim i dam poslaniku da završi izlaganje.

Hvala Vam što ste pomenuli i to da je predstavnik predlagača prihvatio amandman Mića Orlandića koji se odnosi na polisu osiguranja.

Riječ ima posljednji prijavljeni, a to je Aleksandar Damjanović.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ (28.12.17 21:14:45)

Hvala, predsjedavajući.

Poštovani ministre, gospodine Davidoviću,

U obrazloženju ste rekli zašto ovako skraćeni postupak, u predvečerje Nove godine na mala vrata da provučemo i ovaj zakon. Neka građani gledaju, a ja ću probati da objasnim građanima šta se sve provlači kroz ovaj zakon, a o čemu se ne priča večeras ovdje, a progovorićemo.

Rekli ste - usaglašavanje sa evropskom praksom i žurba da se pripremi sezona, a onda dajete dvije godine prelaznog roka da se uskladi poslovanje i godinu za nove podzakonske akte. Dakle, to nije pravi model.

Poštovani građani, jedna od ključnih novina ovog novog Zakona o turizmu jeste uvođenje

takozvanog mješovitog poslovanja u oblasti turizma. To, građani, znači da će sada vlasnici hotela sa četiri i pet zvjezdica imati pravo da kad naprave hotel, 50% hotela, kako je zakon predvidio, prodaju kao nekretnine. Pretvaramo hotele u stanove, jer od hotela ne možemo brzo da profitiramo. To je pod jedan.

Pod dva, i to je malo, pa kolege iz DPS-a na mala vrata, ovdje, uoči samog glasanja traže 70%, a onda se dobacuju po odborima ili koji nijesu održani, pa dovedu na 60%. Licitiramo sa onim što je ostalo od naše obale.

Dakle, da vam prevedem što to znači. Uvodimo podsticajne mjere, je li tako, ministre, iz budžeta, pri čemu ministar finansija Vas moli ovdje da on sa vama zajedno usaglašava koliko ćete novca izdvajati podsticajnim mjerama. Jedanput kad damo bjanko ovlašćenje Vladi, Vlada će sama utvrđivati kome i kako daje te mjere.

Gospodine ministre, otprilike prevedeno ovako to znači - povećali smo akcize i PDV 70, 80 miliona novih nameta po grbači svakog građanina, pa taj građanin koji će od 1. januara da konzumira paklicu cigareta od dva evra, a taj novac od te paklice ćemo dati vlasniku sa pet zvjezdica i četiri zvjezdice, pa će taj građanin koji radi, izdaje suncobrane na toj plaži ispod hotela da konzumira te cigarete od dva eura i da finansira gazdu toga hotela. Pravimo od Crne Gore zaštićene zone. Ne interesuje Ministarstvo što se radi sa betoniranjem obale, ne interesuje ih ono čudo što imamo u Ulcinju, u Štoju, one hiljade objekata kojima se ne znaju ni vlasnici, ni zakupci plaža. Ne interesuje Ministarstvo turizma ni ovaj haos koji se dešava u Morskom dobru sa izdavanjem plaža sa mehanizmom, kako se plaže maltene prenose u porodično vlasništvo sa onim čuvenim modelom 50%-50%, je li tako, iskustva i cijene, pa neko sa milion evra ne može da uzme plažu ovome ko ima jedan evro jer on ima 50% iskustva, a to su glasači, i divlji objekti su glasači i betoniranje obale su glasači. Ali, šta interesuje sve nas, elitu, biznismene? Mijenja se vrijeme, godina, dvije tri i šta ćemo onda da radimo? Interesuje nas da zaštitimo male enklavice na obali, četiri, pet zvjezdica, da uvedemo i podsticaj iz budžeta, da uvedemo i model razvoja turizma je li tako, ministre, i da na mala vrata gurnemo da od 1. januara ti biznismeni mogu da prodaju po pola hotela kao nekretnine. Jer, hotel donosi 10, 15, 20 godina zaradu, a ovako 50% kao novina u poslovanju to bude neka zarada odmah. E to je ono što se ovdje i ne samo ovim zakonom, nego i drugim sistemskim zakonima, poštovani građani, koji su večeras ovdje na raspravi - Zakon o državnim službenicima i namještenicima, Zakon o lokalnoj samoupravi, a idu izbori i u lokalnoj samoupravi, sistemski zakoni na noć ili dvije noći uoči nove godine, u raspravi po pet minuta, od pola sata, sat jer se za ovih godinu dana urušavala ova institucija, pa se mislilo godinu dana smo sve onako pakovali da se ne zna, pa ćemo i ovo malo. Makar će se znati, a evo se zna, evo se vidi, čuje se, poneko će ovo propratiti. Nekome će ovo doći i doprijeti do svijesti, nekome i neće ali će se makar znati.

Sve je ovo lijepo što ste dali i uvođenje tajnog gosta koji će kao da ga Vlada pošalje pa će on da ispita da li hotel radi kako treba, pa uvodite limitatore za buku, itd, pa onda zabranjujete na plažu ovo ili ono, ali ne zabranjujete pružanje usluga hrane na samim plažama, a plaža sve manje i manje, gužve sve veće. Pa naplatu ulazaka imamo, je li tako, kod hotela Albatros na onoj ženskoj plaži naplatu ulazaka itd. Ništa o tome, uvodite nove mehanizme. Ovdje govorite da su potrebni da se izdaju fiskalni računi. Gospodine ministre, gospodine Brajoviću, Velika ulcinjska plaža, 100 hiljada gostiju u špicu sezone, na Velikoj plaži oko 60, 70 hiljada gostiju, desetak hiljada kompleta ležaljki, svaki pet evra, nema fiskalnih računa, puta puta dana, 900 miliona turistički promet porastao, dakle nekih 300 ili 400 miliona u zadnjih 10 godina. Gdje su efekti? Ko brine o masovnom turizmu? Gradi, betoniraj, završavaj.

Završavam, minut do dva, mislim da je bitna priča. U materiji sam za razliku od nekih kolega koji su malo duže, a pokušavam.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 21:19:56)

Samo da Vam kažem, u materiji ste za razliku od nekih drugih kolega - to je malo uvredljivo, pa nemojte, vodite računa.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ (28.12.17 21:20:07)

Hvala. Svaka čast, predsjedavajući, dobri ste.

Dakle, za razliku od ovoga što ćete davati kroz podsticaje ovdje nema analize što su državni prihodi, što su boravišne takse koje nisu naplaćene, što su računi koji nisu izdati na tim plažama.

Počeo sam priču o Velikoj ulcinjskoj plaži, o tom turističkom prometu koji se ne evidentira. Ali, znate kako? I to su glasovi - betoniraj, gradi bespravno, uzmi plažu, ne plaćaj prihode. Nas to ne interesuje, ali nas interesuju, ponavljam, male enklave, četiri i pet zvjezdica koje ćemo kroz budžetske podsticaje promovisati i davati novac, a taj ćemo budžet puniti akcizama, PDV-om i ostalim nametima građanima koji će to da gledaju izdaleka, a tražiće svoje mjesto pod suncem na ovim plažama divljim i tamo gdje bude prostora dato.

To vam je ovaj zakon o turizmu, pa smo mogli malo više o njemu.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 21:21:04)

Par puta ste me pomenuli.

Mi se dogovaramo kako ćemo razmatrati zakone na Kolegijumu, a ako nađem za shodno, odgovoriću Vam ili ću u završnoj riječi odrediti se još jednom u zakonu.

Nemate pravo sad da govorite. Moje je samo, pošto ste me pomenuli, da Vam kažem - to što je došlo do urušavanja institucije da nije pokazuje i to što ste se vi vratili u nju, jer vam je van nje bilo vrlo loše po vaš politički angažman. Potpuno je jasno koliko je loše po vaš politički angažman.

Želite proceduralno? Izvolite.

Proceduralno, poslanica Bošnjak.

BRANKA BOŠNJAK (28.12.17 21:21:48)

Predsjedniče Skupštine, svakako da provlačite ove vrlo važne zakone uoči Nove godine. Vi se sjećate na sastanku kod Vas vi ste eksplicitno rekli da nećete dozvoliti Vladi da ovako provlači zakone po skraćenom postupku, a koji su bitni, a onda ste uradili najgore što je moguće.

Sve sistemski zakoni, od ovog Zakona o turizmu, preko službenika i namještenika, lokalne samouprave, finansiranja lokalne samourpave, sve ste to dozvolili po skraćenom postupku. A ja sam Vas držala za riječ, misleći da ćete održati riječ, jer ste tada rekli da nećete dozvoliti da se provlače na mala vrata ovi zakoni po skraćenom postupku, posebno ako su vrlo bitni. A složićemo se valjda i Vi i ja da ovo što ste nam danas, ovim dnevnim redom predstavili, su ovo vrlo bitni zakoni, možda jedni od najbitnijih.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 21:22:48)

Hvala Vam, poslanice Bošnjak.

Čekajte, da li tražite diskusiju? Dobro, daću Vam riječ za diskusiju.

Proceduralno reagovanje, ja sam rekao i kao što bi se moglo uvjeriti, značajno je smanjen, još uvijek ne na onu moju poželjnu mjeru broj zakona koji se daju po skraćenom postupku. Drugo, nisam primijetio da ste tražili ovdje da se skine sa dnevnog reda neki od ovih zakona zbog toga obrazloženja koje ste sad dali.

Sad dajem riječ, pošto se naknadno javio, a Vi ste željeli komentar? Prvo, pravo na komentar ima poslanik Ivanović. Izvolite.

PETAR IVANOVIĆ (28.12.17 21:23:37)

Zahvaljujem, predsjedavajući. Pretpostavljam da pripadate onim ljudima, poslaniče Damjanoviću, koji vjeruju da svako ima pravo na svoje mišljenje i oko toga se ne želim sporiti sa Vama. Vi mislite to što mislite, ja mislim nešto drugačije, a mislim da je ovaj uvaženi dom mjesto gdje treba da suočimo različita mišljenja. Ali, ipak postoji jedan dio oko kojeg se ne možemo nikako razlikovati, to su činjenice, a te činjenice su neumoljive. Ako sam dobro uhvatio, Vi ste kazali ili doveli u pitanje da li su odbori uopšte održani.

Prvo, ja Vas uvjeravam da su odbori održani i na Odboru kojem predsjedavam razmotreni su svi amandmani. Nisu svi amandmani podržani od strane Odbora, neki su povučeni, neki su dobili podršku Odbora, a ono što smo usaglasili na Odboru, uz razumijevanje predstavnika Ministarstva, inkorporirano je kao sastavni tekst samog Predloga zakona.

Drugi razlog zbog kojeg sam se javio jeste i činjenica da je Odbor, po mom dubokom uvjerenju, mjesto gdje treba voditi rasprave o svakom pojedinačnom amandmanu i ja bih volio da u radu Odbora za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje uzmu učešća i predstavnici opozicije, jer bi to bilo mjesto gdje možemo ukrstiti argumentaciju. Zbog toga sam i u svom obraćanju, podnoseći Izvještaj samog odbora, ukazao na tu činjenicu, i ja se iskreno radujem da po Novoj godini okrenemo list i malo drugačije pretresamo sve dospjele zakone, bez obzira da li će oni doći u proceduru po ubrzanom postupku, skraćenom postupku ili na neki normalan način, jer to je mjesto na odborima gdje možemo dati mnogo bolji doprinos nego ovdje u samom plenumu. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 21:25:20)

Hvala Vama, poslaniče Ivanoviću.

Odgovor na komentar poslanik Damjanović. Izvolite.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ (28.12.17 21:25:24)

Kolega Ivanoviću, nije sporno da se procedura ispoštuje, to se može u tri minuta. Sporno je da, što se lično mene tiče, koliko budem u ovom domu, nema više provlačenja ničega, kao što nije bilo dok smo bili u punom kapacitetu ovdje. Moje izvinjenje građanima za to odsustvo i mojih kolega, gdje ste provukli, ne Vi konkretno, nego predlagači ko zna šta. Polako ćemo to da saldiramo, pa će doći vrijeme se to promijeni. Pa i ove telefonske sjednice juče kada se putem telefona Vlada sastala a ne na sjednici nego na osnovu Uredbe, pa predložila akt o imenovanju Komisije za hartije od vrijednosti. Gle čuda, na /prekid/ donešen novi Zakon o tržištu kapitala. Sljedeća tačka - Imenovanje komisije po starom zakonu, da se ugrabi prije nego što se ovaj objavi i tako dalje. Ali nema toga više. Sve će na vidjelo, kroz odbor ili mimo odbora ovdje u planumu. Moja je obaveza kao poslanika da ja kažem šta se ovdje pokušava od ovih finih bajki, lijepih priča, meni je lijepo da slušam koleginicu. To su fine priče, ali malo je suštine. Šta se ovdje pokušava? Pretvaramo hotele u stanove, a prije nego što ih pretvorimo u stanove pomoćimćemo ih subvencijama, subvencije će doći time što ćemo povećati neposredne poreze koje ćemo svi po kapa da platimo. I tako ćemo da gradimo male enklave, mala ostrva, gdje neće biti pristupa sem za radnu snagu i za bogatu elitu, a ostatak ćemo betonirati i daćemo zakupcima plaže sa svim onim benefitima koje imaju bez benefita za državu u prednosti, bez naplate realnog obima turističkog prometa koji neće ući u kasu, ali pošto on ne može da uđe u kasu, ostaće u džepovima platiće ga građani i sve tako u krug. Do kada? Do kada će ovaj sistem to iscrpi, gospodine Ivanoviću. Nije sporna procedura, nije sporno da razgovaramo, sa mnom se može razgovarati, ali ne podnosim da se ovdje iza leđa građana provlače stvari onako. Da se ćutke oćuti kao što se godinu dana ćutalo. Nema više ćutanja. Kraj.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 21:27:24)

Hvala. Sada se za riječ javio poslanik Slaven Radunović. Izvolite.

SLAVEN RADUNOVIĆ (28.12.17 21:27:29)

Svjedok ste mi, predsjedavajući, da sam bio odustao od diskusije iz prostog razloga što sam čuo u međuvremenu da je usvojen jedan amandman, koji praktično čini da ja odustanem od diskusije iz razloga što sam bio zamoljen od nekih ljudi koje je, da kažem, "žuljao" taj član 17 da se obratim.

Međutim, pošto ne priznajete da ste provlačili čitavo ovo vrijeme, kako reče gospodin Damjanović, na brzinu zakona, ja ću iz tog razloga da pojasnim građanima šta ste pokušali i ustvari kako je došlo do toga da se ovaj amandman i usvoji. Ja sam, naime, to neki u ovoj sali znaju, možda ne svi, svoj privatni biznis započeo tako što sam otvorio jednu od prvih turističkih agencija u SFRJ privatnih i koja je dosta uspješno radila, ali nas je zaustavio rat, pa sam prešao na trgovinu. A iz tog vremena imam puno prijatelja koji su danas uspješni u turizmu i među vlasnicima su turističkih agencija najpoznatijih u Crnoj Gori.

Vrlo me često kontaktiraju kada je nešto vezano za turizam, znajući da ih razumijem i da nezavisno od toga iz koje partije dolaze sam spreman da se borim za te njihove interese. Ovom prilikom su me kontaktirala trojica, vjerovali ili ne, jedan je politički blizak Demokratskom frontu, jedan DPS-u, a jedan Socijaldemokratama. Svi su imali isti zamjerku. Naime, ministar je bez konsultacija sa strukovnim udruženjem onako na silu iz člana 17 koji se odnosi na jemstvo kada su u pitanju turističke agencije izbrisao mogućnost da jemstvo obezbjeđuju polisom osiguranja. Ostavio im je samo mogućnost da to bude uz neopozivu bankarsku garanciju ili uz depozit novčani na bankarskom računu. Otprilike da to približim građanima da bi shvatili kako to izgleda. Nema u Crnoj Gori 10% firmi koje nemaju ozbiljne kredite s hipotekama kako bi mogle da ostvaruju neki progres u svom poslovanju i vrlo teško, posebno kada su turističke agencije u pitanju, dolaze do mogućnosti da ispune one uslove koje traže banke da bi dobili neopozivu garanciju. A o depozitu u novcu glupo je i pričati - da neko zarobi toliki iznos, tako da je praktično na taj način, evo za malo da se nije desilo ovo što se desilo u međuvremenu sa usvajanjem toga amandmana, veliki broj malih turističkih agencija bi bio natjeran da se ugasi. Inače, osnovna podjela kada su turističke agencije u pitanju je na one koje se bave inicijalnim i one koje se bave receptivnim turizmom. Inicijalne su one koje šalju putnike na druge destinacije, a receptivnim se bave one koje se bave uglavnom smještajem, a to su ove naše agencije ovdje. Ova jemstva su značajna samo za one koji se bave inicijalnim turizmom. Takvih u Crnoj Gori ima pet koji se bave slanjem turista van Crne Gore. Sve ove ostale kojima praktično ovo jemstvo nije potrebno i da vam još jednu stvar kažem nikad to jemstvo nije bilo do sad, bilo ga je u zakonu, nije bilo korišćeno ni prema jednoj agenciji. Znači, trebalo je da im se kao namet nabaci i da jednostavno one koje ne mogu da izdrže da se uguše i da se smanji konkurencija kako bi ove velike opstale. S obzirom da je jedan bitan čovjek kada su turističke agencije u pitanju u Crnoj Gori inače moj prijatelj, ujedno i bitan čovjek kod Socijaldemokrata u Budvi, pretpostavljam da je to razlog da je ovaj amandman ipak na kraju na silu ugran pod presijom Socijaldemokrata. To vam je danas drugi uspjeh i ja vam čestitam. Prvo ste izabrali ministra kulture, tako što ste ga istjerali iz gradonačelničkog mjesta iz Cetinja, a evo sad ste pomrsili račune gospodi iz ministarstva sa ovim amandmanom. Hvala.

PREDSJENIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 21:31:54)

Hvala i Vama, poslaniče Radunoviću. Hvala Vam na reklami Socijaldemokrata. Nijesmo nikoga tjerali, biraćemo zajedno. Hvala na reklamiranju, mislim da je to vjerovatno bilo od Vas pohvalno zato što je na predlog Socijaldemokrata i uz razumijevanje resornog ministarstva ovaj amandman prihvaćen. Iskreno sam vrlo zadovoljan zbog toga.

Iscrpili smo diskusiju i sada pitam da li predsjednik predlagača želi završnu riječ. Želi. Izvolite, ministre Raduloviću.

PAVLE RADULOVIĆ (28.12.17 21:32:29)

Poštovanje svima.

Meni je zaista zadovoljstvo što sam mogao prisustvovati ovoj diskusiji, hvala svima na saradnji. Rečeno je dosta toga i ja bih imao potrebu da se odredim samo prema par stvari.

Nikad u životu nijesam ništa provlačio, niti pokušao da provučem. Što se tiče prodaje, trebalo bi mi mnogo više od pet minuta da bih odgovorio na sve, tako da ću da probam da se osvrnem samo na ove ključne stvari.

Mješoviti hoteli i kondo hoteli su nešto što poznaje svjetska praksa i oni se ne prodaju kao nekretnine, već se prodaju kao biznis, ugovorom utvrđenim normama. Tamo piše da do 31. januara za tekuću godinu morate dostaviti ugovor s operaterom u kojem vas on obavezuje na neke obaveze vaše i njegove i tome slično. U tom smislu nema govora o pretvaranju hotela u stanove. Nije rečeno ni da mješoviti hotel mora da zadovolji standard da ima pet zvjezdica, da ima najmanje 120 smještajnih jedinica i da radi 12 mjeseci godišnje. Nama takvi objekti u Crnoj Gori trebaju - htjeli mi sa time da se složimo ili ne.

Zahvaljujem i svome stricu iako on ne zna da smo rođaci. Poslušaću savjete. Ja sam uvijek pažljivo slušao ljude. /Upadica/ Bogdana Milutina Nešova. Ja svoje rođake i mudre ljude cijenim, slušam pažljivo bez razlike na političku pripadnost, slušam sve kvalitetne savjete.

Što se tiče amandmana koji su ovdje predlagani, prije svega, od strane CTU-a, ne znam da li smijem da pomenem. Jeste, bilo je i polemike ovih dana u medijima. Nijesam konsultovao sve pojedinačno, ali jesam konsultovao gro predstavnika koji nešto znače u agencijskom biznisu u Crnoj Gori. Njih niko nije zvao da intervjuiše, ali jeste one koji su bili protiv zakona. Ja nemam problem sa tim, poštujem slobodu riječi. Dakle, oni koji nešto znače u agencijskom biznisu u Crnoj Gori, koji pokrivaju skoro 60% tržišta Crne Gore, su bili više nego saglasni. Ja sam ispoštovao određene ljude da treba da uvrstimo ovaj sistem, međutim, treba da znate i činjenicu da smo imali zahtjeve shodno nekim direktivama, uslugama da se njima nametne krovna organizacija koja će ga ih reosigurava, da koristimo neke komparativne primjere iz okruženja koji izlazi na 300.000 eura. Nijesmo to uradili, smatramo da treba i mali da žive. Ne vidim da smo im time nametnuli nekakav poseban namet, ali tu smo i da o tome razgovaramo. Nijesmo imali apsolutno, niti smo do sada pravili ikakav stimulatívni ambijent za četiri, pet zvjezdica. Niko tim ljudima nije davao novac. Sve stimulatívne efekte koje zakon poznaje jesu stimulatívna /prekid/ za organizovanje manifestacija u Crnoj Gori, a ne za hotelijere. Postoje stimulatívni efekti za razvojne zone turizma na sjeveru Crne Gore. Nadam se da se slažemo da treba napraviti neki ravnomjerniji regionalni razvoj i napraviti stimulatívne mjere za sjever.

Dakle, nema stimulatívni mjera, osim činjenice da dok god traju efekti naplate komunalnog opremanja po starom zakonu, oni će imati pravo da ih naplate, ali da opreme svoju parcelu. Prema tome, ne znam gdje u zakonu piše da bilo ko od velikih hotelijera ili četiri i pet zvjezdica operatera ima pravo na bilo kakav stimulans iz budžeta. Ja to nijesam vidio, niti sam ga u zakonu gdje zapisao.

Dakle, još jednom - bilo je priče o javnoj raspravi. Ja nijesam vodio javnu raspravu za ovaj zakon, došao sam kasnije. Vodio sam javnu raspravu samo za jedan zakon i nema kuće u Crnoj Gori koja me pozvala da nijesam lično otišao. Zaista se trudim da otvoreno radim svoj posao, da saslušam svačiju namjeru i svačiju ideju i ukoliko je smatram, zajedno sa saradnicima naravno.../Upadica/ Išao sam u kuće u koje su me zvali, ja ne dolazim nepozvan. To je razlika između plave i ove kravate koju ste pomenuli. /Prekid/ Suština priče je vrlo jednostavna, pokušali smo /prekid/ sve činioce u turističkom biznisu. Saglasan sam sa tim da imamo ozbiljne falinke. Trudimo se da ih ispravimo i nadam se da ćemo ih zajedno svi mnogo lakše ispraviti nego suprostavljeni.

Hvala svima još jednom.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 21:37:49)

Hvala i Vama, ministre Raduloviću.

Vidite, uvažene kolege, da nije samo srce demokratije Parlament, nego i mjesto gdje se i rođaci upoznaju ako treba. To je novi kvalitet. Bilo je vrlo korektno.

Proceduralno?

Izvinite što sam izazvao ovu proceduralnu reakciju.

BRANKO RADULOVIĆ (28.12.17 21:38:12)

Mi smo veliko bratstvo i vrlo kvalitetno bratstvo - ne hvalimo se kao neki. Mene je život ponio drugim tokovima, ja sam bio po svijetu. Njegov đed i moj otac su bili veliki drugari, živjeli smo u istom dijelu grada. Mogu biti braća, a nebraća, a oni su bili braća po plemstvu i drugari. To je vrlo veliko u Crnoj Gori. Milo mi je što smo se noćas sreli, nijesmo se ni znali. Imali smo jednu konstruktivnu priču sa jedne i sa druge strane za dobro Crne Gore. Sad mi ovo daje drugo pravo - ili da se više ne javljam, ili da budem kritičniji.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 21:38:57)

Vidite kako u dobrom smjeru ovo ide. Znači, imali smo jednu korektnu raspravu, vidjeli smo da su neki amandmani koji su usvojeni izazvali i kvalitativan pomak, što smo se složili poslanik Radunović i ja i ostale kolege koje su diskutovale i sad smo završili po ovoj tački dnevnog reda, a izjašnjavamo se kad i o ostalim tačkama.

Prelazimo na razmatranje Predloga zakona o državnim službenicima i namještenicima.

Ovlašćeni predstavnici Vlade su Suzana Pribilović, ministarka javne uprave i Danijela Nedeljković-Vukčević, generalna direktorica Direktorata za državnu upravu.

Izjuestioci odbora su: Miloš Nikolić, Zakonodavnog odbora i Danijel Živković, Odbora za politički sistem, pravosuđe i upravu.

Otvaram pretres i pitam da li predstavnica Vlade želi dati dopunsko obrazloženje. Želi. Izvolite, ministarko Pribilović.

SUZANA PRIBILOVIĆ (28.12.17 21:39:47)

Uvaženi predsjedniče, poštovane poslanice i poslanici,

Podsjetiću vas da je Strategijom javne uprave za period 2016 - 2020. kao jedan od glavnih prioriteta prepoznato unapređenje standarda i procedura za izbor kandidata za najviše rukovodeće pozicije, konkretno za starješine organa i kategoriju visokorukovodnog kadra. Ovo iz razloga jer je, prema posljednjim izvještajima SIGME, koji su bili osnov i za ocjenu Evropske komisije u izvještaju o napretku, konstatovano da se prema važećim zakonskim rješenjima starješine organa van državne službe i da nije jasna granica između političkih imenovanja i izbora profesionalnih službenika.

Takođe, u izvještajima se ističe da za starješine organa nijesu propisane jasne procedure selekcije, kao ni za kategoriju visokorukovodnog kadra, već da su samo formalno obuhvaćene državnom službom, što ne garantuje dovoljno visoke profesionalne standarde. Kod navedenog, u Izvještaju Evropske komisije o napretku Crne Gore za 2016. godinu ukazano je da Crna Gora treba da dodatno unaprijedi normativni okvir za službenički sistem u cilju pune primjene zapošljavanja po sistemu zasluga, mobilnosti kako na centralnom, tako i na lokalnom nivou, kao i objektivne procedure za prestanak radnog odnosa visokih službenika.

Predlog zakona o državnim službenicima i namještenicima Vlada Crne Gore utvrdila je na sjednici 7. decembra 2017. godine. O tekstu zakona sprovedena je javna rasprava i obavljena neposredna komunikacija sa predstavnicima Evropske komisije, od koje smo dobili pozitivno mišljenje.

Ukratko ću se osvrnuti na najznačajnije novine koje su predložene u tekstu predloga. Starješine organa uprave se prepoznaju kao posebna kategorija na koji način se jasno precizira njihov položaj ovim zakonom. Izmijenjeni su uslovi za vršenje poslova u svim kategorijama. Zatim umjesto važećih koraka za popunu slobodnog radnog mjesta koje podrazumijeva sprovođenje internog oglasa unutar državnog organa, internog oglasa između državnih organa, javnog oglasa i

konkursa, kao prvi korak se predlaže popuna radnog mjesta raspoređivanjem u skladu sa zakonom.

Takođe, umjesto internog oglasa unutar državnog organa i internog oglasa između državnih organa Predlog zakona sada poznaje samo interni oglas. Na ovaj način pojednostavljena je procedura popune radnih mjesta. Predlaže se mogućnost zasnivanja radnog odnosa na određeno vrijeme bez javnog oglasa i to sa licima koja nijesu izabrana po nekom od javnih oglasa, a nalaze se na listi za izbor kandidata i o kojima organ za upravljanje kadrovima vodi evidenciju na osnovu prethodno pribavljene saglasnosti tih lica.

Uvjerjenje o zdravstvenoj sposobnosti dostavlja se samo od strane izabranog kandidata, čime se pojednostavljuje procedura i smanjuju troškovi kandidatima. Lista za izbor kandidata umjesto sadašnjih pet ima tri kandidata, osim ukoliko su isto ocijenjeni ili ako je oglas raspisan za veći broj izvršilaca, a novina je da se ne radi o rang listi već o listi za izbor kandidata. Postupak selekcije obuhvata provjeru znanja, vještina, sposobnosti i kompetencija u zavisnosti od kategorije, što za rezultat treba da ima odabir najboljeg kandidata za konkretno radno mjesto. Pored važećeg opšteg pravila o delagiranju ovlašćenja, prepoznate su i situacije u kojima o određenim pravima odlučuje lice iz visokorukovodnog kadra, a to je kod odluke o izboru u ministarstvima i donošenja rješenja o ocjenjivanju. Predlaže se profesionalizacija disciplinske komisije i komisije za žalbe, predlaže se uvođenje instituta vršioca dužnosti, predlaže se drugačiji način ocjenjivanja državnih službenika i namještenika, a poseban za starješine organa uprave visokorukovodni kadar. Predlaže se obaveza državnog službenika, odnosno namještenika da prije pokretanja spora pred nadležnim sudom podnese predlog za rješavanje spora putem arbitraže, odnosno mirno rješavanje radnog spora. Predlaže se propisivanje zastarjelosti potraživanja iz radnog odnosa, pooštavanje težih povreda službene dužnosti i dodatni uslovi za prestanak radnog odnosa po sili zakona i suspenzije u slučaju pokretanja krivičnog a ne samo disciplinskog, kao što je sada slučaj.

Hvala vam na pažnji.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 21:44:22)

Hvala Vama, ministarko.

Da li se neko od izvjestioca javlja za riječ? Ne javlja.

Onda dajem riječ prvom prijavljenom Željku Aprcoviću. Izvolite, poslaniče Aprcoviću.

ŽELJKO APRCOVIĆ (28.12.17 21:44:34)

Zahvaljujem, predsjedniče. Uvažene kolegice i kolege poslanici,

Pred nama je Predlog zakona o državnim službenicima i namještenicima i u uvodnom obrazloženju ministarke javne uprave shvatili smo posebne intencije i ciljeve koje ovaj zakon donosi. Osnovna karakteristika ovog zakonskog rješenja leži u tome da je i Ministarstvo javne uprave, koje je novoformirano ministarstvo, faktički mlado ministarstvo, od novembra prošle godine prepoznalo u saradnji sa Evropskom komisijom da je trebalo jednim cjelovitim rješenjem zakonski koncipirano ustanoviti kako i na koji način doći do poboljšanja efikasnosti rada državnih službenika i namještenika. Osnovne smjernice zakona su da ćemo u narednom periodu dobiti punu profesionalizaciju državnih službenika i namještenika. Takođe, postićemo punu njihovu odgovornost u ostvarenju javnih funkcija koje obavljaju kako na nivou državne uprave, tako i na nivou lokalne uprave. Posebna pozitivnost predviđenog zakona jeste profesionalizacija disciplinske komisije i komisije za žalbe iz razloga što u prethodnom periodu smo bili svjesni činjenice da disciplinske komisije kako u okviru državne uprave, tako i u okviru lokalne uprave nijesu funkcionisale na najbolji mogući način iz prostog razloga što smo mi tradicionalno društvo i ne želimo da se zamjeramo. Upravo profesionalizacijom ovih komisija doći ćemo do većeg stepena obavljanja funkcija koje su zakonom predate da obavljaju i državni službenici i namještenici.

Takođe, interni oglas za popunjavanje radnih mjesta je jedna novina koja je jako dobra iz

prostog razloga što u okviru državnih organa možemo na lakši, adekvatniji način da popunjavamo radna mjesta i pri tome uzimajući u obzir činjenicu da sada liste kandidata se smanjuju sa pet na tri, ustvari od ta tri kandidata moguće za popunjavanje određenog mjesta i obavljanja određenih poslova možemo da izaberemo najkvalitetnijeg kandidata koji će da odgovori svojim obavezama u okviru organa državne uprave.

Pojednostavljuje se procedura zbog toga što zainteresovani kandidati koji apliciraju za posao u okviru državne uprave ne moraju, shodno odredbama zakona, da pribavljaju Uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti. Tek nakon prijema ako bi bili najbolje ocijenjeni kandidati, bi imali obavezu da zdravstveno uvjerenje prilože kao dokaz da su mogli da apliciraju na navedeni oglas.

Sa aspekta onoga što jeste podjela vlasti, tj. rukavca vlasti: zakonodavna, izvršna i sudska, zajedno sa kolegama sam se usudio da amandmanski djelujem na predloge zakone kako bi se sačuvala autonomnost Skupštine, odnosno njena samostalnost. Želim da kažem da smo naišli na razumijevanje od strane ministarke javne uprave gospođe Pribilović, koja je prihvatila 13 amandmana kojim se precizira da svi zaposleni u Skupštini, odnosno novozaposleni ne moraju da prođu proceduru kao ostali koji prvi put zasnivaju radni odnos u smislu pribavljanja potrebnih potvrda od Ministarstva finansija da postoje opredijeljena sredstva za isplatu ličnih primanja tih novozaposlenih. S obzirom na činjenicu da Skupština ima svoj Budžet, da je samostalna u radu, da je zakonodavni organ, sasvim je logično da u okviru raspoloživih sredstava i u skladu sa odredbama zakona, kako to i zakon precizira, može da prima određene kadrove, da popunjava određena mjesta i pri tome da ima sopstvenu unutrašnju proceduru kako i na koji način se vrši provjera znanja kandidata i kako i na koji način ti kandidati zasnivaju radni odnos u okviru Skupštine. Ovo nijesu nova rješenja iz razloga što i uporedna zakonodavstva i zakonodavstvo u okruženju prepoznaju ovakav sistem, odnos prema Skupštini kao najvećem zakonodavnom organu. Smatram da je upravo predlagač zakona shvatio motivaciju i ciljeve predloženih amandmana, te su isti postali sastavni dio Predloga zakona, kao i da će ovakve norme kakve su predložene u Zakonu o državnim službenicima i namještenicima dovesti do konačnog cilja profesionalizacije i ukupno boljeg kapaciteta svih organa državne uprave.

Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 21:49:47)

Hvala i Vama.

Sada riječ ima poslanik Branko Radulović.

Neka se pripremi poslanik Milorad Vuletić.

BRANKO RADULOVIĆ (28.12.17 21:49:57)

Ministarko Pribilović, ja ne znam da li znate kakav imate problem i kako da ga riješite.

Ja sam bio neki koordinator ovoga našega programa kojeg su ocijenili da je izuzetno kvalitetan. Jedan od glavnih problema mi je bio što da učinimo sa javnom upravom? Ona je preglomazna, 30% ima viška, neefikasna, dosta korumpirana, nepotizam vlada u njoj. Kako da od nje napravimo javnu upravu koja će biti u funkciji građana, u funkciji države? Gdje se ona zavisno od vlasti nikada neće promijeniti samo ministar na čelu. To je veliki problem, ogroman problem.

Ja sam ovo detaljno proučio, proučio sam i ovu javnu raspravu, ali su kasni sati, ne znam kako se kaže kad je 10 uveče. Da li je to rano ili kasno - kako za koga.

Znači, za većinu radnih građana Crne Gore to je kasno, pa neću onda mnogo jer ima dosta izazovnih tema.

Ne znam što vi treba da uradite, da resetujete svu javnost, svih 60 hiljada ljudi i da kažete fino, pošteno sad da je 30% višak. To trebamo ne prirodnim odlivom, kad neko ide u penziju ili daleko bilo ranije otiđe gore, nego zato što ne može da ovo izdrži, ovoliki broj u javnoj upravi, ovoliki broj lokalnoj samoupravi. O tome ću pričati. Ima jedan moj veliki prijatelj problem zbog Vas u Nikšiću, što ste uradili dok ste bili potpredsjednica Budve.

Što treba uraditi? Toliko nekvalitetnog kadra zato što je pripadao određenoj političkoj partiji i

govorio sam prethodnom ministru da mrzim, prezirem i sve da dođe neko da upravlja Crnom Gorom zato što je iz Komana, ili iz Stare varoši. To je budalaština najveća na svijetu.

Dobru ste stvar uradili što ste ovđe napisali, gledao sam finansijska sredstva i pametno ste uradili što nijeste ništa rekli. Samo što ste rekli da će biti potrebna dopunska finansijska sredstva za realizaciju u Budžetu 2018. godine, ne precizirajući za što. Zate li koliko treba? Ako biste te ljude stavili da budu poljoprivrednici, de ga je ministar poljoprivrede? Koliko treba, ministre finansija, za jedno radno mjesto u poljoprivredi? 10 do 12 hiljada. Ako biste ih stavili u industriju, preko 25 hiljada. Ako biste ih stavili u visoke tehnologije, 50 do 60 hiljada. Kako zbrinuti te ljude? To je veliki problem danas u Crnoj Gori.

Znači, ne znam što da kažem. Volio bih da vi nešto uradite da ja ili moji ne čine to pa da kažu da se svetimo. Nećemo to da uradimo, nećemo javnu upravu tako da učinimo, jer nemamo novih 40 hiljada ljudi da odmah prebacimo tamo. Zato treba obuka.

Morate da napravite akcioni plan. Što ćete da uradite sad da ne kažem koliko jer ne znam koliko ćete biti na vlasti. Što ćete iduće godine da učinite, kako ćete da napravite efikasnu javnu upravu, kako će te E upravu da uvedete? Razumijete li što Vam kažem? Kako ćete papirologiju da bacite? Kako ćete onoga da kontrolišete koji partijsku pripadnost ili svaku drugu pravi ispred sebe, a ne svoju struku? Da li ćete na kraju da vas pitam, 60 hiljada ljudi da koristite kao biračko tijelo ili kao dobro Crne Gore? To je veliki problem kako iz tog sistema preći na ovaj sistem.

Ne znam što da Vam savjetujem. Samo napravite akcioni plan i počnite da prevodite to što je potreba Crne Gore prema broju, stručnosti i efikasnosti. To je jedan od velikih problema. 99,99% je kriv DPS, 1% jedinstveni SDP, a bogami i neki iz opozicije o kojima ću pričati u drugoj tački. Iz opozicije su krivi, a ne iz Demokratskog fronta.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 21:55:11)

Hvala Vam.

Sada riječ ima poslanik Milorad Vuletić, a neka se pripremi poslanik Goran Danilović.

MILORAD VULETIĆ (28.12.17 21:55:19)

Zahvaljujem, gospodine predsjedniče.

Uvažene dame i gospodo poslanici, poštovani predstavnici Ministarstva sa ministarkom na čelu, uvaženi građani,

Ja ću vrlo kratko, jer cijenim da je ogroman dio moje pripremljene diskusije već apsolviran u uvodnom obrazloženju gospođe ministarke i naravno kolege Aprcovića.

Ono što želim da kažem je kad su ovi sistemski zakoni u pitanju, vrlo je bitno to prvo čitanje. /Upadica/

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ:

Poslaniče Bulatoviću, da ne ometamo poslanika Vuletića. Molim Vas za pažnju. Izvolite.

MILORAD VULETIĆ (28.12.17 21:56:58)

Vrlo je bitno to prvo iščitavanje koje se odvija na matičnom odboru. Ja sam već u dva, tri mandata bio član tog Odbora za politički sistem, pravosuđe i upravu i imao sam prilike u debati sa predlažačem zakona, posebno kad su u pitanju sistemski, kao i ostali poslanici članovi Odbora i

zainteresovani poslanici da dođemo od odgovarajućih stavova, mišljenja, kroz sučeljavanje različitih pogleda na pojedine pravne institute koji se tiču određenih propisa. Tako i ovoga i osjećam se u jednom dijelu malo hendikepiranim iako sam izčitao detaljno zakon, ali do nekih saznanja do kojih sam došao, cijenim da se radi o jako dobrom zakonu iz prostog razloga što u odnosu na zakon iz 2011. godine, važeći, ovaj zakon unapređuje umnogome politiku od početka zapošljavanja državnih službenika i namještenika, pa sve što prati dalje taj trend oko kategorizacije radnih mjesta, od prava i obaveza, od vrsta odgovornosti, formiranja profesionalnih tijela, komisija za žalbe i komisija disciplinskih kao profesionalnih organa koji po pet godina odraduju taj posao i za koji su plaćeni. To mislim da je dobro.

Ono što sam rekao da je jako bitno da samo apsolviram dvije, tri stvari koje su, po mom mišljenju, jako značajne. Ovim novim predlogom su preispitana rješenja koja se odnose na postupak zapošljavanja, period zapošljavanja, izbor kandidata, ocjenjivanje, napredovanje visoki rukovodni kadar, status, broj i mandat članova komisije za žalbe, kao i uvođenje instituta vršioca dužnosti. Predloženim rješenjem je dodatno unaprijeđen normativni okvir za službenički sistem, stvoreni uslovi za kvalitetnije upravljanje ljudskim resursima, u smislu zapošljavanja i napredovanja po sistemu zasluga, te jačanje profesionalizma, odgovornosti, otvorenosti i efikasnosti kako na državnom, tako i na lokalnom nivou.

Takođe, predlaže se i niz novina u oblasti zapošljavanja, skraćuju se i pojednostavljaju procedure zapošljavanja, te unapređuju interne procedure transfera kadrova između i unutar državne uprave. Unapređuje se sistem nagrađivanja, poseban naglasak je stavljen na veću profesionalizaciju i odgovornost najviših rukovodećih kadrova.

Da se ne bi ponavljao u odnosu na ono što smo imali prilike da čujemo, kao što sam rekao, od predlagača zakona i kolega koji su učestvovali u diskusiji, ja ću podržati ovaj Zakon i predlažem da to urade i ostale kolege poslanici.

Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 21:59:27)

Hvala Vam.

Riječ ima poslanik Goran Danilović, a neka se pripremi poslanica Branka Bošnjak.

GORAN DANILOVIĆ (28.12.17 21:59:39)

Uvaženi građani, kolegice i kolege, gospodine Brajoviću, gospođu Pribilović,

Naslijedili ste Strategiju reforme javne uprave i bili ste obavezni ranije da predložite, kao novo Ministarstvo, zakon. Da li ste uradili dobro posao, ostavićemo vremenu da pokaže, a neću propustiti priliku iako je samo pet minuta da Vam ukažem na nešto što nijesam propuštao priliku da ukazujem ni ranije, gdje god sam bio.

Sistemska zakon, i ovaj i sljedeći, vrlo važan upravo sa ovog stanovišta. Sljedeći mislim na Zakon o lokalnoj samoupravi, ne izmjene i dopune zakona, nego novi zakon, u ovo vrijeme ponoćno i pred Novu godinu, svakako mogli ste vi ovo sve i prije, ali zašto biste žurili, nijeste ni očekivali vjerovatno ni djelićem opoziciju u Parlamentu.

Želim istovremeno i da komentarišem, ali i da postavljam pitanje. Kako ste riješili problem, ako ste to ikad doživljavali problemom, visokorukovodnog kadra? Vi ste sada Ministarstvo koje bi trebalo da se bavi usaglašavanjem kad je u pitanju javna uprava svega onoga u ministarstvima što nam je obaveza, pa i Strategijom reforme javne uprave, koliko se ja u to razumijem. Kako ste to ovdje riješili u ovom zakonu?

Samo da pročitam zbog javnosti nekoliko vrlo važnih stvari. Dakle, u sistemu kategorizacije stoji pet kategorija, izvinjavam se na ponavljanju, odgovarajućih nivoa u okviru pojedinih kategorija, sa opštim opisom poslova, pojedinačno po kategorijama, pa dakle imamo visokorukovodni kadar koji mora imati sedmi nivo, sedmi jedan nivo. Tako se čita pravilno? Pa onda je sljedeći nivo ekspertska rukovodni kadar, pa je onda ekspertska kadar. Kad pogledate na nivou lokalne uprave šta to znači, onda vam je jasno da niko ne zna zbog čega je neko ekspertska

kadar. Visokorukovodni kadar je i dalje nedodirljiv. Znam da su i Vama kao i minulim ministrima pisali uglavnom predloge zakona, ovaj ne mora da se usaglašava ni sa jednom direktivom Evropske unije, što je pogibeljna stvar za nas. Da imamo sa čim da usaglasimo, mogli bismo znati o čemu se radi. Ali, način na koji ste vi ovdje sad predvidjeli da se visokorukovodni kadar, naravno idem u krajnost, može zaposliti ili na poziciju visokorukovodnog kadra isključivo javnim konkursom. Bio bih vam neuporedivo zahvalniji da je ovo izostalo. Sve drugo bih uradio javnim konkursom, ali visokorukovodni kadar nikad. Nikad. To što vi radite je prvo pokazatelj da je nedostatak iskustva, izvinite vrlo sam grub, ali mislim da znam o čemu govorim, visokorukovodni kadar treba da podijeli sudbinu, treba da bude dio administracije koja se mijenja. Visokorukovodni kadar se šalje na račun ministara i vaših i sutra će naših. Ovo je za opoziciju, biću vrlo grub i izvinjavam se što tako govorim, gotovo nerješiv problema sutra kad dođe na vlast. Visokorukovodni kadar je nemoguće smijeniti, visokorukovodni kadar ovako zacimentiran novim zakonom postaje problem, ne rješenje problema. Vi možete, nešto ste promijenili i taj visokorukovodni kadar sad može odlukom starješine organa biti premješten u okviru organa da radi posao zahvaljujući onome što je procjena starješine. Ja sam radiji kad već imam problem, da ga imam sa biranom ličnošću, dakle ministrom, njegova odgovornost, nego da imamo problem sa ljudima iz sjenke koji upravljaju cijelim sistemom. Pa gdje to postoji da, izvinite biću sad brutalan, direktora policije birate na konkursu? Ja da se pitam i kad se budem pitao, u okviru neke koalicije, biraće se zajedno sa ministrom i ići će zajedno sa ministrom, ili će makar ministar dobiti pravo da u prvom mjesecu svog mandata zamijeni nekoga koga imenuje ili postavlja, a ne da po isteku roka, a do tog isteka roka, visokorukovodnom kadru ničim i ništa ne možete. Znate koliko ih ima u Crnoj Gori?

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 22:04:40)

Poslaniče Daniloviću, samo polako. Privodite kraju izlaganje.

GORAN DANILOVIĆ (28.12.17 22:04:45)

Hoću. Rekao sam da je malo pet minuta. Žao mi je beskrajno što na ovu temu pričamo u ovaj sitan sat, vратиće se i vama ovo kao bumerang. Ja znam da ovako misle svi ljudi koji znaju šta je državna uprava, javna uprava. Ovo, zbog toga što nije imalo s čim da se usaglašava, je podvala. Ništa nijeste uradili sa visokorukovodnim kadrom, dobili smo nešto što se zove uz to ekspertska rukovodni i još i ekspertski kadar. Kad to svedete na nivo, neko se interesovao od mojih kolega opozicionara o čemu se radi, vi možete donekle da upravljate sa ljudima do određenog nivoa. Ovi ljudi su problem sistema, ovi ljudi su problem izbornih procesa, ovi ljudi znaju mnogo više, izvinite ne vrijeđam, ali od mnogih ministara koji njima upravljaju i upravljaju ministrima i nikad se s vama ne bi zamijenili. Zbog toga što je lakše smijeniti Vas, gospođu Pribilović, nego bilo kog iz vašeg Ministarstva koji je visokorukovodni kadar. Njega, ako ne pristaje ili, ne daj bože, ne bude bolestan, ne možete smijeniti nikako. Ništa nijeste uradili tim povodom.

IPREDSJEDNIK VAN BRAJOVIĆ (28.12.17 22:06:02)

Hvala Vam.

Sada riječ ima poslanica Branka Bošnjak. Ona je posljednja prijavljena. Izvolite.

BRANKA BOŠNJAK (28.12.17 22:06:10)

Zahvaljujem, predsjedniče Skupštine.

Zaboravih da Vam kažem da me sve više podsjećate na predsjednika Ranka Krivokapića

po ponašanju. Znam da Vam to ne prija, ali obzirom da u sitne sate donosimo i raspravljamo o krupnim temama, to mi sve više liči na Ranka Krivokapića pred Novu godinu. Morala sam da kažem. Znam da Vam teško pada, ali to je istina.

Ministarko Pribilović, mislim da ste pretežak za Vaša pleća uzeli zadatak na sebe sa ovim zakonom. Neću reći na nejaka pleća, ili žene su slabiji pol, jer žene znaju nekad da iznenade i da se pokažu mnogo žilavijima i jačima nego ovaj navodno jači pol. Hoću da se nadam da ćete možda nešto uraditi, ali da je teško - preteško je.

Preko 60.000, čak prema informaciji nekog sindikata 68.000 građana Crne Gore je zaposleno u javnoj upravi. To je toliko, što bi mlađi tinejdžeri rekli, "nabudžena" cifra, a svi znamo i radi čega i kako se došlo do tog broja. A koliko su oni ustvari i neprofesionalni i neefikasni imamo prilike vrlo često u nekoj neposrednoj komunikaciji sa njima i da zaključimo.

Ja ću vam reći jedan primjer, neću reći u kom državnom organu, ali u komunikaciji sa jednom zaposlenom u tom organu rekla mi je: "Vrlo mi je interesantno, baš mi se sviđa to mjesto poslanika, kako se zapošljava da postaneš poslanik?" To su vam ljudi koji rade u državnoj upravi. Osoba koja i ne zna da se poslanici biraju, kako se biraju i da se oni ne zapošljavaju. Takvih, vjerovatno to nije iznimka i to nije jedini slučaj, vjerovatno imate na tone. A zašto imate? Zbog toga što se gledala partijska knjižica, gledalo se čiji je ko, nepotizam je odradio svoje i imate ogroman broj nestručnog kadra. A onda ti koji ne znaju, oni su najbezobrazniji, a imaju dobra leđa i tako se ponašaju. Vjerujem da ucjenjuju i vas, jer im može biti. Niti hoće da rade, niti znaju šta, a prave se da znaju sve. A onda gledate u sitna crevca nekima kad se jave na konkurs, da li znaju perfektno engleski jezik iako ustvari za pojedina mjesta i nije potrebno perfektno znanje engleskog jezika, ali sve u državnoj upravi je kreirano prema pojedincima ili nekom pojedincu koga treba da primite na neko radno mjesto.

Ja znam kako se pravila sistematizacija u Skupštini, a to će mi potvrditi bivši sekretar - prema zaposlenima koji već rade. Pa je onda nekome zaboga u jednom odboru traženo da zna francuski jezik, a ostalima svima engleski jezik, iz razloga što tamo već radi neko ko zna francuski jezik. Ali, ako tako krenemo da pravimo sistem, ne idemo nigdje.

Ono što meni ne uliva nadu jeste to što, ma koliko vi govorili da će sad profesionalno, pa neke komisije, pa se vrše odabiri, vi da ste htjeli zaista da bude profesionalno, ne biste dali ovim starješinama organa ipak da se oni određuju između troje. A zašto bi se oni određivali između troje, zašto to ne bi bio neko ko ima najviše poena? Otkud opet diskreciono pravo njima posle svega da odrede ko će? To bi bilo u redu ukoliko imaju isti broj poena, pa kažete - neka starješina organa intervjuiše, pa od ovih sa istim brojem poena da izabere pravu osobu. Ali to niste uradili. I znam kroz Upravu za kadrove kako sve ide i koliko je sve to ustvari jedna improvizacija. Ne vjerujem da će sada biti mnogo bolje, a posebno što znam da gubitak ogromnog broja birača koji ucjenom glasaju vlast baš zbog toga što rade u državnim organima, da će se DPS toga tako lako odreći i da će smanjiti administraciju na potreban nivo i učiniti je efikasnijom, jer znaju da kidaju granu na kojoj je sjede. Hoću da vjerujem da ćete nešto da uradite, ali znam da je to preteško i evo živi bili pa ćemo se sretati još, pa ćemo vidjeti šta ste u svemu tome uradili. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 22:11:29)

Hvala Vam, poslanice Bošnjak.

Ne morate da pominjete, što se mene tiče, ranije predsjednike, ali to su vaši koalicioni lokalni partneri, pa možete koliko god hoćete.

Ovim smo završili diskusije prijavljenih po ovoj tački dnevnog reda.

Pitam predstavnike predlagača da li želi završne napomene. Želi.

Izvolite. Ministarka Pribilović.

SUZANA PRIBILOVIĆ (28.12.17 22:11:59)

Zahvaljujem na iznijetim izlaganjima, komentarima i sugestijama. Ono što stvarno mogu dati kao obećanje jeste da će Ministarstvo javne uprave, na čijem sam čelu, u narednom periodu

preduzeti sve da realizuje Strategiju reforme javne uprave koja je usvojena 2016. godine. Na dobrom putu smo da to i postignemo. Još jednom moram ponoviti jeste da je u smislu profesionalizacije i depolitizacije službeničkog sistema ovo zakonsko rešenje Evropska komisija pohvalila kao jedan veliki iskorak. Hvala vam.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 22:12:39)

Hvala Vam.

Ovim smo pretres završili po ovoj tački dnevnog reda, a izjašnjavamo se kad i o ostalima.

Prelazimo na Predlog zakona o lokalnoj samoupravi. Ovlašćeni predstavnici Vlade su Suzana Pribilović, ministarka javne uprave i Jadranka Vukčević, generalna direktorica Direktorata za lokalnu samoupravu.

Izjave odbora su Danijel Živković Zakonodavnog odbora i Marija Čatović Odbora za politički sistem, pravosuđe i upravu.

Otvaram pretres.

Da li predstavnica Vlade želi dati dopunsko obrazloženje? Želi.

Izvolite, ministarko Pribilović.

SUZANA PRIBILOVIĆ (28.12.17 22:13:08)

Hvala Vam, predsjedniče.

Predlog zakona o lokalnoj samoupravi kao sistemski zakon za ovu oblast koji razmatramo na današnjoj sjednici u potpunosti je usaglašen sa Ustavom Crne Gore i Evropskom poveljom o lokalnoj samoupravi, koju je Skupština Crne Gore ratifikovala 2008. godine sa posebnim akcentom na jačanje demokratije i decentralizacije vlasti.

Jedan od osnovnih razloga za njegovo predlaganje je potreba da se unaprijedi funkcionisanje i rad jedinica lokalne samouprave, kao i jačanje njihovih kapaciteta, što je i prepoznato kao i jedna od ključnih aktivnosti u procesu reforme javne uprave. Predlog zakona o lokalnoj samoupravi zadržava dosadašnji koncept lokalne samouprave po pitanju jednostepenosti, monotipnosti oblika lokalne samouprave i jednake nadležnosti, dok su predložena nova rješenja u funkciji unapređenja načela na kojima i počiva sistem lokalne samouprave: načelo profesionalnosti, odgovornosti, otvorenosti, efikasnosti rada organa lokalne samouprave.

Najznačajnije novine sadržane u Predlogu zakona o lokalnoj samoupravi odnose se na sljedeće: imamo precizniji način sazivanja prve sjednice novoizabrane skupštine; pitanje trajanja mandata skupštine opštine, kao i pitanje raspuštanja i skraćanja mandata skupštine opštine, te pitanje raspisivanja izbora za skupštinu opštine u slučaju prestanka mandata, prije isteka vremena na koji je izabrana.

Imajući u vidu da skupština opštine obavlja značajne funkcije, propisano je da funkcija predsjednika skupštine bude isključivo profesionalna. Unaprijeđena su rješenja koja su se odnosila na pitanje u vezi sa odgovornošću glavnog administratora, menadžera, starješine organa lokalne uprave, rukovodilaca stručnih i posebnih službi, propisivanja jasnih razloga kada navedenim licima može prestati mandat, odnosno kada se mogu razriješiti.

Takođe, jedna od novina ovog zakona je detaljno regulisanje statusnih pitanja zaposlenih u jedinicima lokalne samouprave, jasna kategorizacija radnih mjesta i zvanja lokalnih službenika i namještenika, kao i nova pravila i procedure za popunu radnih mjesta u lokalnoj samoupravi koja treba da obezbijede profesionalizaciju lokalne samouprave na svim nivoima.

U cilju upravljanja ljudskim resursima u opštini, propisano je da predsjednik opštine donosi kadrovski plan u roku od 30 dana od dana donošenja budžeta. Uvođenje ovog instituta ima za cilj da se obezbijedi blagovremeno planiranje kadrova i da se zapošljavanje ograniči na raspoloživa sredstva u budžetu.

Jedna od izuzetno važnih novina jeste kada skupština opštine i predsjednik opštine donose odluke i druge akte, organi lokalne uprave vrše pripremu i procjenu analize tih odluka i drugih propisa tzv. ...., sa obavezom da ta procjena analize bude dostupna javnosti.

Profesionalizacija komisije za žalbe i disciplinske komisije, dosadašnja zakonska rješenja na osnovu kojih je svaka jedinica lokalne samouprave imala disciplinsku komisiju pokazala se kao neadekvatno rješenje, pa se novim zakonskim rješenjima pribjegli njenoj profesionalizaciji radi uštede ekonomičnijeg i efikasnijeg vođenja disciplinskog postupka.

Na kraju, vjerujemo da ćemo donošenjem Zakona o lokalnoj samoupravi obezbijediti unapređenje i poboljšanje funkcionisanja lokalne samouprave i kvalitetnije i efikasnije ostvarivanje prava građana na lokalnom nivou, odnosno da ćemo ostvariti konačan cilj da imamo zadovoljnog građanina koji će dostojanstveno ostvariti svoja prava pred organima lokalne samouprave. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 22:16:45)

Hvala i Vama, ministarko Pribilović.

Da li neko od investioaca želi riječ? Ne želi.

Onda dajem riječ Andriji Popoviću. Izvolite, poslaniče Popoviću.

ANDRIJA POPOVIĆ (28.12.17 22:17:00)

Poštovana Skupštino, uvaženi građanke i građani Crne Gore, crnogorske dijasporo, poštovani predstavnici i predstavnice Vlade,

Organi lokalne samouprave, njihova struktura, nadležnost i okvir djelovanja, kao i uloga ostalih organizacija i institucija na lokalnom nivou, ali i nas građana regulisano je i novim Zakonom o lokalnoj samoupravi.

Pored ovog zakona, rad lokalne samoupravne je detaljnije uređen i statutom koji donosi skupština opštine grada, a koji je najviši pravni akt jedinice lokalne samouprave. Još i Evropska povelja o lokalnoj samoupravi iz 1985. godine izražava uvjerenje da postojanje lokalne vlasti sa stvarnim odgovornostima mogu da osiguraju upravu koja će biti efikasna i bliska građankama, odnosno građanima. Lokalna uprava na našim prostorima sa birokratskom i hijerarhijskom strukturom, nedovoljnom stručnošću, nedovoljnim znanjem i pretjeranim procedurama koje koristi u svom radu, nije u stanju sada da prati stvaranje novog društva i njemu prilagođenog privrednog ambijenta. Nedostatak korisničke orijentacije, prilično nizak nivo razumijevanja i korišćenja principa i mehanizama dobre uprave, korisnička orijentacija, efikasnost, participativnost, nepristrasnost, transparentnost, profesionalizam itd. za posljedicu imaju lošiji kvalitet usluga.

Godinama unazad u lokalnim samoupravama zapošljavano je mimo ikakvog reda. Bez obzira ko čini vlast u tim opštinama, sadašnja vlast na državnom nivou ili opozicija, tačan broj zaposlenih u lokalnim samoupravama, evo ni dan danas ne znamo precizno iako ste vi pominjali nekih 12, 13 hiljada zaposlenih u lokalnim upravama. Osjeća se potreba za većim promjenama i stvaranjem novih lokalnih uprava koje će izvršavati osnovne upravne funkcije prema rastućim zahtjevima građana i građanki, razvijati lokalnu zajednicu koja će biti konkurentna i kao mjesto za život i kao mjesto za poslovanje. Iako su vidovi neposrednog učešća građana u rješavanju problema i odlučivanju na lokalnom nivou omogućeni Zakonom, činjenica je da se oni rijetko primjenjuju. S jedne strane, građani ne poznaju dovoljno ove mogućnosti učešća i nijesu uvjereni da će njihove inicijative dati rezultate, dok, s druge strane, predstavnici lokalnih vlasti obično ne rade ništa na promociji ovih instituta kod građana i građanki i nemaju svijest o potrebi uključivanja građana i saradnje sa građanima.

Što se tiče samog Prijedloga zakona o lokalnoj samoupravi, mislim da je to korak naprijed. Na kraju predlagač je prihvatio jedan amandman Liberalne partije koji se tiče lokalne samouprave. Prijatno sam iznenađen, obično to ne doživljavam od Vlade Crne Gore, od predstavnika Vlade, tako da ovo je jedan od rijetkih amandmana Liberalne partije koji je Vlada prihvatila. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 22:21:03)

Hvala, poslaniče Popoviću.

Riječ ima poslanik Branko Radulović, a neka se pripremi poslanica Branka Bošnjak.

BRANKO RADULOVIĆ (28.12.17 22:21:14)

Ministarko, 22 tačke imamo u vezi decentralizacije u našem programu. Znači, to je nešto što je evropsko pitanje, svjetsko pitanje, pitanje kolika je ravnoteža između državne vlasti i lokalne samouprave, kako, koliko im dati i što im dati. Sve potiče od para. Ukoliko imate fiskalnu decentralizaciju, nema ministra finansija, onda dajte i pare, i mogućnost, i sve. Ukoliko on raspolaže sa zemljom, takođe mu i tu dajete moć, snagu. Ukoliko napravite da oni građani iz opština koji žive tu i bitišu i rade doprinesu u poreskom sistemu priliv da ostaje to u velikoj mjeri toj opštini i tim ljudima, bilo kroz poreze ili kroz koncesije, onda mu dajete tu vlast i mogućnost. Međutim, ukoliko je taj korumpiran, pravi čuda i kaos i u odnosu na onaj opštinski budžet još i veću pljačku, onda se postavlja znak pitanja.

Imamo u ovom sistemu vlasti krivične prijave, zatvore, pljačke na najvećem nivou. Međutim, Katnić je rekao sad će da čisti dolje. Imamo jednog predsjednika opštine, pa drugog predsjednika opštine u Budvi u zatvoru - opljačkali stotine miliona. Pa predsjednik opštine Bar, pa mnoge krivične prijave u fioci za prethodnog predsjednika opštine Podgorica, ne znam Carine, marines, ovamo onamo. Pa onaj predsjednik Berana, pa onaj predsjednik oko vatrogasnih vozila. Čudo jedno - krađu gore krađu dolje. Šta da radimo onda? Kakvo je rješenje? Da li da izvršimo centralizaciju pa onda oni još više da krađu dolje, ili da ih zaustavimo pa da mi na vrhu gore krademo, pa onda će barem jedni krasti a ne i jedni i drugi krasti. Ludilo. Kako iz tog ludila iskočiti? Iskočiti opštim slobodnim izborima na svakom nivou, pa ako ostanu i gore i dolje lopovi - doviđenja, Crna Goro. Ukoliko ostanu odgovorni, sinhronizovani i dolje i gore, na državnom nivou pa Crna Gora i u opština i gore prođe kroz reviziju i vrate pare - dobro Crnoj Gori. Jesmo li razumjeli sad u čemu je problem? Problem je i dolje i gore. Ovo nije za smijeh, nego je stvarno. Možda je to smijeh iz nečega.

Znači, ministar, moj rođak, je rekao da će, ovo je vrlo važna stvar, velike su bile kritike na njegov račun iz lokalne samouprave. Ja stvarno nisam znao da smo toliko bliski, ali vidim sad po reakcijama da smo bliski po krvi i po svemu. Ja sam imao jedan press. Nisu ga prenijeli ovi tajkunski mediji koji zastupaju građansku opciju i ovi koji su bili veliki kritičari zato što sam dao cijelu projekciju. Ukoliko ministar, znači oko zemljišta, zaustavi kaos oko gradnje, onda je ministar ok. Ukoliko i Vi to uradite, to je ok. Znači, problem veliki je pljačka. Kako uraditi decentralizaciju? Ministre, rekao sam - kome daš pare, daješ mu snagu i moć, daješ mu autonomnost. Znači sve potiče od fiskalne decentralizacije. PDV onamo đe se stvara, a ne PDV koji je najbrži, najbrže se može naplatiti ide gore, a porezi u opštinama, oni oko imovine, ovoga, onoga, đe se naplaćuju, đe se ne naplaćuje ništa. Takođe oko koncesija, ali to je jedna druga priča.

Veliki je dalje problem, ministarko, da se vratim oko Budve, jednog mog velikog prijatelja, golgote koju prolazi, to je ogromna administracija. To je, bre, korumpirana administracija. Administracija u Budvi je ista ona koja je bila i prethodno. Ništa se nije promijenilo, isto rade kao ranije. Ministarko, moram ovo. Ovo je slika jednog mog velikog prijatelja.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 22:26:14)

Poslaniče Raduloviću, samo polako. Molim Vas privedite kraju diskusiju.

BRANKO RADULOVIĆ (28.12.17 22:26:22)

Ovo moram sad, molim Vas za jedan minut. Ozbiljno vam kažem. Ovaj čovjek ovdje na ovom balkonu prolazi gologotu. On protiv uredbе, bio je ministar Sekulić tada, i njemu se taj moj prijatelj obraćao, da ne imenujem toga čovjeka, gledate ga noćas. Dakle, ovaj čovjek je 10 godina plaćao ovaj stan, ova kafana se zove ovđe udbaška kafana. On sa svojom suprugom sudijkom je potkupio administraciju i ovaj nesrećni gore ne može da dođe do svojih prava. Ovo ovdje,

ministarko, treba da se poštuje Zakon o putevima, a ulica gradska treba da ima trotoar, s jedne ili sa dvije strane i pješačku stazu. Da li ovđe toga ima? Građevinska mafija to nije dala.

Ministarko, ovdje, kad ste vi bili dobro se sjećate, znači prethodna vaša funkcija je da /prekid/ može kao kafana, kao terasa, samo sa dva ili tri suncobrana bež boje. E sad zamislite ovoga nesrećnika gore koji su mu oduzeli parking, njegov prostor, koji sluša galamu, buku i sve ostalo i koji ne može da pođe ni kod... Dao je pisma jednom predsjedniku opštine, drugom predsjedniku opštine, a ovaj sadašnji predsjednik opštine gori je od svih prethodnih predsjednika. Blefer jedan, Krapović, kako se zove. Samo čekamo da dođe ovaj iz DF-a pa će to da raščisti. Kome da ide ovaj čovjek? Upravnom sudu se ne može žaliti. Ministru koji je bio za održivi razvoj nije dobio odgovor da su to ingerencije opštinske.

Znači, ministarko, problem je kako, dokle i u kojoj mjeri izvršiti decentralizaciju, što dati tome, kako korupciju na lokalnom nivou maći, kako napraviti sve u funkciji države. Velika priča, vjerujte mi. Ili u ruke režima sve neka bude, ili ...

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 22:28:30)

Završili ste sa diskusijom. Isključen Vam je mikrofon.

Opet ste pomenuli u negativnom kontekstu čovjeka koji nije ovdje, predsjednika opštine Budva. Nemojte.

Jeste li željeli komentar? Izvolite.

Poslanik Sekulić, komentar.

PREDRAG SEKULIĆ (28.12.17 22:29:04)

Gospodine predsjedniče, uvažene kolege, samo par napomena.

Znači, profesor Radulović je u pravu. Ovo jeste izvorna nadležnost lokalne samouprave i gospodin koji se obraćao je dobio takav odgovor. Ministarstvo održivog razvoja i turizma nije imalo nadležnost u ovoj situaciji. Moja podrška u ovom trenutku ne znači ništa. To je nešto što je u nadležnost lokalne samouprave i žao mi je što još uvijek taj problem nije riješen. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 22:29:29)

Hvala Vam, poslaniče Sekuliću.

Naravno da je poslanik Radulović pomenuo jedan životni problem, evo i on neće da odgovori na komentar.

Poslanica Branka Bošnjak ima riječ, a neka se pripremi Goran Danilović.

BRANKA BOŠNJAK (28.12.17 22:29:45)

Poštovani građani, da vam poželim laku noć. Ušli smo već u sitne sate i pretpostavljam da smo vam vrlo dosadni za gledanje, da imate pametnija posla da radite, ali, evo mi smo ovdje danas prinuđeni da radimo do ponoći, jer vjerovatno pola vlasti je već rezervisalo karte za razne međunarodne destinacije za novogodišnje praznike, pa ćemo vjerovatno i do 3 ujutro raditi pošto su ove teme koje su na dnevnom redu jako bitne i nemamo namjeru da skraćujemo naše diskusije u tom pravcu.

Ovo je, takođe, jedan sistemski vrlo važan zakon, a ja sam odbornica i u Skupštini glavnog grada i iskreno mi je vrlo žao što nijesam imala dovoljno vremena da se posvetim detaljno ovome što ste predložili. Nisam mogla sve ove odredbe nove, pa sam vas pažljivo slušala šta ste vi rekli da je novo i zaključila da ustvari neke stvari koje su se u međuvremenu pokazale kao kočnica

prilikom konstituisanja skupština opštine, ste to otklonili i tu uradili neke izmjene, ali to i nije toliko bitno koliko problema postoji u lokalnim samoupravama i na tom lokalnom nivou.

Poštovani građani, reći ću vam da je sva ta administracija takođe vrlo nabudžena na lokalnom nivou, da su oni u boljem položaju nego ova državna administracija. Manje su izloženi sudu javnosti, izuzev onih građana koji su direktno u kontaktu sa njima, a vrlo su korumpirani i bila to korupcija da koriste svoje položaje da odugovlače u rješavanju nekih problema građana, ili da traže izvjesnu nadoknadu za ono što bi trebalo da je njihov posao. 13 hiljada zaposlenih u lokalnim samoupravama, u vrijeme kada možemo da digitalizujemo i da napravimo elektronsku upravu, je previše. Tu vi nećete mnogo učiniti, jer ćete imati strašne otpore da se smanji broj zaposlenih.

Ono što je meni bilo interesantno jeste i ovo mjesno organizovanje, ili organizovanje mjesnih zajednica, mjesnih odbora, ili kako već hoćete da nazovete u opštinama. Trenutno su vam to mali bastioni Demokratske partije socijalista i sve te mjesne zajednice su se pretvorile u nekakve klubove penzionera, DPS penzionera i gdje god da odete da održite bilo šta ili da pričate u tim mjesnim zajednicama, tamo naiđete na grupu penzionera koji su glasači DPS-a koji će vas vrlo neprijatno dočekati. To su neke onako neuredne neuređene kafane i u to su nam se pretvorile mjesne organizacije. Ali to su bastioni za dobijanje izbora i zbog toga evo mi u glavnom gradu imamo, od devedeset i neke godine je ta odluka, odluku o mjesnim zajednicama i nikako da se promijeni. Stalno se odlaže samo zbog toga što im nikako ne odgovara da se to uredi na jedan demokratski način i da se neposredno biraju predstavnici u mjesnim zajednicama.

Pošto je kratko vrijeme, ali pustiće me malo predsjednik Skupštine, u ovom, da kažem, brzinskom čitanju ovog zakona zapazila sam nešto što prosto nije u skladu sa Ustavom. Vi ste rekli da se profesionalizuje mjesto predsjednika skupštine opštine, što je negdje korektno. Ako hoće da radi svoj posao kako treba, treba profesionalno da obavlja taj posao. Ja nijesam bježala ni od toga da i odbornici negdje budu profesionalni. Ovako imate jednu šarolikost, pa ovi u Budvi imaju odbornički dodatak 350 eura, u Podgorici je 150 iako imate mnogo više posla nego u pola tih opština gdje je veći. Ni to niste uredili, ali su se uredili za službenike na osnovu broja građana, odnosno koliko je stanovnika u opštinama. Taj dio uopšte niste dirali, vidjela sam, a nekorektno je odrađen. Treba da se unificira ili da se makar to proporcionalno napravi.

Druga stvar koja je vrlo značajna. Zabranili ste, kažete da prestaje mandat predsjedniku skupštine, odnosno da se on razrješava onda kad napuni 67 godina života. Šta to znači? Njega su birali građani, nije on izabran po konkursu.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 22:34:47)

Samo da se držim principa i da Vas upozorim da Vam je isteklo vrijeme. Polako privodite kraju.

BRANKA BOŠNJAK (28.12.17 22:34:56)

Ja ću ako treba staviti kapicu, pa ćete mi dati tri minuta više kao što ste našoj kolegini, ako je to razlog.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 22:35:02)

Potpuno nepotreban komentar. Poslanik Radulović ne vidim da ima nikakvu kapu, pa je dobio toliko isto vremena. /Upadica/

Samo Vi nastavite i ne brinite ništa.

BRANKA BOŠNJAK (28.12.17 22:35:17)

Prema njemu ste slabi. Znači, predsjednik skupštine je neko iz reda odbornika, neko koga biraju građani i ne možete vi da odredite, ako je izabran za predsjednika skupštine, da njemu prestaje mandat time što on navršava 67 godina života. Ali, u naletu ovih mladih što sve znaju, ja mislim da je došlo vrijeme da ove sve što imaju preko 40-ak treba strpati u koš i baciti, jer je to više neupotrebljivo po ovim novim kriterijumima koji pokušavaju ovdje u Crnoj Gori u zadnje vrijeme da se promoviraju. Mislim da to nije u skladu sa Ustavom ako nije nekim amandmanom nešto mijenjano. Ne može to tako, jer ne možete zabraniti, posebno sam pravila paralelu sa predsjednikom Agencije za sprečavanje korupcije. On vjerovatno zbog toga što je policajac u penziji, što odgovara takav profil tom mjestu, može ako hoće do 100 godina.

Evo staću, neću zbog toga što smo ušli u sitne sate, ali mislim da je ovo bilo korisno kao primjedba. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 22:36:32)

Hvala Vam, poslanice Bošnjak.

Ne koristim pravo da komentarišem, ali se slažem sa ovim dijelom priče i o tome smo razgovarali. Ja mislim da je već podnijet amandman koji je i prihvatio predlagač, jer zaista je nedopustivo da se to ne ispravi.

Poslanik Danilović, kao posljednji prijavljeni ima riječ. Izvolite.

GORAN DANILOVIĆ (28.12.17 22:36:58)

Hvala.

Pretpostavljam, pošto je i nama naravno zapelo za oko ovo rješenje, da se radilo o namjeri da se neko konkretan uhljebi, ali može to i na malo manje originalan način od ovoga. Pretpostavljam da samo sa 67 godina mora uzeti penziju a da može nastaviti mandat, da je to suština cijele priče. Tako može, ali da mu prestaje mandat ako je biran od strane građana, tako bi onda morali uvesti i za poslanike.

Nastavljam tamo gdje sam stao maloprije i molim za malo pažnje pošto sam obećao. Nedostaje vremena ali valja pročitati.

Silazimo sad, usaglasili ste, zbog toga su vjerovatno zajedno ova dva zakona, ali da budem precizan, ne i nužno, suštinski su ova dva zakona zajedno zbog Zakona o lokalnoj samoupravi. Za šest mjeseci lokalne samouprave treba da usklade svoje funkcionisanje u skladu sa ovim zakonom. To je otprilike tačno, ili, što bi rekao jedan dobar moj prijatelj, tačno izvanredno pred velike opštinske izbore da slučajno neko ne ostane neraspoređen.

Visokorukovodni kadar, ekspertska rukovodni kadar, ekspertska i izvršni kadar. Nemojte da sumnjate, najmanje je izvršnog kadra.

Kako su raspoređeni međusobno, odnosno raspoređena prava i obaveze visokorukovodnog kadra i ekspertska rukovodnog kadra, valjalo bi čitati pa se pomalo i smijati. Naravno, ni to nije sve - u okviru kategorija radnih mjesta može se utvrditi jedan ili više nivoa odgovarajućim zvanjima. Ostavili ste slobodu - može se utvrditi. I gdje god vidim tako nešto, znači da se treba nekome prilagoditi.

Gospođo Pribilović, ja ću pročitati samo jednu rečenicu, prvu, neću ići do kraja, u članu 102: Poslovi visokorukovodnog kadra su: rukovođenje, koordiniranje, organizovanje rada organa lokalne uprave, stručne službe, posebne službe... Da pojednostavim, ovo su oni koji se primaju isključivo na konkurs, je li tako? Javni konkurs. A onda imamo spuštene nivoe: nivo 1, pa nivo 2, nivo 3, pa onda tek pređemo na ekspertska rukovodni kadar, pa i ovdje imamo nekoliko nivoa i kad vidite da ekspertska rukovodni kadar na nivou 3 može biti angažovan sa samo jednom godinom radnog iskustva, onda vas pitam zašto je to ekspertska rukovodni kadar. Kako čovjek može biti ekspert i rukovodilac sa jednom godinom radnog iskustva bilo gdje? Čemu u sistematizaciji tri vrste jednog te istog? Znam čemu. Za slučaj da na nekim lokalnim izborima, recimo podgoričkim koje možete dobiti vrlo teško ukoliko ne bude potpuno nesreća zavladao u opoziciji i ne budemo se uopšte mogli dogovoriti i nikako nastupiti zajednički, ako opozicija i

pobijedi, srešće se sa nevjerovatnom situacijom, to je ono na šta upozoravam godinama unazad. Da nakon što dobijete izvršnu vlast, izaberete predsjednika opštine, možete u legalnoj, legitimnoj proceduri postaviti tri čovjeka. Shvatićete kad budete krenuli da mijenjate po dubini da ne možete uraditi ništa ako ne pripremite otpremnine, ako ljude koji su po partijskoj liniji zaposleni, pa samim tim dobili ekspertska visokorukovodeća mjesta jednog, drugog, trećeg ili petog nivoa, nećemo moći pomjeriti ništa i za pola godine ćemo shvatiti da je teže promijeniti takvu situaciju nego Ustav Crne Gore. Ne znam čemu to služi. Ne znam da li je moguće da neko vjeruje da nećemo primijetiti da svi treba da budu u najmanju ruku ekspertski kadar iako ono što tražimo pod tim ekspertskim kadrom nije ekspertski kadar. Apsolutno nije.

Nemate namjeru, reklo bi se shodno ovom zakonu, krovnom, sistemskom, uopšte da redukujete broj zaposlenih u opštinama. Ostavili ste toliko mogućnosti da će glava boljeti svakoga ko dođe nakon vas. Ja ne kažem da ovo neće upotrijebiti, možda i zloupotrijebiti u opštinama gdje je opozicija na vlasti, ali, ovo, uvaženi građani, neko mora da plati. Ovo ne može niko da plati.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 22:41:59)

Hvala Vam, poslaniče Daniloviću. Privodite polako.

GORAN DANILOVIĆ (28.12.17 22:42:03)

Hvala Vam na omogućavanju nekoliko puta da dovršim misao i da prekoračim dato vrijeme. Sasvim izvjesno nijesmo impresionirani, sve je nabrojano i sve je kao i sve liči i sad sve ima ime, ali mi ne bi bili u Crnoj Gori to što jesmo da gotovo svako zvanje nema ekspertski karakter, a ima samo naravno uvijek uz ono pitanje zašto i odgovor zato što je to bolje plaćeno.

Molim vas, kad smo usvojili novi Zakon o zaradama državnih službenika i namještenika, prošlo je gotovo neprimijećeno na budžet udar na godišnjem nivou je skoro 40 miliona evra. Majke, rekli su 70, nije bila istina. Umanjili smo nekome 8%, nekome malo više i ostalo - ko šta radi na lokalnom nivou vidimo po rezultatima. Ali, to da su plate sjajne...

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 22:43:09)

Hvala Vam, poslaniče Daniloviću.

Iscrpili smo prijavljene diskutante i sad pitam da li želi završne napomene predlagač. Ne želi.

Ovim smo pretres po ovoj tački dnevnog reda završili.

Prelazimo na Predlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o finansiranju lokalne samouprave.

Podsjećam da su Predlog zakona podnijeli poslanice Laličić i Marta Šćepanović.

Izjescioci odbora su Andrija Popović Zakonodavnog odbora i Petar Smolović Odbora za ekonomiju, finansije i budžet.

Otvaram pretres.

Da li jedna od poslanica želi dati dopunsko obrazloženje? Želi.

Ima riječ poslanica Jovanka Laličić. Izvolite.

JOVANKA LALIČIĆ (28.12.17 22:43:51)

Obzirom na sate koji već teku razlog za donošenje, odnosno za predlaganje izmjena Zakona o finansiranju jeste preciziranje odredbi koje se tiču raspodjele sredstava iz Egalizacionog fonda. Podsjetiću da je 2015. godine kao kriterijum je bio utvrđen stepen razvijenosti opština do 125, međutim Ministarstvo ekonomije je u međuvremenu donijelo Pravilnik kojim je taj stepen razvijenosti smanjio na stotinu. Iz tog razloga je trebalo uskladiti i Zakon o finansiranju lokalne samouprave u pogledu Egalizacionog fonda.

Ova odredba svakako ide na ruku manje razvijenim i siromašnijim opštinama u Crnoj Gori.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 22:44:39)

Hvala Vam.

Da li neko od izvjestioca odbora želi riječ. Želi poslanik Andrija Popović. Izvolite.

ANDRIJA POPOVIĆ (28.12.17 22:44:49)

Zahvaljujem, predsjedniče.

Evo ću iskoristiti priliku i malo ću zloupotrijebiti pravo izvjestioca, a iskoristiću priliku što je tu ministar Radunović. Jedno veoma životno pitanje koje sam u obavezi da postavim, na koje mi nijeste odgovorili. Podnio sam ga po Poslovniku, trebalo je u roku od 15 dana da odgovorite. Vi ste veoma korektni inače i vjerujem da ćete sada naći načina da to notirate.

Dakle, radi se o tome da sam postavio pitanje i apelovao da se riješi problem šest bivših zaposlenih u novinsko-istraživačkom i grafičkom akcionarskom društvu Pobjeda prije uvođenja stečaja. Zaposlenima nije uplaćen doprinos za period od Nove godine 2013. do kraja 2013. i od Nove godine 2014. do kraja 2014. S tim u vezi, u prilogu sam Vam dostavio dopis Poreske uprave od 31.03.2016. godine, u kojem se navodi da je zaključkom Vlade Crne Gore zaduženo Ministarstvo finansija da riješi gore navedeni problem i usvaja informaciju o načinu povezivanja radnog staža i uplate doprinosa zaposlenima u Pobjedi prije uvođenja stečaja.

Specifičan slučaj je jednog zaposlenog, da ga ne imenujem, koji nije predao dokumentaciju PIO fondu iz razloga zdravstvene prirode. Naime, zbog teške bolesti mu je neophodno stalno zdravstveno osiguranje kako bi ostvario pravo na zdravstvenu zaštitu a ima preko 30 godina radnog staža i ostvaruje pravo na penziju kada poveže radni staž. Molim vas da se ovo istraži, da se ovim ljudima pomogne. Ono što je najporaznije, bar po njihovim navodima, da te ljude već niko neće da primi gotovo dvije godine. Znamo kakvi smo, da se radi o 600 zaposlenih ili nezapslenih ili šest hiljada, to bi se riješilo, ali ovdje se radi samo o šestoro ljudi. Molim Vas da ovo uzmete u obzir i da se ovo riješi. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 22:47:38)

Zaista moram da konstatujem da nije mala zloupotreba, nego potpuna ovo nikakve veze nema sa izvještajem po ovoj tački dnevnog reda. Nisam Vas htio prekinuti i dopustio sam da to kažete, ali dajte da povedemo malo računa da se držimo dnevnog reda.

Pošto je već nekoliko poslanika reklo da su kasni sati, itd, ovo nije bio moj izbor nego vaš, kolege poslanici, i vi ste tražili da večeras radimo do iscrpljivanja dnevnog reda.

Otvaram diskusiju po ovoj tački dnevnog reda. Prijavljenih nema. Da li se ko javlja za riječ?

Ako se niko ne javlja za riječ, pretpostavljam da nema nikakvog komentara ni od predlagača i time komstatujem da smo završili pretres i po ovoj tački dnevnog reda.

Prelazimo na Predlog odluke o prihvatanju aneksa II Ugovora o dugoročnom zakupu zemljišta zaključenog između Vlade Crne Gore i konzorcijuma "Northstar" D.O.O. Podgorica i "Equest Capital Limited", Jersey, broj 01-8193/1 od 14.09. 2009. godine.

Ovlašćeni predstavnici Vlade su Darko Radunović, ministar finansija i Pavle Radulović, ministar održivot razvoja i turizma.

Izvjestioci odbora su Danijel Živković Zakonodavnog odbora i Petar Smolović Odbora za ekonomiju, finansije i budžet.

Otvaram pretres.

Da li predstavnik Vlade želi dati dopunsko obrazloženje? Želi.

Ima riječ ministar Radunović. Izvolite.

DARKO RADUNOVIĆ (28.12.17 22:49:21)

Hvala, predsjedavajući.

Poštovani poslanici,

Ja ću se potruditi da u najkraćim crtama iznesem elemente ovog aneksa. S obzirom da se radi o ugovoru o zakupu na period od 90 godina, Skupština Crne Gore je donijela odluku kojom se odobrava dugoročni zakup na lokaciji zemljišta u opštini Herceg Novi i koja je predmet navedenog ugovora.

U novembru 2015. došlo je do promjene vlasništva nad članom konzorcijuma. Privredno društvo "Northstar" koje je u cjelosti preuzela kompanija "Alias", odnosno njena kompanija "Monterose". Ovdje moram na samom početku da kažem da su naše procjene da se radi o ozbiljnom investitoru i investitoru koji ima ukupni prihod na godišnjem nivou blizu milijardu dolara, koji upošljava i prisutan je u osam zemalja, a u Evropi je prisutan u Njemačkoj, Velikoj Britaniji i Crnoj Gori.

Ono što mene iskreno raduje jeste da predstavnik ove kompanije jeste bio i predstavnik Dojče banke za Bliski istok, tako da negdje očekujem da je veliki poznavalac ulaganja u nekretnine.

U skladu sa pomenutim ugovorom, zakupac je platio zakupninu za prvih 10 godina u iznosu od 3.934.212 u novembru 2016. i obezbijedio, u skladu sa istim ugovorom, činedbenu garanciju u iznosu od milion eura. Rok te činedbene garancije je istekao 21. decembra tekuće godine. Oni su obnovili garanciju i dostavili valjanu garanciju sa rokom važenja do 21. decembra 2018. godine.

Imajući u vidu da od zaključenja osnovnog ugovora iz 2009. do sada nije došlo do realizacije investicije od strane investitora iz razloga što sa strane Vlade i opštine Herceg Novi nije ispoštovana obaveza izgradnje infrastrukture, put, voda i struja, te da rok za minimalnu investiciju obaveze ističe krajem 2018. godine, i procjenjujući da se može pokrenuti postupak za raskid Ugovora pred arbitražom u Londonu, u kom slučaju se ne bi mogli predvidjeti potencijalni troškovi koje bi država morala po ovom osnovu da isplati - smatrali smo svrsishodnim da pokrenemo proceduru za zaključenje Aneksa II Ugovora, što je investitor takođe u maju tekuće godine predložio i obratio se Ministarstvu finansija.

Što se tiče ponude investitora, moram da naglasim da je prihvatanje te ponude koja je izražena u Aneksu II, moram da istaknem da nije došlo do promjene uslova javnog poziva koji je prethodio zaključenju osnovnog ugovora iz 2009. godine. Ovo prvenstveno što se na javni poziv pojavio jedan ponuđač, samo pomenuti konzorcijum, koji je ujedno i potpisnik osnovnog ugovora. Osim toga, ponuđenim aneksom II ne dolazi do promjene perioda zakupa, minimalne zakupnine, ukupne investicione obaveze, predmet ugovora, kao ni promjene namjene prostora definisane kao turistički kompleks.

Ono što je predložena minimalna investicija bila u prvobitnom ugovoru, a sad se predlaže da se mijenja, jeste da je minimalna investiciona obaveza bila 141 milion, investitor sada traži da to bude 80 miliona. Takođe, u pregovorima mi smo tražili da se završi minimalna investicija od 80 miliona, ako bi je prihvatili za rok od tri godine. Međutim, tražio je da to bude rok od pet godina. S druge, on se obavezao da će prva investicija biti, i to je u aneksu ugrađeno, izgradnja hotelskog kompleksa, odnosno hotela, a da će u drugoj fazi biti ostale vile koje će biti u funkciji turizma. Sagledavanjem činjeničnog stanja utvrđeno je da bi u slučaju raskida ovog ugovora proistekli novčani izdaci za državu u smislu što bi u cilju regulisanja međusobnih odnosa poveo se spor i arbitraža u Londonu, bez mogućnosti predviđanja kada bi se spor mogao okončati i koliki bi to bili troškovi za državu. A investitor bi mogao /prekid/ do sada plaćene zakupnine i ostao bi prostor opterećen sporom arbitraže, u kom slučaju država ne bi imala mogućnost da ga valorizuje i eventualno ponudi drugom investitoru.

Kad govorimo o problemima koji su uzrokovani i na šta se sve nailazi, između ostalog, jedan od problema je bio rješenje pitanja trase gasovoda. U komunikaciji koju smo imali kao Ministarstvo finansija sa Ministarstvom ekonomije i Ministarstvom održivog razvoja razriješili smo te dileme, da vas sad ne opterećujem svim tim detaljima, i, između ostalog, tražili smo da bude plaćena unaprijed zakupnina, što su oni prihvatili da garanciju pretvore i izvrše uplatu i da uvijek budu u pretplati milion eura. Šta je naša namjera? Naša namjera je da se taj novac koji bi oni uplaćivali u zakup usmjeri na rješavanje komunalne infrastrukture do pomenute lokacije.

Smatramo da bismo time stvorili pretpostavke da cijelo poluostrvo Luštica do te tačke bude i sa lijeve i sa desne strane prohodno, jer u ovom trenutku sad je nemoguće do tamo stići - ne postoji ni puta, ni vode, ni struje.

Takođe, traženo je da investitor prihvati da u slučaju da ne dođe do realizacije navedene investicije, ugovor se može raskinuti bez finansijskih obaveza po budžet sa zadržavanjem cjelokupnih do sada uplaćenih sredstava. Ovo smo smatrali takođe dobrim dogovorom zato što bismo izbjegli potencijalnu arbitražu dugorajnu i brokiranje te imovine, a na drugi način stvorili bismo pretpostavku da valorizujemo i ako dođe do raskida, ne bismo vraćali novac.

Na kraju da završim sa sljedećim. Navedene predloge smo inkorporirali u predlog aneksa ugovora o dugoročnom zakupu i da smo tražili od zaštitnika imovinsko-pravnih interesa, u skladu sa članom 56 Zakona o državnoj imovini, da dostavi i svoj komentar. Tom komentaru mi smo od zaštitnika imovinsko-pravnih odnosa dobili mišljenje da je u skladu sa zakonskim propisima i u interesu države Crne Gore uz prethodno ispunjenje obaveza od strane resornih ministarstava da usvoje prostorno-planska dokumenta i obavezu države u pogledu infrastrukture, u okviru lokacije o čemu će nakon potpisivanja aneksa II ugovora može zaključiti odgovarajući /prekid/

Ja sam sa ovim iscrpio prezentaciju tih osnovnih elemenata ovog dogovora i zaista smatram da samo u poziciji da bi trebalo prihvatiti potpisivanje ovog aneksa. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 22:57:42)

Hvala Vama, ministre Radunoviću.

Za riječ se javio poslanik Aleksandar Damjanović. Izvolite.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ (28.12.17 22:57:45)

Zahvaljujem, ministre finansija sa saradnicom. Hvala na ovom detaljnom obrazloženju i meni ste uskratili dio posla i dio citata gdje ste sami prihvatili citiranjem pojedinih djelova ove odluke, odgovornost državnih struktura za neizvršavanje naših obaveza spram ovog partnera.

Dakle, 10. decembra 2009. godine sam bio jedan od onih koji je glasao odnosno osnovni ugovor. Jedan sam od onih koji je u nekoj amandmanskoj proceduri deklarirao rješenje Zakonu o državnoj imovini, o imovinsko-pravnim odnosima, kako bismo mogli zaista da dođemo do ozbiljnih investitora i da podignemo performanse našeg turizma i ja poštujem neku političku odgovornost zašto ono što je glasano 10. decembra 2009. godine, danas 28. decembra 2017. godine, dakle osam godina i više nije realizovano. Ništa. A, onda imam i pravo da pitam i ne kajem se, naravno, kao ni za jednu odluku koju sam ovdje donosio, imam pravo da pitam, a čija je odgovornost kada pominjemo državne strukture sa ovog našeg dijela i opštinskog i državnog da nijesu ispunjeni elementi ugovora, odnosno da mi ne smijemo da idemo na arbitražu, jer iduće godine ističe rok za investicionu obavezu. Da je država zaštitila dobro svoj interes, ona bi dobila na arbitraži, jel' tako, i mi bismo imali čisto područje da pregovaramo sa ozbiljnim ili ozbiljnijim partnerom. Ne ulazim u performanse ovog partnera i vidio sam tu negdje da dajete otprilike skicu na koji način on radi i koji mu je godišnji promet, ali definitivno ovdje ostaju neka pitanja neodgovorena. Govorite o potrebi da se mijenja trasa gasovoda, pa ste dali dvije alternative. Nije to sitnica, ministre. Bilo bi dobro da čujemo hoće li ta nova trasa da košta više nego ova što je bila planirana, a koliko će da košta komunalne infrastrukture? Koliko će da košta vodovod? Koliko će da koštaju elektroprenosni vodovi i tako dalje? Sve ono što treba da se završi, gle čuda, iz ovog zakupa koji je plaćen i gdje smo u budžetu onako nonšalantno povećali iznos sredstava da bi neke druge stvari aliementirali. Bili ste svjedoci prije neki dan da i takvi amandman ovdje ... Mnogo neodgovorenih pitanja i možda je veći problem od toga što se osam godina ništa nije uradilo pa nemamo multiplikativnih efekata turističke potrošnje. O tome sam nekad kao student pisao diplomski rad. Veći je problem to što niko, da kažem, i ja sam odgovoran, u ministarstvu tom i tom ili lokalnoj samoupravi toj i toj, zašto nije usvojio prostorno-plansku dokumentaciju, zašto nije odradio ovaj dio koji se tiče naše obaveze

infrastrukturne i tako dalje, pa da onda imamo čistu situaciju i da onda možemo da bar pregovaramo sa investitorom, odnosno da on sam digne ruke, ako nije sposoban da završi projekat. Da ne govorim šta bismo imali ovih osam godina, odnosno pet godina ili četiri da smo završili makar ovaj prvi dio minimalno investicione obaveze koji smo sad smanjili na 80 miliona eura dali mu tri godine više. Dakle, ako 2018. godine sve ovo krene i ako bude ovo uslovno rečeno kako treba, tek 2021. godine 12 godina, nakon našeg ugovora imaćemo možda jedan hotel i onda smo ovdje krivci opozicija, vlast i tako dalje, destruktivni, jel' tako, gospodine predsjedavajući? Vi niste bili onda u Parlamentu. Zašto diskutujem ovako? Moramo da budemo malo i žučni, ministre, jer ovo su štete za državni interes, nerealizacija ugovora, štete za državni interes to što ne možemo sa sigurnošću da odemo na arbitražu i dobijemo ovaj spor, pa iz razloga zato što to ne možemo da uradimo prinuđeni smo da i drugi aneks posjedujemo značajno, pravimo koncesije. Ne, nema nekih novih promjena onog osnovnog tendera, ali ima promjene dinamike, a dinamika utiče i na sve ostalo, što će biti odbačeni profit iz tog jednog hotela i više hotela. Imam pravo da o ovome diskutujem. Te 2009. godine kao poslanik koji je eto počeo da radi ovaj posao pretrpio sam i žučne rasprave ovdje i sa pojedinim kolegama iz opozicije. Zašto? Kako? Ali, evo dali šansu da na djelu pokažemo da nije sve tako bajno u državi Crnoj Gori i da ima onih koji svoj posao ne završavaju, a nažalost nema onoga ko bi njih pozvao na odgovornost. Pa da ne rade više tamo gdje su radili, da ne prave štetu i za neke druge strateške projekte. Ako je do nas da se kaže ko i kako, a ako nije do nas da se kaže zašto ne možemo da odemo na arbitražu .... jula 2016. godine gdje smo prateći ostvarivanje ove investicije i nekih drugih strateških investicija, obavezali Vladu da Vlada podnese izvještaj. Vlada je podnijela jedan izvještaj sa periodom do 1. decembra 2016. godine. Nemamo izvještaj za 2017. godinu. Jasno je iz aneksa da nije ništa novo u toj 2017. godini, osim ove situacije sa ovom garancijom koja, evo prije nekoliko dana jel' tako znajući da će Parlament ovo možda odraditi je produžena. Možemo li makar da dobijemo u ime onih građana koji hoće da vjeruju da možemo da odradimo nešto kako treba, pa makar to bila Luštica, Portonovi i tako dalje. Možemo li da dobijemo osim vašeg uvjeravanja da je investitor taj da će možda biti sve kako treba, uvjeravanja da smo se ovoga puta i kroz ovaj aneks dva do kraja zaštitili i da ćemo možda te 2021. godine imati bilo hotel, bilo dva hotela.

Evo toliko.

PREDSJDNİK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 23:03:53)

Riječ ima poslanik Predrag Sekulić. Izvolite.

PREDRAG SEKULIĆ (28.12.17 23:03:57)

Hvala vam, gospodine predsjedniče.

Uvažene kolege iz Vlade, poštovane kolege poslanici,

Gospodin ministar je to lijepo objasnio, znači od ovoga što je sada, govorimo o produžetku ovog ugovora, govorimo o aneksu, znači država Crna Gora neće imati štete. Takođe, kolega Damjanović je u pravu. Da vidimo šta je bio problem. Zaista puna su nam usta konkurentnosti Crne Gore kada je u pitanju svjetska ekonomija, puna su nam usta toga da otklanjamo sve biznis barijere, ali kada dođemo do sprovođenja konkretnih ugovora, onda imamo problem. I čini mi se da tu imamo problem sami sa sobom da analiziramo na svakom konkretnom slučaju šta je bio problem. Da li su to odnosi lokalne samouprave, da li se to odnosilo na pojedino ministarstvo, da li je to pitanje planske dokumentacije, da li je to pitanje infrastrukture. Ja zaista nemam dilemu oko toga. Vjerujem da će se članovi Odbora za ekonomiju, finansije i budžet složiti sa mnom, da ćemo možda već u prvom kvartalu ove godine napraviti zajedničku analizu oko toga zajedno sa kolegama iz Vlade, možda i sa kolegama iz lokalne samouprave da vidimo šta je to šta je problem konkretnosti Crne Gore. Mi stalno pričamo o tome da otvaramo biznis barijere, pravimo zakone koji će negdje ići u susret investitorima i privlačimo strane direktne investicije, a na kraju kada dođemo do toga uvijek budemo na nekom 65. do 85. mjestu. Čini mi se da nam malo nedostaje da pređemo ono što je mogućnost da se investitorima na pravi način izađe u susret.

Kažem još jedanput, kad pravimo biznis ambije, negdje imamo taj zamajac, znamo šta to treba napraviti, možda čak napravimo i dobar zakonski okvir, ali kada dođemo do realizacije konkretnih ugovora, onda negdje svi zajedno imamo problem da riješimo mali ili konkretan problem i da izađemo u susret onome što je dio ugovorne obaveze države Crne Gore, bez obzira na kojem je nivou - da li je to nivo države ili nivo ministarstva i Vlade, da li je to nivo lokalne samouprave.

Ovo je dobar primjer, samo da pokaže kako nam nedostaje malo više volje da bismo možda kroz privlačenje novih stranih direktnih investicija, jer ovdje imamo štetu ne samo zato što sve ovo nije realizovano, sa jedne strane, nego i zbog toga što će taj investitor imati prilike da razgovara sa drugima i da kaže ko je sve imao problema oko realizacije svog ugovora i kažem da bi možda trebali malo više napora i energije da usmjerimo u tom pravcu. I tu se negdje slažem sa kolegom Damjanovićem, mislim da svaki pojedinačni slučaj treba da analiziramo i da vidimo koje su pouke koje možemo da izvučemo iz toga.

Naravno, podrška ovom aneksu jer, čini mi se, da ovdje u ovoj situaciji u kojoj se nalazimo rekao bih da je ovo dobro rješenje koje je predložilo Ministarstvo finansija. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 23:06:53)

Hvala Vam, poslaniče Sekuliću.

Ovdje naravno da imamo štete jer mi često zaboravljamo da nismo imali dobit, nismo ostvarili dobit koju smo mogli ostvariti da je realizacija investicije urađena na vrijeme.

Iscrpili smo prijavljene diskutante.

Pitam predlagača da li želi dati završne napomene. Želi. Izvolite, ministre Radunoviću.

DARKO RADUNOVIĆ (28.12.17 23:07:19)

Hvala, predsjedavajući.

Ja ću samo da kažem da je osnovni motiv zbog smo predložili produženje dalja zainteresovanost investitora i mogućnost da ono što je on uložio mi ne moramo njemu da vratimo.

I još jednu stvar koju želim da pomenem, nije lako naći nove investitore i oko svakog se moramo truditi.

Treći detalj koji moram da pomenem, imamo ove kalkulacije koliko koštaju put i infrastruktura. To je oko 12 miliona. U suštini, mi smo dobili pola sredstava od ovog investitora, a cijelo to poluostrvo bi trebalo da stvori se kao pretpostavka za potencijalne investitore. Takođe u završnoj smo fazi, po mojim informacijama, da planski osmislimo i da dobijemo od planera kako je sav taj prostor na tom poluostrvu osmišljen. Nadam se, ne mogu ni za koga garantovati, ali mislim da ova činjenica da smo uspjeli da obezbijedimo da ne izgubimo sredstva i da ne dobijemo dodatna minimum još očekujem dva, da ćemo stvoriti pretpostavke da i taj investitor i možda još neki drugi na toj lokaciji realizuju svoje investicione ideje. Toliko, hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 23:08:47)

Hvala Vam, ministre.

Ovim smo završili pretres i po ovoj tački dnevnog reda. Prelazimo na tačku izbor i imenovanja.

U okviru ove tačke imamo dva predloga i to: izbor jednog člana Vlade Crne Gore ministra kulture i razrješenje jednog člana Savjeta Radio i Televizije Crne Gore.

Prelazimo na izbor jednog člana Vlade Crne Gore ministra kulture.

Predsjednik Vlade je, na osnovu člana 176 Poslovnika Skupštine, podnio predlog da se Aleksandar Bogdanović izabere za ministra kulture u 41. Vladi Crne Gore.

Otvaram pretres i želim, zbog korektnosti, da kažem da je bila naravno apsolutna želja i volja predsjednika Vlade da prisustvuje zasjedanju u jednom određenom terminu. Nismo znali

kojim će ovo tempom da ide i zato i zbog korektnosti i za predlog želim da pročitam pismo koje sam dobio od predsjednika Vlade.

Skupštini Crne Gore: Na osnovu člana 176 Poslovnika Skupštine Crne Gore, podnosim Skupštini Crne Gore Predlog da Aleksandra Bogdanovića izaberem za ministra kulture u 41. Vladi Crne Gore.

Aleksandar Bogdanović rođen je 1977. godine na Cetinju. Srednju školu pohađao je u Kaliforniji SAD, a diplomirao je na Fakultetu za menadžment u Beogradu 2000. godine kao najbolji student u generaciji. Radnu karijeru počeo je u Ministarstvu privrede Crne Gore, gdje je radio od 2000. do 2005. godine kao savjetnik ministra i portparol Ministarstva. U decembru 2005. godine imenovan je za savjetnika predsjednika Crne Gore, a 2009. godine stupio je na dužnost poslanika, tada najmlađeg u Skupštini Crne Gore. Bio je član Odbora za bezbjednost i odbranu, Odbora za ekonomiju, finansije i budžet i Odbora za međunarodne odnose i evropske integracije.

Od 2007. do 2011. izvodio je nastavu na Fakultetu za državne i evropske studije u Podgorici na predmetima ekonomija javnog sektora i javne finansije Evropske unije. Bio je gostujući predavač na Univerzitetu u Beogradu, Diplomatskoj akademiji i Univerzitetu u Sofiji. Govori engleski i španski jezik.

Od 2011. do 2014. bio je predsjednik Skupštine zajednice opština Crne Gore, a u decembru 2014. godine izabran je za predsjednika Upravnog odbora zajednica opština Crne Gore. Od 2013. godine predsjednik je Odbora direktora kompanije "Monteput". Funkciju gradonačelnika Prijestonice Cetinje obavljao je od decembra 2010. godine.

Sada otvaram pretres.

Imamo već prijavljene diskutante. Prvi prijavljeni poslanik je Jovan Vučurović. Izvolite.

JOVAN VUČUROVIĆ (28.12.17 23:11:50)

Poštovani građani, evo još jedne lakrdije. Još jednog primjera sramnog odnosa koji ova vlast ima prema građanima Crne Gore, a koji se u kontinuitetu demonstrira.

Ovo što večeras namjerava da uradi DPS, ova noćna polutajna akcija, ova diverzija na kulturu Crne Gore, je pokazatelj koliko im je stalo i do kulture i koliko ozbiljno razmišljaju o toj čuvenoj Prijestonici Cetinju. Dakle, dvostruka obmana. DPS svakako ima pravo da predloži koga hoće za ministra. I ova vlada je inače sklepana nakon onoga čuvenog 16. oktobra prošle godine, pa ja potpuno svejedno njima koga postavljaju na određena mjesta. Tačnije ovaj lik se odlično uklapa u ovu tragikomediju, jer crnogorska kultura je inače bila počastvovana posljednjih mjeseci jer se na njemom čelu nalazio čuveni ministar Pažin. Pa što sad ne bi tu poziciju pokrili jednim Bogdanovićem? Jer, ako nije prošao za gradonačelnika, onda može komotno za ministra iako čovjek blage veze nema sa kulturom. Osim ako negdje nije otvorio neku izložbu i to kakvog dukljanskog umjetnika kome ni uža familija ne zna da se bavi umjetnošću.

Pošto nijeste mogli da dogovorite vlast na Cetinju, pošto nijeste mogli da pogurate svog kandidata kojeg ste vrlo jasno promovisali, onda hajde da postavimo ovog čovjeka za ministra. Tako je najlakše. To je najbezbolnije, a i koga boli briga za kulturu u Crnoj Gori očigledno, što se pokazalo najbolje na primjeru Narodnog muzeja na Cetinju i toliko tih grešaka i toliko tih stvari koje su pronevjerene u tom slučaju, ali o tom potom.

Ne očekujem, pravo da vam kažem, da će se oko ovoga skandala oglasiti književnici, slikari, vajari, glumci, zajednica koja bi trebala da je slobodna i nezavisna. Već od dobrog dijela te zajednice očekujem da kažu - pa mi smo to realno i očekivali; nama je upravo trebao neko tako verziran za kulturu, neko tako agiln kao što je čuveni gospodin Bogdanović. Jer, inače ova Vlada je postavljala razne ministre na razna mjesta. Tako imamo primjer, moram ga pomenuti, gospodina Predraga Boškovića koji je obnašao ministre na raznim pozicijama, pa je mogao da bude i ministar za socijalni rad, pa je sad ministar odbrane. Pa zašto onda i ovaj Bogdanović ne bi bio ministar kulture?

Vi ste, gospodo, teško obmanuli i Cetinjane, stanovnike čuvene prijestonice u koju se toliko kunete, jer ste sa Bogdanovićem išli u kampanju i isticali ga kao kandidata za gradonačelnika, a onda ste napravili salto mortale i izašli sa nekim trećim kandidatom. Čujemo danas izvjesni Kaščelan je vaš kandidat za gradonačelnika iako su Đukanović i gospođica Pejović mahala sa

Bogdanovićem u čitavoj izbornoj kampanji kao kandidat za gradonačelnika. Njega ste jednostavno sad pustili niz vodu. Ali kako to izgleda kad pustite nekog vi niz vodu to je vrlo zanimljivo. Kažete, ti, gospodine, pomjeri se, nećeš biti gradonačelnik, ali ćeš biti zato ministar. I sad ne znam da li je on čašćen ili je ovako kažnjen? Pa ste prevarili građane Crne Gore, jer ste na mjesto ministra kulture doveli čovjeka koji nije mogao da prođe za gradonačelnika. Dakle, jedna opšta zavrzlama i jedna sprdnja u režiji Demokratske partije socijalista i gospodina Brajovića. Dakle, istorija inače DPS-a je istorija prevara i zato je i ovo jedna velika prevara i truli kompromis Demokratske partije socijalista i satelita koji su se malo osnažili, pa da pokušamo da ucijenimo DPS tamo gdje možemo, pa je najbezbolnije da ucijene što se tiče kulture. Bolje da ste za ministra ostavili Zorana Pažina, taman se bio uhodao, ili da Duško Marković preuzme i ovaj resor. Čovjek je godinama bio šef zloglasne crnogorske Udbe i sad kontroliše tu zloglasnu i omraženu instituciju, pa zašto ne bi mogao kontrolisati i kulturu? Inače, tu ima dosta ljudi bliskih crnogorskom režimu, koji rade u kulturi, ali u isto vrijeme rade i za ANB.

Dakle, gospodo, vi ste još jednom ponizili Crnu Goru.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 23:16:51)

Poslaniče Vučuroviću, samo jedna proceduralna napomena, a poslije ću ustvari dati sebi pravo na repliku jer ste me pomenuli. Ali proceduralna napomena, kolege poslanici, je sljedeća. Dogovorili smo se na Kolegijumu da prilikom rasprave o ova dva pitanja o izborima i imenovanjima može se govoriti 10 minuta odjednom ili po obje tačke po pet minuta.

Očigledno, kolega Vučurović koristi 10 minuta.

Izvolite.

JOVAN VUČUROVIĆ (28.12.17 23:17:32)

Dakle, gospodo iz Demokratske partije socijalista, ustvari iz vladajuće većine, još jednom ste ponizili Crnu Goru. Ja sam siguran da ćete vrlo brzo odgovarati i za ovo i za ostala poniženja koja ste priredili ovoj zemlji u proteklih tri decenije. I moram stvarno da citiram, izvinićete me, jednog prijatelja koji me maloprije zvao. Kaže: "I što, kad može Duško Marković biti premijer, kad može Zoran Pažin biti potpredsjednik Vlade ili ministar, zašto onda neki izvjesni Bogdanović ne bi mogao biti ministar kulture?"

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 23:18:18)

Hvala.

Sad moje pravo na repliku, prije svega, jer je pominjana sprdnja i to apsolutno zaslužuje repliku, a pomenuto je i moje prezime pored drugih. Odlučio sam ja da uzmem pravo na repliku, jer zato imam pravo. Nema ovdje riječi ni o kakvoj sprdnji, nego o jednom ozbiljnom radu.

Socijaldemokrate se ne bave ucjenama, nego ozbiljnim razgovorima o strateškom razvoju prijestonice i o tome pregovaramo sa potencijalnim koalicionim partnerima. Kao što znate, počeli smo razgovore sa Demokratskom partijom socijalista zato što je to bilo prirodno, jer su osvojili najveći broj mandata, a nakon toga smo razgovarali i sa predstavnicima opozicije koji su uspjeli da se plasiraju u Parlament. Neki nisu ni uspjeli da zarade odbornički mandat. Onda smo opet bili vrlo korektni, rekli da ćemo nastaviti da razgovaramo i dogovaramo se, odnosno da pregovaramo sa Demokratskom partijom socijalista i zavisno od toga vidjećemo da li ćemo nastaviti sa opozicijom ili ne.

Vrlo konkretno, gospodin Bogdanović je bio u opticaju za ministra kulture i mnogo prije održanih izbora na Cetinju. Kažem, bio u opticaju. To je fakat, jer mi već neko vrijeme nemamo ministra kulture u Vladi Crne Gore.

Takođe, konstatacija - čuveni građani čuvene Prijestonice ne može se na takav način upotrebljavati i nije u redu da se na takav način upotrebljava ni priča o dukljanskoj kulturi, niti, niti,

ni. I zato kažem da je dobro da svi vodimo računa i opet ponavljam i to ću stalno ponavljati - nas slušaju građani Crne Gore i oni donose sud o tome što mi radimo i što mi govorimo.

Hvala vam.

Sad je sljedeći na redu... /Upadica/ Ne možete, ovo je bila replika. Replika može biti samo kaznena jer je inače komentar za to. Ne možete sad dobiti riječ.

Ima riječ poslanik Slaven Radunović.

Izvolite.

SLAVEN RADUNOVIĆ (28.12.17 23:20:43)

Pa evo pošto nema moj kolega Vučurović pravo ne repliku, da Vas ja opomenem. Vi ste uzeli repliku zbog toga što ste pomenuti, a onda ste sebi dali za pravo da zastupate sve Cetinjane. Mislim za to nema replike, vjerovatno. Ne vidim zašto ste našli Vi sad da branite Cetinje od Jova Vučurovića. Ne znam na koji ste način to sebi dali za pravo, baš me zanima.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 23:21:06)

Vi ste dobili pravo na riječ i nema potrebe, /upadica/ ne sad ne trošite, kad ja uključim mikrofon, Vama vrijeme stoji, ali ste ga trošili neadekvatno, niste imali pravo da to radite. Vi niste imali pravo da meni odgovarate na repliku koja je na mjestu bila. Vi to znate.

SLAVEN RADUNOVIĆ (28.12.17 23:21:29)

Jeste li Vi imali pravo da tumačite? Vi ste imali pravo da odgovorite u dijelu gdje ste Vi pomenuti, ali da poslije njega kritikujete zbog toga što se na određeni način izrazio vezano za Cetinje i za Cetinjane. Što ste Vi pozvani da odgovarate po tom pitanju? Vi ste sad zaštitnik Cetinja?

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 23:21:44)

Kolega, to je izbor naš kako ćemo se obraćati samo da tu bude kulturno, korektno i primjereno.

Izvolite.

SLAVEN RADUNOVIĆ (28.12.17 23:22:00)

Zbog toga i govorim jer se on uopšte nije nekulturno obraćao.

Poštovani građani Crne Gore, koji nas još uvijek gledate, večeras možete da vidite da je Vlada Crne Gore, a za bolje i nije, postala utočište za propale kandidate za gradonačelnika iz Demokratske partije socijalista. Praktično prvi rezultat izbora na Cetinju i pokušaja da se formira vlast nije da smo dobili gradonačelnika Cetinja, nego da smo dobili ministra kulture. Vjerovali ili ne. Do prije dva sata niko nije znao da će ovako da se razvije situacija na Cetinju u pregovorima između Socijaldemokrata i Demokratske partije socijalista, makar među nama neupućenim. I odjednom se pojavio gospodin Bogdanović kao kandidat za ministra kulture.

Vi ste maloprije pomenuli, nadam se da nećete zbog toga sad tražiti repliku što Vas navodim kao izvor, da je ovo mjesto dugo upražnjeno. Ja mislim da je ovo mjesto dugo bilo upražnjeno iz razloga što se čekalo rješenje za gospođu Radmilu Vojvodić. Jel' treba nekako sad da se izvadite iz oni problema u koje ste upali sa svađom na Univerzitetu. Ipak je ona važan štih u Demokratskoj partiji socijalista, ali očigledno će ona da izvisi ovog puta iz razloga što...

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 23:23:25)

Ako možete da ne upotrebljavamo imena onih koji nijesu prisutni.

SLAVEN RADUNOVIĆ (28.12.17 23:23:36)

Zbog čega? Pričamo o ljudima koji su javne ličnosti, rektor Univerziteta, žena koja žari i pali u Crnoj Gori 30 godina. Nemojte, molim Vas. Ovdje se bavimo politikom, da ne pominjem Radmilu Vojvodić koja je vodila sve kampanje Demokratske partije socijalista 20 godina. O čemu ćemo da pričamo ako ne možemo da pominjemo te ljude? Ne mogu da pomenem Mila Đukanovića jer nije prisutan je li? Ako ćemo tako da radimo, onda niste za ovaj posao definitivno.

Imamo slučaj da gospodin koji nije uspio da realizuje za ovoliko godina izgradnju fabrike čokolade i žičaru, makar 300 puta smo iz njegovih usta čuli, Cetinje-Njeguši, sad će vjerovatno novo obećanje da bude da će Cetinje da dobije Luvr ili Madam Tiso. Ne bih se iznenadio. Jer ako je mogla fabrika čokolada i ako je mogla žičara, zašto ne bi moglo i ovo? Jednako ćete to ispuniti i vi iz DPS-a i vi iz stranke koja pomaže da se stvori vlast na Cetinju. Ne vidim da tu može da bude neke velike razlike, a da se nadovežem na ovo što je maloprije moj kolega Vučurović rekao - Vlada u kojoj je premijer bivši načelnik Agencije za nacionalnu bezbjednost može da ima ovakvog ministra kulture i to posebno crnogorske kulture gdje Njegoševu nagradu dobija Milorad Popović. Vi me sad kritikujete a ja imam pravo, to je isto javna ličnost, da kažem da je to najveća sprdnja ove godine koja se desila u crnogorskoj kulturi, s tim što ne znam večeras ovaj događaj, ne ja ne mislim toliko oko gospodina Bogdanovića da on nije stručan za ovaj posao. Stručan je koliko i ostali ministri. Ne bih ga upoređivao, daleko od toga, on je mnogo, mnogo prihvatljiviji za mjesto ministra kulture, nego što je ovaj gospodin za laureata najveće književne nagrade kod Južnih Slovena. Ali ovo je Crna Gora i ovdje je sve moguće. I nije bitno nijedno pojedinačno ime, bitan je sistem, sistem koji ne valja. Sistem u kojem se ova država doživljava kao privatno vlasništvo nekoliko porodica.

Duško Marković je ovog momenta samo glava porodice i to ona glava koja se vidi u javnosti. Naravno, glavni je u /prekid/ Ne znam je li ovog momenta, ali uglavnom on odatle prati sve i prati svoju imovinu. Naravno, nema nikog u Crnoj Gori valjda koji misli da je mločerski park u vlasništvu nekih Grka nepoznatih. Ne misli valjda niko da je Porto Monetenegro prodat od strane Pitera Manka nekim Arapima. Sve će to da dođe na svoje mjesto i da ispliva onog momenta kad se ova vlast promijeni. Ja ću da iskoristim svojih drugih pet minuta kad bude druga tačka.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 23:26:41)

Hvala Vam.

Riječ ima poslanica Branka Bošnjak, a neka se pripremi poslanik Predrag Bulatović.

BRANKA BOŠNJAK (28.12.17 23:26:47)

Poštovani građani,

Evo još jedne političke lakrdije u sitne sate ili još malo pa u rane sate, jer bismo ovdje ministra bez prvog ministra, odnosno premijera i imam osjećaj kao da se premijer stidi ovog rješenja koje je ponudio, pa smo ovdje čuli predsjednika Skupštine kako nam čita biografiju i obrazlaže premijerovo ponuđeno rješenje. Ali, nešto očigledno nije u redu čim nema premijera Markovića da brani ovo rješenje, čim se ovo dešava gotovo u ponoć kao Pepeljuga. Dobićemo ni krivog ni dužnog Aleksandra Bogdanovića, ničim izazvanog da postane ministar kulture. Ili možda i nije ničim izazvan, vjerujem da je on kolateralna šteta u ovim dogovorima ili između ako se to mogu nazvati dogovori, između SD-a i Demokratske partije socijalista na Cetinju.

Zašto kažem da li se mogu nazvati dogovori? Jer očigledno da su ovdje postojali neki

ultimatumu čim onaj za koga je DPS sve vrijeme kampanje i nakon kampanje tvrdio da će biti prvi čovjek prijestonice i nastaviti ono što je navodno dobro radio u prethodnom sazivu, odjednom nam se evo u ponoć ukaza kao Pepeljuga, pobježe nam premijer Marković i ostavi nam cipelicu, odnosno Aleksandra Bogdanovića da o njemu ovdje raspravljamo.

Prosto želim da kažem ovdje što se nekako propušta, a voljela bih da se to čuje, da je prethodni ministar Janko Ljumović jedan od rijetkih koji je napravio častan čin. Onako kad se sasjekla glava Radmile Vojvodić, on je jedan mislim i jedini u Vladi DPS-a u ovih 27 godina koji je iskreno podnio ostavku i stao iza toga baš kao svoj lični čin. Imali smo neke ostavke koje su bile nametnute, ali Janko Ljumović je to uradio onako kako bi trebalo da se podnose ostavke kad neko se ne slaže sa nečim što se dešava u Vladi. To je nekako baš zbog toga što je to uradio kao častan čin ostalo nezapaženo, pošto u ovakvoj Crnoj Gori ono nešto što se časno uradi, to se ne primjećuje. Vjerovatno da je napravio neki skandal, onda bi ga svi pamtili. A Janko Ljumović je bio neko ko je mogao da obavlja funkciju ministra kulture, ali, što se mene lično tiče, mišljenje mi je da mu nije pripadalo tamo mjesto na čijem je čelu Duško Marković, jer nije on taj tip koji bi radio onako kako Duško diktira, što neću moći reći za Aleksandra Bogdanovića. Sigurna sam da on će biti neko ko će i te kako dobro da sluša i da ispunjava zadatke. A kako je on vodio kulturu u Cetinju, koje se smatra nekako i centrom kulture, a svi dobro znamo da to nije, i od svih oni propalih projekata pa do Makoka sa Abramovićkom koji nije zaživio, a o kome su se raznorazni hvalospjevi pjevali i pričalo kako ćemo mi tu da dovedemo razne investitore, sve će to da se smjesti u onom prostoru gdje se nalazi Obod - od toga nemamo ništa. Zbog toga što profesionalci kakva je Abramovička su vidjeli sa kim imaju posla i digli su ruke od tog projekta.

Mislim da ovo rješenje je negdje u nivou kad nas je iznenadio "u pozitivnom", a ustvari u vrlo negativnom smislu premijer tadašnji Đukanović kada nam je podmetnuo Miga Stijepovića za ministra prosvjete. Ovo mi sve nešto liči na to kadrovsko rešenje slično Migu. Takav će nam biti i Aleksandar Bogdanović. On je ovako kulturnan u ophođenju, stavi onu maramicu u svoj sako, fino se dočera, rekao bi čovjek kulturnan čovjek, ali u suštini o kulturi i na osnovu ove njegove biografije ne zna ama baš ništa. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 23:31:37)

Hvala.

Riječ ima sada poslanik Predrag Bulatović, neka se pripremi poslanica Ana Nikolić.

PREDRAG BULATOVIĆ (28.12.17 23:31:43)

Poštovani građani,

Konkretno govoriti o rješenju za ministra je apsurdno. Vlada Duška Markovića je uglavnom Vlada drugorazrednih kadrova, ali lojalnih prije svega premijeru Dušku Markoviću. Situacija je u ovom trenutku takva da postoji jedna latentna, ali veoma vidljiva podjela u samoj Vladi onih koji podržavaju zamjenika predsjednika DPS-a, odnosno predsjednika Vlade, a partija je centar svega očigledno i da Milo Đukanović neprikosnoveno ima većinu u onome što se zove Glavni odbor i partija.

Zato kada sam danas, poštovani građani, postavio pitanje predsjedniku Skupštine zašto do 21. decembra kada je obećao da će da raspiše izbore, što je bio i prethodni plan, sam ja to svjesno uradio iz jednog jedinog razloga jer ima nekih turbulencija pored ovih namjera koje znače osvajanje televizije i nekih drugih bitnih punktova za zloupotrebu prilikom izbora, u ovom slučaju predsjedničkih izbora.

Gospodine Markoviću, Vi ste se opredijelili da sa nama razgovarate na daljinu političkog puškometa, da nam šalžete prijetnje i ocjene iz vile Gorica, kampa Zlatice i nijeste smogli političke hrabrosti da ono što Vam po Ustavu pripada i po Poslovniku što je zapisano pročitate ovo što je pročitao predsjednik Skupštine i da porazgovarate sa nama ne o Bogdanoviću, koji ovdje apsolutno očigledno nije bitan, jer je jedna mala politička čvrga od strane Socijaldemokrata, partije koja je jedva prešla cenzus, bila dovoljna da on ne može biti gradonačelnik. Bila je dovoljna. Mi

smo željeli da razgovaramo sa Markovićem o mnogim pitanjima, između ostalog, i zašto je jedan častan čovjek Rašo Aleksić i dalje bez toga da je procesuiran u slučaju izvjesnog Šukovića koji je navodno prijetio da likvidira Duška Markovića, što je bio uvod u igru državnog udara. Htjeli smo da ga pitamo kako se osjeća ne na Premijerskom satu gdje je njegova zadnja, nego u dijalogu kako se osjeća da je u Vladi koja je Vlada političke nagodbe.

Inače, izbor ministra kulture, ako je to tema, ja se potpuno slažem sa Brankom Bošnjak, centralna figura je jedna, ja tu osobu ne poznajem. Osoba Janko Ljumović koji je čovjek iz kulture i koji je jedini podnio ostavku iz lojalnosti prema onome sa kim je u timu, to je zbog rektorke Radmile.

Dakle, Ranko Krivokapić je imao petlju da dok je bio sa DPS-om u Kolašinu napravi koaliciju sa opozicijom. To ga nije koštalo gubitka funkcije i odlaska u opoziciju i da ga sada Milan Knežević naimenuje u ime Demokratskog fronta za očuha nacije. Dakle, nije mu bio problem da napravi tu koaliciju.

Socijaldemokrate kažu sljedeće - Mi smo razgovarali sa jednima, sa drugima i nama je bitan strateški razvoj Prijestonice. Dakle, do sada ga nije bilo. Ovo je neuspješan gradonačelnik, jedan neuspješni gradonačelnik koga je eliminisao manji koalicioni partner na državnom nivou mora da ide u Vladu.

Vlada je, dakle, utočište drugorazrednih škartiranih kadrova. Uostalom, mi smo ovih dana vidjeli u ovoj Skupštini ko eventualno može da bude kompetentan i relevantan sagovornik u Vladi Crne Gore. Svaka čast jednom broju i mladih poslanika DPS-a i starih poslanika DPS-a. Oni su bardovi politike i izvršne vlasti. Ovaj Bogdanović je bio dobar poslanik, korektan poslanik.

Dakle, vidjeli smo kako idu pogodbe, nagodbe sa Bošnjačkom strankom, vidjeli smo da su Socijaldemokrate probale da zaljuljaju Vladu, ali su napravile jedan korak. Milo Đukanović je počeo da slabi kada je popustio i pustio niz vodu jednog kadra. I ovdje će očigledno od čitavog ovog kulturnog galimatijasa jedini da izvisi Janko Ljumović i bivša rektorica kao jedan od najuticajnijih kadrova Demokratske partije socijalista. Naći će svoje mjesto /prekid/ Jedino će bivši ministar kulture, koji je časno iz solidarnosti zbog ostavke svoga ili smjene svoga mentora da u ovom slučaju izvisi, jer je to uradio zato što je Vlada nasrnula na Univerzitet. Ja mislim da ona nikada nije trebala da bude rektor, ali to što je urađeno to ne služi na čast Crnoj Gori i Univerzitetu.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 23:37:14)

Samo da ne pričamo o cenzusu. Na Cetinju smo mi osvojili dva odbornika, a vi nijeste prošli cenzus.

Ana Nikolić ima riječ.

Komentar? Izvinite. Gospodin Stanišić.

Izvolite.

OBRAD MIŠO STANIŠIĆ (28.12.17 23:37:29)

Hvala Vam, predsjedniče.

Kolega Bulatoviću, Vi pričate o turbulencijama u DPS-u. Ja ću Vam samo reći jednu stvar. Sve su turbulencije u DPS-u prestale od kad vi nijeste u DPS-u. A o turbulencijama o SNP-u i u partijama u kojima ste Vi bili ja neću da pričam. Još nešto ću da Vam kažem. Mi imamo kadrova i da budu predsjednici opština, i gradonačelnici, i da budu ministri, a vi ste na vrat i na nos, krpeći lokalnu vlast u Budvi i u Kotoru, za predsjednika opštine izabrali čovjeka koji nije državljanin Crne Gore. Toliko o vašim kadrovima i o vašem kadrovanju. A danas vam se vidjelo kako ste krojili vlast u Budvi. Sve piše i sve građani znaju.

Dalje, gospodine Bulatoviću, bivši kolega, doskorašnji gradonačelnik Prijestonice gospodin Bogdanović zaslužuje da bude ministar kulture Crne Gore, prije svega, što ima za to kredibilitet. I dolazi iz mjesta gdje je kultura istorija crnogorska i ne sumnjam da će i ovu funkciju obavljati uspješno kao i prethodnu. A mi sa naše liste imamo kadrova da svi budu gradonačelnici Prijestonice. Nemojte da se ljutite na naše koalicione partnere. Vi i vaši koalicioni partneri

pokazujete lice svaki dan. Danas u Budvi, sutra u Kotoru itd. I još nešto ste danas govorili kako se ponosite Vašim precima. i treba da se ponosite i ja se ponosim. Ali nijesam siguran da su oni živi da li bi se ponosili. A znate zašto? Nije bilo referendumsko pitanje /prekid/, nego je glasilo - Želite li da Crna Gora bude nezavisna i međunarodno priznata država sa punim međunarodno pravnim subjektivitetom? Vi ste bili protiv. I ne samo što ste bili protiv, nego ste i 2000. godine krijući krojili Ustav da Crna Gora bude 27. izborna jedinica. I danas se Vi u prsi bijete da ste za Crnu Goru i za njenu budućnost. Ne može, gospodine Bulatoviću. Istorija je sve zapisala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 23:40:02)

Hvala.

Zaista mislim da ne treba pominjati pretke ovdje.

Imate pravo odgovor na komentar, poslaniče Bulatoviću.

Izvolite.

PREDRAG BULATOVIĆ (28.12.17 23:40:09)

Ja ne bih volio stvarno da bilo ko provjerava da li u mojim venama teče krv Radoša Bulatovića. Ne bih volio i ne bih preporučio nikome. U mojim venama teče krv Radoša Bulatovića, crnogorskog junaka i ja sam dostojan potomak Radoša Bulatovića. Samo što se ja ne borim sa raznim žbirima i austrougarskim vojnicima, nego se borim sa izdajnicima koji sjede preko puta mene, da zaštitim ideju Radoševu i Dragovu, koji su ubijeni u martu 1929. godine. A oni koji ne znaju o čemu se radi u ovim procesima, koji su nedorasli, koji su glasačka mašina, za razliku od mene, ja ne želim ni da ih žalim. Oni neka sjede tu đe, što bi neki rekli, su šeli.

Što se tiče DPS-a i raskola, najsrećniji dan u mome životu što nisam sa vama. Jer da sam sa vama, morao bih da budem kao mnogi od vas - nikakav. To mi je najsrećniji dan. Rastali smo se zbog kriminala, pljačke i onoga što je danas veoma aktuelno. Pozivam odbornike opozicije u Budvi, nema ni jedne fotelje ili mjesta koje je značajno, da se razori ta koalicija. Budva, Kotor i Herceg Novi su opozicioni bastioni da bi Podgorica bila osvojena i da bi DPS bio poražen na predsjedničkim izborima.

Poštovani građani Crne Gore, zbog Crne Gore sve ovo radimo. Jer, smo mi ovdje utemeljeni /prekid/ za razliku od mnogih koji ne mogu za svoga đeda da kažu ovo što sam ja rekao. Neko možda i u ovoj sali može da kaže da mu je bio austrougarski špijun ili nečiji drugi špijun. Moj nije, a ja sam dostojni potomak Radošev i Dragov, Draga i Radoša Punišinog.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 23:42:36)

Hvala.

Riječ ima Ana Nikolić, a neka se pripremi Branko Radulović.

ANA NIKOLIĆ (28.12.17 23:42:42)

Hvala, predsjedniče.

Predsjedniče, uvažene kolege i građani Crne Gore,

Aleksandra Bogdanovića preporučuje njegova biografija prevashodno za kandidata za ministra kulture, njegov rad u proteklih osam godina kao gradonačelnika prijestonog grada Cetinja, gdje je u tih osam godina bilo jako puno projekata, a među njima i desetine projekata koji su baštinili kulturu i nasljeđe, ono što je osnovna tradicija naše Prijestonice.

Ono što preporučuje Aleksandra Bogdanovića za ministra kulture jeste njegov način i pristup organizaciji rada na mjesto koje je radio, a ja to mogu da svjedočim kao jedan od njegovih saradnika. On je napravio tim, tim koji je karakterisala simbioza iskustva i mladosti. Okupio je oko

sebe tim prvo iskusnih ljudi, a među njima i mladih ljudi. Tako da je u toj simbiozi dao prave i suštinske rezultate.

Konačno, u Aleksandru Bogdanoviću gledamo Cetinjanina koji je kandidat za ministra kulture i kao takav baštiniće ono što je tradicija Cetinja, a to je upravo da je ona jedna prijestonica i kulture i istorije Crne Gore. Sigurna sam da će Aleksandar Bogdanović u novom poslu unijeti pravu novinu, novinu zbog toga što je oblast kulture oblast koja će doprinijeti afirmaciji najjačoj naše države, pogotovo sinhronizovano sa mnogim strateškim granama kao što jeste i turizam. Zbog toga večeras zaista sa zadovoljstvom ću dići ruku za Aleksandra Bogdanovića, kao budućeg ministra kulture. Ovaj put mu čestitam i želim puno uspjeha.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 23:44:19)

Hvala, poslanice Nikolić.

Riječ ima poslanik Branko Radulović i neka se pripremi posljednji prijavljeni diskutant Andrija Mandić.

BRANKO RADULOVIĆ (28.12.17 23:44:30)

Građani Crne Gore,

Ne mogu da se saberem i priberem iako su kasni sati, iako sam danas pričao o mnogim stvarima, da se ovakve stvari dešavaju Crnoj Gori. Mislio sam da ima limita nečemu što je apsurd. Jednom je Đukanović, prije dva mandata, čini mi se, predložio jednog građanina za ministra obrazovanja i nauke. Pitao sam ga - Milo, sprdaš li se to s nama? Nisam mogao da vjerujem da ću doći opet u tu situaciju, a to ću obrazložiti.

Međutim, htio bih da razberem dva nivoa priče. Jedna je politička kombinatorika. Znao sam da će ovo da urade Socijaldemokrate. Pitao sam se kako će i na koji način zajedno s DPS-om, posle one retorike njihovog nosioca, mislim da je Gazivoda, izvinjavam se, ne poznajem čovjeka, one oštre argumentovane priče, mislim da taj vokabular, toliko činjenica, pominjana je korupcija, zatvori, hiljade rabota, kunjenje u crnogorsko poštenje, obraz, ovamo, onamo, završilo se jednim skalpom. Sad se pitam što je razlog. Da li slabi Đukanović i njegova britva ili su u pitanju druge stvari? One je, tačno, oslabio od nas kad smo ga ono nazvali u Parlamentu i moja malenkost koja je tu sjedjela i skinuli smo ga onako kao što treba da ga skinemo po crnogorski, ali sam mislio da iz njega još ima nekoga prča, nekoga katunskog ponosa, junaštva i da kaže - ma nećete vi mene da ucjenjujete, nećete vi mene, moga nosioca, moga kadrovnika, ne znam, čovjek se gubi ili su u pitanju te porodične veze sa Marovićem, ili je Duško postao toliko jak. Nemam pojma, ali se nešto drma u DPS-u. Da li dolazi do vremena istine ili do nečega, znam da Socijaldemokrate nisu toliko jake i da su neki bili jači, on bi ih obrivio. Nema više britve, ljudi. To je nešto što se valja u zemlji danas Crnoj Gori, truloj zemlji, nažalost mojoj zemlji, tako da je to jedan nivo političke priče. Drugi nivo političke priče ima nešto sa čim se ne bi uhvatio u koštac i bio nosilac. Ne bi bio ministar zdrastva, ne bi bio ministar kulture, nema šansi da bi to bio. Zato što tu treba, ljudi, biti neko iz struke, iz te branše, voditi i biti kompetentan, znati pričati, znati razgovarati, znati pomiriti. To je ludilo, kao da mi neko reče - hajde vozi avion. Jeste da sam neko ko ima određene stvari, ali biti ministar u Crnoj Gori. Zna li što je Crna Gora? Crna Gora kroz svoju patinu, kroz svoje vrijeme, kroz svoju vertikalnu, kroz svoju istinu, kroz svoju istoriju, to nigdje na jednom prostoru manje nema više raznolikosti koja je imala određeni sklad i rješenje u toj vertikali tih vjetrova koji su duvali ovdje, koji su ostavili izuzetnu patinu kao u Crnoj Gori. Nekad je to bilo u ovom obliku, nekad je u tom obliku. Nikada više nije bilo manipulacija nego što je danas u Crnoj Gori. Ja sam, evo nazivam se taj koji sam bio utemeljen i potičem iz toga krša, moji su bili tamo - ovamo, onamo. U Crnoj Gori se mijenja kod, moja intima, ja sam za taj sklad Crne Gore. A nemojte u ovoj situaciji da mi mijenjate ono što je moj genetski kod, ono što je moja antropološka lobanja, tačno po antropologiji, ako vi ne znate, akademik se vidi, da Vi i ja nemamo veze. Nemamo veze ali živimo u istoj državi.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 23:49:29)

Poslaniče Raduloviću, vrijeme je isteklo. Vi naravno privedite kraju, ne bih u ovoj antropološkoj raspravi htio da Vas ograničim.

BRANKO RADULOVIĆ (28.12.17 23:49:35)

... momak, on je sa mnom putovao dok smo bili na odboru, ali nema taj CV da vodi kulturu. Ljudi, jeste li vi normalni, što radite? Dajte mu platu 10 hiljada eura, stavite ga da ide da sjedi, da spava, ne znam što da radi, da izučava i dalje, on je ekonomista, on je iz menadžmenta, on trguje, to je učio. Neka uči, neka doktorira, 'ajde da ga pošaljemo u Ameriku neka bude da postdoktorske studije, nek završi i da ga ovdje stavimo za nešto da bude od koristi Crnoj Gori. Ali nemojte da se brukamo, nemojte ga za ministra kulture.

Zaključujem. Milo, slabiš britvo, gotov si. To je jedna konstatacija iz ove političke kombinatorike. Niste Vi toliko jaki, gospodine sadašnji predsjedniku. Dalo vam se, ali pustite vrijeme će pokazati svoje, doći će vrijeme sasvih drugih političkih odnosa. Druga stvar, sprdaju se sa nama. Nije on za to, kao što ja ne ... /Prekid/

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 23:50:49)

Hvala. Nije tačno, ali nisam ni ja toliko jak koliko ću tek da budem. Sad, opet pričamo o tome da ovdje nije bilo naravno nikakvog ucjenjivanja i uslovljavanja. Socijaldemokrate pregovaraju sa potencijalnim koalicionim partnerima.

Riječ ima poslanik Andrija Mandić, a neka se pripremi Momčilo Martinović.

ANDRIJA MANDIĆ (28.12.17 23:51:27)

Poštovani građani, evo deset je do 12, pretpostavljam da još neko u Crnoj Gori prati ovaj prenos. Mi smo nakon informacije koju smo dobili od našeg predsjednika kluba Milutina Đukanovića da premijer Duško Marković neće doći ovdje i obrazložiti predlog za novog člana Vlade, razmišljali šta je razlog da Duško Marković ne dođe. Onda smo analizirali da li je problem u tome što on treba da se suoči i razmijeni argumente sa Demokratskim frontom, gdje bismo se svakako dotakli i onih tema koje izlaze izvan okvira izbora jednog člana Vlade. Gospodin Bulatović je saopštio od teme Radovana Aleksića i zloupotreba koje su se odnosile vezano za službu državne bezbjednosti Crne Gore, odnosno Agencije za nacionalnu bezbjednost i čitavog bezbjednosnog aparata koji je usmjeren protiv njega želeći da mu podmetnu jedno teško krivično djelo, pa do suđenja državnog udara, pranja novca i ostaloga, ili je nešto drugo u pitanju. Došli smo do zaključka da nije bio glavni razlog zašto Duško Marković večeras nije ovdje da bi izbjegao razgovor sa Demokratskim frontom. Prosto u pozadini svega je, po našoj procjeni, standardna crnogorska priča. To je najbolje opisala ona sudijica ili sudija, gospođa sudija Suzana Mugoša kada je na moje i izlaganje kolege Milana Kneževića ponavljala da mi nećemo da se pokorimo sudu. Dakle, ta logika pokoravanja, koja je i logika vladajuće partije, u kojoj onaj ko je predsjednik te partije ili premijer prosto očekuje od članova i funkcionera da mu se u potpunosti pokore, a što smo imali prilike da vidimo kada su bili prošli predsjednički izbori, kada je Filip Vujanović izguran na onu pozornicu, kada Đukanović kao premijer nije želio ovdje da dođe da predlaže svoje ministre, saopštavajući koliko je on iznad tih sitnih trivijalnih stvari ko će biti ministar i danas poruke koju šalje Duško Marković da je i on na tom nivou, da on nema vremena da predloži ministra, niti želi da mu oda priznanje i iskaže poštovanje samim prisustvom, da ga uvaži kao člana Vlade i čovjeka koji sutra treba da vodi kulturu Crne Gore.

Dakle, ovdje je jednostavna politička poruka i imao sam prilike od prvog predsjednika Demokratske partije socijalista, veoma cijenjenog i poštovanog, Momira Bulatovića da slušam koliko je on problema imamo sa raznim ulizicama koje su grebale po njegovim vratima i željele

nekako na osnovu pripadnosti DPS-u da dođu i da se izbore za nešto što su mislili da njima pripada. Dakle, ta logika nesmjnjive vlasti i logika vladajuće partije u kojoj je onaj koji se dohvati neke više stepenice - premijer, predsjednik partije i slično, koliko je ona važna večeras nam demonstrira premijer koji šalje poruku predsjedniku partije - i ja mogu da se ponašam kao i ti. I ja kada predlažem ministre neću da dođem da ga predložim da zna u kakvom je odnosu on u poređenju sa premijerom. To je ono što, poštovani građani, morate da znate i sve počiva na onoj čuvenoj rečenici koju je negdje vjerujem čak i nesvjesno saopštila sudija Mugoša koja insistira na pokoravanju, kao što je ona pokorena u odnosu na one koji upravljaju sudskim procesom koji se vodi protiv Milana Kneževića i mene.

Ta hijerarhija koja se uspostavila i koja negdje nosi obilježje otomanskih vremena i koja se od strane dukljanske, mogu slobodno reći, intelektualne elite emituje, Crnogorci imaju potrebe za jakim vođom. A onda kada sve te primjere za jakim vođom na kraju svedu na odnos ovna i stada, onda shvatite kakav je taj pristup i kako se on održava danas u vladajućoj strukturi. Crna Gora mora da se mijenja, Crna Gora treba da postane demokratska zemlja. U toj demokratskoj zemlji ti jaki pojedinci, kakav nam se večeras s ovim činom nepoštovanja Parlamenta, ali na prvom mjestu nepoštovanja budućeg ministra kulture predstavlja premijer Marković, treba da budu vremena koja moraju da ostanu iza nas. Ono što se grbo rodi vrijeme ne ispravi. To što Marković večeras oponaša Mila Đukanovića, želeći da prigrabi mjesto koje je on zauzimao, a da nastavi da se ponaša kao Milo Đukanović, nije dobro ni za vašu partiju, a još manje je dobro za Crnu Goru.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.12.17 23:56:45)

Hvala.

Posljednji diskutant je Momčilo Martinović. Izvolite.

MOMČILO MARTINOVIĆ (28.12.17 23:56:54)

Poštovani kolege poslanici,

Večeras ću govoriti o kandidatu Aleksandru Bogdanoviću koji je predložen za ministra kulture u 41. Vladi Crne Gore. Kao što ste i sami pročitali, biografija predloženog kandidata sama za sebe govori da predloženi kandidat ima i te kako reference da obavlja ovu značajnu državnu funkciju. Ovdje ste mogli vidjeti da je iza njega jedan bogat društveno-politički rad i da iza ovog čovjeka stoje rezultati.

Što se tiče njegovog angažmana na posljednjoj funkciji koju je obavljao, gradonačelnika Prijestonice Cetinje, građani Prijestonice Cetinje su mu dali povjerenje dva puta i to uglavnom apsolutnom podrškom, što znači da je čovjek koji je predmet naše diskusije večeras sa pravom zaslužio da napreduje. Ovo tretiram kao napredak, a ne kao kaznu ili neki dil koji smo večeras čuli ovdje da stoji iza ovoga. Od svega srca mu želim puno sreće u budućoj ulozi ministra kulture. Mogu slobodno da kažem kao neko ko je s njim proveo dosta radnog vremena, bio mi je jedan od bliskih saradnika, da je to osoba koja je izuzetan profesionalac, koji je svoj radni vijek u ovom dijelu, koliko sam ga upoznao, najmanje 12 sati radio svakog dana bez vikenda i bez praznika.

Sami rezultati govore u njegovom ekspozu na izbor gradonačelnika 2013. godine, kada je od tog ekspozea do završetka izbornog ciklusa završio 70% programa koji je predložio građanima Prijestonice. Takođe, ono što me jako raduje jeste što sam danas ovdje ili večeras predstavnik Prijestonice. Prijestonica je konačno dobila svoju ulogu i svoje mjesto posle dužeg vremena. Jako mi je drago da posle toliko dugo vremena se u Vladi nalazi čovjek Prijestonice koji ima sve ove reference i koji će kvalitetno obavljati posao koji je pred njim. Takođe, još jedanput vam se zahvaljujem u ime građana Prijestonice što je ovaj dom podržao Zakon o Prijestonici, što je Prijestonici dalo jednu značajnu poziciju u odnosu na vremena koja dolaze.

Gospodinu Bogdanoviću želim da čestitam i nadam se da ćemo večeras podržati ovaj prijedlog. Iskreno se nadam da će i njegovi budući saradnici i tim sa kojim bude saradivao imati izuzetno dobrog saradnika, jednog kolegu, jednog profesionalca i rezultati u cjelokupnom tom smislu neće izostati. Još jedanput želim mu sve najljepše i želim da obavlja ovaj zadatak dosta

ozbiljan, u crnogorskoj Prijestonici i Prijestonici kulture Crne Gore na zavidnom nivou, a da o rezultatima govorimo nakon njegovog rada. I da mu poželimo sreću, a ne da mu poželimo nešto drugo prije nego što je i sam krenuo u ove obaveze i zadatke koji stoje pred njim. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (29.12.17 00:00:50)

Hvala Vam, poslaniče Martinoviću.

Ovim smo završili pretres. Prelazimo na sljedeći dio tačke Izbori i imenovanja, a to je razrješenje jednog člana Savjeta Radio i Televizije Crne Gore. Podsjećam da je Administrativni odbor podnio Predlog odluke o razrješenju jednog člana Savjeta Radio i Televizije Crne Gore i dužnosti člana Savjeta Radio i Televizije Crne Gore razrješava se Goran Đurović. Izvjestiteljka Administrativnog odbora je Marta Šćepanović.

Otvaram pretres.

Da li izvjestiteljka Odbora želi riječ? Želi.

Poslanica Šćepanović. Izvolite.

MARTA ŠĆEPANOVIĆ (29.12.17 00:01:24)

Hvala Vam, predsjedniče.

Razvijeno civilno društvo i nevladin sektor karakteristika je svakog demokratskog društva gdje nevladin sektor treba da bude partner, a ne da djeluje i da se ponaša kao opozicija, već da daje doprinos svojim konstruktivnim radom institucijama.

Administrativnom odboru je 25.10.2017. godine dostavljen dopis sa potpisom 111 nevladinih organizacija, kojim direktno pokušavaju da odrede način rada Administrativnog odbora. Grupa nevladinih organizacija organizovala je juče, 27.12, u toku trajanja sjednice Administrativnog odbora, kako su ga nazvali javni performans pod nazivom Nezavisni javni servis i tačka ispred zgrade Skupštine. Tim činom sasvim je jasno da predstavnici nevladinih organizacija su pokazali da nijesu na strani zakona, odnosno vladavine prava i demokratije i da pritiskom zloupotrebljavaju svoju poziciju. Jasno je da je jedini cilj ovog njihovog performansa očuvanje funkcije pojedinca Gorana Đurovića u članstvu Savjeta Radio Televizije Crne Gore.

Iskoristiću i ovu priliku i ponoviću i večeras i sto puta ako treba da Administrativni odbor radi po Ustavu, zakonu i Poslovniku Skupštine Crne Gore, u okviru svojih nadležnosti, bez obzira na neprimjereni pritisak na rad ovog odbora koji smo imali i imamo i dalje od strane pojedinih medija i jednog broja predstavnika nevladinog sektora.

Agencija za sprečavanje korupcije je dostavila Administrativnom odboru u Skupštini Crne Gore odluku br. /prekid/ 0201282/4 od 28. septembra 2017. godine, kojom je utvrđeno da je Goran Đurović član Savjeta Radio Televizije Crne Gore kao javni funkcioner prekršio članove 11 i 13 Zakona o sprečavanju korupcije na način što je nakon isteka zakonom propisanog roka istovremeno sa javnom funkcijom obavljao i dužnost izvršnog direktora u privrednom društvu Nature D.O.O Podgorica, a što se shodno članu 42 stav 1 Zakona o sprečavanju korupcije smatra nesavjesnim vršenjem javne funkcije i predstavlja osnov za pokretanje postupka od strane organa koji je nadležan za njegovo imenovanje, u ovom slučaju je to Administrativni odbor.

Administrativni odbor je pokrenuo postupak i pozvao Gorana Đurovića, shodno članu 43 Zakona o nacionalnom javnom emiteru, da se izjasni na sjednici Administrativnog odbora. Gospodin Goran Đurović, član Savjeta, u svom izjašnjenju na sjednici Administrativnog odbora u bitnom kratko se osvrnuo na dio koji treba na konkretnu odluku, ali u bitnom je isticao svoje političke stavove, tako da smo se u jednom momentu i zapitali ko je političar, a ko je predstavnik nevladinog sektora na samoj sjednici. Takođe, dao je detaljan izvještaj o unapređenju rada ovog medija, a sve to njegovim zaslugama, tj. hvalospjevima. On je mišljenja, u krajnjem, da Administrativni odbor nema osnova za pokretanje postupka njegovog razrješenja, te da se u krajnjem, kako smo i zaključili, na njega i ne može primjenjivati Zakon o sprečavanju korupcije u dijelu koji se odnosi na postupak razrješenja.

Administrativni odbor je u tom postupku imao određene činjenice i dokaze. Tu je nesporno

da je pravosnažnom odlukom Agencije za sprečavanje korupcije utvrđeno da je on povrijedio odredbe Zakona o sprečavanju korupcije. Kažem pravosnažnom jer gospodin Goran Đurović nije smatrao da je ova odluka nezakonita i iz tog razloga nije ni podnio tužbu Upravnom sudu za ocjenu njene zakonitosti. Takođe, članovi Administrativnog odbora su osim ovoga imali uvid u kompletnu dokumentaciju, na osnovu koje je Agencija u upravnom postupku donijela ovu odluku, ali i u ovom postupku su raspolagali određenim novim činjenicama i okolnostima koje su ...niju su vezane za konkretnu odluku na osnovu koje je pokrenut ovaj postupak, ali je ipak izuzetno važno da javnost zna i za te činjenice, imajući u vidu da je gospodin Goran Đurović, u svom izjašnjenju, izričito naglasio da od 2014. godine redovno prijavljuje sve novčane prihode koje ima. Tako smo došli do podatka da je u 2015. godini gospodin Đurović ostvario prihode po osnovu zarada u privrednim društvima Fokus group i Falcon CO, što je on i potvrdio i pojasnio nam čime se ova privredna društva i bave, nekom veleprodajom, tako sam shvatila. Takođe je imao i ugovorene naknade u nevladinoj fondaciji TACSO Montenegro, Institut Alternativa, Društvo za borbu protiv side Crne Gore, nevladinom udruženju Akcija za ljudska prava, nevladinom udruženju za pomoć licima ometenim u psihofizičkom razvoju i nevladinom udruženju Centar za građansko obrazovanje.

Takođe smo imali činjenice koje ukazuju da je u 2016. godini ostvario prihode opet po osnovu zarade, ali ne u privrednom društvu u kojem je Agencija to utvrdila, već u privrednom društvu Falcon CO i ugovorene naknade u nevladinoj fondaciji TACSO Montenegro, Centar za razvoj nevladinih organizacija, nevladinom udruženju SOS telefon za žene i djecu žrtve nasilja, nevladinom udruženju Juventas i nevladinom udruženju Centar za građansko obrazovanje. Gospodin Goran Đurović je sve ovo potvrdio na Odboru, jer je rekao da se bavi konsultantskim uslugama, očigledno širokim spektrom konsultantskih usluga.

U konkretnom postupku je utvrđeno da je Goran Đurović, kao član Savjeta Radio Televizije Crne Gore, nakon zakonom propisanog roka istovremeno sa javnom funkcijom obavljao i dužnost izvršnog direktora u privrednom društvu Natura D.O.O Podgorica i time je prekršio članove 11 i 13 Zakona o sprečavanju korupcije, a što se, shodno članu 42 stav 1 Zakona, smatra nesavjesnim vršenjem javne funkcije i osnov je za razrješenje od strane organa nadležnog za imenovanje. U ovom slučaju to je Administrativni odbor, koji je, u skladu sa zakonom, kao što sam i rekla, pokrenuo postupak jer niko nije izuzet od primjene zakona, pa bio on i predstavnik nevladinog sektora u Savjetu Radio Televizije Crne Gore. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (29.12.17 00:09:12)

Hvala Vam.

Sada dajem riječ Predragu Bulatoviću, a neka se pripremi poslanica Branka Bošnjak.

PREDRAG BULATOVIĆ (29.12.17 00:09:27)

Dame i gospodo, poštovani građani Crne Gore,

Čuli ste jedno dugačko izlaganje kome nedostaje jedno izjašnjenje ovoga gospodina Đurovića koji je rekao da je prekoračio brzinu i da se nepravilno parkirao. Ali, ovo nije bezazlena stvar. Demokratska partija socijalista u procesu protiv Andrije Mandića i Milana Kneževića djeluje po principu - Edi mi je rekao da su lideri Demokratskog fronta pripremali krvoproliće. To govori Sindelić i njemu se vjeruje. Ovdje kada je riječ o djelovanju Administrativnog odbora postoji sprega - Agencija za sprečavanje korupcije je rekla, Administrativni odbor je to razradio, a DPS će da izglasa. Ovdje je riječ o borbi za televiziju koja je uvijek bila partijska, uvijek, samo sada DPS nema tamo kontrolni paket akcija i sa ovom zadnjom operacijom oni ulaze u dobijanje tog kontrolnog paketa akcija. Vjerujem da će ta vaša akcija dovesti potencijalno do aktiviranja klauzule balansa i zaustavljanja evropskog puta, ali to me u ovom trenutku apsolutno ne interesuje.

Poštovani građani, predstavnici nevladine organizacije, vi koji podržavate gospodina Đurovića, lično mislim, a mislim da je i Demokratski front toga stanovišta, da je ovo jedna

nezakonita brutalna stvar. Nemam simpatija prema tim nekim djelovima NVO-a koji politički djeluju i protiv su Demokratskog fronta, ali je, prije svega, istina i zakon iznad svega. Ovaj čovjek nije zaslužio, niti jednog pravnog zakonskog osnova ima da on bude smijenjen, ali će to biti očigledno večeras urađeno. Meni je žao što taj performans koji se kritikuje juče nije bio jači. Jači lideri NVO i jači lideri tzv. građanske opozicije nisu ni u političkom smislu podržali taj performans, pa da taj performans preraste u jednu vrstu protesta kome bi se sigurno i mi priključili. Nije riječ ovdje o jednom mjestu Đurovića, ovdje je pitanje diktature i kršenja Ustava i zakona.

Znate što? Kada je Raško Konjević naredio hapšenje poslanika Slavena Radunovića, Andrije Mandića, Vlada Bojovića, sve je tada počelo. Kada su poslanici SDP-a izglasali skidanje imuniteta ovoj dvojici ljudi koji su nepravedno suđeni i oslobođeni za državni udar br. 1, svi su ćutali. Kada je Administrativni odbor, suprotno Ustavu, donio odluku da se odredi pritvor Andriji Mandiću i Milanu Kneževiću, niko nam od njih nije pružio podršku. Da su shvatili da će oni doći na red u nezaježljivom pohodu Demokratske partije socijalista, gdje ima apsolutnu vlast s manjinom. Ta partija nije većina, ona ima 36 na osnovu državnog udara, političke korupcije i zloupotrebe državnih resursa poslanika. To je manje od 41. Oni imaju svu vlast u ovoj državi, ali im je to malo. Sudbinska borba za njih su predsjednički izbori. Večeras razrješavajući ovoga čovjeka Demokratska partija socijalista će da uradi ono što je partijski vojnik u Savjetu Radio Televizije najavio da će podnijeti zahtjev za smjenu Andrijane Kadije.

Mi u DF-u nemamo nikakvog razloga da žalimo za Kadijom, nisu nas ništa zadužili, ali to nije razlog da mi ne ukažemo na brutalno kršenje Ustava i zakona. Mislim da ovo treba da bude jedna inicijalna kapisla za one koji ne žele da prihvate jedne malo robusnije, ali demokratske metode Demokratskog fronta, da se prihvate te metodologije i da zajednički zaustavimo ovo nasilje. Ovdje je problem Agencija za sprečavanje korupcije, koja je blokirala naša sredstva godinu dana aludirajući da je tu bilo neko pranje novca, što je laž i nije tačno. Administrativni odbor, kada dođu druge sudije i drugo tužilaštvo, krivične prijave koje Katnić sam za sebe odbacuje i odbacuje za one iz Administrativnog odbora iz Skupštine jer su načinili očigledna krivična djela zloupotrebe službenog položaja, doći će na dnevni red.

Poštovani građani, ovo je nezakonita brutalna smjena. Mi u DF-u imamo sumnju da ovo neće, kada je ovaj čovjek u pitanju, biti dovoljno DPS-u. Ovako opširno izlaganje, bojim se da je to partijski zadatak Milivoju Katniću da pokrene postupak i protiv ovog čovjeka i onih ljudi jer je mnogo teških ocjena rečeno ovdje i elaboracija je ogromna. Zašto ne napravite elaboraciju za vašeg predsjednika Demokratske partije socijalista?

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (29.12.17 00:15:13)

Hvala, kolega.

Sljedeća govornica je kolegunica Branka Bošnjak. Izvolite.

BRANKA BOŠNJAK (29.12.17 00:15:24)

Dobro jutro, poštovani građani.

Raspravljamo opet o razrješenjima u Savjetu, nelegalnim razrješenjima od strane Administrativnog odbora Skupštine u Savjetu Radio Televizije Crne Gore. Mi kao Demokratski front nećemo imati mnogo štete od toga što će se razriješiti Goran Đurović. Jer, kao što je moj kolega rekao, tamo kontrolni paket akcija za sada ima tzv, odnosno samozvana građanska opozicija sa seljačkim manirima. Prosto mi smo takvi pa ćemo da branimo principe i smatramo da je ovo brutalno razrješenje člana Savjeta Radio Televizije Crne Gore, a nema nikakvog zakonskog uporišta u tome da se ovaj član Savjeta Radio Televizije razriješi.

Prvo, ne može da radi Administrativni odbor na način na koji radi. Drugo, i ovo sve što ste nabrojali i ovu tiradu što ste nam ovdje saopštili, sve smo čuli na minut, dva, sve je to davno vam servirano bilo na minut, dva i samo ste ovdje to potvrdili i bavili ste se nedjeljama ovim likom. Jednostavno se sve svede na kraju to da je čovjek napravio prekršaj i za taj prekršaj trebalo ga je prekršajno kazniti, a ne razriješiti dužnosti. Kad ste vi tako agilni bili, mogli ste iks svojih

funkcionera razriješite, a naravno to niste radili. Evo samo u glavnom gradu imate na tone i koji su vam i direktori javnih preduzeća, odnosno javnih ustanova a ujedno su i odbornici. Niko ne razmišlja o tome da bi trebali da se razriješe sa pojedinih mjesta.

Ovo vaše disciplinovanje i ovo što Administrativni odbor je po prvi put sebi dao za pravo da izigrava jednu kaznenu ekspediciju sa inkvizitorskim metodama, koje ste upotrijebili i na čuvenom reditelju Nikoli Vukčeviću, umjesto da vam je čast da neko takav sjedi u Savjetu Radio Televizije i da pomaže, Vi ste njega razriješili. Onda ste krenuli na Darka Ivanovića i tu niste imali osnova zato što Zakon o elektronskim medijima tačno u svom članu ima definisano kako se razrješavaju članovi Savjeta, a vi ste sebi dali za pravo da ovaj zakon, odnosno da Agencija za antikorupciju i taj Zakon o antikorupciji bude iznad Zakona o elektronskim medijima. Sve ste to naravno učinili da biste preuzeli Radio Televiziju Crne Gore prije ovih nadolazećih izbora, jer ste vidjeli da čim vam se ona izmakla kontroli da vam ne ide baš tako lako. Silu na sramotu krenuli ste u kažnjavanje i sječu glava.

Ono što je meni interesantno i evo čekam to razrješenje, možda ćete mi pomoći pa ćete odgovoriti, baš me zanima da li ćete Mima Draškovića i ostale, kojima je takođe utvrđeno da niste prijavili imovinu, tako i njih da razriješite sa tih funkcija, ili vam se oni sada dodvoravaju slušajući izvještaj sa sjednica Savjeta. Primjećujem da se oni ili dodvoravaju i pokušavaju da vam udovolje da ih ne bi smjenili, ili su to vaši ljudi u Savjetu koji su bili dio ove kompletne igre. Baš me živo zanima da li ćete o njima raspravljati, a gotovo da mogu potpisati da nećete, jer vama takvi ljudi odgovaraju.

Pozivate se na Agenciju za antikorupciju. Ona je, svima je jasno a građanima ponajviše, pretvorena u batinu kojom rukovodi i neposlušne bježe Duško Marković. Zato je na čelu te Agencije njegov prijatelj i oni će iznaći razlog, kao što su iznašli razlog za Demokratski front. Osoba iz Savjeta, da ne kažem na čelu Savjeta mi je rekla - Pa, šta vas briga, dobićete te vi to na sudu i još ćete naplatiti i kamate, jer su svi odlično znali da rade nešto protivzakonito kada su kažnjavali i kada niste dozvolili uplatu sredstava Demokratskom frontu. Ali, oni se tako igraju sa sredstvima građana zbog toga što, nažalost, neće odgovarati ni taj Radonjić, jer odgovara DPS-u, niti će odgovarati Duško Marković, nego će jadni građani /prekid/ a to je to što su izigravali batinu nad nama potpuno nezakonito i izmislili stvari. Tako da sam sigurna da i u ovim slučajevima ova Agencija spremna je na sve i takvi su joj bili odgovori na anonimne prijave koje ste joj vi prosljedili. Sve u dogovoru i u dosluhu sa vama.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (29.12.17 00:20:54)

Hvala kolegini Bošnjak.

Milun Zogović i neka se pripremi kolega Andrija Popović.

MILUN ZOGOVIĆ (29.12.17 00:21:03)

Hvala, predsjedavajući.

S obzirom da je predsjednik Parlamenta dao mogućnost da se o obje tačke govori zajedno, ja nijesam to pravo iskoristio prije, ali sada ću se kratko osvrnuti i na prethodnu tačku dnevnog reda.

Slobodna Crna Goro, kao i sve rabote koje se sprovode u ovakvim večernjim časovima, takva je i ova večerašnja koju građanima Crne Gore priređuje Demokratska partija socijalista, vraćajući dug svom predsjedniku političkog savjeta, ideologu i dugogodišnjem potpredsjedniku ove partije Svetozaru Maroviću, pa kad on nije mogao da i dalje bude drugi, bolje da mu zet bude prvi u Ministarstvu kulture. Ovo je ustvari zahvalnost za njegovu omertu, jer kada je priznao da se nalazi na čelu organizovane kriminalne grupe nije htio da oda svoje saučesnike i onda je duh iz Platonove pećine, a sad iz grada Beograda, krenuo u naplatu svojih usluga koje je činio za šefa režima i za crnogorski režim i zbog toga što nije u brod koji tone sa sobom poveo i ostale saučesnike od počevši od rata za mir, pa sve do današnjih vremena koji su bespoštedno pljačkali i harali ovu našu državu Crnu Goru.

Pored toga, otvara se jedno vrlo značajno pitanje. U pitanju je i ljudski, i politički karakter, kao i kredibilitet kako određenoj partiji neko ne može biti prihvatljiv za gradonačelnika Prijestonice ili jedne opštine, a može biti prihvatljiv za ministra kulture. To najbolje govori o kulturi te same partije, jer očigledno da Cetinjani iz Socijaldemokratske partije najbolje poznaju svog sugrađanina. Kako je moguće napraviti takav iskorak da neko ne bude prihvatljiv, da mu se povjeri da nastavi da vodi opštinu, a da bude prihvatljiv da uređuje kulturni život države Crne Gore? Ali, s obzirom na koje ste grane doveli ovu državu, to izgleda da i nije više previše teško.

Poštovani građani, zajedno sa ovim Demokratska partija ulazi u završni projekat preuzimanja ponovne kontrole nad Televizijom Crne Gore, jer sljedeće godine koja počinje za par dana i koju ćemo izgleda po svemu sudeći dočekati u ovom Parlamentu, predviđeni su lokalni i predsjednički izbori. Sve to ide kroz Administrativni odbor najvećeg zakonodavnog tijela Crne Gore, koji je postao politička inkvizicija i koja za potrebe partija na vlasti bez ikakvih aršina smjenjuje ljude, ne dovodeći u pitanje da li su oni prekršili zakon, a pri tome na njihova mjesta dovodi ljude koji su, prema onome što su pisali današnji mediji, trostruko u sukobima interesa.

Taj isti Administrativni odbor, poštovani građani, je uputio sramni predlog ovom visokom domu da pored ograničavanja imuniteta liderima Demokratskog fronta Andriji Mandiću i Milanu Kneževiću predloži i određivanje pritvora. Da paradoks bude veći, ova ista Skupština je izglasala tu sramnu odluku, a da pri tome nije vodila računa ni o zakonskim aktima ni o posljedicama koje na ukupan politički život može da donese takva jedna neodgovorna odluka.

Demokratski front, kao najjači opozicioni subjekt, apsolutno nema nijedan dobar razlog da brani nacionalni servis i Radio Televiziju Crne Gore. Taj nacionalni servis, iako Demokratski front glasa više od 80 hiljada građana Crne Gore koji zajedno izdvajaju više od 20 miliona eura za funkcionisanje tog servisa, nije omogućio liderima najjačeg opozicionog subjekta da jednom izađu i u nekoj informativnoj emisiji odgovore na lažne optužbe koje im je u cilju političkog progona priredila Demokratska partija socijalista.

Poštovani građani, kao i uvijek, Demokratski front i večeras brani principe i branićemo ih uvijek sve do oslobođenja Crne Gore od ovakvog nakaradnog rada aktuelne vlasti pododbora i odbora koji su klasične političke inkvizicije koje žele da sude i da na sebe preuzimaju ulogu kakvu im ni Ustav ni zakon ne dozvoljava.

Još jednom da se osvrnem na fenomen tog političkog karaktera i te dosljednosti, pod čijom parolom su pojedine partije uspjele da na račun /prekid/ i da im sada ne predstavlja apsolutno nikakav problem da pregaze stavove svojih matičnih odbora sa Cetinja i da ovdje u Parlamentu poslušno dignu ručice birajući zeta Svetozara Marovića za ministra kulture.

Poštovani građani, Demokratski front kao i uvijek, nastaviće sa dosljednom političkom borbom. Mi smo se upravo i vratili u ovaj Parlament da ovakve odluke koje se sprovode pod okriljem noći ne bi mogle da prolaze neprimijećeno. A da premijer Duško Marković stoji za ovakve sramne odluke, on bi večeras bio ovdje i obrazložio svoj predlog. Međutim, kao što sam prethodno rekao, da se ne ponavljam, kao i sve stvari koje se rade u ovakvim vremenskim intervalima sa sobom nose određenu dozu, neću biti previše grub ako kažem, časnosti, kao i poštovanja zakona, a i drugi /prekid/ ovu aktuelnu većinu sigurno vas ne bi dovodila u situaciju /prekid/ birate ministra. Hvala vam, poštovani građani.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (29.12.17 00:27:28)

Hvala, kolega Zogoviću.

Kao što sam najavio, kolega Andrija Popović.

Poslije njega Slaven Radunović, Branko Radulović, Andrija Mandić.

ANDRIJA POPOVIĆ (29.12.17 00:27:42)

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Evo u ove kasne ure ne znam da li nas više iko gleda, ali u svakom slučaju iznijeću stav.

Više puta sam govorio o ovim učestalim razrješenjima ranije gospodina Vukčevića,

Ivanovića, sada i Đurovića. Uz dužno poštovanje prema prijedlogu Administrativnog odbora, Liberalna partija nije ni ranije podržala ove predloge za razrješenje.

Što se tiče prijedloga za razrješenje Gorana Đurovića iz Savjeta Radio Televizije Crne Gore, to vidimo kao ugrožavanje nezavisnosti Radio Televizije Crne Gore, ali i pravnog poretka Crne Gore. Ovdje se radi o principijelnom stavu Liberalne partije, bez obzira na naše apsolutno nezadovoljstvo uređivačkom politikom Radio Televizije Crne Gore. O tome sam govorio bezbroj puta, Liberali godinama kao parlamentarna politička partija nijesu pozivani da gostuju u bilo kakvoj političkoj emisiji Javnog servisa. Dakle, nemam ih što braniti, čak naprotiv, ako bih priželjkivao njihov odlazak, taj stav bih trebao da branim, ali ovdje se radi ipak o principijelnom stavu.

S druge strane, veoma interesantno, iznenađujuće, dobio sam mnogo poziva u ovih posljednjih par dana gotovo svih najistaknutijih predstavnika civilnog sektora - da prilikom glasanja o razrješenju gospodina Đurovića iz Savjeta Radio Televizije Crne Gore napustim salu i time onemogućim kvorum za glasanje. Neprijatno sam iznenađen takvim antidemokratskim pozivima, koji nimalo ne priliče ljudima koji sebe vide kao evropejce. Nažalost, ovo je Crna Gora i gledaju se samo patikularni interesi. Naravno da neću napuštati salu kod glasanja. Liberalna partija je dio koalicione vlasti. Kad i ako donesemo odluku o prelasku u opoziciju, možda ćemo razmišljati o eventualnom bojkotu u bilo kojem obliku.

Liberalna partija ima dosta mimoilaženja u okviru vladajuće koalicije. To je demokratski čin. Zbog svega navedenog nećemo podržati razrješenje Đurovića, kao što ranije nijesmo uradili i nijesmo podržali ni razrješenja Vukčevića i Ivanovića. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (29.12.17 00:31:22)

Izvolite. Komentar ispred kluba, koleginja Marina Jočić.

MARINA JOČIĆ (29.12.17 00:31:31)

U srpskom narodu postoji poslovice "Pas laje, a vjetar nosi". Postoje takvi govori u javnom životu koji ne znače ništa. Nekoliko puta me je gospodin Popović prevario svojim demokratskim istupima i mislila sam da će biti zaista dosledan da neće glasati, ali da neće ni omogućiti kvorum. Onemogućavanje kvoruma je takođe jedan od načina demokratske borbe i potpuno regularan. Tako da nevladine organizacije koje su mu se obratile sa tim zahtjevom mislim da su potpuno u pravu jer i on, a i Vi, gospodine Genci, glumite demokrate u javno izgovorenoj riječi, a potom dajete kvorum da se neke potpuno nezakonite i antiustavne stvari donose. Mislim da je to zavaravanje javnosti, mazanje očiju i mislim da u suštini nije ni demokratski, ni moralno. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (29.12.17 00:32:27)

Bolje da niste ni ustajali dati komentar.

Daću pravo kolegi. Ja nikad ne glumim, ja sam ono što sam uvijek u svakom momentu svog života. Vaše kolege iz kluba me znaju, tako da oni vam mogu odgovoriti.

Kolega Popoviću, imate pravo i na repliku.

ANDRIJA POPOVIĆ (29.12.17 00:32:53)

Ja sam iznio svoj stav, iznio sam stav Liberalne partije. Naravno govoriti o tome da smo mi dio vladajuće koalicije, da mi nijesmo dio opozicije pa da bismo bojkotovali, napustili salu u bilo kojem obliku, naravno to znaju i studenti prve godine studija. Naravno, trebalo bi da imam stav partije, Liberalne partije. Liberalna partija bi trebala da napusti vladajuću koaliciju, pa onda u tom momentu naravno da bih ja mogao da napustam i salu. U svakom slučaju, ne trebam to da objašnjavam. Mislim da sam dovoljno pojasnio, ne traba nikome ni da se pravdam. Kome se ne

sviđa taj stav, to je njegovo pravo. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (29.12.17 00:34:00)

Hvala, kolega Popoviću. Imate pravo i na još jedan odgovor.
Kolega Luid Škrelja se javio.

LUID LJUBO ŠKRELJA (29.12.17 00:34:10)

Hvala, gospodine potpredsjedniče. /Govor na albanskom jeziku/

Ja sam se javio samo da bih gospodinu Popoviću pokušao da pomognem u nekim stvarima, ne da odmognem.

Znači, nemam namjeru bilo koga da uvjerim u ono što radi Administrativni odbor i da ne zaboravim da svima kažem - dobro večer, a gospođici Branki Bošnjak - dobro jutro, pošto je i ona nama rekla.

Znači, oko pisama koja piše NVO sektor, samo da vam pomognem. Ta pisma smo i mi svi dobili, 110. I danas smo dobili pismo od gospodina Đurovića. Ali je interesantno da čovjek koji diže na noge NVO sektor, 14. januara 2015. godine, o principijelnosti pričam, traži i podnosi prijavu protiv Darka Ivanovića, člana Agencije za elektronske medije, i kaže: U postupku prijavljivanja na javni poziv Darko Ivanović dostavio je Administrativnom odboru izjavu da nije u sukobu interesa propisanim članom 17 Zakona o elektronskim medijima i time doveo u zabludu članove Administrativnog odbora. Podsjećamo članove Odbora da je za krivično djelo falsifikovanje isprave iz člana 412 stav 1 Krivičnog zakonika Crne Gore zapriječena kazna zatvora do tri godine. Znači, ovaj čovjek koji sada diže na noge NVO sektor.

Na kraju kaže: Zahtijevamo da Savjet Agencije za elektronske medije pokrene postupak, gospodine Popoviću, razrješenja Darka Ivanovića u skladu sa članom /prekid/ Zakona o elektronskim medijima. /Prekid/ članu precizirano je da postupak razrješenja člana Savjeta pokreće radno tijelo Skupštine. Nisam ovo slučajno izabrao. Znači, pokreće radno tijelo Skupštine koju ovdje proglašavamo raznoraznim kaznenim ovakvim ili onakvim ekspedicijama.

Uvaženi gospodin Đurović sada traži od ovoga istog radnog tijela razrješenje svoga kolege koga sada brani. U članu 33 istog zakona propisano je da će Skupština razriješiti člana Savjeta i imenovati drugog ukoliko se utvrdi da je prilikom imenovanja dao o sebi netačne podatke ili je propustio da iznese podatke i okolnosti koji su bitni za imenovanje. Kada i kome da vjerujemo? Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (29.12.17 00:37:01)

/Govor na albanskom jeziku/
Izvolite, kolega Popoviću.

ANDRIJA POPOVIĆ (29.12.17 00:37:05)

Pa, evo, predsjedniče Administrativnog odbora, veoma ste mi pomogli. Ova pisma koja sam dobio, dobili smo ih, neće mi se naljutiti uvaženi potpredsjednik, mislim da smo ih dobili samo potpredsjednik Nimanbegu i ja. I to sam shvatio kao veliki pritisak. Neprijatno sam se iznenadio prosto i ne znam, neke su došle i preko telefona, odakle svima broj telefona - veoma organizovana akcija. To nije ni bitno toliko, i teško da će vama, a ne radi se o tipskim pismima koje su dobili svi poslanici, uputiti pismo da napustite salu kad se bude glasalo. Ako su vama takvo pismo poslali, onda stvarno jedino da vas izenesu iz sale. Tako da sam govorio o tim pismima koja niko vjerovatno nije dobio, ali sve je to na neki način lobiranje. Da li imaju pravo na takvo lobiranje?

Mislim da nemaju. Mi imamo, koliko znam, u Crnoj Gori samo jednu registrovanu lobistkinju gospođicu Pavićević. Ne znam da je iko od njih po zakonu dobio licencu za lobiranje. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (29.12.17 00:38:51)

Hvala, kolega Popoviću.

Ja za razliku od Vas nisam to doživio kao veliki pritisak, iz razloga što cijenim da nevladin sektor u Crnoj Gori je potreban da je što aktivniji i što jači. Mi koristimo usluge njihove često tako da njihovo principijelno pravo i legitimno. Ali, zbilja smo se zajednički načudili količini tih dopisa koje smo danas dobili.

Hvala. Izvinite za ovaj upad i za komentar.

Sljedeći govornik Slaven Radunović, pa Branko Radulović. Hvala.

Izvolite, kolega.

SLAVEN RADUNOVIĆ (29.12.17 00:39:29)

Hvala, predsjedavajući.

Moram da se nadovežem na ovu razmjenu vatre u okviru koalicije. Čudno je to kako nekako i gospodin Popović, a i gospodin Nimanbegu, mada pravim razliku, nekako taj ih opozicioni nerv i taj dah slobode zapljusne uvijek kad se bez njihovih glasova može. Znači, kad od njihovih glasova ne zavisi šta će da se desi na kraju konačno sa predmetom glasanja. A ako su ti glasovi potrebni, onda se ono zazeleni na ekranu. Kažem pravim izvjesnu razliku, jer gospodin Nimanbegu umio povremeno da dovede u tešku poziciju DPS, a gospodin Popović uglavnom do momenta glasanja, ne dalje od toga.

Što se tiče ovih pisama, moram da kažem da je stanje u NVO sektoru možda jedino gore nego što je stanje među nama iz opozicije i ovih stranaka koje sarađuju između sebe, s tim što eto mi makar se mjerimo na izborima i trudimo se da osvojimo glasove ljudi, a oni to rade zbog novca. A onda se predstavljaju kao vrhovne sudije kad je u pitanju moral i sve ostalo i izigravaju analitičare i sveznalice. Naravno, oni treba da postoje i veliki je doprinos u mnogim sektorima. Ima mnogo nevladinih organizacija koje i te kako su kvalifikovane za ono što rade.

Čistka je krenula. DPS je upalio mašinu i svi oni koji su mislili da mečka neće zakucati na njihova vrata i koji su ćutali i gledali neko sa zadovoljstvom, neko sa malo manjim zadovoljstvom progon Demokratskog fronta, polako vide kako to izgleda kad se čitava država upregne da završi ono što je režimu važno. Kao što reče moj kolega Peđa Bulatović, ovo je nezakonita odluka i Goran Đurović ne treba da bude smijenjen.

A što se tiče Televizije Crne Gore i Savjeta televizije, iz kojeg će on večeras vjerovatno da bude eliminisan vašim glasovima, imala je ta televizija u zadnjih par godina uspone i padove. U jednom momentu kad je iz ruku DPS-a prelazila u ruke Ranka Krivokapića i pomagača, u jednom momentu kažem, u tom vakuumu, čak i Demokratski front je vidio nekakvu korist od svega toga. Imali smo par poziva u emisije i slično. Međutim, stvari su se brzo promijenile čim su ovi drugi zavladaali. Balans taj u uređivačkoj politici u odnosu na DPS su s druge strane prebijali odnosom sa opozicionim kolegama iz Demokratskog fronta. Tako da u ovoj državi, gdje se dvije godine dešava najstrašniji progon jedne političke grupacije, Javni servis nije organizovao nijednu jedinu emisiju na tu temu. Pozivali su po raznim drugim osnovama, pa onako sa boka udarali po ovoj temi, razne analitičare plaćene, par onih čuvenih analitičara iz Beograda kad dolaze uvijek kad treba nešto da se blati po Srbima iz Crne Gore. Dovodili druge ljude iz drugih političkih organizacija, ali nikad nikog iz Demokratskog fronta. I svima je to bilo normalno, jer se to sviđa američkoj ambasadori, a ona kontroliše uglavnom ko će da dobije koji grant.

Ovdje su se žestoko uključile agencije za sprečavanje korupcije, naravno protiv gospodina Đurovića. To je još jedan dokaz da je to batina u ruci režima, s tim kad kritikuju gospoda iz nevladinog sektora Agenciju za sprečavanje korupcije to rade zbog par ljudi koji će da ostanu bez funkcije u savjetu ili u nekom drugom tijelu, a nisu se toga sjetili kad je trebalo kritikovati Agenciju za sprečavanje korupcije zbog mnogo krupnijih nedjela koja su se radila prema Demokratskom

frontu.

Još jednom smatramo da je ovo nečasno. Ono što smo čuli od gospođe Šćepanović u uvodnom izlaganju meni je djelovalo više kao čitanje optužnice po krivičnom postupku, nego kao obrazlaganje odluke Administrativnog odbora. Znači, koleginice Šćepanović, djelovali ste kao predsjednik narodnog odbora sreza kolašinskog 1945. neposredno prije nego što treba da izgovori - Narodni neprijatelj će se strijeljati, osuđuje se na smrt strijeljanjem. Baš ste tako djelovali.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (29.12.17 00:44:58)

Hvala.

Sljedeći je kolega Branko Radulović.

I posljednji je kolega Andrija Mandić.

BRANKO RADULOVIĆ (29.12.17 00:45:31)

Poštovani građani, hvala vam na ovim porukama. Vidi se da smo gledani i da ovaj parlament je po svom radu današnjem i od kad smo se mi vratili jači od Vučićevog Parlamenta po svom radu i od hrvatskog Sabora. Takozvani Javni servis, pošto je za mene to bio uvijek samo takozvani jače ili manje jače, sa većom gorčinom ili manjom gorčinom u istinu postaje najgledaniji medij. Ali, nažalost, građani Crne Gore, ne zbog njihovog dnevnika, zbog njihove programske politike, već zbog istine i ove Skupštine. Znači, ovi drugi svi popadaše, Demokratski front danas vidim da /prekid/ dobro luči, da smo u punom kapacitetu. Pošto sam ja noćna ptica, po internetu i po svemu tome, mogli bismo do zore.

Ima jedna druga stvar, pošto sam noćna ptica, top stori, ima nešto što je postalo najviše intrigantno. Predsjednik Administrativnog odbora je na prvom mjestu, jedan košarkaš na drugom iz regiona i treće tako da je dospio na prvom mjestu po top stori. Jeste da ima retuširanja i da ljepše se izgleda, ali to je to. /Upadica/ Znači, top stori na guglu. Međutim, ima i komentara za našeg predsjednika Administrativnog odbora, ne bih se sa njima kitio. Ja sam imao loše iskustvo prije nekoliko mjeseci Administrativnog odbora. Administrativni odbor postaje nešto što je van nekog demokratskog rada ovog Parlamenta, ali nije istina u tome. Nije istina ni u Administrativnom odboru, nije istina u nečemu, istina je sasvim nešto drugo. Istina je da su se ti okupili i kakav je taj takozvani Javni servis. To pismo su trebali da pošalju onima koji mogu da odluče zajedno sa njima sudbinu Crne Gore i u istinu Javnog servisa. Nijesu trebali to da pošalju nekome ko je već utemeljeni dio ove i ovakve koalicije, nego Demokratskom frontu.

Da su imali ti ljudi, to što sam ja rekao sto puta, da tu jalovu kvazi građansku opoziciju, taj nevladin sektor, taj i takav dio nevladinog sektora prezirem - oni bi rekli: hajmo, tačno, izvinite. Kada su vas stavili na metu, kada su vam progonili, kada su vršili torturu, kada je taj Javni servis lagao za vas, za takozvani državni udar, kada je taktički bi u funkciji toga, kada je bio samo u funkciji jednog dijela te takozvane građanske interesne grupacije, čutili smo. Došlo je vrijeme na nas, nije kao što je to kod vas, što sada prolazite, ali bez zajedničkog otpora, protesta i bunta nema budućnosti. To je jedna jedina istina i druge istine ne postoji.

Javni servis je ovakav ili onakav. Za mene on ne postoji. Taj i takav Javni servis ne postoji i što se mene tiče on je ugašen. Da li je što od moje opomene prije neku noć se promijenilo? Ništa se nije promijenilo. Opet ona čuvera reporterka informiše iz Skupštine ovako ili onako. Ne nikako stručno i pošteno.

Bila je noćas, građani Crne Gore, polemika na jednoj nezavisnoj televiziji. Takve stvari, pošto su mi ljudi to prosljedili, o Demokratskom frontu, za njih nije problem ovaj režim, nije karakter ovog režima, nije autokratsko ponašanje, nije diktatorsko ponašanje, nije sječenje glave. Njima je glavni problem Demokratski front. Za mene takvi ljudi su van morala, a ne van medija. Prema tome, ja znam jednu jedinu istinu. Tu istinu koju nosi Demokratski front, našu misiju i naše zalaganje za nešto, što znači Javni servis i ovaj Parlament i sve ostalo. Nijesmo mi na ispitu, na ispitu su /prekid/ nijesu predstavljali i nijesu se zalagali za Javni servis...

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (29.12.17 00:50:37)

Hvala.

Za riječ se javio kolega Škrelja. Izvolite.

LUIĐ LJUBO ŠKRELJA (29.12.17 00:51:16)

/Govor na albanskom jeziku/ Hvala, gospodine potpredsjedniče.

Ja, gospodine profesore, ukoliko cijenite da treba da me salušate, Vama se obraćam, smatrao sam i smatram i nikada neću pokušati da izbjegnem da Vam to kažem da, po mom mišljenju, ste dali pečat parlamentarizmu, raspravi i učešću u diskusijama u ovom Parlamentu. Razlika je velika između mene i Vas naravno po svim segmentima, ali po jednom se razlikujemo i ovdje. Ja za razliku ne samo od Vas i od Vaših kolega nikada posao koji ovdje obavljam ni prema kolegama, ni prema svojim kolegama, niti prema ostalim poslanicima i poslanicama nikada nijesam shvatio lično. Vi očigledno pokušavate da sve što radi Skupština i skupštinska radna tijela prebacite /upadica/ na lične stvari što je Vaše pravo. /Upadica/ Nastavite, izvolite, ja i ne pokušavam da vas uvjerim...

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (29.12.17 00:52:35)

Kolega, samo nastavite.

LUIĐ LJUBO ŠKRELJA (29.12.17 00:53:23)

Samo kažem ono što mislim. Rekao sam profesoru, a sa ostalima nijesam pričao, mada i među vama pojedine ne doživljam sve isto - da se razumijemo. Ukoliko hoćete, to je lično i personalno. To je tvoja stvar.

Druga stvar. Ono što mi je profesor saopštio, profesor mi je saopštio o nekom storiju, o nekim komentarima. Apsolutno ja se susrećem sa takvim komentarima, a naravno onima koji tako komentarišu o meni lično, pošte ste me lično prozvali, upotrijebiću jednu finu rečenicu ili misao velikog Srbina. Ja kao Albanac da upotrijebi riječi velikog Srbina Dučića - Ali ima ljudi koji sve smeju, ne zato što se ničeg ne boje, nego zato što se ničeg ne stide. Oni koji treba da shvate, shvatili su.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (29.12.17 00:53:49)

Pravo na odgovor na komentar koristi kolega Radulović. Izvolite.

BRANKO RADULOVIĆ (29.12.17 00:54:04)

Razumio sam ovo na kraju zbog komentara. Lično, i sve što imam i sve što znam unio u ovaj javni posao, u politiku. Izgubio sam, kada bi se gledalo lično, mnogo - ožiljaka po duši, ožiljaka fizičkih. Materijalno i finansijski imam dobro potomstvo pa će se sve nadoknaditi? Lično, pa kako da ne doživljam Crnu Goru i njenu budućnost bez lično? Kako da se ne zalažem bez lično? Kako da ne dajem sebe bez lično? Tako da ja cijelog sebe dajem što se tiče ove borbe za demokratsku Crnu Goru i dokle mognem to ću da radim. To je jedna stvar.

Druga stvar, iza svakog će ostati trag. I onoga što je donosio odluke, kome je naređivano neko da donese odluke i zbog onog glasanja u ovom Parlamentu, i protiv Crne Gore. Mislio sam

da se nikada ne mogu ponoviti četrdeseta, ružna po nečemu, da se ne može ponoviti četrdesetosma, da se ne može ponoviti rigidni komunizam. Ali, evo to vražje, prokleta u Crnoj Gori ima neđe začaureno i ono se digne, tako da ne želim da komentarišem - narod sve zna, sve vidi, sve će ostati. Napisaću na kraju memoare. Kunem se u sve. Molim vas, sa nekima ne želim da komentarišem /prekid/ pokušaću da trag ostavim u Crnoj Gori. Pokušaću da se mome tragu ne stidi moje potomstvo. Zbog strašnih manipulacija, prije svega, u medijskoj sceni napisaću memoare sa tačnim događajima - Moje prokletstvo i moja prokleta Crna Gora, takav će biti naslov.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (29.12.17 00:56:36)

Ovim smo završili dio odgovora na komentar. Zadnji prijavljeni govornik je Andrija Mandić. Zamolio bih kolege koji su u Skupštini da pristupe sali, jer vjerovatno ide ubrzo glasanje. Izvolite.

ANDRIJA MANDIĆ (29.12.17 00:56:50)

Poštovani građani, dame i gospodo,

Ja u ime poslaničkog kluba Demokratskog fronta želim još jednom da pozovem sve poslanike trenutne parlamentarne većine da večeras ne smjenjuju gospodina Đurovića, jer je to protivzakonito, jer to nije pošteno, jer to se ne uklapa u ideju i viziju koju svi kažemo da imamo za Crnu Goru, koja treba da ima stabilne institucije koje ne treba da kontroliše samo jedan čovjek ili jedna partija. To je poruka koju želim da vam prenesem. Ja znam da ovaj apel u ime Demokratskog fronta neće doći do vaših ušiju, jer ova trenutna parlamentarna većina koja je uspostavljena na izbornoj krađi u danu lažnog državnog udara, koju čini relativno neprincipijelna koalicija, koju čine poslanici koji imaju iza sebe samo 1.500 glasova, svakako da će morati da ispuni nalog koji su dobili od njihovog šefa, a to je da se po svaku cijenu mora preuzeti Televizija Crne Gore.

Ta Televizija Crne Gore u sadašnjem sastavu nije televizija koja podržava Demokratski front. Zapravo, ne postoji gotovo ni jednog javnog medija koji podržava Demokratski front. Svi su se nekako ili okrenuli prema ambasadama, kao pojedini privatni mediji. Novinari koji su takođe grantadžije ili se plaćaju iz američkog budžeta i koje ja volim da nazovem da su agentura stranih zemalja su, takođe, protiv Demokratskog fronta. Upravo je večeras jedan od njih bljuvao vatru protiv Demokratskog fronta. Ljudi koji su vlasnici privatnih medija takođe im je važnije šta će da im kaže ambasadorka Sjedinjenih Američkih Država, nego što će da im kažu njihovi čitaoci koji kupuju ćirilicu dnevnu novinu. Nevladine organizacije koje su godinama gradile lažnu sliku kako Crna Gora ime nezavisne institucije večeras će da se suoče nakon vaše odluke sa tim da li da nastave ono za što ih plaćaju ambasade, da učestvuju u laži da Crna Gora ima nezavisne institucije, ili će stati u front sa Demokratskim frontom.

Vi znate da je Agencija za sprečavanje korupcije upravo ovdje u ovom Parlamentu konstituisana na osnovu granta jedne nevladine organizacije i upornog lobiranja nekolicine činovnika te nevladine organizacije, koji su išli od poslaničkog kluba do poslaničkog kluba tražeći da navodno u zakon naš i u izborni sistem ugradimo i Agenciju za sprečavanje korupcije. Kada je DPS shvatio da tu agenciju može da koristi kao batinu protiv opozicije, našli su svi zadovoljstvo. Neko je dobio grant, neko je preuzeo Agenciju za sprečavanje korupcije, a to je uradio aktuelni premijer koji je svog rođaka stavio za šefa Agencije za sprečavanje korupcije koja je služila kao batina u obračunu protiv Demokratskog fronta.

Pozivamo ljude iz nevladinog sektora koji učestvuju u lažnoj predstavi kako u Crnoj Gori postoji nezavisna institucija crnogorskog pravosuđa, kako postoji tužilaštvo kao ustanova ili institucija koja funkcioniše na osnovu zakona i Ustava, da se priključe Demokratskom frontu i da zajednički zastupamo istinu, a ne ono što nacrtala ili napiše američka ambasadorka, koja zbog nekog sitnog bakšiša traži od tih ljudi iz nevladinog sektora da budu samo peta kolona u Crnoj Gori.

Naš protivnik, vjerujem zajednički protivnik, Demokratska partija socijalista je jedan okoštali, opasni sa kriminalom povezani režim možemo da uklonimo jedino ako budemo radili zajedno.

Demokratski front se godinama, od 2015. godine kada smo imali proteste i kada smo pozivali sve kolege iz opozicije, trudio da objedini opoziciju. Trudili smo se da i ljude iz tadašnjeg javnog servisa upozorimo da treba na valjan način bez ikakvog sprdanja, bez ikakvog rušenja protesta koje je imao Demokratski front da nas podrže kako bi se poslije 30 godina po prvi put poslije 300 godina smijenila vlast u Crnoj Gori demokratskim putem.

Nažalost, evo kažem i večeras je bila jedna emisija na jednoj privatnoj televiziji - svi su se nekako uortačili ili da služe Demokratskoj partiji socijalista, ili da služe Američkoj ambasadi.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (29.12.17 01:01:59)

Kolega Mandiću, privodite polako kraju.

ANDRIJA MANDIĆ (29.12.17 01:02:04)

Svakome je od tih ljudi milije da služe nekome, nego da budu vlastiti gospodari u Crnoj Gori. Mi pozivamo ljude iz nevladinog sektora, pozivamo ljude iz ostatka opozicije da zajedno sa Demokratskim frontom udružimo snage i smijenimo Demokratsku partiju socijalista, koju večeras pozivamo da ne ruši bar ovog pojedinca koji, vjerujte, ništa nije pomogao Demokratskom frontu. Mislim da se u prethodnim godinama čak i trudio da nam odmogne, praveći lažnu sliku da u Crnoj Gori postoje neke nezavisne institucije i da u Crnoj Gori funkcioniše nekakav javni servis. Nije to bio nikakav javni servis, to je bila vaša instalacija. Sada je instalacija nekih drugih iz ovog ostatka opozicije, ali će se vjerujem to vrlo brzo promijeniti ako budemo složniji i ako budemo zajedno. Mi nećemo, naravno, učestvovati u glasanju. Želimo da pozdravimo građane Crne Gore, koji su do sada pratili ovaj prenos. Hvala vam svima koji ste pratili Demokratski front.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (29.12.17 01:03:08)

Hvala.

Poštovane kolege, da se pripremimo za glasanje.

Shvatio sam da predlagač želi završnu riječ. Izvinite. Izvolite.

MARTA ŠĆEPANOVIĆ (29.12.17 01:03:35)

Hvala Vam, predsjedniče. Samo kratko.

Nažalost, konstatujem da niko sa ove strane večeras nije konstatovao i dotakao se one suštine, a to je da je član Savjeta Radio Televizije Crne Gore nesavjesno vršio javnu funkciju. Ovdje treba o tome da govorimo, a ne da se činjenice predstavljaju na takav način da šalju krive slike, ono što se već spinuje u medijima već nekoliko dana, da Administrativni odbor razrješava nezakonito. Konstatujem da Administrativni odbor ne plaćaju Amerikanci. Administrativni odbor ne plaćaju ni Rusi, mi radimo po zakonu, sviđalo se to nekima ili se ne sviđalo. Očigledno zbog nekih ličnih frustracija i odluka koje je donio Administrativni odbor da im se to ne sviđa, ali to ne znači da je ono što govore istina, već je istina i činjenice su ovdje. Svi su poslanici dobili obrazloženu odluku u kojoj je jasno navedeno i sa kojim dokazima je utvrđeno da je gospodin Goran Đurović nesavjesno vršio javnu funkciju. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (29.12.17 01:05:11)

Hvala poslanici Šćepanović.

Sad prelazimo na izjašnjavanje o predlozima akada o kojima smo obavili pretres. Zaista je kasno, ali još jednom da ponovim da je zahtjev klubova bio da danas iscrpimo sve tačke dnevnog

reda, uz očekivanje da to neće ići ovako kasno, nego da ćemo brže prelaziti tačke dnevnog reda pogotovo u onom prvom dijelu sjednice.

Prelazimo na izjašnjavanje o Predlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izboru odbornika i poslanika.

Odlučuje se dvotrećinskom većinom glasova svih poslanika.

Ovdje je, poštovane kolege, potpuno jasno da mi dvotrećinsku većinu nemamo ali ćemo ispoštovati proceduru. Zato stavljam na glasanje predlog zakona u načelu. Izvolite.

Hvala. 41 poslanik je glasao - 40 za, jedan uzdržani. Kao što sam rekao, treba 2/3 za ovaj zakon. Do neke druge prilike kada budemo u situaciji da zajedno sa kolegama postignemo dvotrećinsku većinu u Parlamentu, ali ovo je i prilika da kažem da smo mi uradili sve i posebno zahvaljujem Radnoj grupi na ogromnom poslu koji je uložila da bi se predložili akti u kojima su implementirane preporuke ODIHR-a. Mi ne želimo da budemo taoci onih koji pričaju da treba mijenjati izbornu zakonodavstvo, a istovremeno ne žele dati svojim glasovima ili stvoriti mogućnost da se ono mijenja u jednom dijelu. Ovaj zakon znači nije izglasan, nije prihvaćen predlog zakona u načelu.

Prelazimo na izjašnjavanje po drugoj tački dnevnog reda, a to je Predlog zakona o dopunama Zakona o elektronskim medijima.

Odlučuje se većinom glasova svih poslanika.

Stavljam na glasanje Predlog zakona u načelu. Izvolite.

Hvala. 41 poslanik je glasao - svi su glasali za, pa konstatujem da je prihvaćen Predlog zakona u načelu.

Stavljam na glasanje Predlog zakona u cjelini. Izvolite.

Hvala. 41 poslanik je glasao, svi su glasali za, pa objavljujem da je Skupština usvojila Predlog zakona o dopunama Zakona o elektronskim medijima.

Prelazimo na izjašnjavanje o Predlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o biračkom spisku.

Odlučuje se većinom glasova svih poslanika.

Stavljam na glasanje Predlog zakona u načelu. Izvolite.

Hvala. 41 poslanik je glasao - svi su glasali za, pa konstatujem da je prihvaćen Predlog zakona u načelu.

Sastavni dio Predloga zakona je jedan amandman Zakonodavnog odbora.

Stavljam na glasanje Predlog zakona u cjelini. Izvolite.

Hvala. 41 poslanik je glasao - svi su glasali za, pa objavljujem da je Skupština usvojila Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o biračkom spisku.

Prelazimo na izjašnjavanje o Predlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o finansiranju političkih subjekata izbornih kampanja.

Odlučuje se većinom glasova svih poslanika.

Stavljam na glasanje Predlog zakona u načelu. Izvolite.

Hvala. 41 poslanik je glasao - svi su glasali za, pa konstatujem da je prihvaćen Predlog zakona u načelu.

Sastavni dio Predloga zakona su dva amandmana Zakonodavnog odbora.

Stavljam na glasanje Predlog zakona u cjelini. Izvolite.

Hvala. 41 poslanik je glasao - svi su glasali za, pa objavljujem da je Skupština usvojila Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.

Prelazimo na izjašnjavanje o Predlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o putevima.

Odlučuje se većinom glasova svih poslanika.

Stavljam na glasanje Predlog zakona u načelu. Izvolite.

Hvala vam. 41 poslanik je glasao - svi su glasali za, pa konstatujem da je prihvaćen Predlog zakona u načelu.

Na Predlog zakona su podnijeta dva amandmana, i to poslanici: Daliborka Pejović, Ana Nikolić, Predrag Sekulić i Miloš Nikolić, jedan amandman koji je u izmijenjenoj formulaciji sastavni dio Predloga zakona i poslanici Mićo Orlandić i Miodrag Radunović jedan amandman, koji je sastavni dio Predloga zakona.

Stavljam na glasanje Predlog zakona u cjelini. Izvolite.

Hvala vam. 41 poslanik je glasao - svi su glasali za, pa objavljujem da je Skupština usvojila Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o putevima.

Prelazimo na izjašnjavanje o Predlogu zakona o turizmu i ugostiteljstvu.

Odlučuje se većinom glasova prisutnih poslanika.

Stavljam na glasanje Predlog zakona u načelu. Izvolite.

Hvala. 41 poslanik je glasao - svi su glasali za, pa konstatujem da je prihvaćen Predlog zakona u načelu.

Na Predlog zakona su podnijeta 34 amandmana, i to: Zakonodavni odbor 15 amandmana, koji su sastavni dio Predloga zakona; Odbor za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje 10 amandmana, koji su sastavni dio Predloga zakona; poslanik Mićo Orlandić dva amandmana - amandman 1 je sastavni dio Predloga zakona, a od amandmana 2 je odustao; poslanici Predrag Sekulić, Marta Šćepanović i Bogdan Fatić četiri amandmana, koji su sastavni dio Predloga zakona; poslanici Predrag Sekulić, Marta Šćepanović i Ana Nikolić jedan amandman, koji je modifikovan na Odboru za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje i čini sastavni dio Predloga zakona; poslanici Predrag Sekulić, Marta Šćepanović i Marija - Maja Čatović dva amandmana - od amandmana 1 su odustali, a amandman 2 je modifikovan na Odboru za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje i čini sastavni dio Predloga zakona.

Stavljam na glasanje Predlog zakona u cjelini. Izvolite.

Hvala vam. 41 poslanik je glasao - svi su glasali za, pa objavljujem da je Skupština usvojila Predlog zakona o turizmu i ugostiteljstvu.

Prelazimo na izjašnjavanje o Predlogu zakona o državnim službenicima i namještenicima.

Odlučuje se većinom glasova svih poslanika.

Stavljam na glasanje Predlog zakona u načelu. Izvolite.

Hvala. 41 poslanik je glasao - svi su glasali za, pa konstatujem da je prihvaćen Predlog zakona u načelu.

Na Predlog zakona je podniet 31 amandman, i to: Zakonodavni odbor dva amandmana, koji su sastavni dio Predloga zakona; Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu 16 amandmana, koji su sastavni dio Predloga zakona; poslanik Mićo Orlandić jedan amandman o kojem treba glasati; poslanik Željko Aprcović 12 amandmana, koji su sastavni dio Predloga zakona.

Prelazimo na obrazloženje amandmana o kojem treba glasati.

Ima riječ poslanik Orlandić. Izvolite.

MIĆO ORLANDIĆ (29.12.17 01:14:16)

Hvala, predsjedniče.

Poštovanje svima.

Ja sam podnio amandman želeći da ono što je dobro u pojedinim organima državne uprave sačuvamo i da polaganje stručnog ispita zadržimo u okviru Uprave za kadrove, jer čini mi se da se praksa koju imamo u radu ove uprave kada je stručni ispit u pitanju značajno unaprijedila. Međutim, isto tako bih želio i da posebno potenciram ogroman trud koji je Ministarstvo javne uprave uradilo u predlaganju ovog zakona, predlažući dio novih značajnih rješenja. U nekoj dobroj komunikaciji koju sam imao sa predstavnicima Ministarstva, a i razgovorima u okviru pojedinih poslanika, shvatio sam da ovaj prijedlog značajno odudara od koncepcije koja je utvrđena u Prijedlogu zakona. Povuci ću ovaj amandman, imajući, prije svega na umu da bi trebalo negdje do sredine naredne godine da imamo pred nama i novi zakon o državnoj upravi. Moguće ako smo nešto pobrkali u ovom prijedlogu zakona, da ćemo moći tada i određene ispravke da uradimo. Zato i povlačim amandman.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (29.12.17 01:16:03)

Hvala, poslaniče Orlandiću.

Stavljam na glasanje Predlog zakona u cjelini. Izvolite.

Hvala vam. Glasao je 41 poslanik, svi su glasali za. Objavljujem da je Skupština usvojila Predlog zakona o državnim službenicima i namještenicima.

Prelazimo na izjašnjavanje o Predlogu zakona o lokalnoj samoupravi. Odlučuje se većinom glasova svih poslanika. Stavljam na glasanje Predlog zakona u načelu. Izvolite.

Hvala vam. Glasao je 41 poslanik - svi su glasali za pa konstatujem da je prihvaćen Predlog zakona u načelu.

Na Predlog zakona je podnijeto 26 amandmana, i to: Zakonodavni odbor 15 amandmana, koji su sastavni dio Predloga zakona; Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu šest amandmana, koji su sastavni dio Predloga zakona; poslanik Mićo Orlandić jedan amandman, koji je sastavni dio Predloga zakona; poslanik Andrija Popović jedan amandman, koji je sastavni dio Predloga zakona; poslanik Genci Nimanbegu tri amandmana - od amandmana 2 je odustao, a o amandmanima 1 i 3 treba glasati, s tim što je amandman 1 na Zakonodavnom odboru modifikovan u dva amandmana: amandman 1 i amandman 2.

Prelazimo na obrazloženje amandmana o kojima treba glasati. Ima riječ potpredsjednik Genci Nimanbegu.

GENCI NIMANBEGU (29.12.17 01:17:53)

Poštovane kolegice i kolege, poslanice i poslanici,

U ove sitne sate svjesni smo da je ovaj zakon došao u skupštinsku proceduru po veoma urgentnom postupku i da su sve naše nade u Zakonodavni odbor i u Odbor za politički sistem i pravosuđe da su upodobili ovaj zakon potencijalnim kolizijama koje su se mogle desiti. Ono što smo utvrdili na Odboru za zakonodavstvo jeste da je moj amandman 2 već je u tekstu zakona. Takođe odustajem i od amandmana 3. Zato samo da vam pročitam kratko amandman 1.

Pojedini poslovi lokalne samouprave u cilju njihovog efikasnijeg i ekonomičnijeg vršenja mogu se prenijeti Odlukom Skupštine na drugo pravno lice, javno preduzeće, mjesnu zajednicu pod uslovima koji važe za prenošenje poslova od strane organa državne uprave u skladu sa propisima koje važe za državnu upravu. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (29.12.17 01:19:15)

Hvala, kolega Nimanbegu.

Razumio sam da glasamo samo o amandmanu 1. Stavljam na glasanje amandman 1. Izvolite.

Hvala vam. Glasao je 41 poslanik - 14 je glasalo za, jedan protiv i 26 uzdržanih. Konstatujem da amandman nije prihvaćen.

Sada stavljam na glasanje Predlog zakona u cjelini. Izvolite.

Hvala vam. Glasao je 41 poslanik - svi su glasali za. Objavljujem da je Skupština usvojila Predlog zakona o lokalnoj samoupravi.

Prelazimo na izjašnjavanje o Predlogu zakona o izmjeni i dopuni Zakona o finansiranju lokalne samouprave. Odlučuje se većinom glasova svih poslanika. Stavljam na glasanje Predlog zakona u načelu. Izvolite.

Hvala vam. Glasao je 41 poslanik - svi su glasali za. Konstatujem da je prihvaćen Predlog zakona u načelu. Sastavni dio Predloga zakona je jedan amandman Odbora za ekonomiju, finansije i budžet. Stavljam na glasanje Predlog zakona u cjelini. Izvolite.

Hvala vam. Glasao je 41 poslanik - svi su glasali za. Objavljujem da je Skupština usvojila Predlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o finansiranju lokalne samouprave.

Prelazimo na izjašnjavanje o Predlogu odluke o prihvatanju aneksa II Ugovora o dugoročnom zakupu zemljišta zaključenog između Vlade Crne Gore i konzorcijuma "Northstar" D.O.O. Podgorica i "Equest Capital Limited", Jersey. Odlučuje se većinom glasova prisutnih poslanika. Sastavni dio Predloga odluke su tri amandmana Zakonodavnog odbora. Stavljam na glasanje Predlog odluke u cjelini. Izvolite.

Hvala vam. Glasao je 41 poslanik - svi su glasali za. Objavljujem da je Skupština usvojila Predlog odluke o prihvatanju aneksa II Ugovora o dugoročnom zakupu zemljišta.

Prelazimo na izjašnjavanje o tački Izbori i imenovanja prvo po izboru jednog člana Vlade Crne Gore, ministra kulture. Poštovane kolege, odlučuje se većinom glasova svih poslanika. Stavljam na glasanje Predlog predsjednika Vlade da se Aleksandar Bogdanović izabere za ministra kulture u 41. Vladi Crne Gore. Izvolite.

Hvala vam. Glasao je 41 poslanik - svi su glasali za pa konstatujem da je Skupština usvojila Predlog predsjednika Vlade i za ministra kulture u 41. Vladi Crne Gore izabran je Aleksandar Bogdanović. Novoizabrani član Vlade treba da položi zakletvu. Pozivam Aleksandra Bogdanovića, ministra kulture, da položi zakletvu. Molim vas ustanite.

ALEKSANDAR BOGDANOVIĆ (29.12.17 01:22:56)

Zaklinjem se da ću dužnost vršiti po Ustavu i zakonu, čestito, odgovorno i savjesno.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (29.12.17 01:24:07)

Poštovane kolege, čestitam ministru Bogdanoviću i želim mu da uspješno saraduje sa nama i da ima česte nastupe ovdje u Parlamentu Crne Gore. Želim mu da uspješno obavlja svoj mandat.

Prelazimo na izjašnjavanje o razrješenju jednog člana Savjeta Radio Televizije Crne Gore. Odlučuje se većinom glasova prisutnih poslanika. Stavljam na glasanje Predlog odluke o razrješenju jednog člana Savjeta Radio Televizije Crne Gore. Izvolite.

Hvala vam. Glasao je 41 poslanik - 38 za, dva protiv i jedan uzdržani. Objavljujem da je Predlog odluke usvojen i dužnosti člana Savjeta Radio Televizije Crne Gore razriješen je Goran Đurović.

Poštovane kolege, jeste kasno, prilično kasno ili je prilično rano, ali svakako želim da vam kažem da smo ovim završili Desetu sjednicu drugog redovnog zasijedanja u 2017. godini, a time i Drugo redovno jesenje zasijedanje u 2017. godini. Takođe, da vam zahvalim svima na jednom odgovornom i posvećenom radu.

Naravno, da kažem da je godina, za dva dana ćemo dočekati Novu, godina koju možemo bilježiti po značajnim uspjesima i Crne Gore i crnogorske Skupštine. Ja i u ovom trenutku iako sam rekao ili je suviše kasno ili vrlo rano, moram da kažem da smo donijeli istorijsku odluku 28. aprila u našoj Prijestonici na Cetinju kada smo izglasali ratifikaciju Vašingtonskog ugovora. Sjećate se da sam tada rekao da ćemo tek u godinama pred nama biti u punoj mjeri svjesni značaja odluke koju smo donijeli. To je izuzetan spoljnopolitički uspjeh Crne Gore i zaista čestitam vama kolegama koji ste to izglasali - mislim da smo uradili pravu stvar. Takođe, imali smo veliki broj sjednica, veliki broj sjednica i radnih tijela i donijeli smo veliki broj zakona, odluka, uredbi. Imali smo 33 kontrolna saslušanja, ali sve su to brojevi. Mislim da je kod svakog od nas bilo jasno prisutna želja da se zaista učestvuje u značajnim aktivnostima Parlamenta Crne Gore. Zato želim i svima vama, a i svim građanima Crne Gore da čestitam predstojeće praznike, čestitao sam i katolički Božić koji je iza nas, i da poželim i ličnu i porodičnu sreću i da i 2018. bude ovako uspješna. Hvala vam.